

Bratte Rogalands Venner

Turklatring i Rogaland

Utgitt av Bratte Rogalands Venner ©

Opplag: xxx

Ettertrykk forbudt uten tillatelse fra utgiver.

Repro og trykk: Firmanavn

Innbinding. Firmanavn

ISBN nummer

Innhold

Klatring i Rogaland	4
Bratte Rogalands Venner - BRV.....	4
Klima	4
Skissene	4
Gradering	4
Skikk og bruk	5
Fjellredning	5
Borebolter	5
Klatreområder.....	7
Graderingstabell.....	7
Symboler	8
Symbols key	9
Duelifjellet.....	11
Dirdalsveggen	13
Maudalssvaet	30
Rosshammeren	31
Grid ref 25.9/28.5 W facing.....	31
Skeisfjell	32
Hunnedalen.....	38
Hallbrekknuten	
Midtstølsknuten	40
Austrumsdalsvaet	42
Gloppedalen	46
Sydveggen.....	47
Nordveggen.....	47
Orgelveggen	58

Ørstdalen	70
Heskestad	
Jøssingfjord	75
Tunnelsvaet.....	75
Cossackveggen.....	75
Jøssingfjord - nord	75
Jøssingfjord	78
Profilveggen	78
Kjerag.....	84
Smellveggen.....	88
Lyseveggen.....	93
Vestlige bastion	103
Tau	123
Taupillaren.....	134
Vinddalen	142
Domen	144
Dieder veggen	144
Storveggen.....	145
Suae knollen	145
Parkeringsveggen	146
Y-veggen.....	146
Sydveggen	
.....	146
Hytteveggen.....	146
Sva-veggen	
Y-veggen	149
Salomons knuten	152

Klatring i Rogaland

I Rogaland finner du mange gode klatremuligheter, fra buldresteiner på flate Jæren via flere av Norges beste klippefelt til storvegger i Lysefjorden. Kalde vintre byr på gode isruter. Fylket er stort, med mange bratte veggger med potensiale for både nye felt og ruter.

Denne føreren dekker "Rogaland" fra Boknafjorden i nord til Flekkefjord i sør. Vi har også inkludert rutene Sirdalen og Hunnedalen, selv om disse ligger i Vest-Agder.

Føreren er først og fremst en oppdatering og forbedring av føreren som ble lagd av Bratte Rogalands Venner i 1996. Skissene har blitt tegnet på data og en god del nye ruter og felt har kommet til. Adkomstskissene har blitt forbedret for å gjøre tilkomsten enklere.

Denne utgaven av føreren inneholder et utvalg av rutene i Rogaland. Utvalget er betinget av mange faktorer, men generelt har stedene vi har utelatt hatt lite besøk og det eksisterende førermaterialet vært av varierende kvalitet. Buldring har blitt populært og aktiviteten har hatt en stor økning i Rogaland de siste årene. Buldremulighetene dekkes ikke i denne føreren.

Bratte Rogalands Venner - BRV

Føreren er utgitt av BRV, som er lokalisert i Stavanger. Klubben ble stiftet i 1980 og har vært en viktig sosial arena for klatrerne i Rogaland. Miljøet er bra blant de aktive og nye medlemmer er velkomne. Ta kontakt pr post, BRV postboks 437 Sentrum, 4002 Stavanger eller via klubbens hjemmeside, www.brv.no.

Klima

Klippeklatring er mulig hele året på grunn av milde vintre, hovedsesongen er april-september. Størst sjanser til å få tørt, godt vær er normalt april, mai og juni. Kjerag, nord-vendt med lite sol, tørker vanligvis ikke opp skikkelig før i august. Vinterene er ustabile og det kan gå år mellom vintre med gode isforhold. Når forholdene klaffer, er Hunneden et godt sted for fosse- og vinterklatring.

Skissene

Mange av skissene er fra føreren som ble lagd i 1996. Alle skissene har blitt tegnet på vektorisert dataformat. Forbedret grafikk til tross, skissene i denne føreren er ikke bedre enn originalene, så eventyret er slett ikke borte selv om man klatrer etter en av skissene i denne boken. Det tas forbehold om unøyaktigheter og feil som måtte forekomme. Det kan være lurt å kontakte noen av ringrevene i BRV for å få førstehånds rutaopplysninger i noen tilfeller. Meld gjerne inn korrekksjoner til BRV.

Stort sett alle rutene er greie å sikre med normalt utstyr. Et til to sett kiler størrelse 1-9 og et sett (7-8 stk) Friends anbefales for fjellrutene. Dersom utstyr utover dette er nødvendig er det som regel oppgitt. Men, som alltid, bruk sunn fornuft og egen erfaring. De fleste rutene er gått med 50m tau, de siste årene har 60m tau blitt mer vanlig. Noen ruter avsluttes med rappell, men det er som regel sikrere og raskere å gå returnen.

Gradering

Vanlig norsk gradering er benyttet. På de fleste skissene er vanskeligste punktets gradering på taulengden gitt. Dersom klatringen på taulengden er jevnt vanskelig

(vedvarende) er dette som regel angitt. På mange ruter er varianter mulig og dette kan medføre noe upresise graderinger. Gradering av kilerruter kan i noen tilfeller ha blitt påvirket av rutas seriøsitet.

Skikk og bruk

Vis respekt for grunneiere og slå av en prat. De fleste synes at klatring er spennende og er interessert i hva vi holder på med. Det er verdt å huske på at din oppførsel ovenfor grunneiere kan få følger for andre klatrere. Alle bør være gode "ambassadører" for klatremiljøet. Selv om loven om fri ferdsel gjelder, så skader det ikke å rådføre seg, eller gi beskjed til grunneier. Noen steder bør parkering avtales på forhånd.

I Rogaland hører konflikter med grunneiere ennå til unntakene. Men noen problemer har vi hatt. Boltene som ble satt på Stangeland måtte fjernes da boltingen tok overhånd og BRV ble anmeldt til politiet. I Jøssingfjord er en del av klatrefeltet stengt om sommeren fordi klatringen skjer for nært en turistattraksjon.

Vi ønsker å beholde Rogaland rent. Ta med deg søpelet hjem. Har du klart å dra med deg stappet opp i fjellveggen, så ta med deg restene og kast de på dynga! Vi oppfordrer på det sterkeste til "Sporløs ferdsel". Lag ikke nye stier i terrenget.

Må du fjerne løs stein, så vær sikker på at det ikke er folk og fe i nærheten. Bruk sunn fornuft. Steinsprang er skremmende og kan virke provoserende på grunneiere og turgåere. På en del ruter i Tauveggen kan det være svært farlig å rive ut stein. Nesten lykker med intetanende bilister er rapportert.

Fjellredning

Hvis redning er nødvendig, kontakt Politiet eller Hovedredningssentralen. Politiet har ansvaret for å koordinere redningsaksjoner.

Telefonnummer:

Politi	112
Hovedredningssentralen	51 51 70 00

Det er verdt å merke seg at redning kan ta l-a-n-g tid. En basehopper ble hentet ut fra Kjerag med helikopter i 1997 fra ca 300 meter under toppen, det tok 14 timer fra HRS rekvikerte 330 til hun var hentet ned til innsteget. Redning med helikopter krever også godt vær.

Borebolter

Rogaland har mange felt som er sikret med borebolter. Boltene er av rustfritt stål og snufestene er forsynt med doble bolter, grisehaler og stålkabinere. Feltene holder høy standard og dette ønsker vi skal fortsette. Borebolter/Snufester av materiale som ruster skal ikke benyttes!

BRV har følgende holdninger til bruk av borebolter:

1. Før bolting iverksettes på nye klatrefelt skal det innhentes tillatelse fra grunneier.
2. Bolting i etablerte ruter og der det mulig å sikre på andre måter er ikke akseptert.
3. Bruk bolter i rustfritt/syrefast stål. Disse varer ikke evig (hvor lenge vet ingen), så bruk tid på plasseringen av boltene. Boltene skal, om mulig, plasseres slik at bak kefall og skader unngås. Ikke ødelegg klatringens estetikk ved lite gjennomtenket

- bolteplasseringer. Topptauing er nødvendig for fornuftig plassering av bolter.
4. Snufester med grisehaler er sikkert, men lite vakre. Vis omtanke ved montering av topp-fester. Bruk ringer ol. hvor festet er lett synlig.
  5. Ved restaurering av etablerte ruter, skal en vise respekt for førstebestigers bolte plasseringer og om nødvendig ta kontakt med førstebestiger/BRV.
  6. Respekter karabinere og annet utstyr som henger på snufester/ rappeller.
  7. Chopping av tak er ikke akseptert.
  8. Bolting av etablerte tekniske ruter for friklatring er ikke akseptert.

Følges reglene kan man ta kontakt med BRV for å få dekket innkjøp av bolter, etter at bolting er utført og ruten er ledet. Ta kontakt med styret.

Områder uten borebolter

Urørt fjell er en ikke-fornybar ressurs og et privilegium som Rogalands-klatreren har fått nytte i mangfold. I denne forbindelse ønsker vi å beholde en del områder boltefrie slik at den eventyrlystne, også i framtida, kan få måle krefter på naturlig sikrede linjer. Det henstilles også til begrenset bruk av bolter på linjer som er mulige å sikre naturlig, men som har en vanskegrad som gjør at bolting er fristende. Hold deg for god til å redusere utfordringen til ditt nivå. Forhør deg med lokale klatrere før du begynner anleggsarbeidet.

Områder hvor BRV ikke ønsker borebolting: Tau, Dirdalsveggen, Heskestad, Profilvegen i Jøssingfjord, Vinddalen, Gullsva og Skeisfjell.

Områder hvor myndighetene har forbudt bolting: Skjæveland (Stangeland), Helleren i Jøssingfjord.

Nye ruter

Arbeidet med å registrere og oppdatere Rogalandsføreren vil fortsette. Men det forutsetter at klatrere gir oss informasjon og tegner skisser. Gjerne også for etablerte ruter som klatres lite. Vi vil gjerne ha tilbakemelding og informasjon fra folk som klatrer nye ruter eller repete etablerte.

Tegn en skisse og send den til BRV,

Postboks 437 Sentrum, 4002 Stavanger. Ta eventuelt kontakt via BRVs hjemmeside, www.brv.no.

Uten Leif Jensens utrettelige innsats for å samle inn rutebeskrivelser og gi ut de 2 første førerne for Rogaland, ville ikke denne føreren vært mulig. Takk også til Bjarte Bø og Gisle Andersen for tips, Hans Jørgen Moe for skissene til Nordland, Sirekrok og Skammekroken, Ture Bjørgen, John Fivelsdal og Leif Jensen og alle andre som har lagd skisser. Takk også til alle som har levert bilder eller bidratt på annen måte.

For BRV

Arne Gjessing

Klatreområder

Av hensyn til plass og arbeidsmengde har vi ikke tatt med en del områder som var med i forrige fører. Disse er angitt med grid ref N/S og Ø/V og skal kunne lokaliseres vha 1:50000 kart for områdene. Skisser for disse feltene vil bli lagt ut på BRV's hjemmeside.

Sted	Grid	Sted	Grid
Alisberget	35.5/21.4	Lomeland	22.6/25.5
Bergeveggen	36.3/34.6	Middagsknuten	30.2/40.2
Bjortjørna	21.9/25.5	Mulaberget	34.0/23.2
Brattaberget	25.7/39.6	Mån	27.4/49.8
Bynuten		Ognatun	
Byrkjelandsveggen	30.4/38.2	Rennesøy	
Dirdal- Kvasseknutene	25.5/38.4	Risafjellet	23.7/58.0
Egersund		Sanatorium wall	19.8/31.2
Einarknuten	35.3/44.7	Svalafjell	48.6/59.2
Giljajuvet	19.8/43.5	Storaberget	31.7/19.8
Gramstad		Trollkyrkja	
Gyadalen		Tøgjevågen	
Hauge i Dalane	69.5/37.4	Uburen	31.2/34.7
Husafjell	19.6/27.5	Vardafjellet	25.8/33.0
Haukali	35.9/36.4	Viglesdalen	60.8/51.8
Kvernafjell	45/54.5		

Prekestolen har vært forsøkt besteget fra fjorden, noe som resulterte i uttopping en del til siden for stolen. En del har firt seg ned fra toppen for å klatre øvre del, kanskje det greiesiden de første 300 høydemeterne opp fra fjorden er dominert av løse steiner, trær og busker.

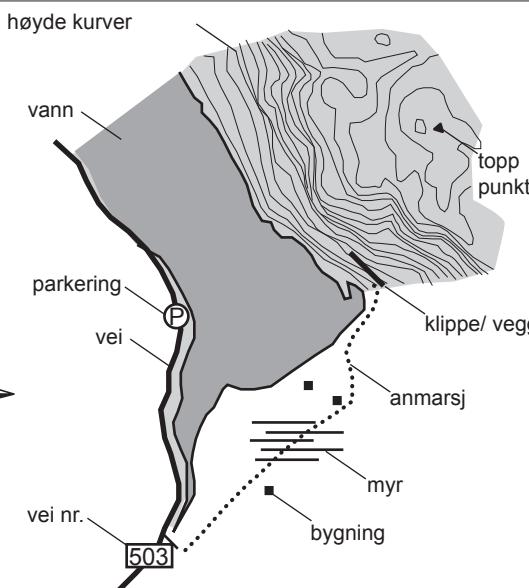
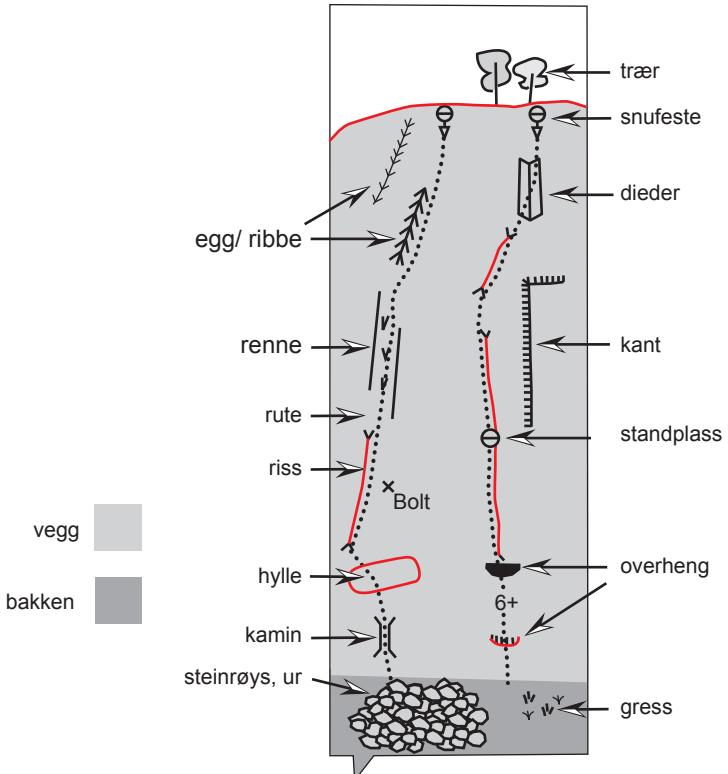
Graderingstabell

For ordens skyld tar vi med en tabell som sammenlikner norske og utenlandske graderinger.

Norsk	Fransk	Amerikansk
5□	5□	5.9□
5+□	5+□	5.10a
6-□	6a□	5.10b
6□	6a+□	5.10c
6+□	6b□	5.10d
7-□	6b+□	5.11a
7□	6c□	5.11b
□	6c+□	5.11c
7+□	7a□	5.11d
7+/8-□	7a+□	5.12a
8-□	7b□	5.12b
8□	7b+□	5.12c
8/8+□	7c□	5.12d
8+□	7c+□	5.13a
9-□	8a□	5.13b
9-/9□	8a+□	5.13c
9□	8b□	5.13d□
9/9+□	8b+□	5.14a
9+□	8c□	5.14b
9+/10-□	8c+□	5.14c□

Symboler

Symboler

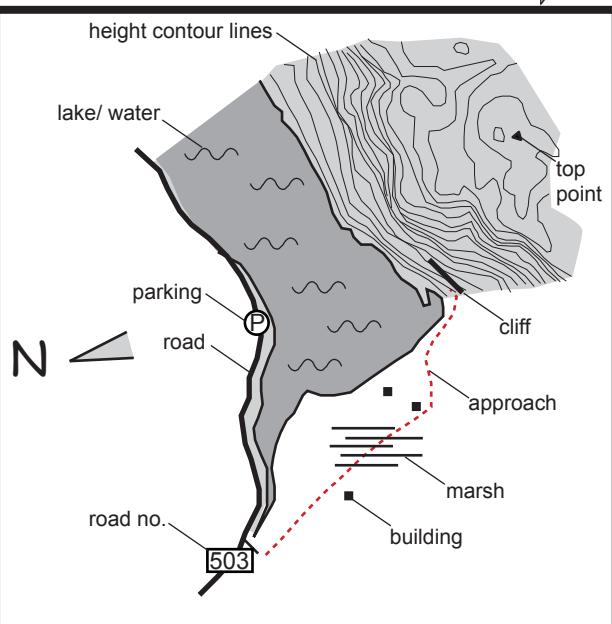
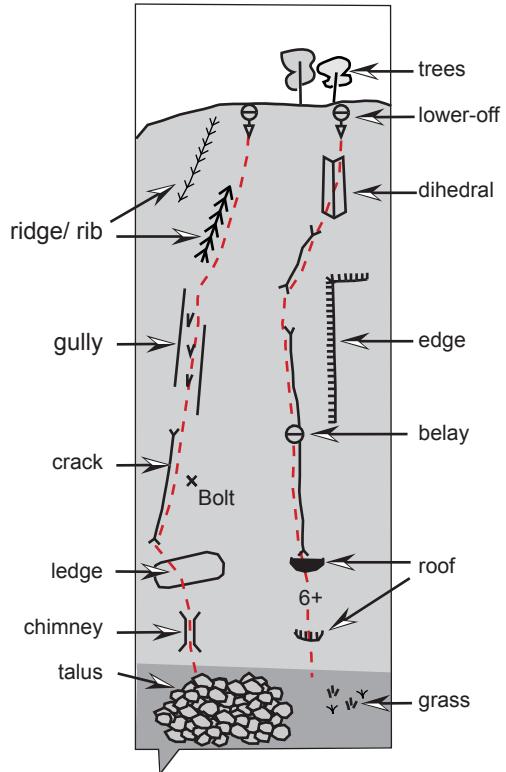
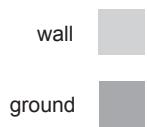

L. J. - Leif Jensen
T. B. - Ture Bjørgen
J. F. - John Fivelsdal

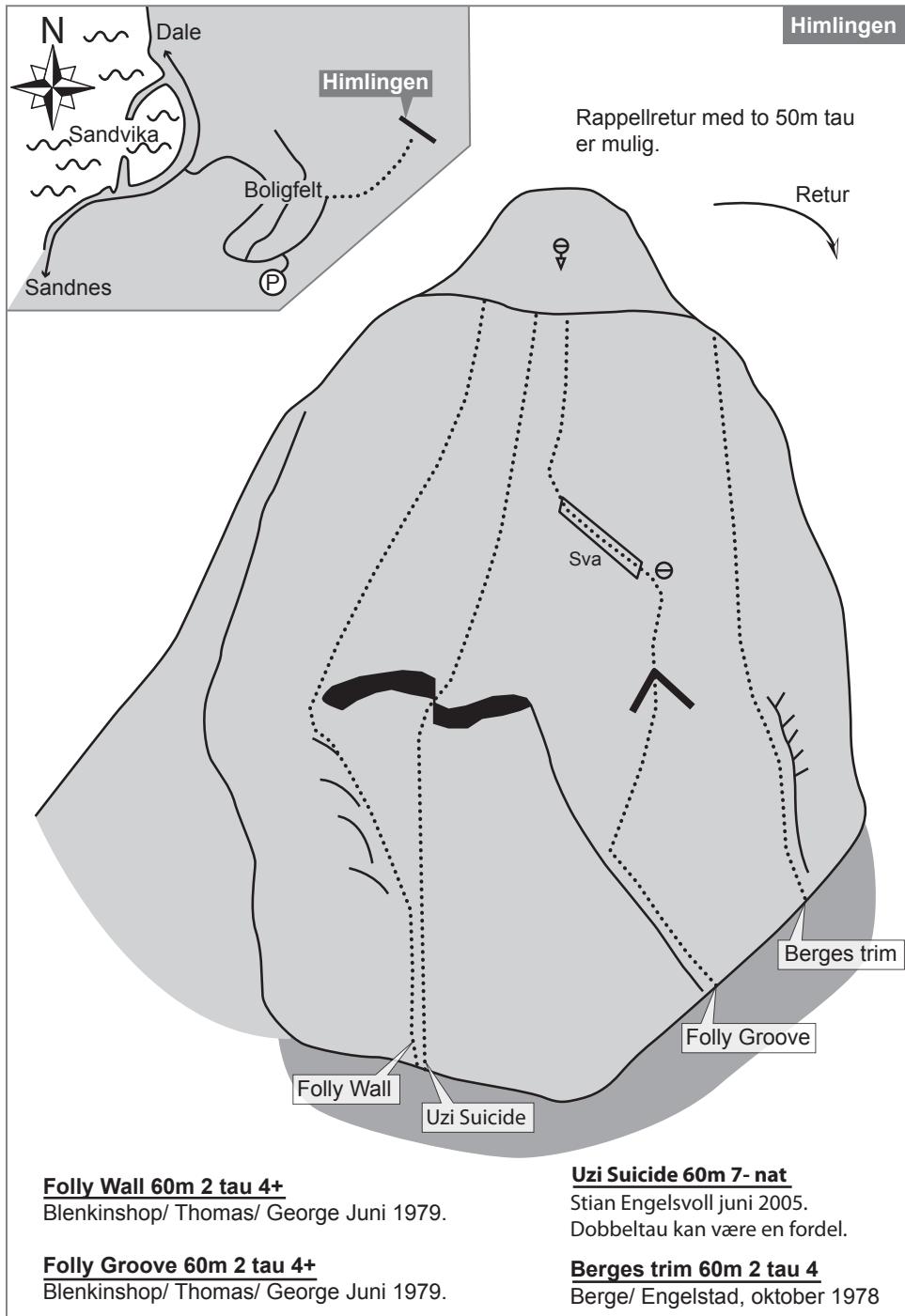
Symbols key

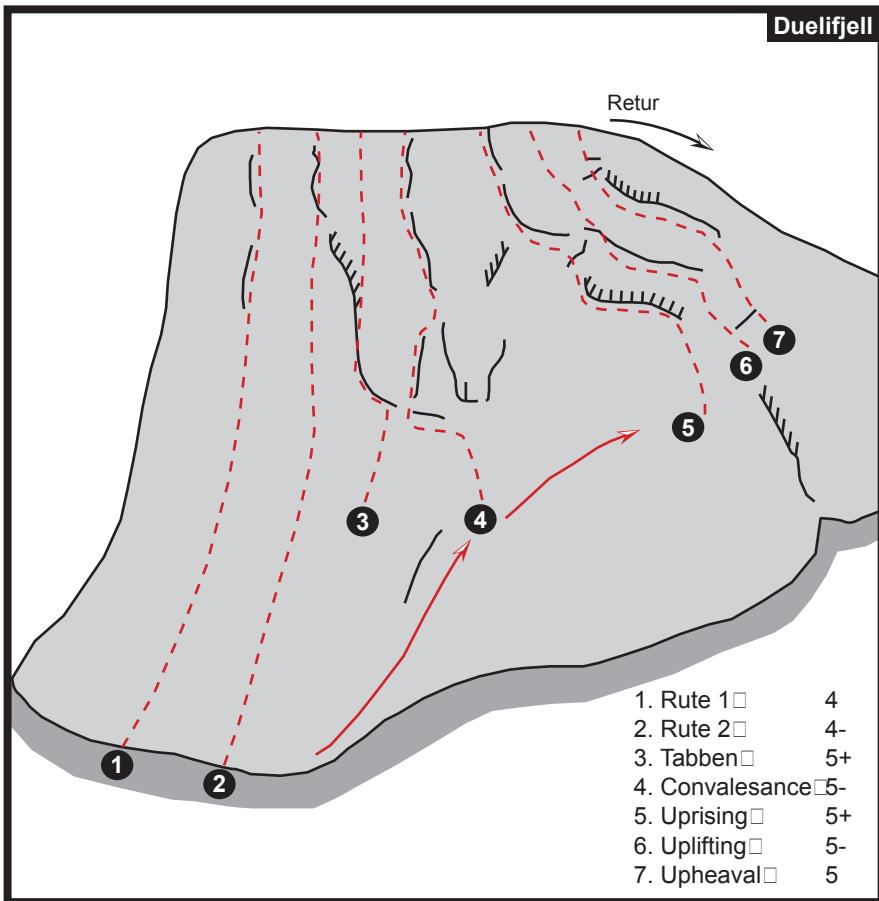
Symbols key

slab = sva
easy = lett
block = blokk
loose rock = løst
abseil = rappell
flake = flak

L. J. - Leif Jensen
T. B. - Ture Bjørgen
J. F. - John Fivelsdal

Duelifjellet

Grid Ref 28.4/ 19.1 S facing

Sydvendte sva med en del brattere opptak mot toppen. Noen partier kan være sparsomt sikret.

1. Rute 1 60m, 2 tau 4

Juli 79, Blenkinsop/ Musgrave.

2. Rute 2 60m, 2 tau 4-

Juli 79, Blenkinsop/ Musgrave.

3. Tabben 60m, 2 tau 5+

Sept 89, Jensen/ Bjordal.

Bolter på standplass ved start på ruta. Grad 2 klatring opp hit. Ruta går omtrent midt i veggjen. Opp 10m dieder-travers under markert tak mot venstre og inn i markert riss system som følges til tops.

4. Convalescence 50m, 2 tau 5-

Mai 81, Blenkinsop/ Fivelsdal.

5. Uprising 60m, 2 tau 5-

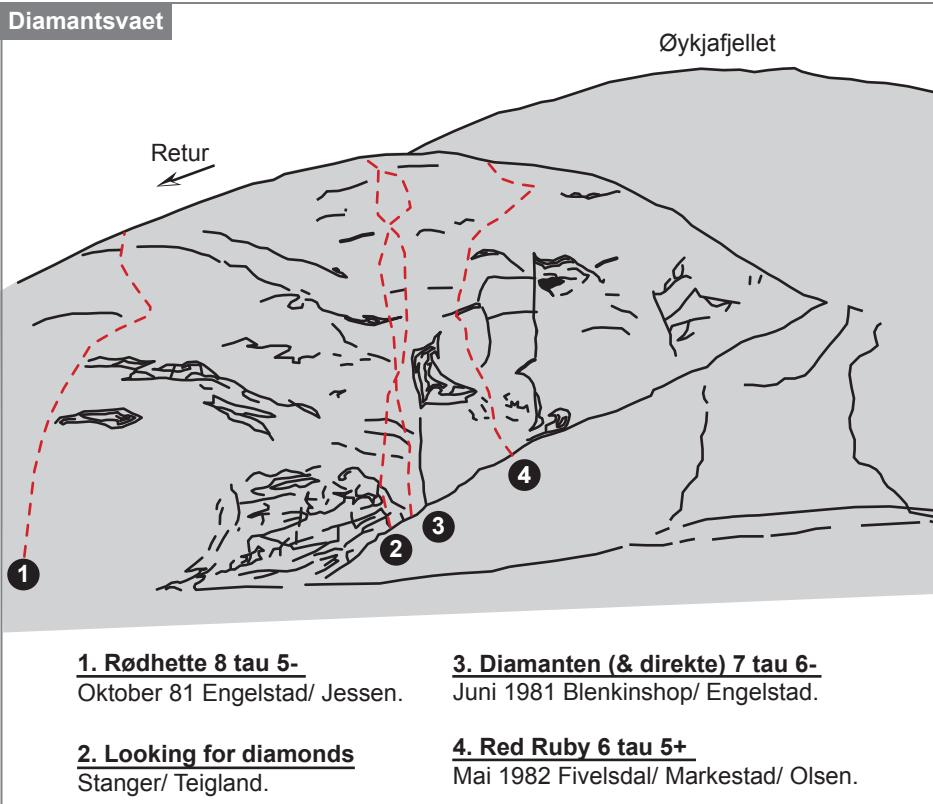
Juli 81 , Blenkinsop/ Fivelsdal.

6. Uplifting 60m, 2 tau 5-

Juli 81 , Blenkinsop/ Fivelsdal.

7. Upheaval 50m, 2 tau 5

Juli 81, Fivelsdal/ Blenkinsop.

Diamant svaet (Øykjafjellet)

Grid ref 25.9/ 32.2 SØ facing

Ligger på venstre side av veien fra Stavanger til Sirdal (Rv 45). Anmarsj ca 20 min opp ura. Fin sva klatring, men nedre del noe løs. Øvre del av veggen er av fin kvalitet. Et utvalg ruter.

1. Rødhette 250m, 8 tau 5-
Oktober 1981, Engelstad/ Jessen.

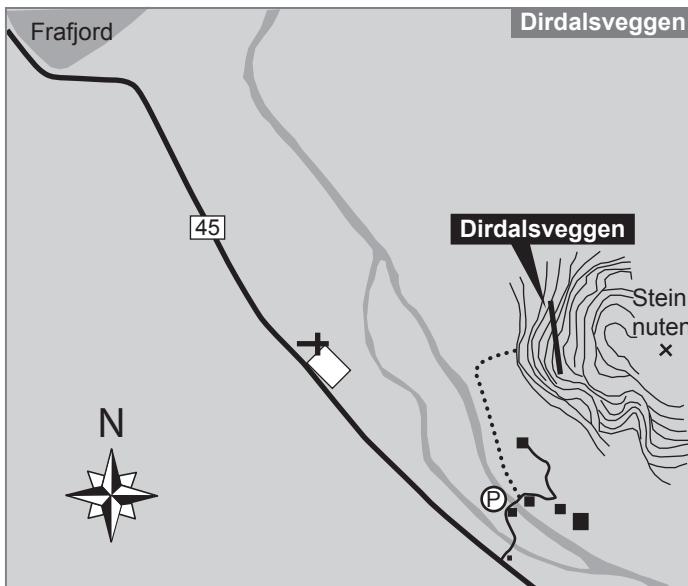
3. Diamanten 250m, 7 tau 5+
-, -, 5, 5-, 5+, 5+, 2.
Juni 1981, Blenkinsop/ Engelstad.

Fineste ruta i veggen. Noe uklar linje i starten med løse partier. Følger opplagt riss (synlig fra veien) med fast fin klatring til topps. Anbefales.

3. Diamanten direkte 30m, 1 tau 6-
Mars 1982, Markestad/ Jessen.

4. Red Ruby 250m, 6 tau 5+
4, 5+, 5-, 4, 5+, 5+.
Mai 1982, Fivelsdal/ Markestad/ Olsen.

Fin klatring, men vanskelig rutevalg i toppen. Går der det er mulig å sikre.

Dirdalsveggen

Rogalands fantastiske "Little Big Wall"! Grid ref 24.3/ 38.4 SW facing. Parkering som vist i skissen.

Dirdalsveggen (Steinknuten) byr på noe av den fineste granitten som finnes i Norge. Veggens er ca 200m høy og ligger ca 10 minutters anmarsj fra veien. Fjellet er svært klatrbart, rent og fast. Klatringen er bratt og ofte eksponert og sikringsmulighetene på de fleste rutene er gode. For det meste riss og dieder klatring. Det er borret opp rappfester for enkel retur. Det er også greit å gå retur ned til venstre for veggen.

Dirdalstraversen - 7 tau, grad 4.

240m, 4. Ruta traverserer store hylle systemer midt i veggen.

Blenkinshop/ Engelstad/ Bjørgen, mai 81.

Spaceman - 3 tau, grad 7.

100m, 6-, 7-, 7- (fra båndet).

Båsen/ Bjørnsgård, juni 1989.

Klatring opp overhengende vegg.

1. fribestigning: 1995, Johannessen/

Diesen/ Gravdal (Pinkpoint).

Spaceman direkte ble friklatret sommer 2003 av Jon Egil Auestad og Jan Eivind Danielsen, grad 7.

King crimson - 5 tau, grad 7-.

180m, 6, 5, 6+, 6+, 7-.

Blenkinshop/ Fivelsdal, juni 1981.

1. fribestigning: 83, Markestad/Stokstad. Fordel med Flex Friend 1/2. Godt sikra.

Joint honours - 5 tau 7+.

200m, 6-, 6, 6, 7+, 6 (E5,6a).

Lee/ Grieve, august 1987.

Seriøs ruta.

Cosmos - 3 tau 7+.

100m, 7+ (E5 6b) (fra båndet).

Littlejohn/ Fivelsdal, mai 1986.

Seriøs ruta. Opp høyre riss og så venstre.

Himmel og hav - 2 tau 7+.

50m, 7+, 7+.

Hansen/ Julsrød, juni 95.

Bratt, tung kontinuerlig klatring, velsikret.

Utopia - 3 tau 7+.

100m, 6+, 7+, 7-, 7- (fra båndet).

Harrison/ Fivelsdal, juni 1985.

Seriøs ruta. Starter oppå stort flak.

Comfortabely numb - 5 tau 6.

180m, 5, 5, 6, 6, 5+.

Blenkinsop/ Thomas, april 1981.

a. Comfortabely numb direkte - 5 tau 6+.

180m, 5 tau, 6+, 5, 6, 6, 5+.

Markestad/ Olsen/ Pedersen, april 1982.

Rovdrift - 4 tau 8-

Gravdal/ Årthun, juni 2007.

På kanten - 5 tau 6.

180m, 5 tau, 5-, 5-, 4, 6, 6-.

Markestad/ Bjørgen/ Engelstad, april 1982.

Den mest klatra ruta i veggen. Hyllen kan nås fra båndet med stand i rappellruta og 60m tau.

a. På kanten direkte - 4 tau 6.

180m, 4 tau, 6, 5, 6, 6-.

Bjørnsgaard/ Eie/ Jensen, april 1989.

b. På kanten - direkte 4 tau 6+.

180m, 4 tau, 5, 6+, 6, 6-.

Båsen/ Jensen/ Brandsberg-Dahl, oktober 1990.

Superhjørnet - 5 tau 6.

200m, 5 tau, 5-, 5-, 6, 6-, 6-.

Markestad/ Olsen, april 1982.

Fordel med 2 stk Friends 4.

Dr. Normann & Mr. Hunt - 4 tau 7-.

180m, 4 tau, 5, 6, 6-, 7-.

Normann/ Rødvik, 1984.

Noe run-out på cruxet.

a. Dr.Normann & Mr. Hunt dir. - 4 tau 7.

180m, 4 tau, 5, 6, 6, 7.

Henriksen/Holst, 1985.

Varianten går rett opp taket i steden for ut til venstre . Noe run-out ?

Renaissance 4 tau 6+.

100m, 4 tau, 5+, 5, 5+, 6+.

Staver/Blenkinshop, mai 1985.

Uncivilized man 35m A0 6+.

35m A0 6+.

Johannessen/Sæland, mai 1995.

Variant av Civilized man.

Savage man - 5 tau 7-.

200m, 5 tau, 5, 5, 7-, 6, 6(+?).

Jensen/ Bjørgen, juni 1995.

Variant av Civilized man.

Civilized man - 4 tau 6.

180m, 4 tau, 5, 5, 6, 6-.

Fivelsdal/ Magnussen, mai 1983.

Noe løst første 2 tau.

Haben sie herpes - 2 tau A0 7-.

45m, 2 tau, 7-/A0.

Markestad/ Liljemark, mai 1985.

Retur 50m rappell.

Hast du grosse machine - 3 tau 7+/8-

Bjørn Eivind Årthun og Stian Engelsvoll august 2007.

Sigden - 4 tau 6+.

160m, 4 tau, 6+.

Nerdal/Pedersen, april 1982.

Ruta går opp rissystem ute i veggen.

Fjols til fjells - 1 tau 7.

50 m, 7.

Båsen/ Jensen, mai 1993.

Første fri Høglind/ Hasler 2001.

Ziggy stardust - 3 tau 7.

100m, 3 tau, 5+, 7/A2, 6-.

Diesen/Jensen, august 1993, .

Første fri Høglind/ Hasler 2001.

Fra hylle opp høyre riss.

The new power generation - 4 tau 7-.

150m, 4 tau, 6+, 6-, 7-, 6-.

Diesen/ Jensen, april 1993.

Godt sikra.

Grand reserva - 3 tau 7.

3 tau, 6-, 6-, 7.

Jensen/ Skage, mai 1996.

Første fri Høglind/ Hasler 2001.

Grizzliane från helvete - 50m 5+.

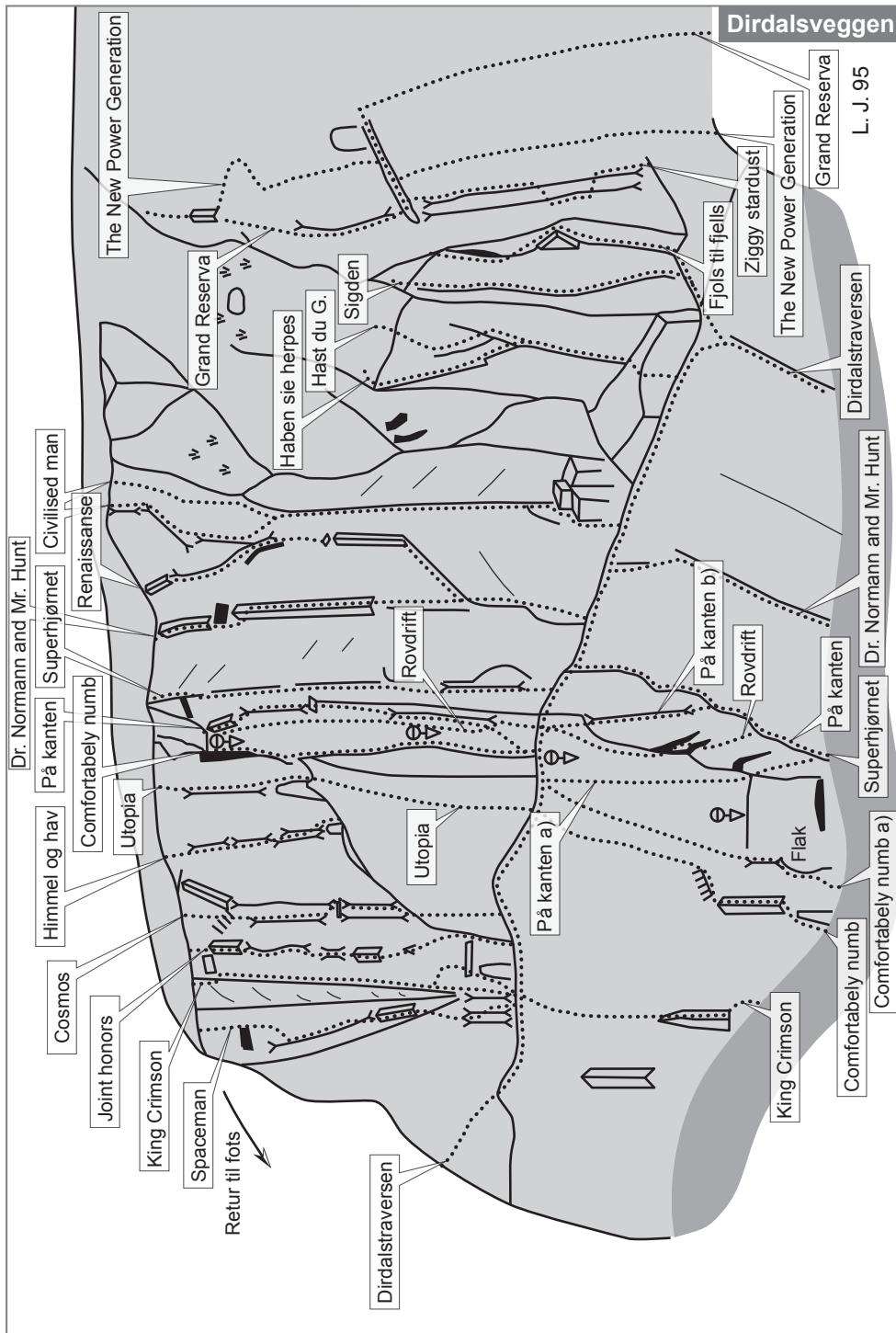
1 tau, 5+.

Diesen/Ormseth, mai 1993, .

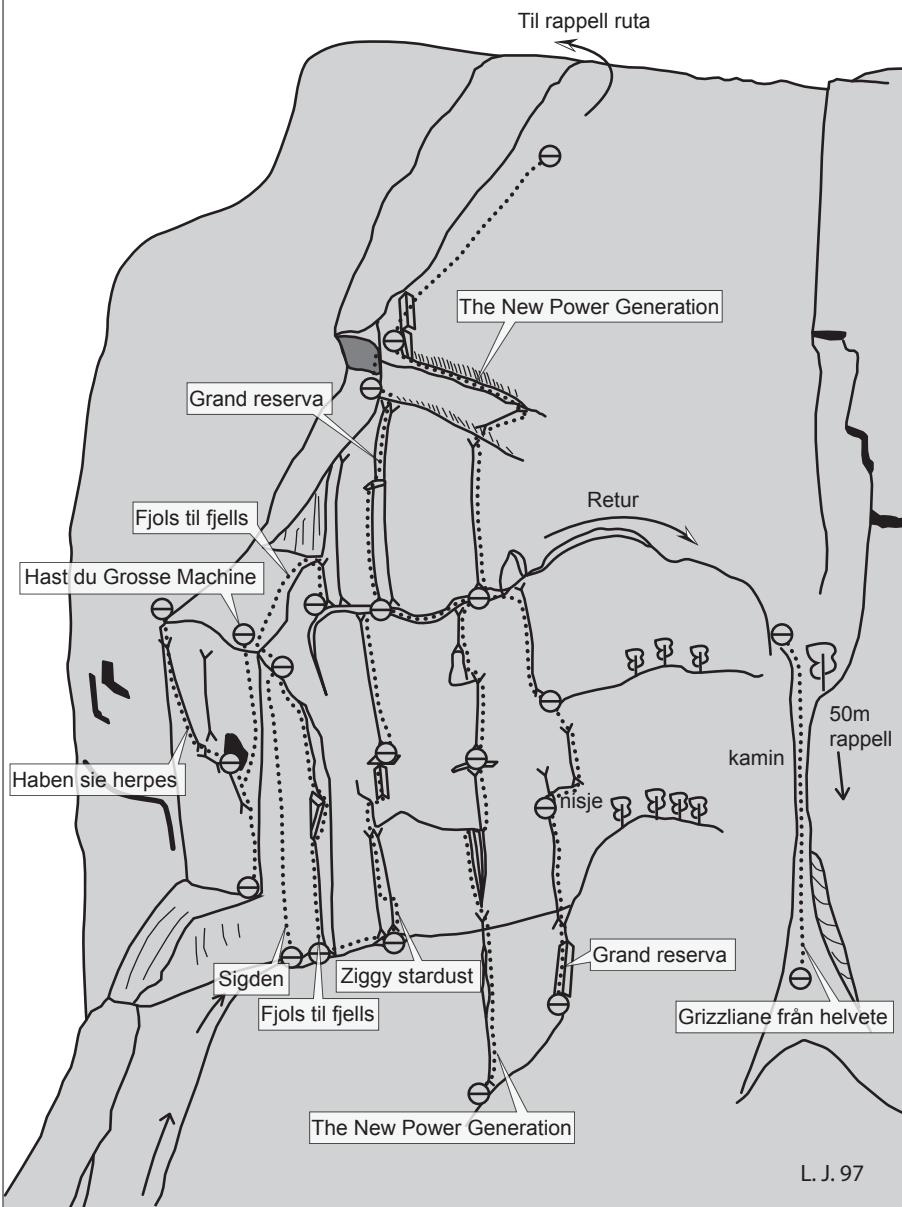
Klatring opp grufsete renne opp til stor hylle.

Variant 18 + 20, 4 tau 7/7+.**4 tau, 5+, 7, 6-, 7. Første fri av Ziggy stardust og Grand reserva.**

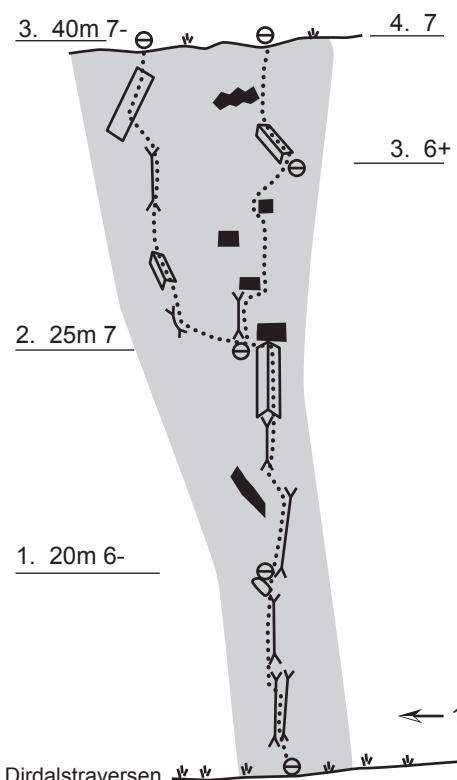
Høglind/ Hasler, juni 2001.

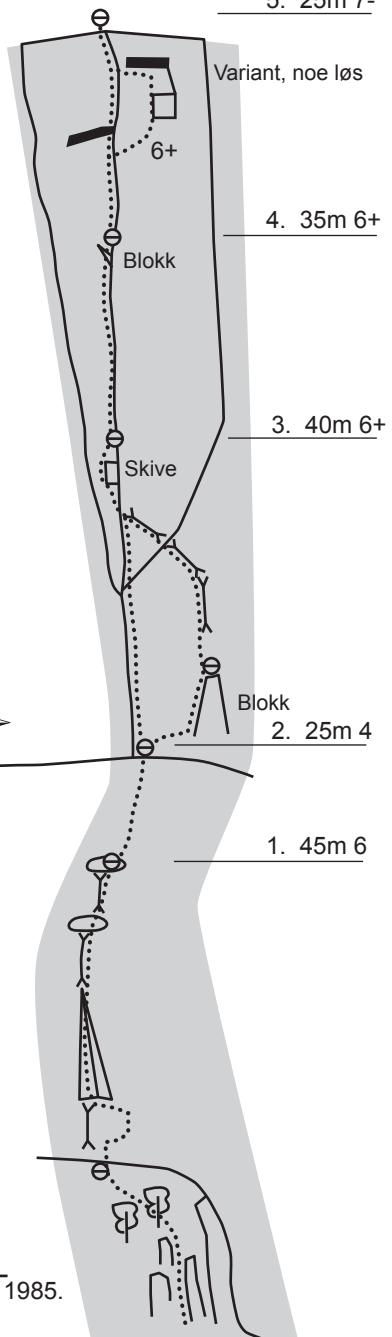
Dirdalsveggen

Spaceman

King Crimson

Spaceman 3 tau 7 fra båndet

Olav Båsen, Are H. Bjørnsgaard, Juni 1989.

Første fribestigning (kiler in-situ etter fall)
Kai Johannessen, Morten Diesen,
Stein Ivar Gravdal August 1995.

Spaceman direkte ble friklatret sommer 2003
av Jon Egil Auestad og Jan Eivind Danielsen.

King Crimson 5 tau 7-

Blenkinsop, Fivelsdal Juni 1985.

5. 30m 6 (5b)

4. 40m 7 (6a)

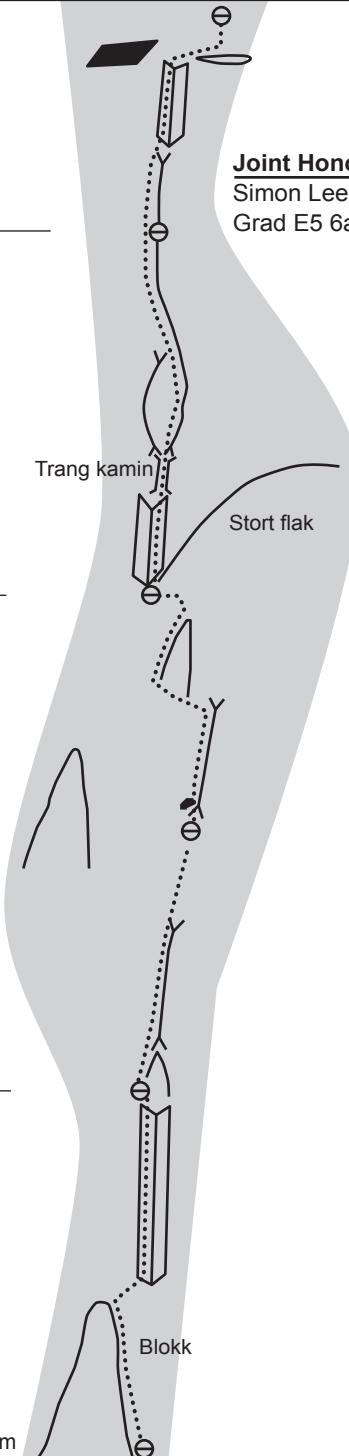
3. 30m 6 (5b)

2. 40m 6 (5b)

1. 45m 6- (5a)

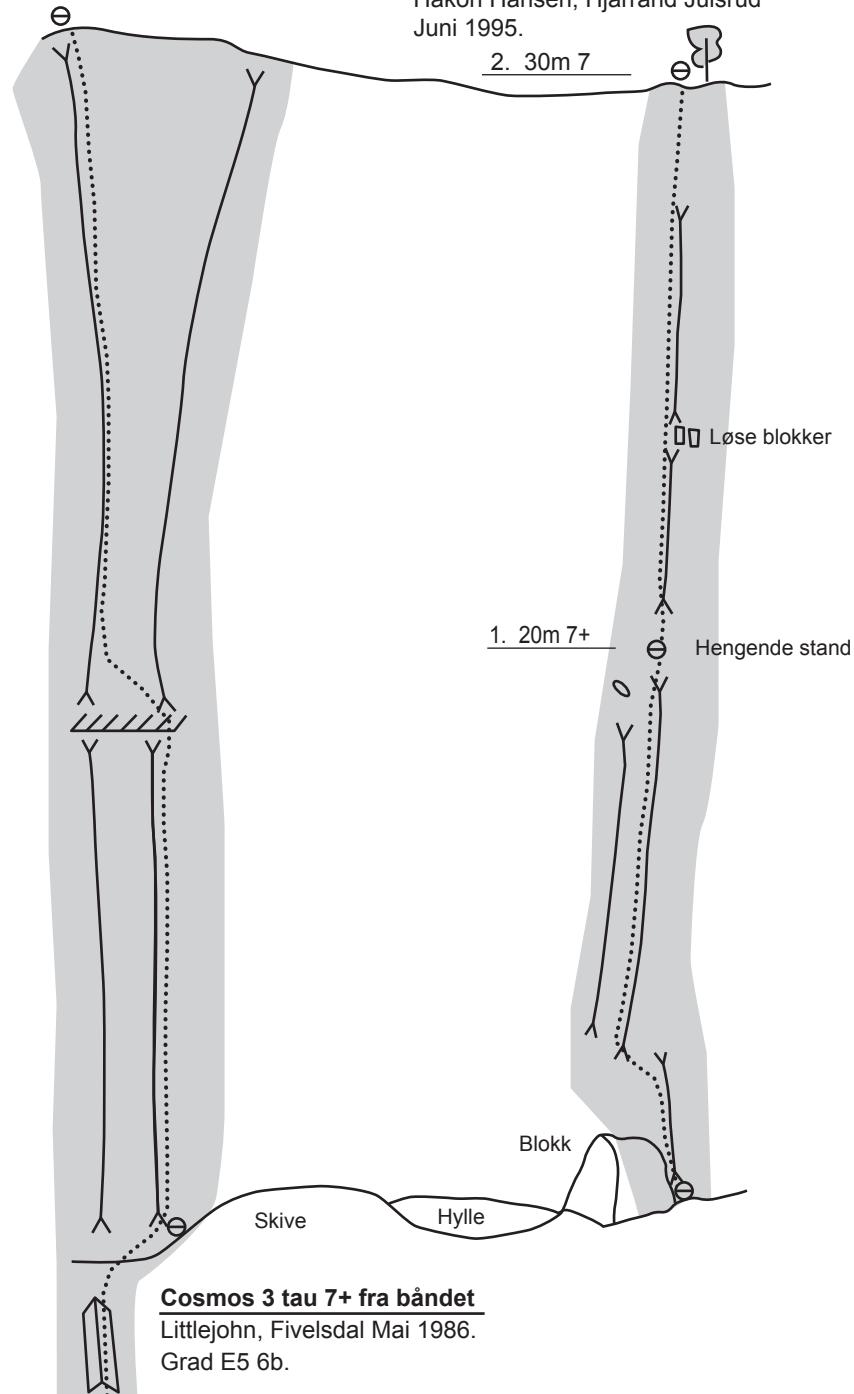
Joint Honors 7 tau 7+ fra båndet

Simon Lee, David Grieve 26 August 1987.
Grad E5 6a.

Håkon Hansen, Hjarrand Julsrød
Juni 1995.

2. 30m 7

Comfortabley Numb

Rovdrift

På kanten

4. 40m 6-

Rappellroute

4. 40m 6-

3. 40m 6

7+/8-

3. 50m 6

På kanten 4 tau 6

Markestad, Bjørgen, Engelstad
April 1982.

1-2. 5

1-2. 5

Comfortabley Numb 4 tau 6

Blenkinshop, Thomas April 1981.

8-

7

Rovdrift 4 tau 8-

Gravdal/ Århus, Juni 2007.

Superhjørnet

5. 6- 45m

Dr. Normann and Mr. Hunt

Dr. Normann and Mr. Hunt 4 tau 7-

Normann, Rødvik 1984.

Superhjørnet 5 tau 6

Markestad, Olsen April1982.

Udstyr: 1-2 friends
no 4 en fordel

4. 6- 40m

Standplass
i nisje

3. 6 40m

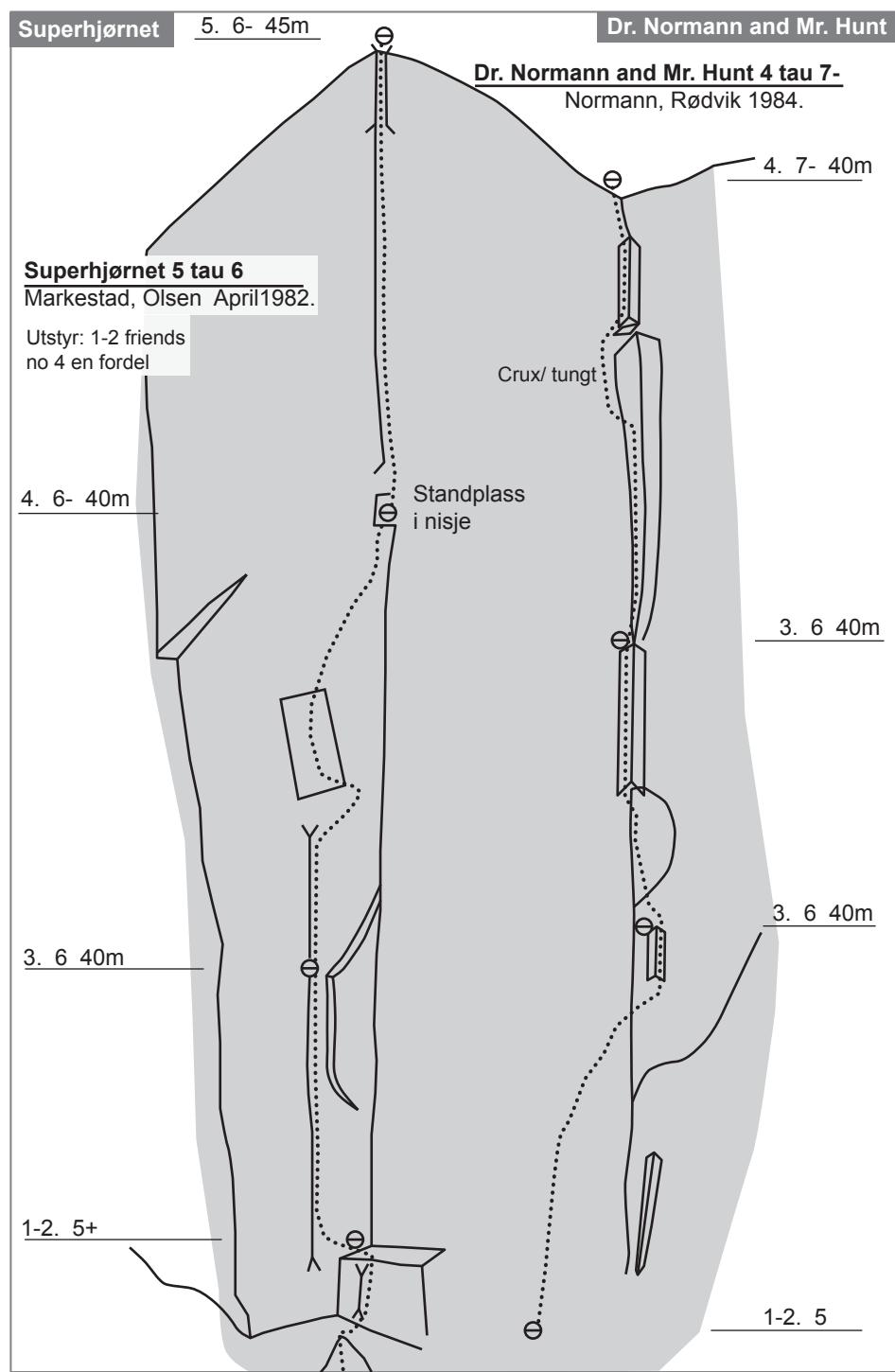
3. 6 40m

3. 6 40m

1-2. 5+

1-2. 5

Crux/ tungt

Renaissance

Civilized man

Savage man 30m 6+

Uncivilized man 30m A0 6+

4. 45m 6+

Crux-tungt

3. 40m 5+

4. 35m 6-

2. 45m 5+

3. 45m 6

7-

1-2. 5

Renaissance 4 tau 6+

Staver, Blenkinsop Mai 1985.

Civilized man 4 tau 6

Fivelsdal, Magnussen Mai 1983.

Haben sie herpes

Hast du grosse machine

4. 30m A0 7-

3. 55m 7+/8-

Haben sie herpes

Hast du grosse machine

3. 25m A0 7- Sva

1-2. 5

Sva

Opp fra skogen

Haben sie herpes 4 tau A0 7-

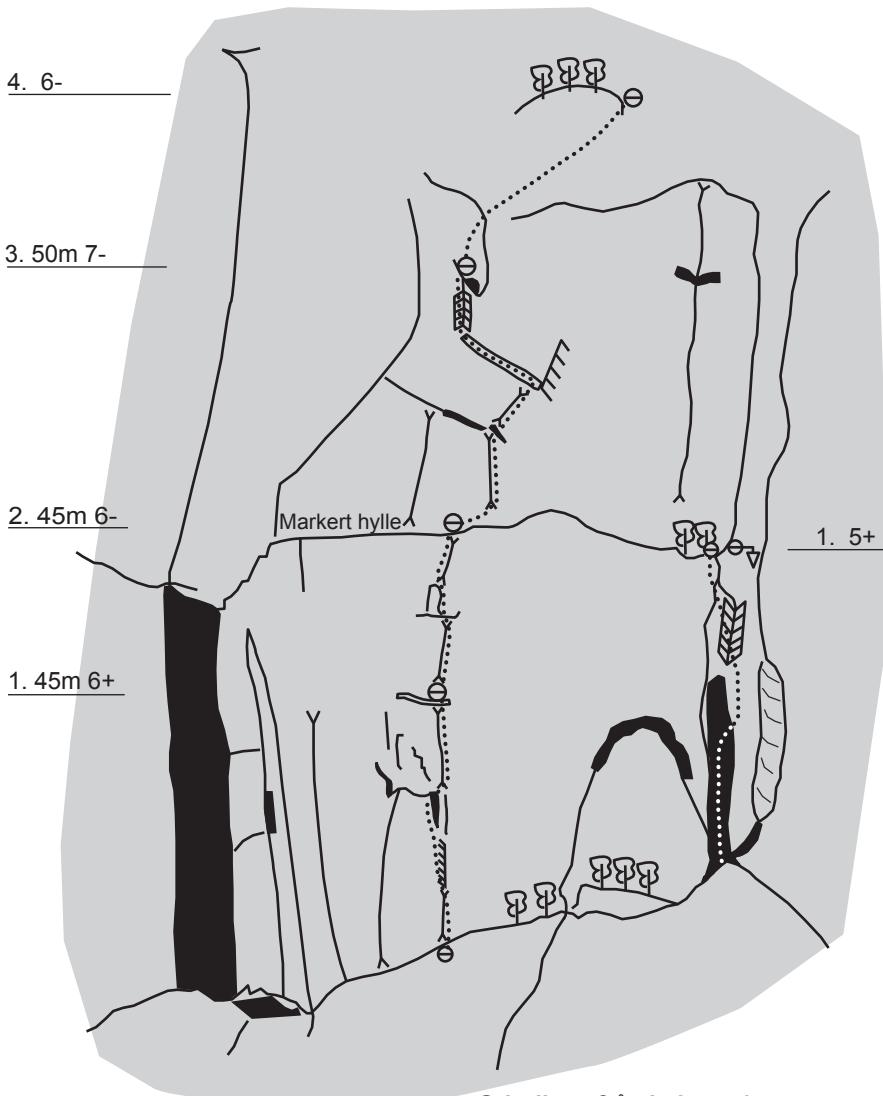
Markestad, Giljemark Mai 1985.

Retur: 50m rappell

Hast du grosse machine 3 tau 7+/8-

Bjørn Eivind Årtun og Stian Engelsvoll august 2007

Retur: rappell

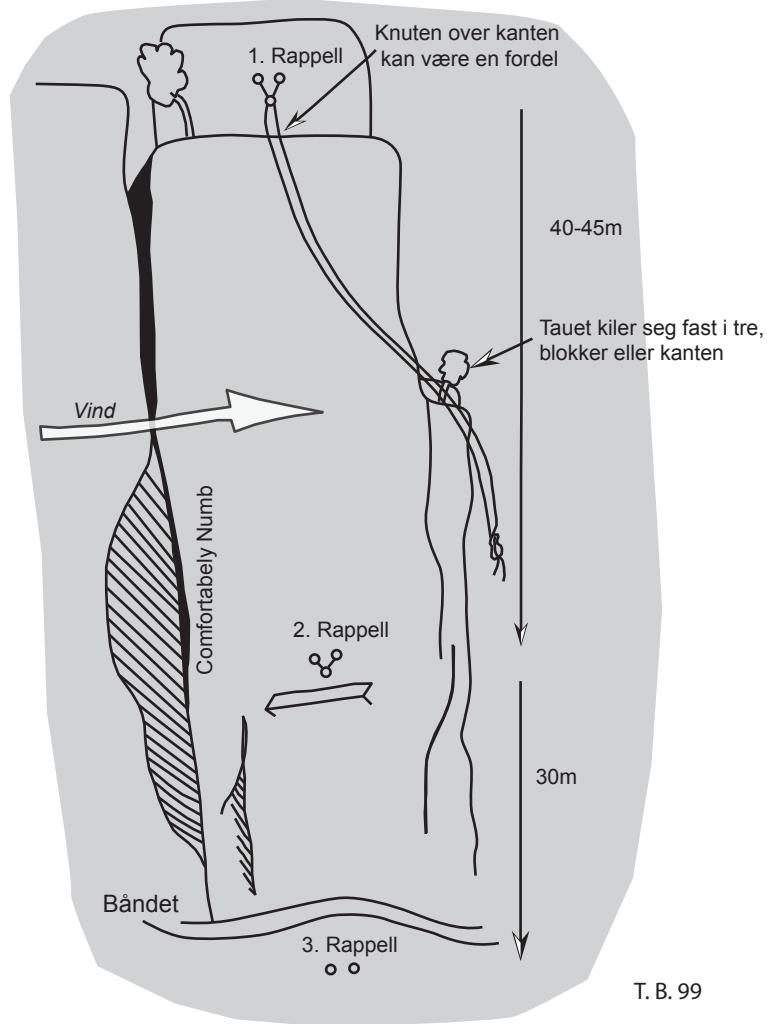
Grizziane från helvete 1 tau 5+
Morten Diesen, Terje Ormseth, Mai 1993.

The New Power Generation 4 tau 7-

Morten Diesen, Leif Jensen, April 1993.

Rappellruta

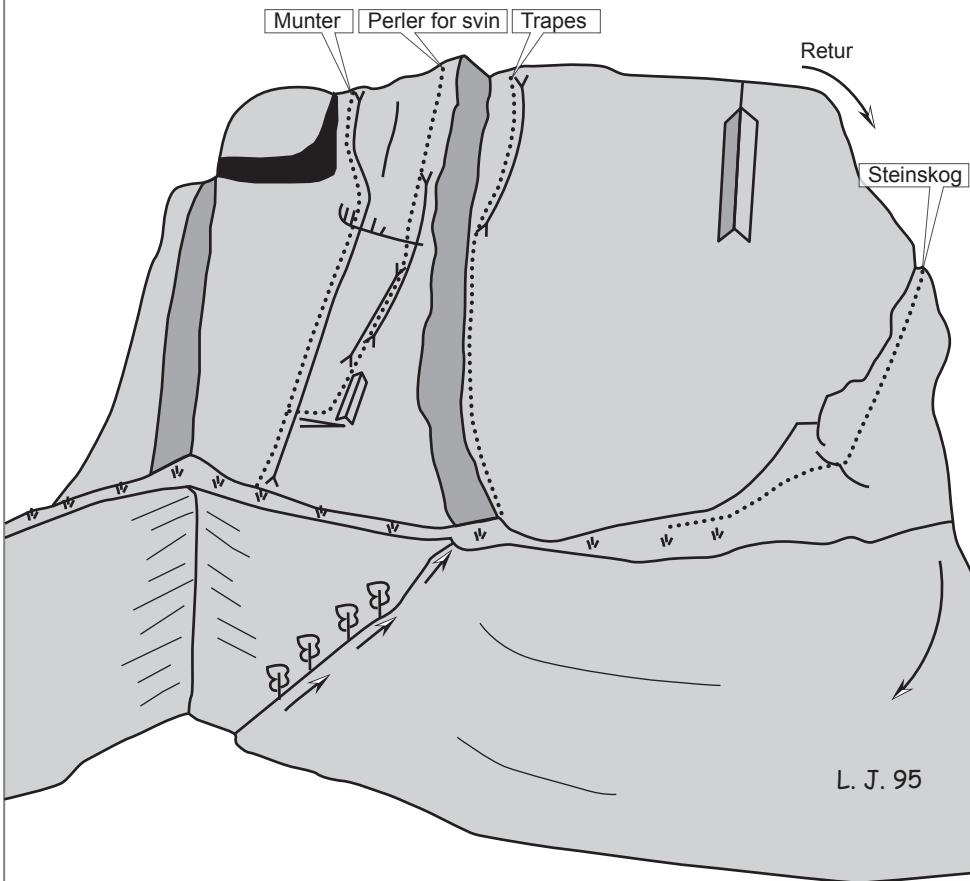
4 rappeller totalt, De 2 første er overhengende.

Vind kan skape problemer på første og andre rappellen,
dette forårsaket dødsulykke i 1999.

Ved vind må førstemann ha tauet i sekken, i selen eller over skulderen slik at vinden ikke får tak i det. Tauenden må knyttes sammen med en stor knute, ha prussikken (gjerne fransk) under åttern. Ta forholdsregler og nyt rappellen. Det er en grei gå-retur ute til venstre.

Østre Dirdalsveggen

Annen fjellkvalitet enn Dirdalsveggen, rødlig og mer porøst.

Munter 4 tau 5

150m, 5, 5, 5, 5.

Mai 1981, Blenkinsop/ Engelstad.

Trapes 4 tau 5+

150m, 5, 5, 5+, 5.

Mai 1981, Blenkinsop/ Engelstad.

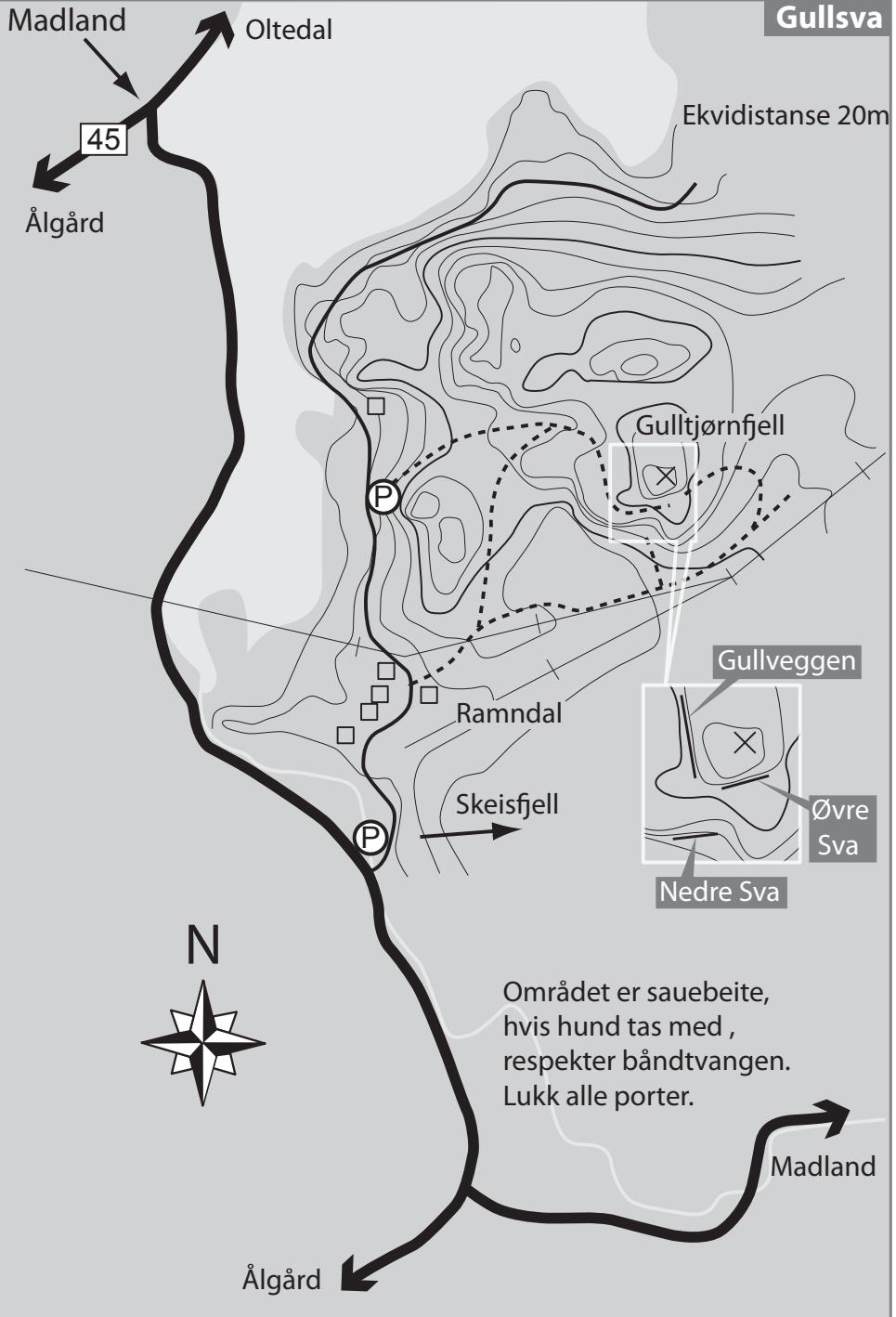
Steinskog 3 tau 4-

Mai 1981, 120m, Berge/ Mathieson.

Perler for svin 3 tau 6-

100m, 5, 6-, 6.

Juli 1994, Jensen/ Klippenberg.

Gullsua

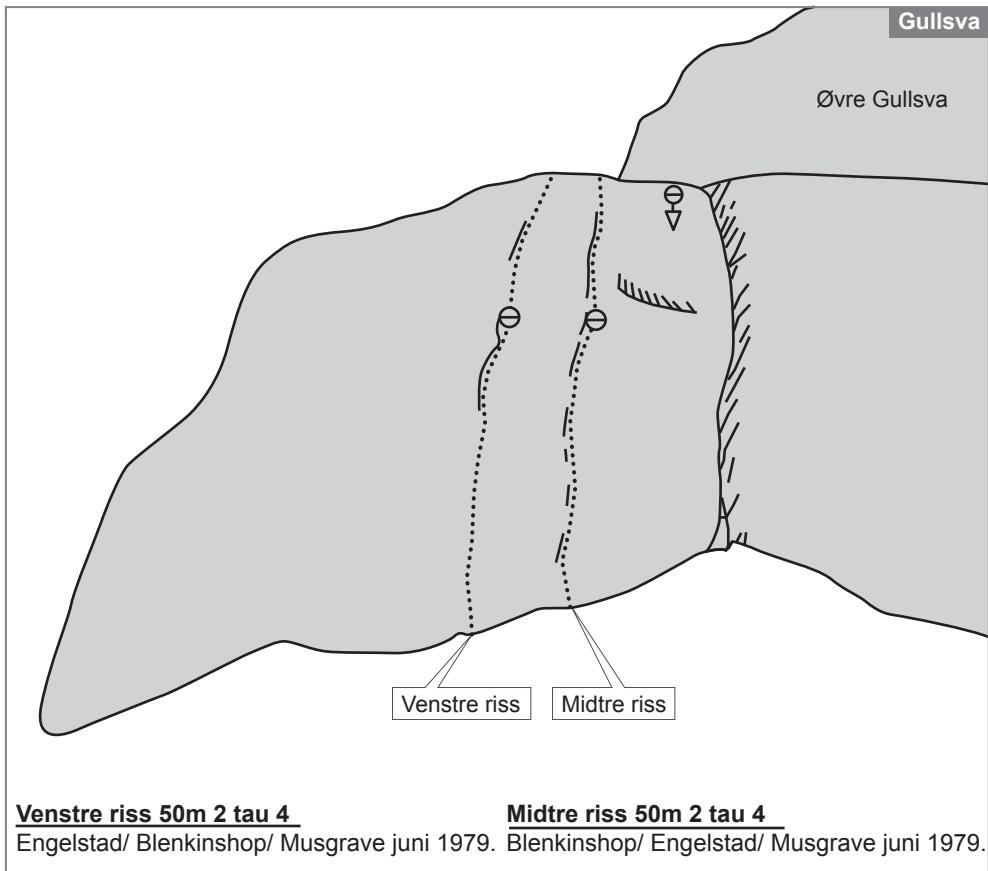
Grid ref 21.7 / 27.3 S facing

Se adkomstskissen. Populært sted for nybegynnere og folk som vil øve på å sette egne sikringer. Fjellet er svært klatrbart og rent. Utallige varianter har blitt klatret. Vanskegrad fra 3 til 4+.

Både øvre og nedre sva er svært klatrbart med god friksjon, mange linjeføringinger er mulige. Svaene er ofte i bruk til klatrekurs, det er lagt ned en god del arbeid for å fjerne løsstein i øvre sva. Det finnes flere kjettingfester til topptauing samt for rappell ned svaet.

Fra 2003 er Gullveggen boltet opp og flere toppfester laget i øvre sva.

Heldigvis har vi en "velvillig" grunneier i dette området, la det fortsette slik i framtiden, ikke riv ned gjerder, ikke kast igjen søppel, ikke jag sau og kyr (husk båndtvang for hund), parker bilen med vett på angitte plasser og ikke steng grunneiers tilkomst til jordene sine.

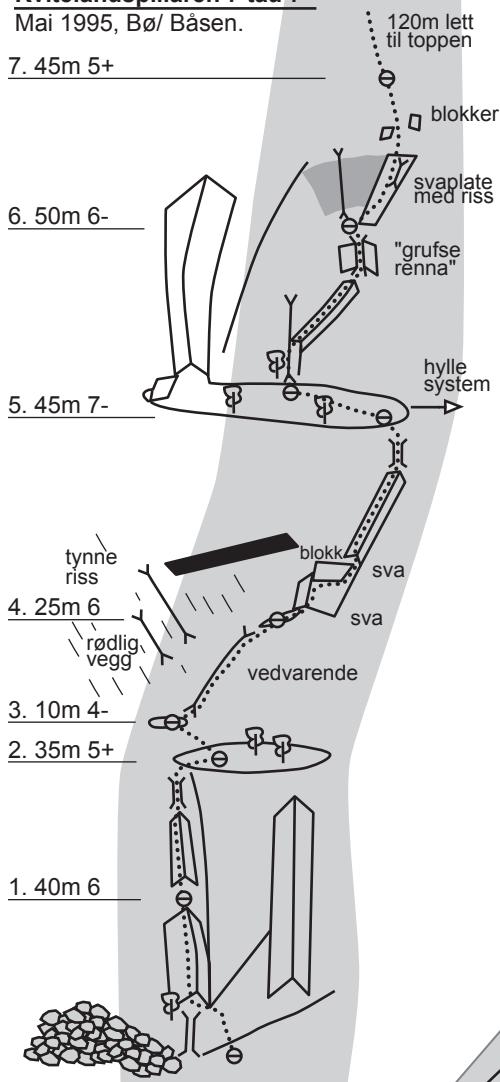

Kvitelandspillaren

Kvitelandspillaren 7 tau 7-

Mai 1995, Bø/ Båsen.

7. 45m 5+

Gilli 5 tau A3 5

5/ A2+, A2+, A3, A2, 5/ A2.

Juni 1995, Gravdal/ Sæland.

3 tau - stand på mellomkile, 2,5 friend, 0,75 Camalot, skyhooks og 2 rurp.
4 tau - takoverheng, 5m ut, godt sikret
riß.

Kvitlands veggen

(Grid ref 22.5N/ 41.5Ø)

Kvitlandsveggen ligger til venstre
rett før avkjøring til Gilja (Rv45).
Veggen er ca 1 km lang og 200 -
250m høy.

Kvitelandspillaren 250m, 7 tau 7-

6, 5+, 4, 6, 7-, 6-, 5+.

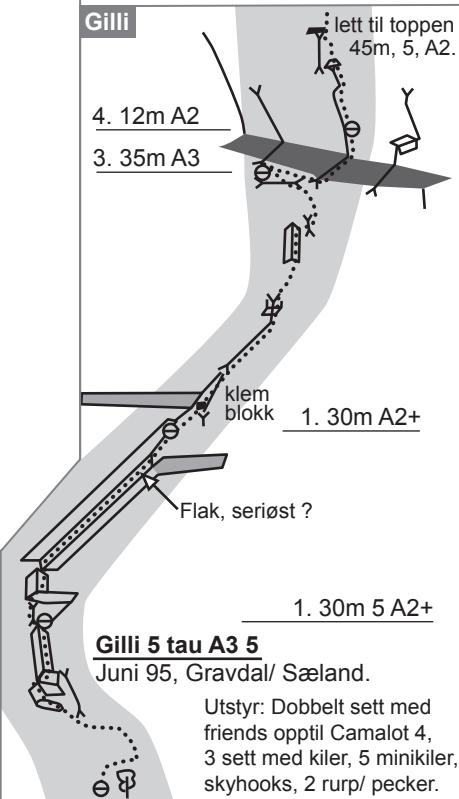
Mai 1995 Båsen/ Bø.

Første ruta opp denne veggen.

Markert pillar med to store hyller
i venstre kant av veggen. Variert
klatring med 3 fine taulendgder
i midten. Markert crux, 7-, noe
begrodd i toppen.

Retur over toppen til venstre og
ned forbi innsteget.

Gilli

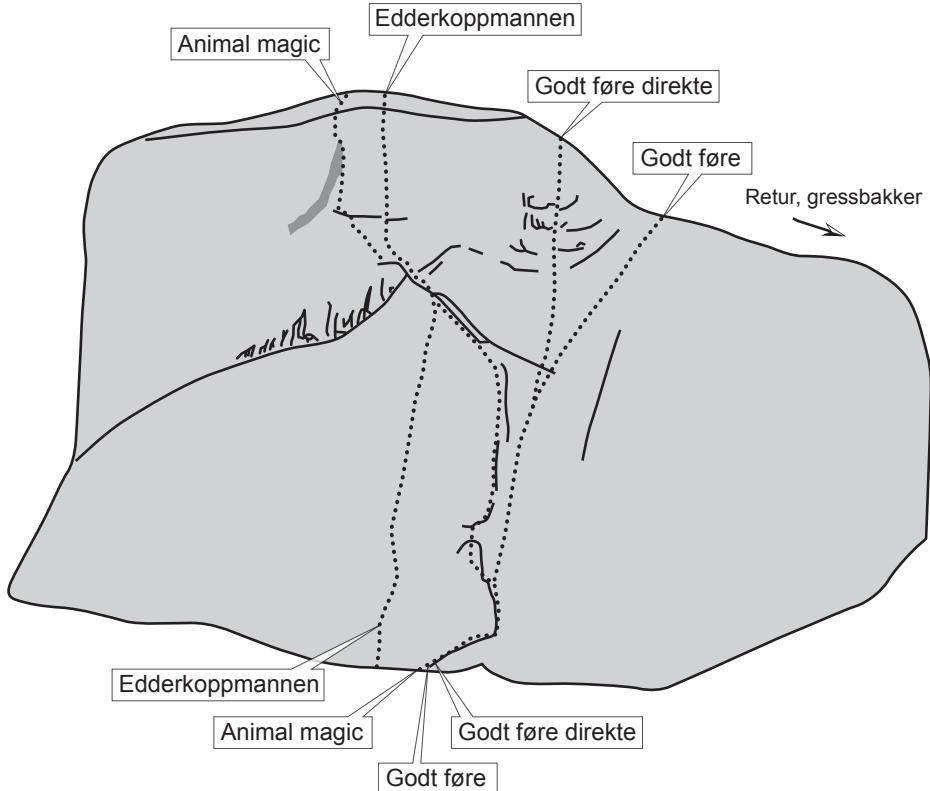

Gilli 5 tau A3 5

Juni 95, Gravdal/ Sæland.

Utstyr: Dobbelt sett med
friends opp til Camalot 4,
3 sett med kiler, 5 minikiler,
skyhooks, 2 rurp/ pecker.

Maudalsva

Maudalssvaet

Grid ref 15.4/ 43.5 SE facing

Maudal ligger i nabodalen til Byrkjedal. Ta til høyre over fjellet fra Rv45 til Sirdal. Svaene ser du til høyre for Maudalsvatnet. Retur ned skogslia. Maudal passer bra til å øve på å sette egne sikringer. Som vanlig på sva kan det enkelte steder være litt langt mellom sikringene. Friends nødvendig.

1. Edderkoppmannen 10 tau 6.

400m, 10 tau, ... 6, 5+, 5+. Mai 88, Jensen / Hove / Bjordal

Går sammen med Animal magic på cruxet og går direkte opp etter hjørne.

2. Animal magic 11 tau 6.

400m, 11 tau, 5-, 3, 4, 3, 5-, 3, 6, 5-, 4, 4. Juni 82, Blenkinsop/ Fivelsdal/Price.

Fin ruta med spesielt crux. Cruxet mye hardere enn resten av ruta.

3. Godt føre direkte 2 tau 5+.

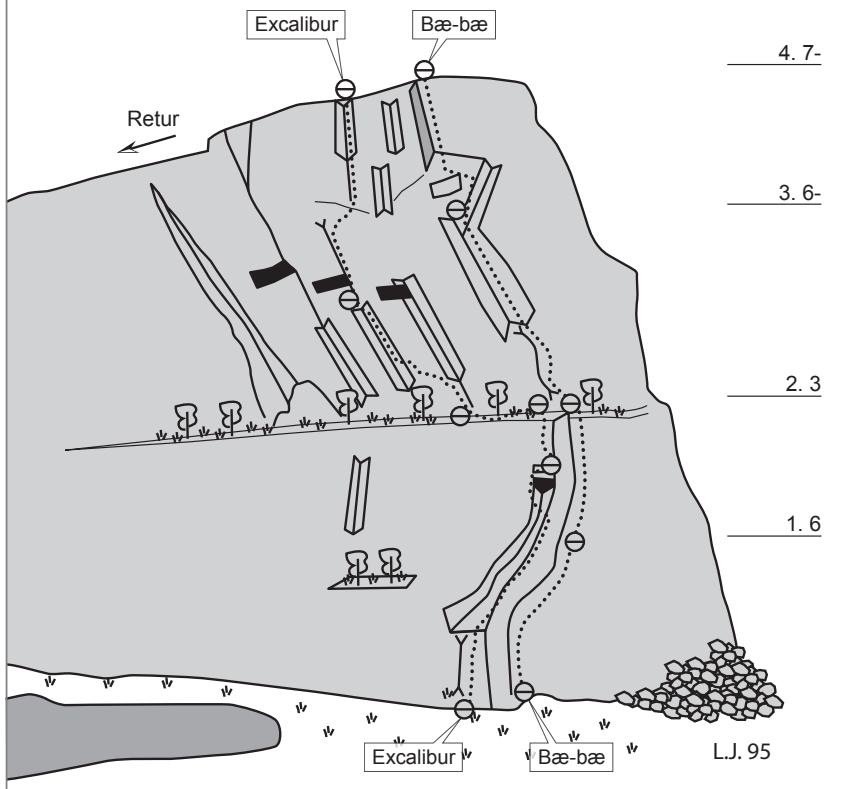
80m, 2 tau, 5+, 5+. Mai 89, Rondestveit/ Jensen.

Ruta går opp en bratt liten vegg ved hylla som en følger ut av veggen.

4. Godt føre 7 tau, 5-

300m, 7 tau, 5-. Aug 83, Hansen/ Bore.

Rosshammaren

Roshammeren

Grid ref 25.9/28.5 W facing

Vestvendt vegg som ligger ved Oltedal (ca 1m fra løypa inn til Byknuten). Se oversiktskissen for Oltedal. Overaskende fin klatring, selv om noen deler er noe begrodd.

Ta hensyn til grunneierens sauehold og utleie av jaktterreng (sept-des).

1. Bæ-bæ 120m, 4 tau 4+

4+. Mai 81, Blenkinsop / Berge / Haavik.

Fin lett, godt sikra klatring. Ruta følger stort lett synlig dieder.

2. Excalibur 120m, 4 tau 7-

6, 3, 6-, 7-. Juni 95, Bjørorgen/ Jensen/ Norheim. Fin rute, godt sikra. Noe bøss på første taulengde.3.

Roshammaren 90m, 2 tau 4-

4-. Juni 79, Engelstad/ Berge.

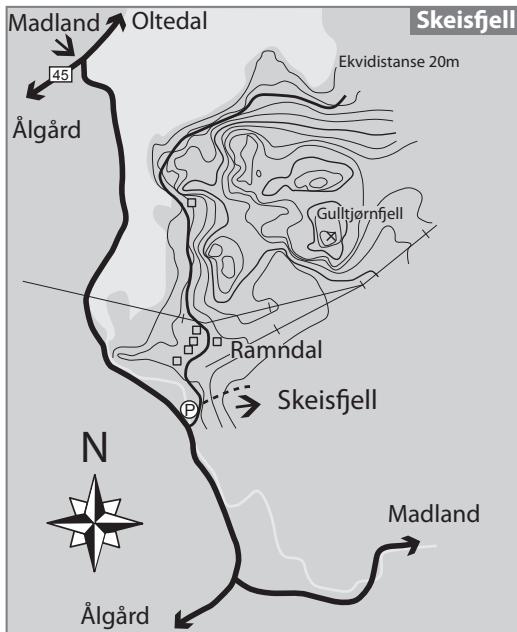
Ingen detaljer om ruta.

Skeisfjell

Grid Ref 20.9 / 27.0 Sørvestvendt vegg.

Skeisfjell er en av de mest besøkte klippene i Rogaland. Dette skyldes moderat vanske grad på de fleste av rutene, lett anmarsj og enkel retur. Rutene krever normalt sikringsutsstyr. Retur ved å gå over toppen og ned gressbakken på baksiden.

Fjellveggen er ca 160m høy og det meste av klatringen skjer på sva. Men det finnes både vertikale og overhengende taulengder med diedre, riss og kaminer. Fjellet er svært klatrbart, en begrensende faktor er relativt få sikringsmuligheter på første taulengde. Veggen har sol fra kl 13, et ypperlig sted for en vertikal kveldstur.

1. Svada 160m, 4 tau 6-

September 1991, Jensen/Eimhjellen.
5, 4, 5+, 6-.

Lite tiltalende, dårlig sikra og grufsete dieder på 3. tau. Fint riss i 4 taulengde.

2. Discovery 160m, 4 tau 5+

Juni 1980, Engelstad/Thomas.
5, 4+, 5+, 5+.

3. Discovery direkte avslutning 4 tau 5+

Juni 1982, Markestad/Bjørgen.
5, 5, 5+, 6-.

Ultra discovery 35m 6

Juli 94, Wivestad/Jensen.
Fin tredje taulengde med bratte opptak som kommer inn i Discovery Direkte i siste taulengde.

4. Nogbad the bad 160m, 4 tau 6+

August 1987, Lee/Morley.
6, 6-, 5+, 6+ (E3 5c).

Noe skuffende rute som krysser "Nogging the Nog".

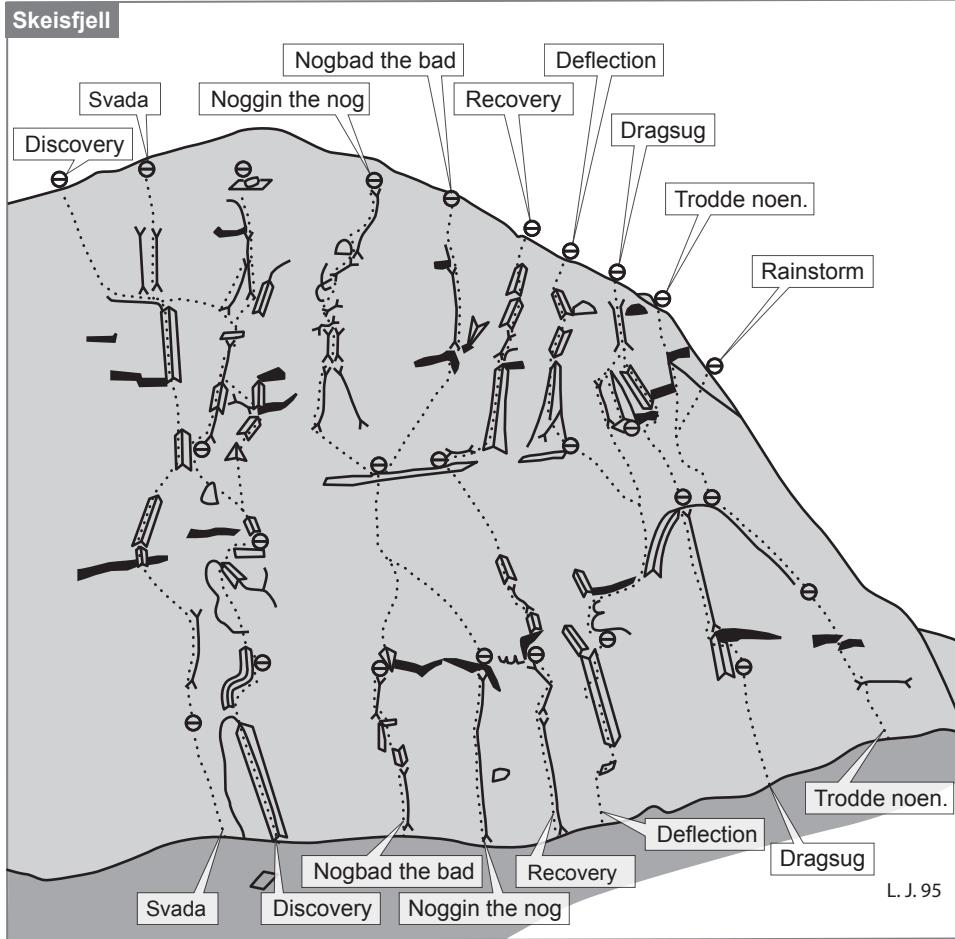
5. Noggin the nog 160m, 4 tau 7+

Juli 1987, Woodley/Lee.
6, 5, 5+, 7+ (E5 6a/b).

Skeisfjells hardeste rute. Sentral linje opp midt på veggens. Starter med innlysende tynn sprekk, til venstre for et løst flak ca 6m fra bakken.

5. Recovery 160m, 3 tau 5+

Juli 1979, Blenkinsop/?
5+, 5+, 5+.

6. Deflection 160m, 3 tau 5+

Juni 1979, Blenkinsop/Holman.
5+, 5+, 5.

Svenneprøven

(Ny avslutning på Deflection, se detalj)
September 87, Jensen/Bjordal.

40m, 5+ (ut på veggen)/ 40m, 6- (riss i dieder, friends 3,5 og 4 en fordel).

7. Dragsug 90m, 2 tau 7-

Juli 1989, Båsen/Knutsch/Elser.
3, 6+, 7-.

Starter under overheng. Fin bratt rute. På 2. tau er cruxet å komme inn i diederet.
Fordel med flexi Friend no: 1.

8. Trodde noen at friklatring var tøffest??

120m, 4 tau A4 5+
Oktober 1990, Båsen/Jensen.
5+, 3, 5-, A4.

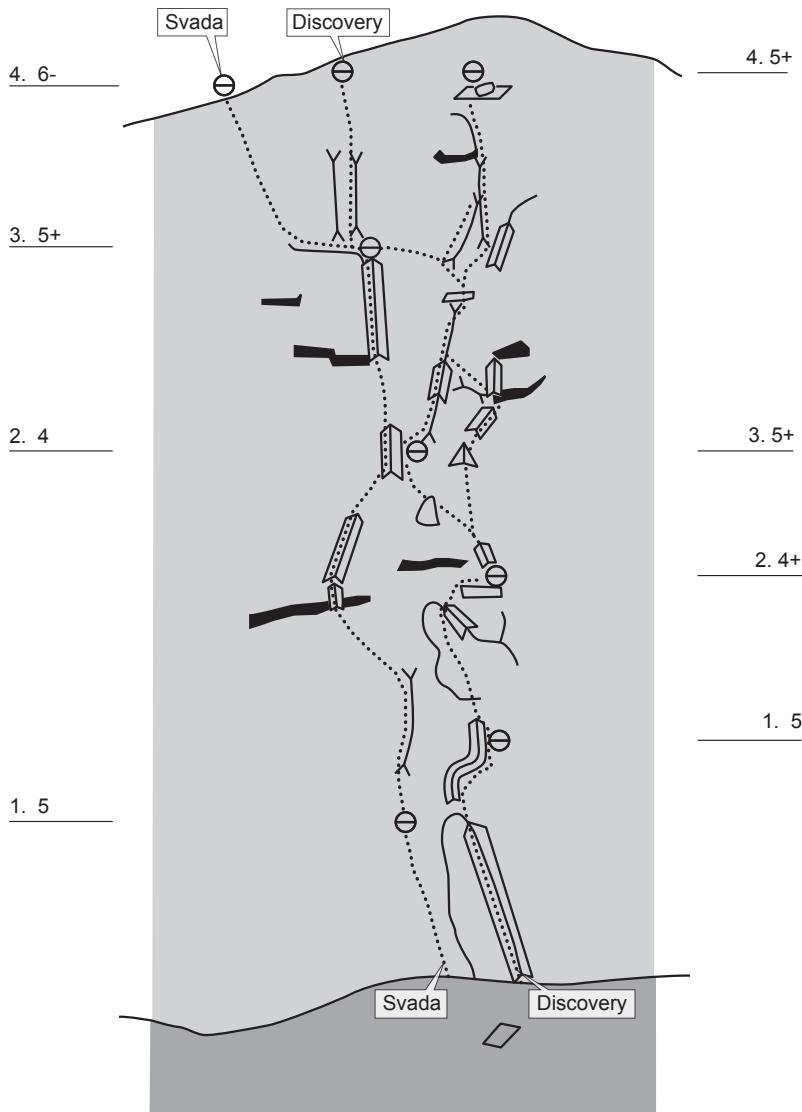
Start sammen med Rainstorm.

9. Rainstorm 130m, 3 tau 5+

Juli 1980, Blenkinsop/Fivelsdal.
5+, 3, 5+.

Discovery

Svada

Svada 4 tau 6-

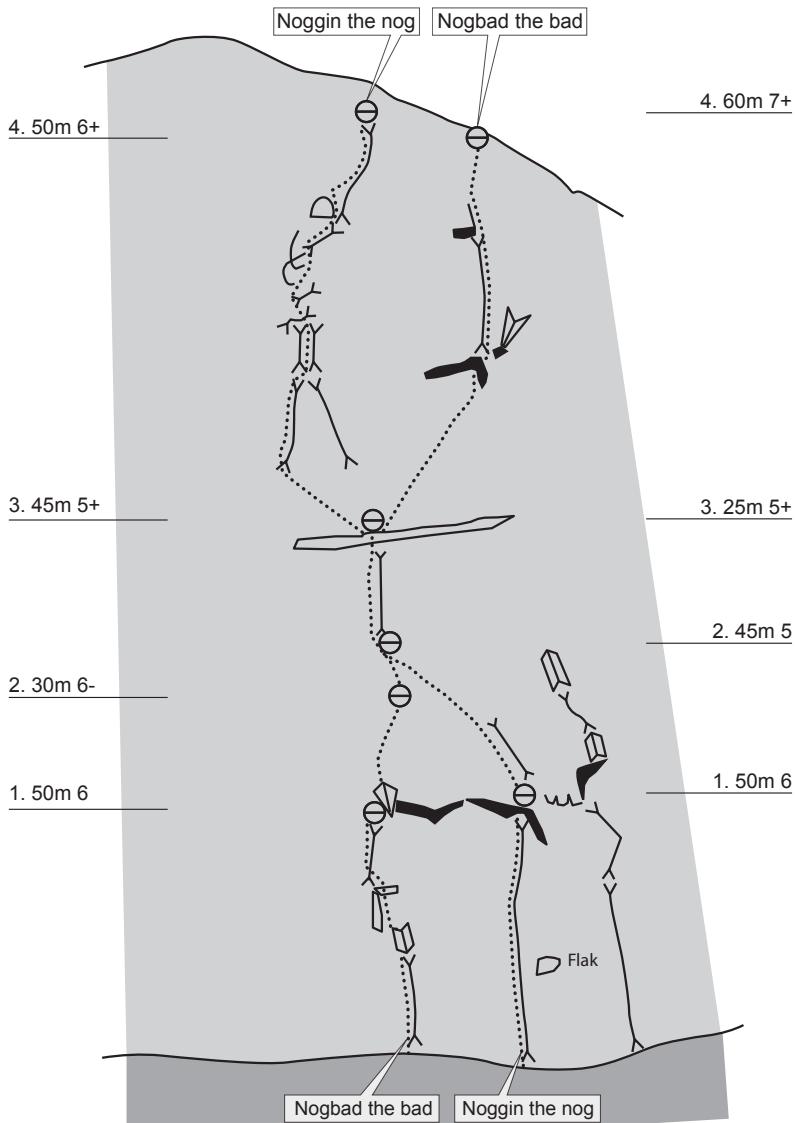
Jensen/ Eimhellen, September 1991.

Discovery 4 tau 160m 5+

Engelstad/ Thomas, Juni 1980.

Nogbad the bad

Noggin the nog

Nogbad the bad 4 tau 160m 6+

Lee/ Morley August 1987.

Engelsk gradering E3 5C.

Noggin the nog 4 tau 160m 7+

Woodley/ Lee Juli 1987.

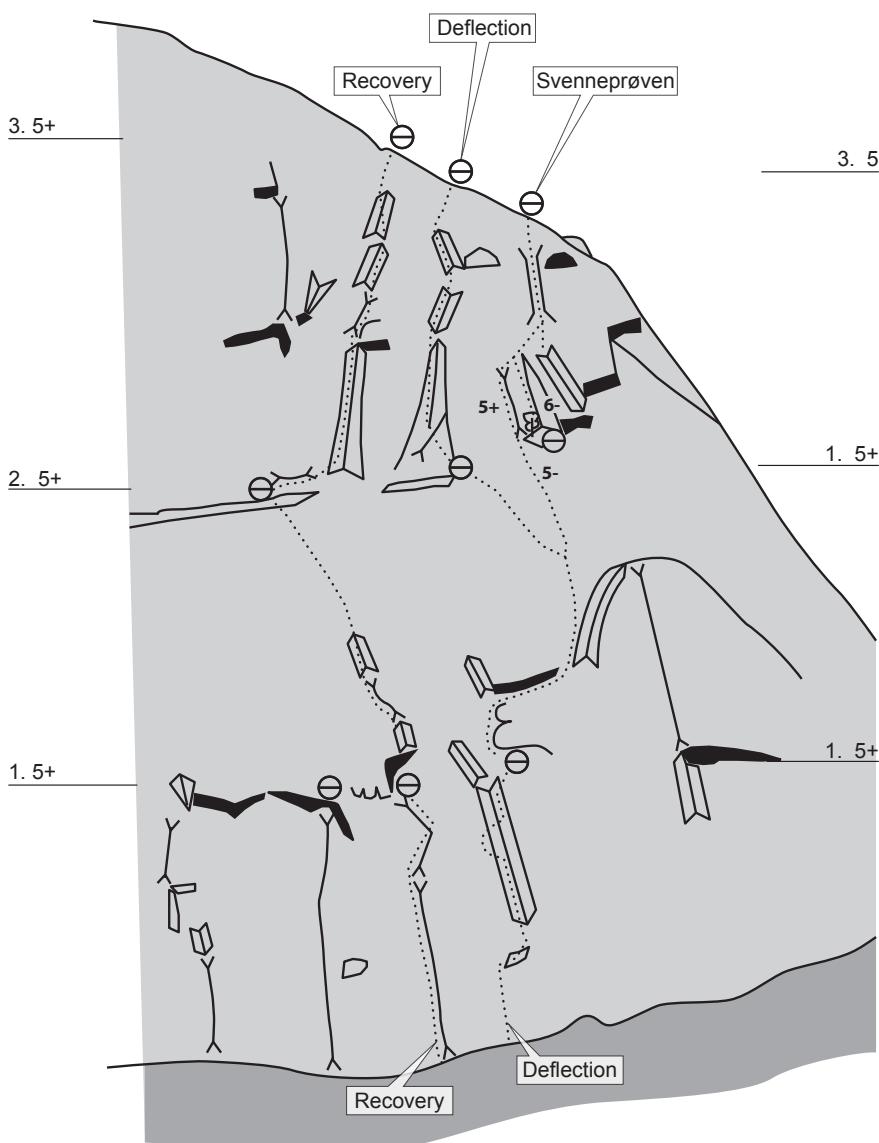
Engelsk gradering E5 6A/B.

Recovery

Deflection

Svenneprøven

Svenneprøven 5+ & 6-
Jensen/ Bjordal. September 1987.

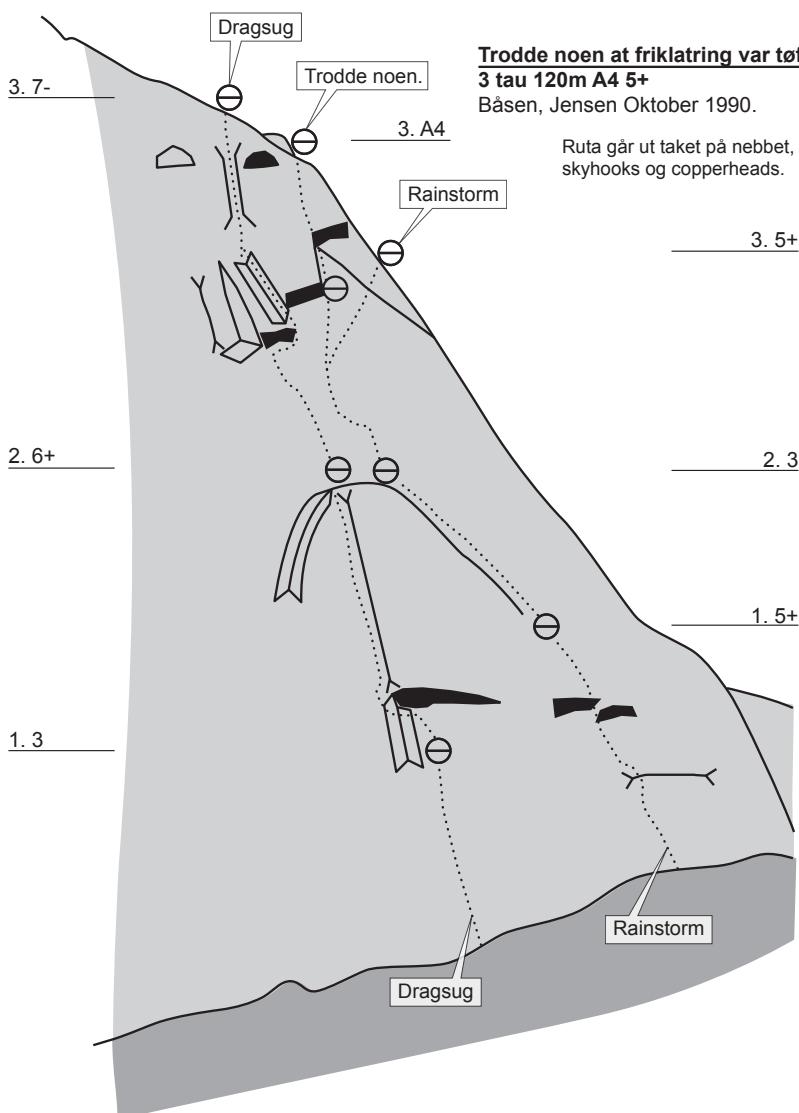
Recovery 3tau 150m 5+
Blenkinsop/ ? Juli 1979.

Deflection 3 tau 150m 5+
Blenkinsop/ Holman Juni 1979.

Dragslug

Trodde noen.

Rainstorm

Trodde noen at friklatring var tøffest ?

3 tau 120m A4 5+

Båsen, Jensen Oktober 1990.

Ruta går ut taket på nebbet, skyhooks og copperheads.

3. 5+

2. 6+

2. 3

1. 3

1. 5+

Dragslug 3 tau 140m 7-

Båsen/ Knutsen/ Elder Juli 1989.

Fordel med fleksi friend no 1.

Rainstorm 3 tau 120m 5+

Blenkinsop/ Fivelsdal Juli 1980.

Hunnedalen

Hallbrekk Grid ref 25.7 / 57.0 N facing

Lange sva som ligger øverst i Hunnedalen. Følg Rv 45 mot Sirdal. Mye fin klatring. Fast fjell. Det kan klatres overalt. Godt sikret hvis man velger de beste rissene.

1. St.Bernard 400m 14 tau 5-

August 81, Engelstad/ Fivelsdal/ Price.

2. Niagara groove 400m, 13 tau 5+

Juni 82, Fivelsdal/ Thomas.

3. Brubaker 400m, 12 tau 2-5+

September 92, Båsen/ Brubæk.

En passasje er 6, som lett kan gås tekniskt.4.

The one and only 400m, 12 tau 5

September 92, Båsen / Vrenne.

Mye fin klatring, det kan klatres overalt. Godt sikret dersom man følger de beste rissene.

5. Arlaug 400m, 12 tau 5

September 92, Nygård/ Bjørnsgaard.

Samme kommentar som i 4.

Hallbrekknuten

Gr 58.6/ 26.8

6. Dobbel W 400m 9 tau 6- A1

3, 3, 3, 3, 5-, 5, 61 A1, 5, 2.

Juli 92, Waagbø, Wivestad.

Jam session 6 tau, 200m 7-

Niklas Björnerstedt, Tina Jørgensen - august 1997

I sørvestenden av hyttefeltet i Hunnedalen ca to km sørvest for fylkesgrensen og langs med riksvei 45 ses en markert lysegul plate i øvre del av fjellet på sydsiden av veien. Ruta følger en risslinje som går rett opp til høyre for et stort tak og til venstre for den gule platen. Risslinjen kan være vanskelig å se om man ikke står rett foran fjellet. Lett retur i renna 700m sørvest for veggen.

Lett anmarsj på 20 min fra veien. Bombefast fjell med gode sikringer. Ruta byr på mye jammeklatring av alle typer i knottete fjell som gir god friksjon, men noe smertelige jammer. Komplett rack med godt med kamkiler anbefales.

1. 20m 5- Noe begrodd, men fast og fin klattring opp til et stort tak.

2. 30m 7- Rundt taket og videre i riss ovenfor. Rett opp i det høyre risset der risset deler seg. Stand i den øvre nisjen med god plass for en person. En fin og variert taulengde.

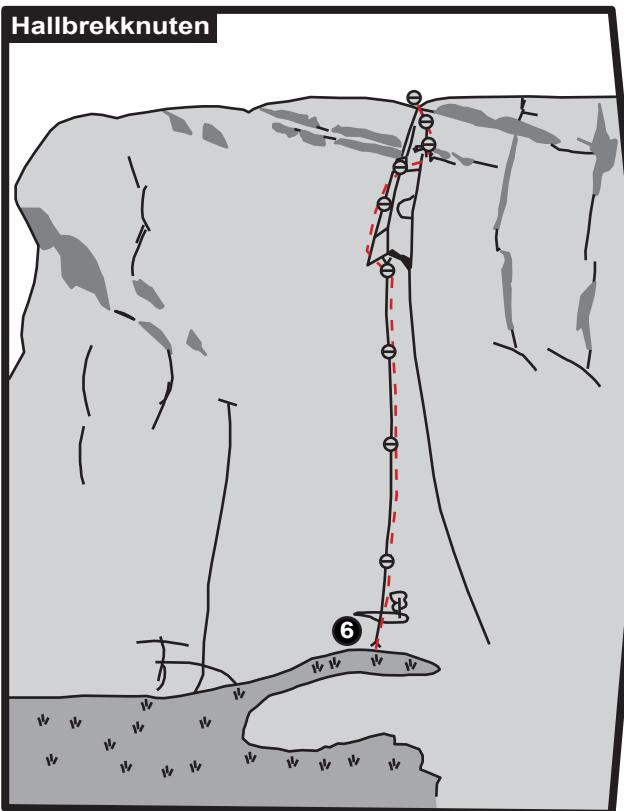
3. 50m 7- Videre opp i bratt riss som tynnes ut. Over i riss til høyre og opp til gresshylle med noen små trær. Fin klatring.

4. 30m 6 Ut til venstre og opp i riss og så en litt vrien kamin. Stand på hylle under noen store blokker.

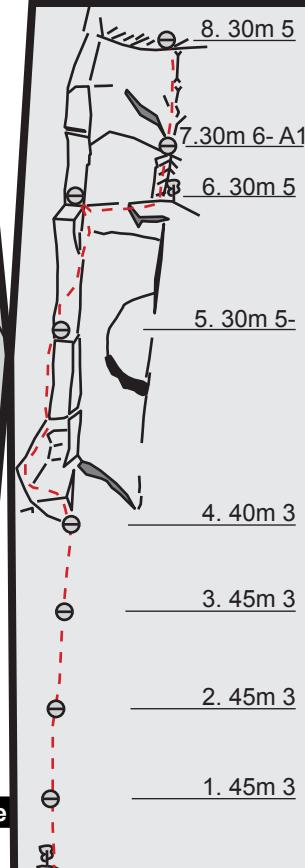
5. 40m 5+ Over blokkene og så over i sprekken til høyre. Så en siste kamin som leder opp til en lang gresshylle hvis ende slutter i det store gule skjoldet.

6. 45m 2+ Lett opp til toppen via hjørnet.

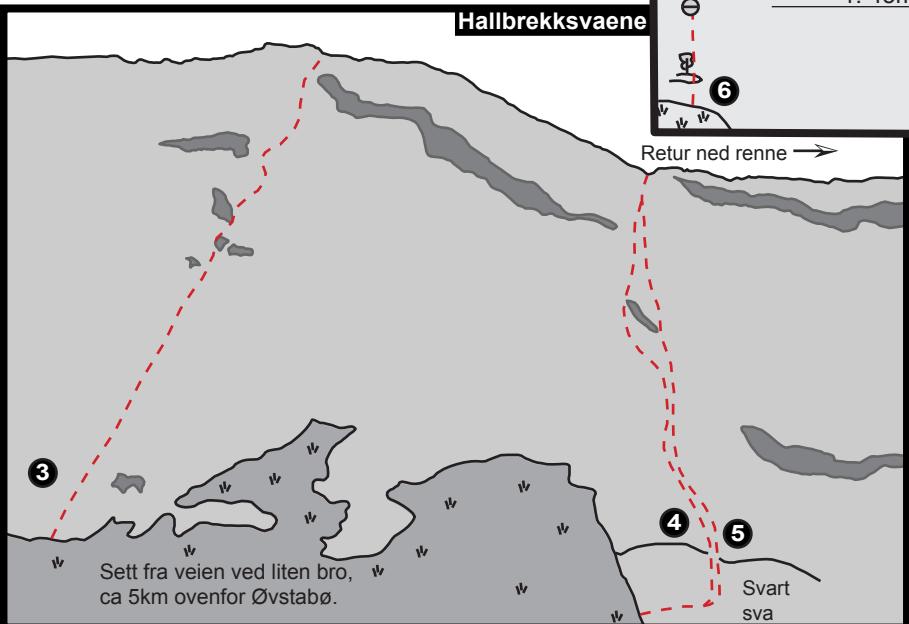
Hallbrekknuten

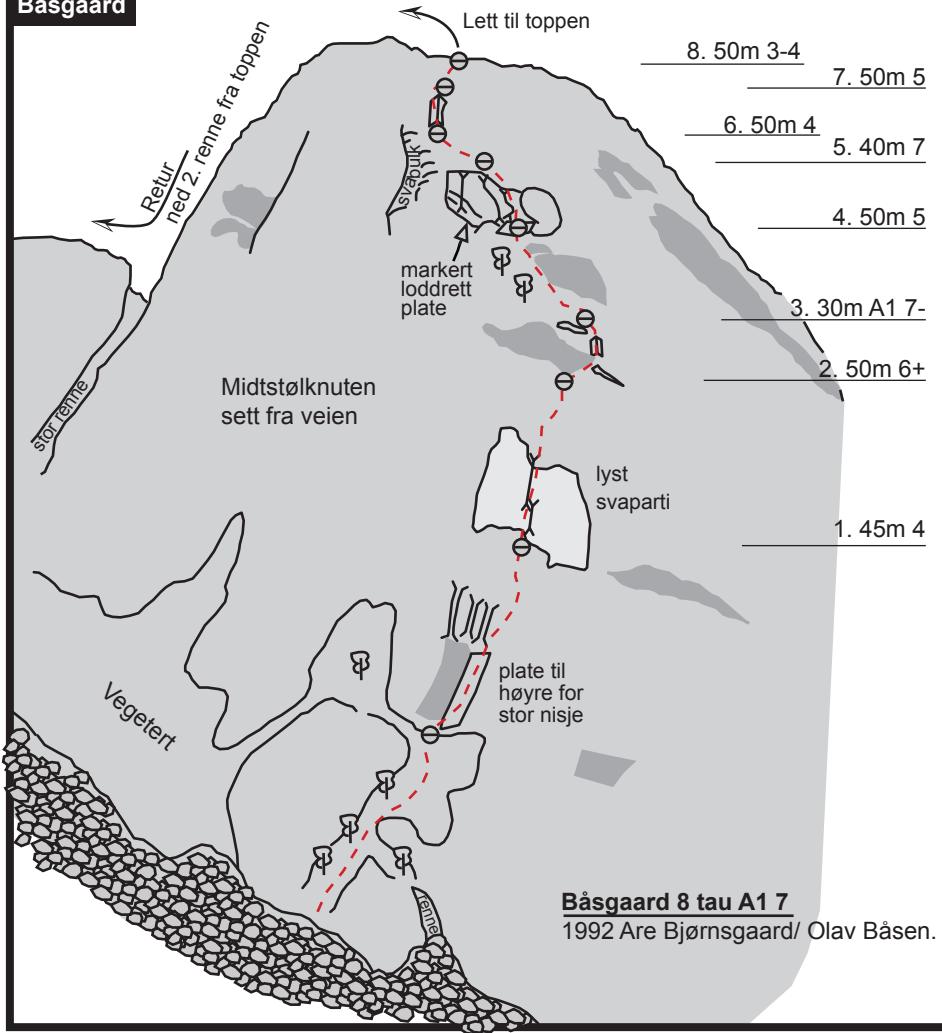
Dobbelt-W

Hallbrekksvaene

Båsgaard

Båsgaard 8 tau A1 7

1992 Are Bjørnsgaard/ Olav Båsen.

Midtstølknuten

Grid ref 26.3 / 58.0 NW facing

1. Midtstølveggen 400m, 11 tau 5-
August 81, Engelstad/ Fivelsdal.

2. Clean living 600m 6
Juni 85, Littlejohn / Jones

3. Tin Drum 600m 7
Juni 85, Renshaw/ Foulkes.

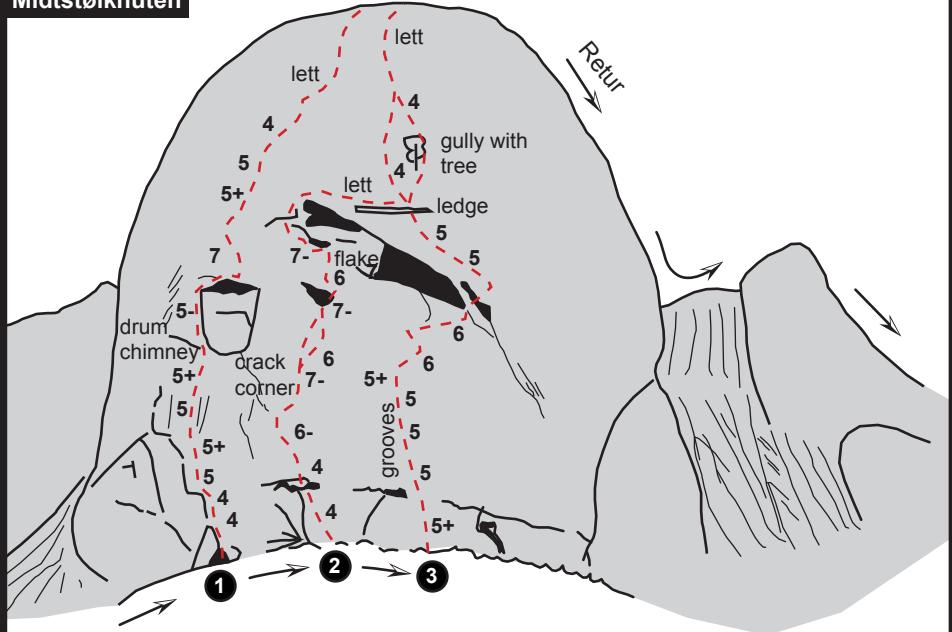
4. Moonshine 600m 7
Juni 85, Renshaw/ Foulkes.

5. Båsgaard 400m 8 tau 7-/ A1
4, 6+, 7-/A1, 5, 7, 4, 5, 4, 3-4.
Sept 92, Båsen/ Bjørnsgaard.

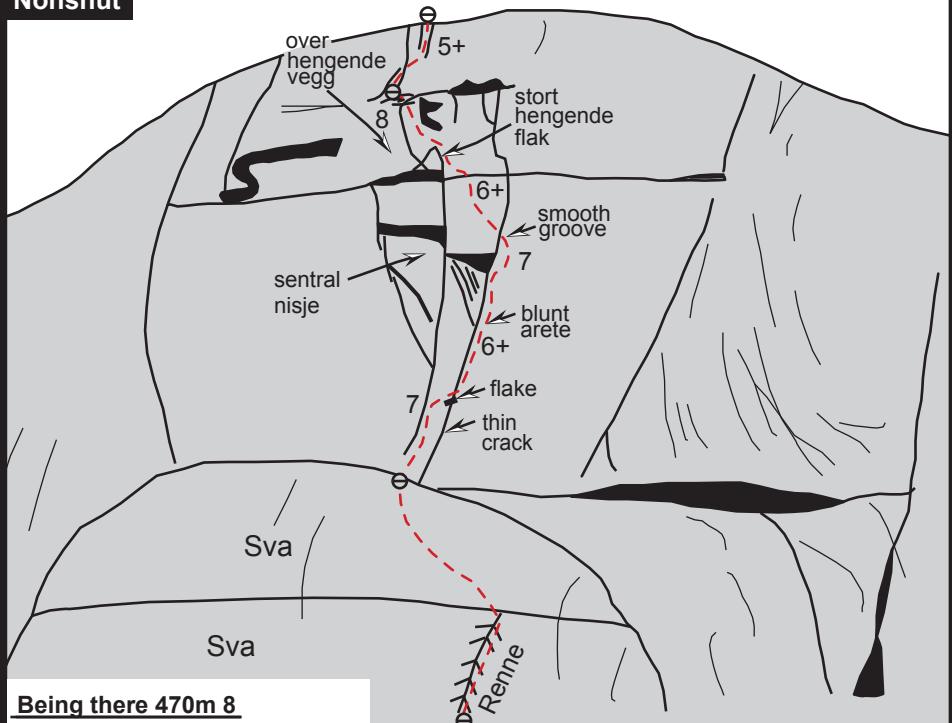
Nonsknuten
Grid ref 48.2/21.3 N facing

Being there 470m 8
Juni 85, Littlejohn/ Jones.

Midtstølknuten

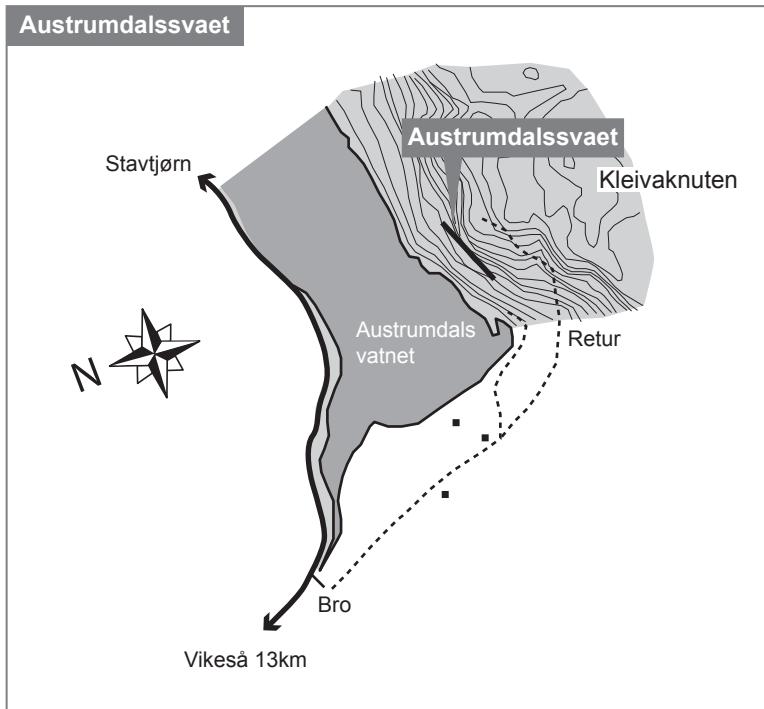

Nonsnut

Being there 470m 8

Juni 1985, Pat Littlejohn/ Jones

Austrumsdalsvaet

Kartblad 1312-111 Ørsdalen) Grid ref 65.07. 8N/ 40.4 Ø

Kjør Rv 503 mellom Vikeså og Byrkjedal. Ta av inn på veien til Stavtjønn og Ørsdalen. Veggen ligger på andre siden av Austrumdals vatnet - nordvest vendt. Fjellkvaliteten er innbydende - ren, lys ,fast og med god friksjon.

1. Pulp friction 150m 5 tau 6-.

Juni 1995, Bø/ Gjessing.

Fin dieder og sva klatring av moderat vanskegrad. Ruta går ca midt i veggen.

1 tau: opp fra vannet 4+. 2 tau: sva og bratt klatring på blokker, 6-.

3 tau, sva, 6-. 4 tau: opp fra svaet og travers til høyre under stor løs blokk, 6-.

5 tau: til toppen, 5+.

2. Den daue elgen

3 tau, 7, Juni 1998 Johansen/ Johannessen.

3. Hovedlinja 3 tau 6+.

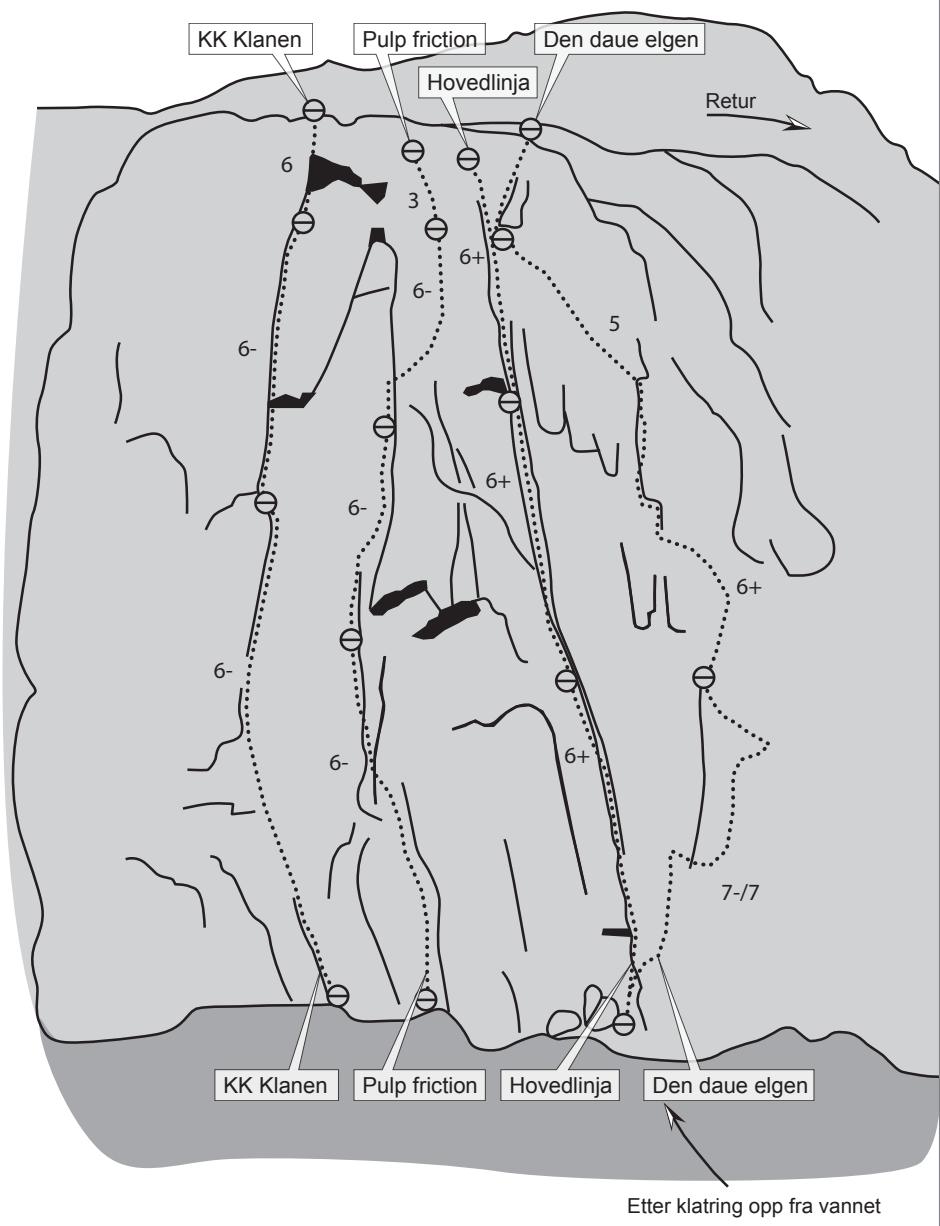
Gjessing/ Jønsson.

Det er et vannsig ned formasjonen, tørt vær kreves. Enkelte 6+ opptak.

4. K K Klanen 3 tau 6.

Johansen/ Johannessen.

Austrumdalssvaet, sett fra veien.

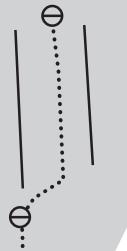

Pulp friction

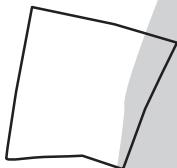
5. 3

Etterlatt
kile

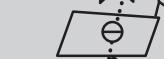

4. 6-

Løs blokk

3. 6-

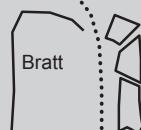

2. 6-

Bratt

Blokker

1. 4+

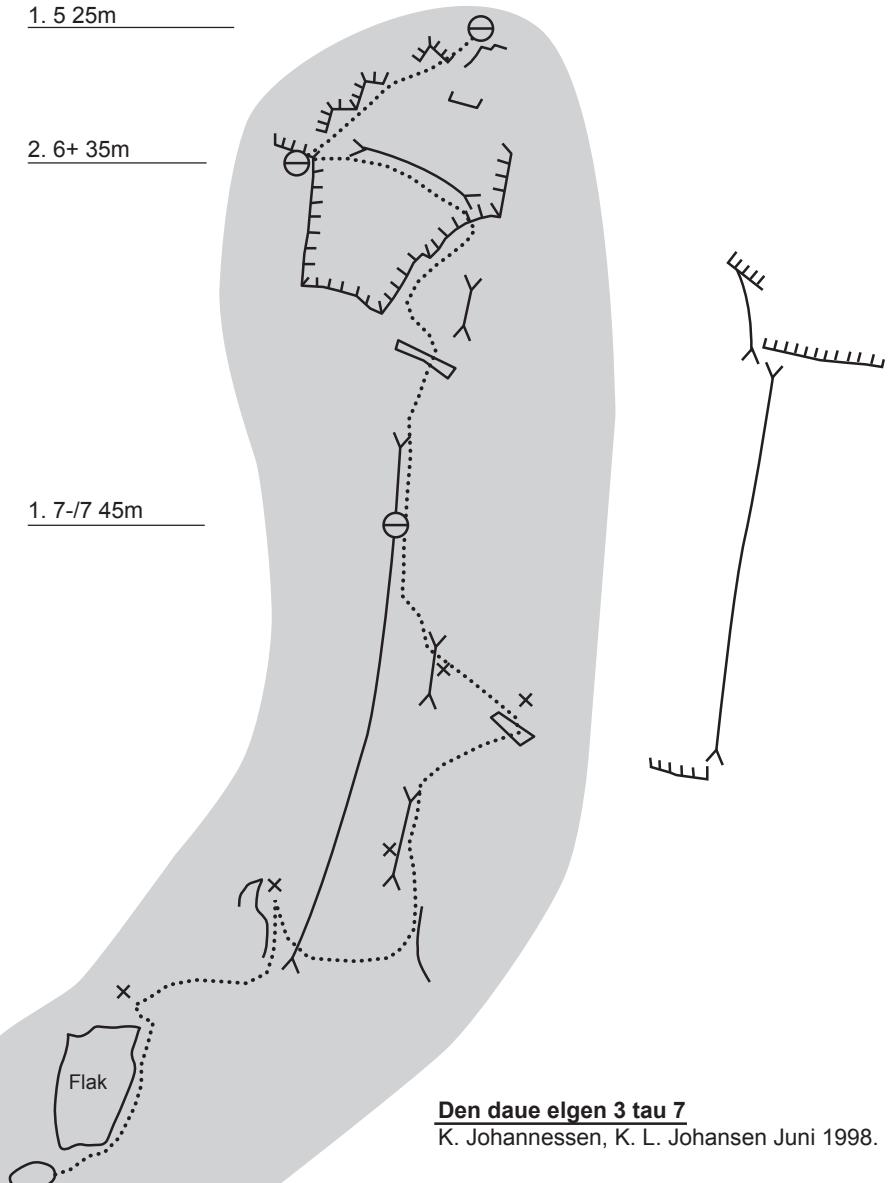
Pulp Friction 5 tau 6-
Bø/ Gjessing Juni 1995.

Den daue elgen

1. 5 25m

2. 6+ 35m

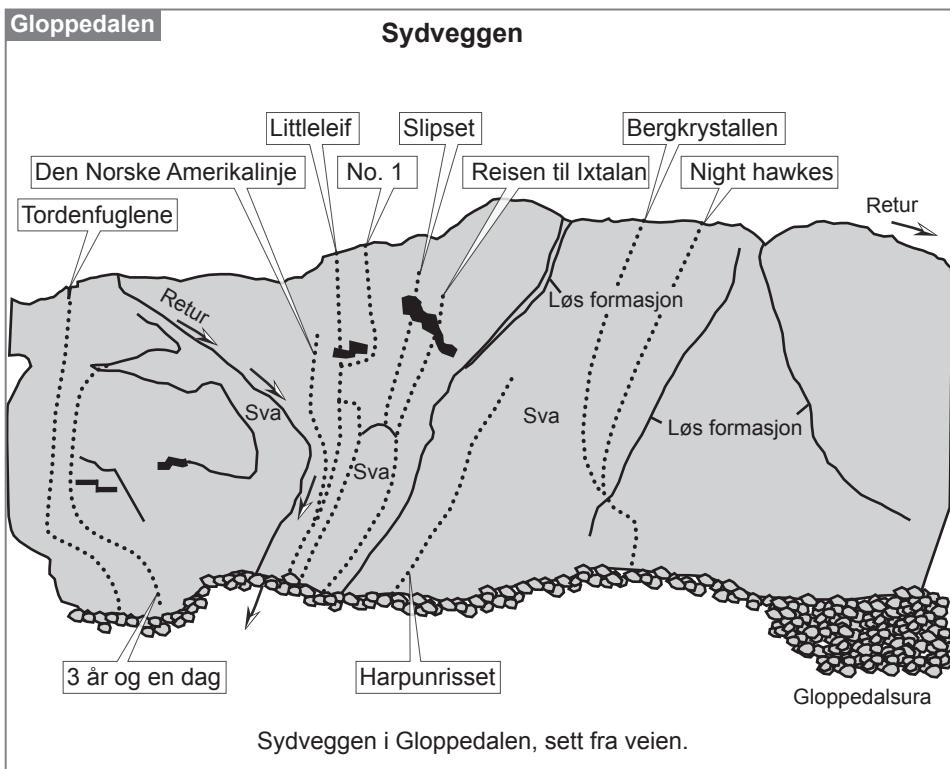
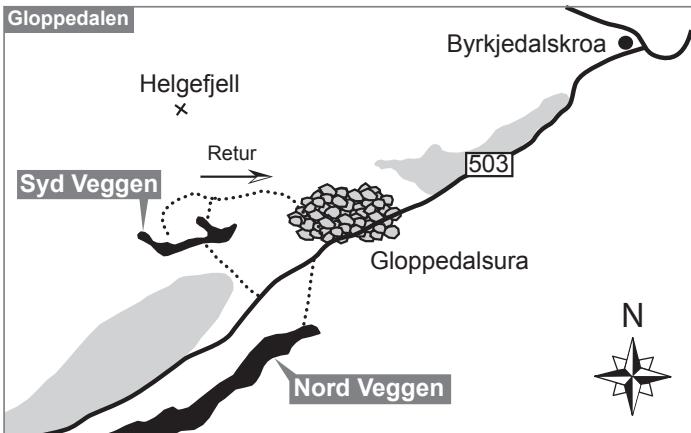
1. 7-/7 45m

Den daue elgen 3 tau 7

K. Johannessen, K. L. Johansen Juni 1998.

3 borebolter, 2 fjellbolter

Sydveggen i Gloppedalen, sett fra veien.

Gloppedalen

Gloppedalen ligger mellom Byrkjedal (Rv 45) og Vikeså (E18). Stedet byr på Nord Europas største steinur i tillegg til imponerende fjellvegger. Sandstranda nedenfor ura byr på buldring på store steiner. NB ! Ikke ødelegg idyllen. Ta med søppel og skrot hjem! Stranden er følsom i forhold til grunneierne !

Det finnes to greie muligheter for retur fra rutene i sydveggen. Returnen ned gjelet til venstre er spektakulær og rimelig grei under tørre forhold. 1-2 rappeller, 3-4 timer.

Returnen til høyre går godt ute til høyre med kryssing av Gloppefjellsura som avslutning, to 60m rappeller, ca 2 timer. Gå utover og nedover til du finner bjørk med flere gamle rappellynger. Rappell to fra lite tre.

Sydveggen

1. Tordenfuglene 400m, 10 tau 6+

3, 4, 5+, 6, 5+, 6-, 6+, 6, 6, 6+.

Mai 92, Båsen/ Jensen.

Variert fjellklatring.

2. Den Norske Amerika linje

250m, 7 tau A3 6+

6+, 6-/A2, A3+, A3, A3, 6+, 5-.

September 94, T.Ormseth-Olsen/ Østbø

Bratt eksponert og vedvarende klatring på renskåren og fast granitt. De seriøse blokkene på 6. taulengde kan unngås til venstre i diederet (A1?). Beregn 2-3 dager.

Førstebestigerne har følgende navn på taulengdene, "Intro", "Ture-lure diederet", "Copperhead road", "Fet ørn - flyr lavt", "Lofotfemmer'n", "Fant Frimann" og "Heltene er trette".

3. Pat Littleleif 350m, 9 tau 6+

3, 6-, 6+, 6, 6+, 6+, 5+, 5+, 3.

Mai 93/95, L.Jensen/ T.Bjørgen/ O.Båsen.

4. "No 1" 400m, 10 tau 6+

5, 5+, 6+, 4, 5+, 5+, 6-, 5, 5+, 2.

Mai 85, Bjørgen/ Price.

Cruxet i tredje taulengde kan gås teknisk på småkiler (A1). Direkte linje opp markert riss system opp gjennom overheng. Bratt 6. taulengde.

5. Slipset 425m, 9 tau A3 6+

5, 4+, 6, 6+/A3, 6+/A3, 6, 6/A0, 5, 4.

Mai 93, Båsen/ T. Bjørgen.

Vansklig rute opp tynt riss. Eksponert linje.

6. Reisen til Ixtalan 425m, 9 tau 7

5, 4+, 6, 6, 7-, 7, 5, 5 (7 punktcrux), 5.

Mai 93, Ormseth/ Diesen.

Fin klatring på en av de mest imponerende linjene i Rogaland.

7. Harpun risset 160m, 5 tau A2 7-

6-, 6-, A2/7-, 6, 6-.

Mai 93, Båsen/ Brandsberg-Dahl.

8. Bergkrystallen 400m, 10 tau 5+

-, 5+, 5+, 4, 5+, 5, 5, 3, 4, 4.

Mai 93, Gjessing/ Motland.

9. Nighthawkes 400m, 9 tau 6

-, 2, 5+, 5+, 4, 5+, 6, 5, 5, 5, 2.

Mai 93, Stian Forgaard/ Linda Miljeteig.

Ruta går opp samme vegg som Bergkrystallen. De siste fem taulengdene var preget av improvisasjon for å finne de lette variantene til topps. Dårlig sikra sva klatring 6. taulengde. Skissa er svært grov.

Nordveggen

Jumaristen 5 tau 7 A0

6+, A2 6+, 6, 7 A0, 6.

August 95, K. Johannessen/ O. Båsen og R. Motland (på jumar).

Ruta ligger til venstre for stort gult felt i høyre del av nordveggen. Fin rute, godt sikra, fordel med Camalot no 4 og 5.

Snøspurven 6 tau A2 6+

Mai 1992, Espen Prestbakmo/Terje O. Olsen.

Vorspiel 5 tau A2+ 7

Mai 1998, S. I. Gravdal/ B-E. Årtun.

Sabelrasling 6 tau 8-/ A0

6 juni 1998, Robert Caspersen/ Niklas.

150-180m overhengende rissklatring, eksponert.

1. 17m 8-/ A0.

2. 25m 7.

3. 25m 6.

4. 35m 8-/ A0.

5. 45m 7.

6. 15m 6-

Sola kjøtt frakt 5 tau A1 7

Mai 1998, Stein Ivar Gravdal/ Bjørn Eivind Aarthun.

1. 4+.

2. 7.

3. 7 / A1 (8-).

4. 6+ (A1).

5. A1.

Kløftliknende greie i starten og via noen gresshyller opp til en grønnaktig plate med et markert riss. Etter risset traverserer ruten over en skråhylle og så opp et dieder. Siste tauet er å brekke seg over kanten.

Hvite Niggere 16m, A2

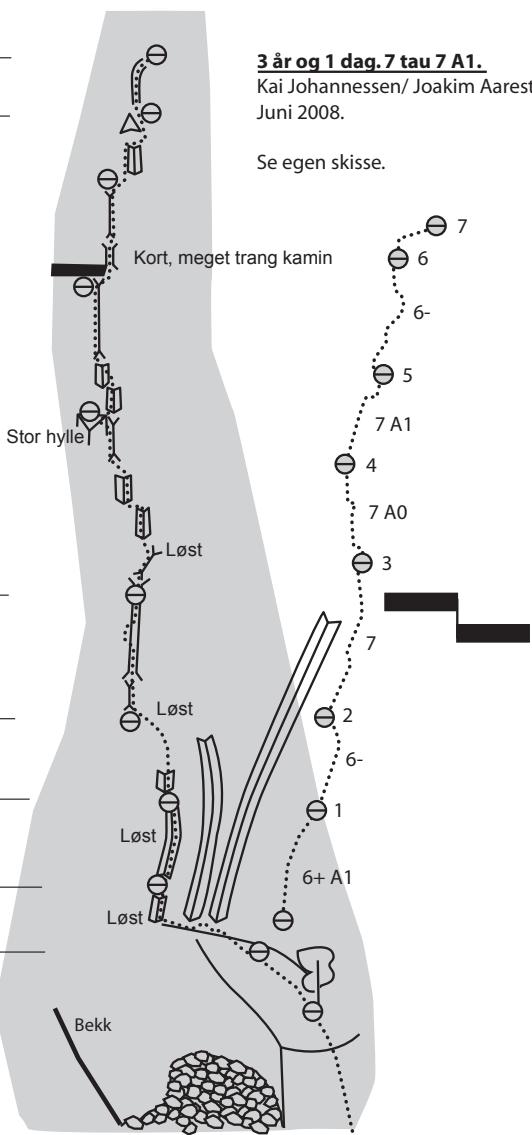
GR 445185

Mai 1996, Trym Atle Sæland.

Bratt teknisk rute (16m opp, 5m ut) i starten av Gloppe-dalen. Ved det første vannet er det en bratt vegg. I høyre del av hvitt felt finnes ruta. Potensiale for flere harde ruter.

10. 30m 6+9. 45m 68. 25m 67. 45m 6+6. 45m 6-5. 50m 5+4. 40m 63. 45m 5+2. 40m 41. 50m 3**Tordenfuglene 10 tau 6+**Leif Jensen/ Olav Båsen
23 Mai 1992.Lettere varianter på de to siste
taulengdene er mulig.**3 år og 1 dag. 7 tau 7 A1.**Kai Johannessen/ Joakim Aarestad
Juni 2008.

Se egen skisse.

3 år og 1 dag

Juni 2008. Kai Johannessen/ Joakim Aarestad

1.Tau. 6+ A1. Start inni kaminen, på venstre mørk vegg, et lite riss i starten, standplass under tak kan være gunstig. Opp dieder og standplass i hule.

2.Tau. 6.- Ut til høyre på hylle (toppen av kaminen) fint riss som tar deg opp og inne i renne, følg renne opp og brekk opp til venstre på veggen, standplass på kanten og ved en blokk.

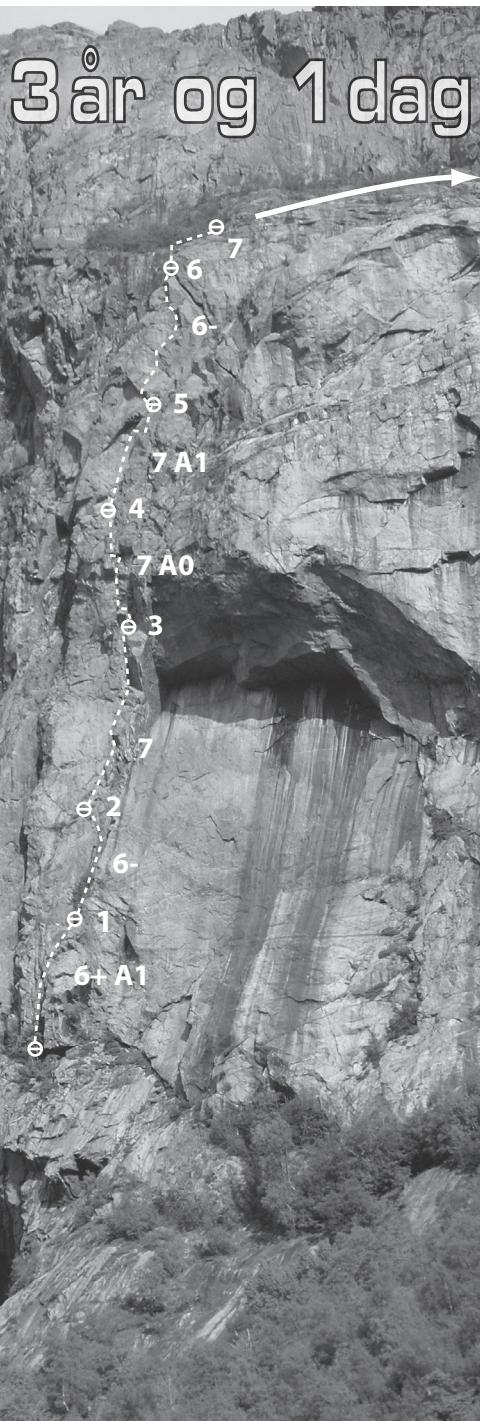
3. Tau. 7. Rå taulengde ! Hold mot stort flak, forbi og opp i lite dieder, videre opp i et større brattere dieder, inni riss, standplass under bratt vegg.

4.Tau.7 A0.Opp bratt vegg, brekk til venstre (du står på et tak/nebb) litt mer til venstre og du kommer inni nytt bratt riss som du følger opp til nytt tak, tøff travers under taket og nytt riss dukker opp, følg det og inn på standplass i bunn av nytt dieder.

5.Tau.7 A1. Ut til høyre fine riss, følg noen meter og
brekke inni diederet igjen, opp til nytt tak til du når en
store rød kile. Ut til høyre utrolig eksponert, nytt riss
dukker opp og inn på standplass.

6. Tau. 6. "Etter flere lengder med tung klatring så får du litt fred". En siste lengde som er bare tar det ut av veggen på en opploftende måte. Trekk til venstre under kanten og brekk deg gjennom taket og du oppdager et nydelig flak/riss. Følg små riss og dieder til toppen.

7.Tau. Siste lengde er bare "transport" ut av veggens.
Hold til høyre for å komme til rappell, husk du er ferdig
før du er tilbake på stranden med kompisene med deg.
God tur!

Den Norske Amerikalinje

7. 15m 5-

Lett til toppen

6. 50m 6+

Løse blokker
seriøst

5. 40m A3

Nisje

4. 35m A3

overhengende
vegg

3. 35m A3(+)

Den Norske Amerikalinje 7tau A3+ 6+

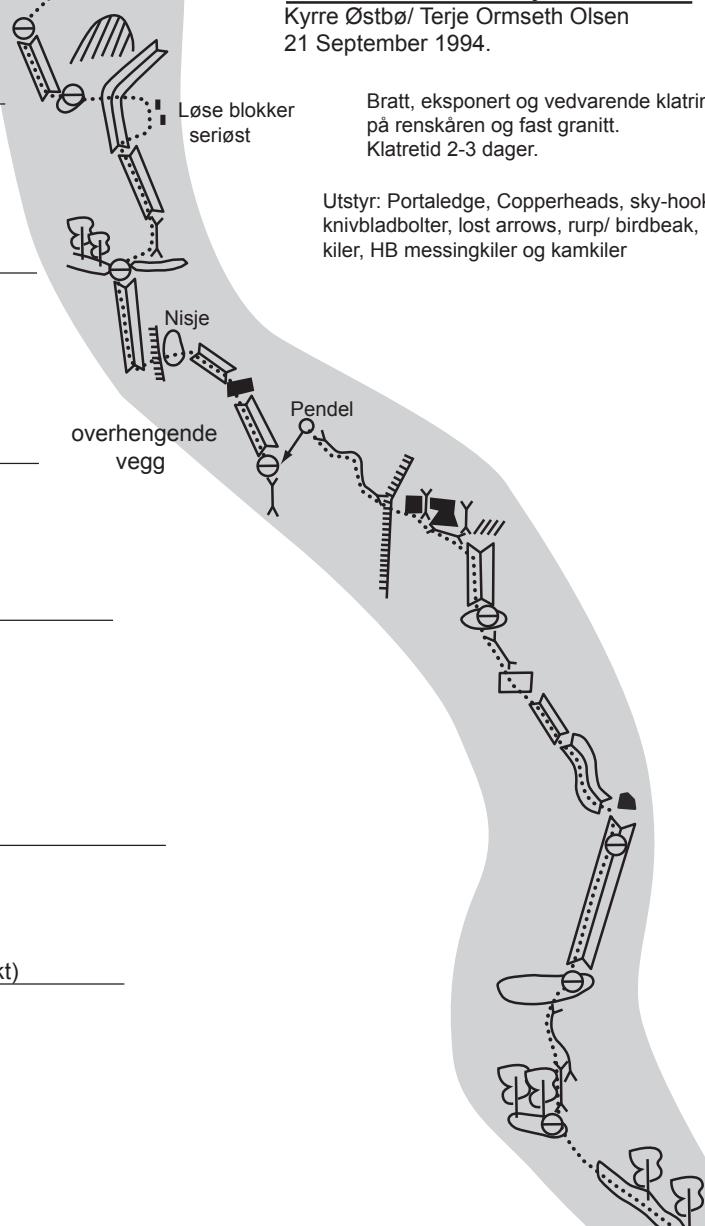
Kyrre Østbø/ Terje Ormseth Olsen
21 September 1994.

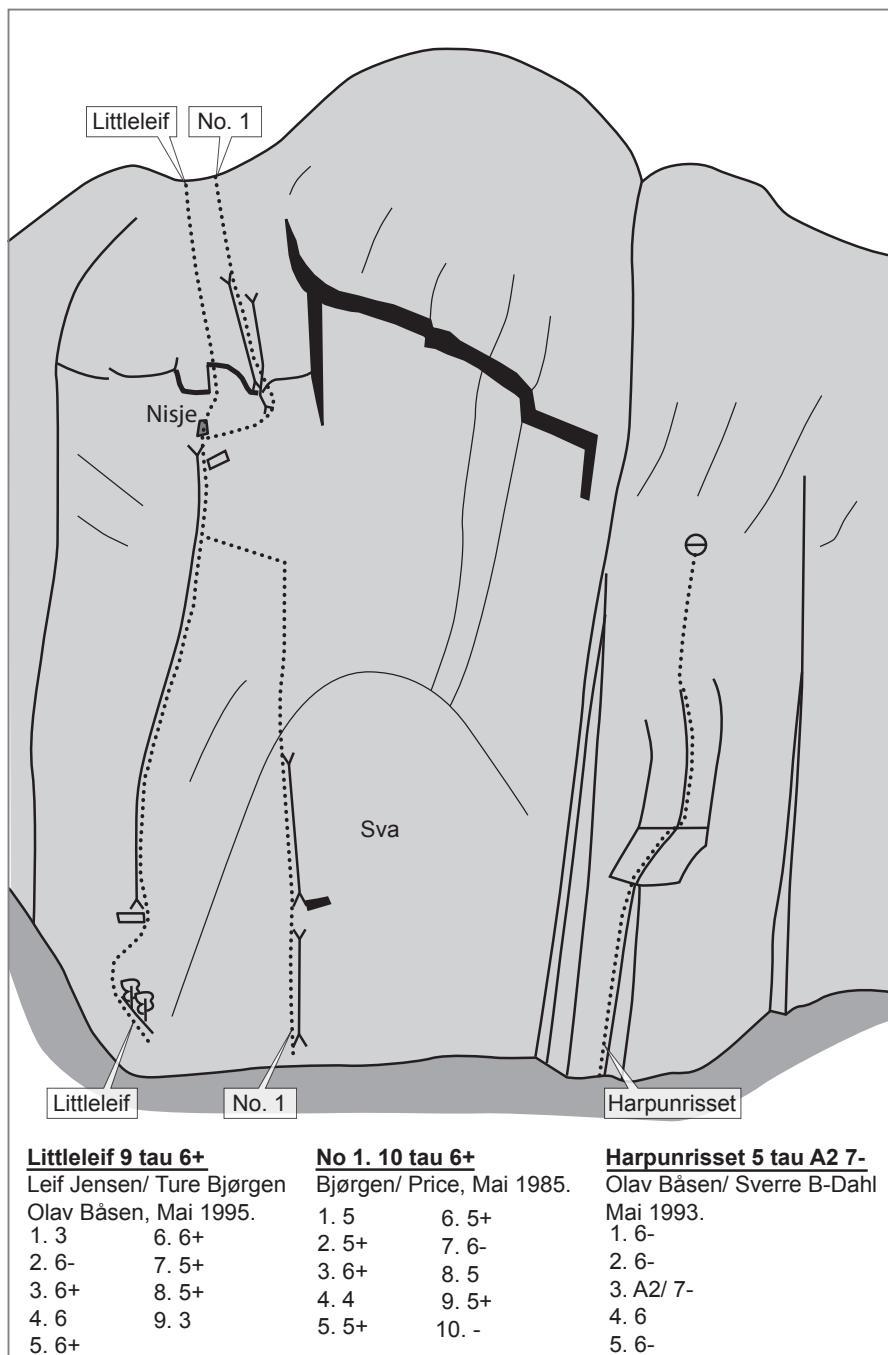
Bratt, eksponert og vedvarende klatring
på renskåren og fast granitt.
Klatretid 2-3 dager.

Utstyr: Portaledge, Copperheads, sky-hooks,
knivbladbolter, lost arrows, rurp/ birdbeak,
kiler, HB messingkiler og kamkiler

2. 40m 6- A2

1. 35m 6+ (punkt)

Littleleif 9 tau 6+

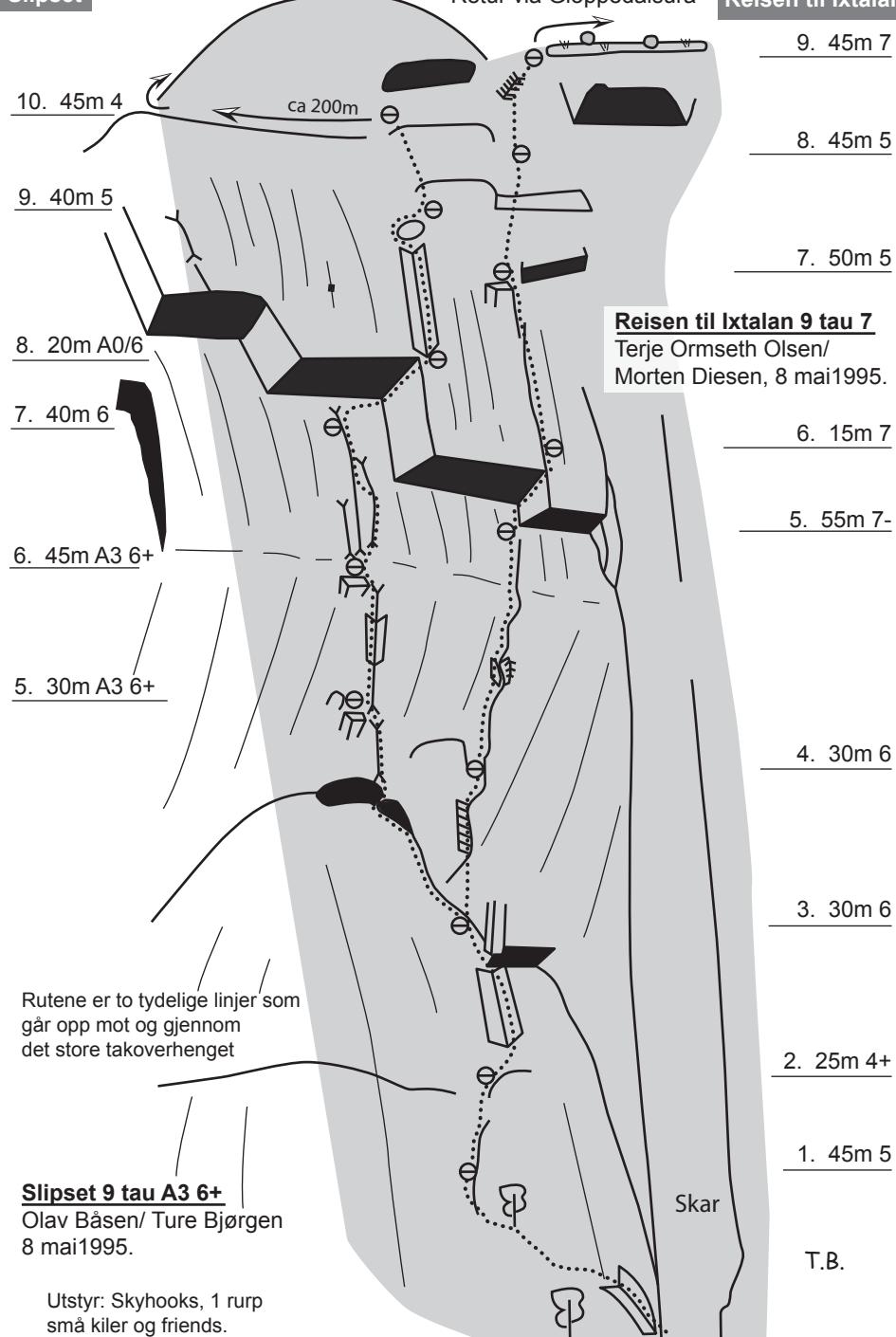
Leif Jensen/ Ture Bjørgen	
Olav Båsen, Mai 1995.	
1. 3	6. 6+
2. 6-	7. 5+
3. 6+	8. 5+
4. 6	9. 3
5. 6+	

No 1. 10 tau 6+

Bjørgen/ Price, Mai 1985.	
1. 5	6. 5+
2. 5+	7. 6-
3. 6+	8. 5
4. 4	9. 5+
5. 5+	10. -

Harpunrisset 5 tau A2 7-

Olav Båsen/ Sverre B-Dahl	
Mai 1993.	
1. 6-	
2. 6-	
3. A2/ 7-	
4. 6	
5. 6-	

Slipset**Retur via Gloppefalsura****Reisen til Ixtalan**

Bergkristallen 10 tau 400m 5+

Arne Gjessing/ Rolf Motland Mai 1993.

Retur

10. 4

9. 4

8. 3

7. 5

6. 5

5. 5+

4. 4

3. 5+

10. 2

9. 5

8. 5

7. 5

6. 6

5. 5+

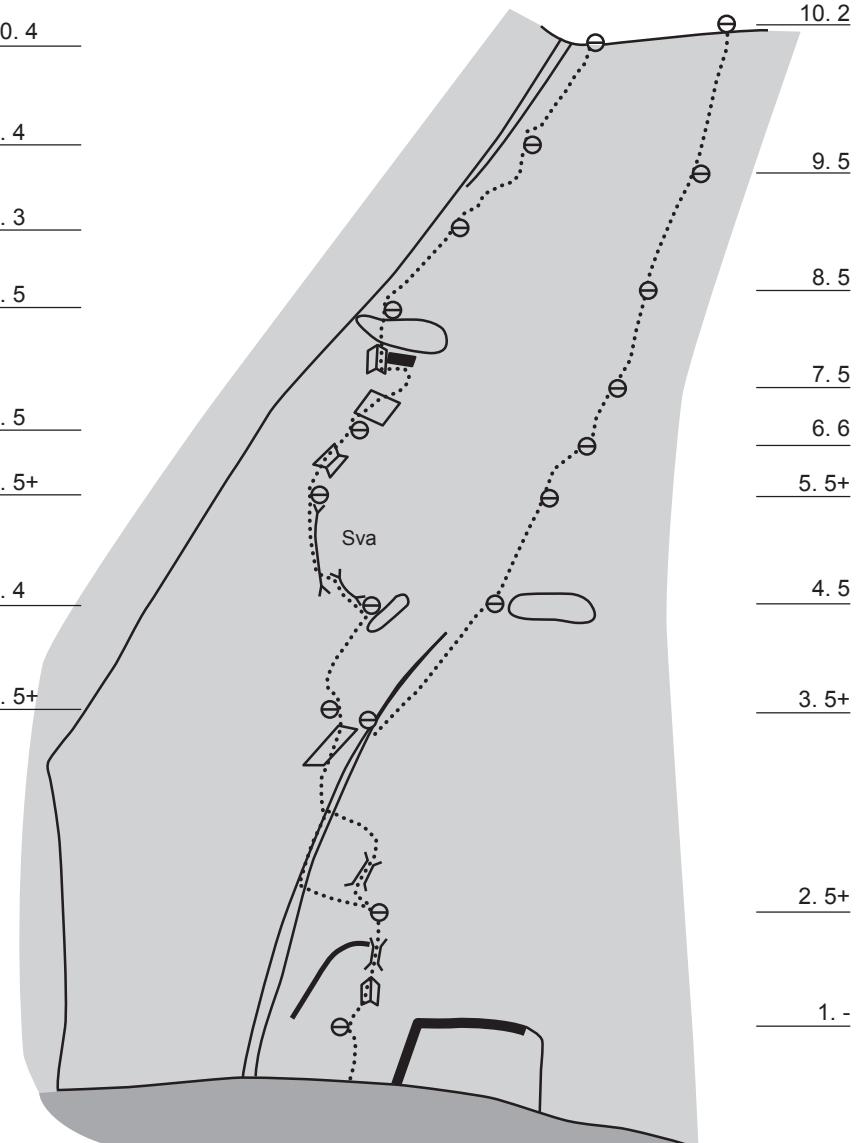
4. 5

3. 5+

2. 5+

1. -

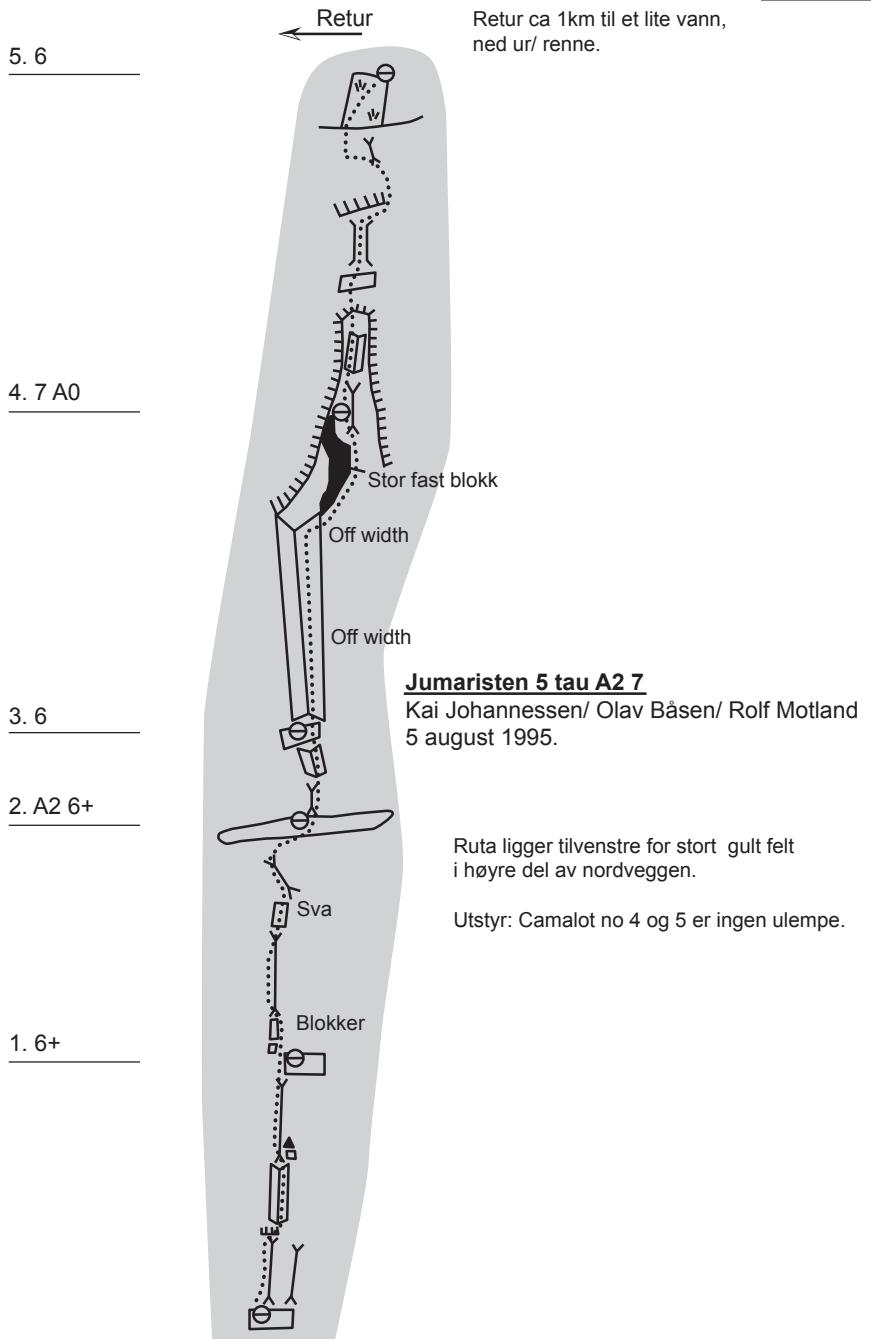
Sva

Området er veldig veldig klatrbart,
utallige linjeføringer er mulig.

Night Hawks 10 tau 400m 6

Stian Forgaard/ Linda Miljeteig, Mai 1993.

6. 30m A2

5. 25m 4+

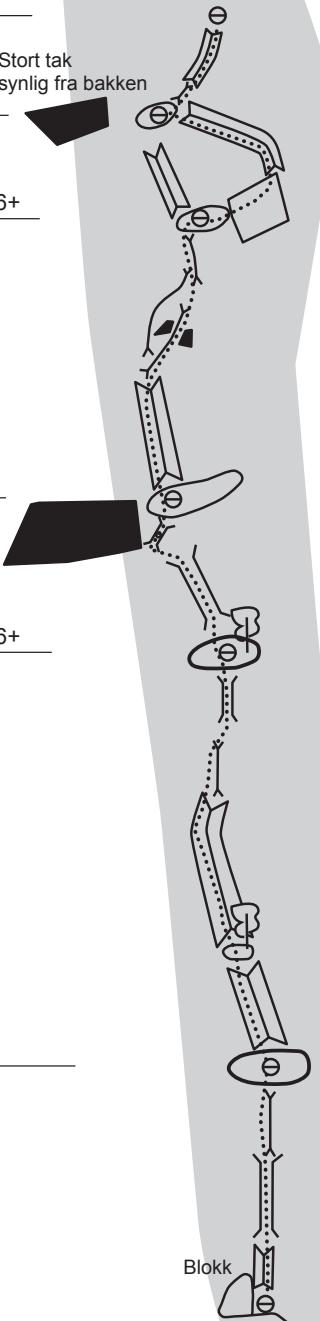
4. 45m A2 6+

3. 25m 5-

2. 50m A1 6+

1. 35m 6-

Stort tak
synlig fra bakken

Snøspurven

Snøspurven 6 tau A2 6+

Espen Prestbakmo/ Terje O. Olsen
Mai 1992.

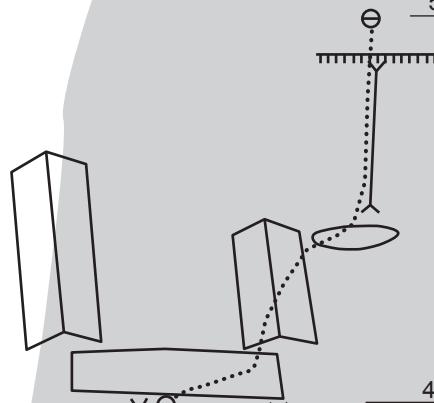
De 3 første taulengdene er noe begrodd,
3 siste er faste med overhengende partier.

Normalt sikringsutstyr

Ruta begynner 100m til venstre for
sesongbestemt foss og 50m til venstre
for "Grisedieder i nordveggen."

Vorspiel

5. 20m A2+

4. 35m A1 7

Vorspiel 5 tau A2+ 7

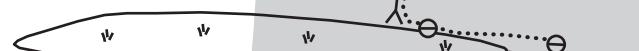
S. I. Gravdal/ B-E. Årtun Mai 1998.

Ruta ligger i nordveggen.

3. 35m 7

2. 15 6+

1. 50m 6

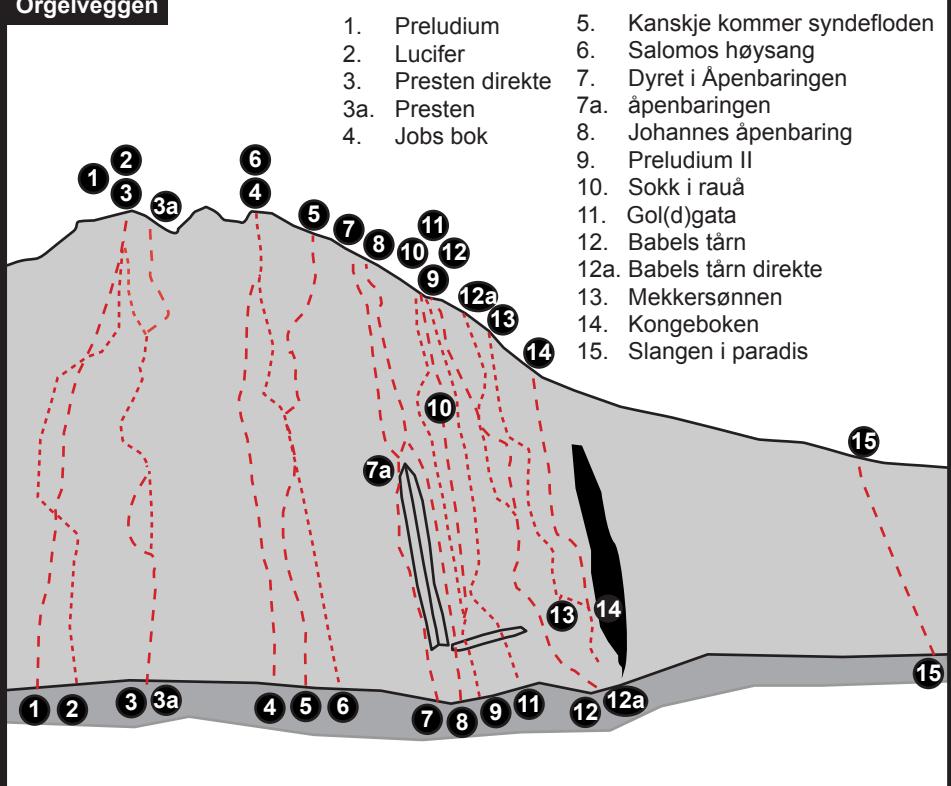

Orgelveggen

Orgelveggen

1. Preludium
2. Lucifer
3. Presten direkte
- 3a. Presten
4. Jobs bok
5. Kanskje kommer syndefloden
6. Salomos høysang
7. Dyret i Åpenbaringen
- 7a. åpenbaringen
8. Johannes åpenbaring
9. Preludium II
10. Sokk i rauå
11. Gol(d)gata
12. Babels tårn
- 12a. Babels tårn direkte
13. Mekkersønnen
14. Kongeboken
15. Slangen i paradis

Orgelveggen

Adkomst: Kjør sørover E39 fra Stavanger mot Vikeså. Følg skilt mot Nedrebø, forbi Nedrebø og rett videre mot Birkeland. Grusveien gjør en lang høyresving, Orgelveggen ligger på venstre side av veien. Ved parkering husk at store traktorer med store tilhengere skal passere på veien.

1. Preludium 4 tau 6

5+/6-, 6, 6-.

Skarpeig og Jacobsen, 27 juni 1995.

Ruta går ca 20m til venstre for utsydlig pillarkant. Bratt, vedvarende og generelt godt sikret klatring.

2. Lucifers fall 4 tau 6+

5+, 6+, 6, 4.

Hermansen og Bjørkestøl, 1999.

3. Presten 4 tau 6

6-/ 6, 5+, 5+/ 6-, 5+.

Birkeland og Wergeland, 27 juni 1995.

Eksponert rute. Godt sikret og vedvarende klatring.

3a. Presten direkte 4 tau 6+

6, 5+, 6+, 5+.

Birkeland og Andersen, 20 juli 1996.

Går inn i Preludium i toppen.

4. Jobs bok 4 tau 7

6, 6, 5+, 7.

Andersen og Grønnetvedt, 25 juni 1997.

Noen store friends er en fordel.

5. Kanskje kommer syndefloden 4 tau 7-

6+/ 7-, 6, 6+, 6.

Andersen og Grønnetvedt, 24 juni 1997.

Små friends en fordel på 2. taulengde.

6. Salomos høysang 5 tau 7

6-, 7-, 6, 6, 7.

Andersen og Birkeland, juli 1997.

Noen små friends ekstra og noen minikiler er kjekt å ha på 3. taulengde.

7. Dyret i åpenbaringen 5 tau 7-

5+, 7-, 6+, 6+, 4-5. Andersen og Grønnetvedt, juni 1997.

7a. Åpenbaringen 5 tau 7-

5+, 7-, 6-, 6+, 5+.

Andersen og Birkeland, 18 juli 1996.

Åpenbaringen starter i rute 7, og traverserer mot høyre halveis på 3. taulengde, og over i rute 8.

8. Johannes åpenbaring 4 tau 7+

6+, 7+, 6+, 5+.

Birkeland og Skarpeteig, sommer 1999.

9. Preludium II 5 tau 6+

6+, -, 6, 6+, 6-.

Sæland, Gravdal og Bø, april 1996.

Velsikret, vedvarende og fet rissklatring.

10. Sokk i rauå 3 tau 7

6+, 7(+) A0, 6-.

Jacques og Lenning, sommeren 2000.

De to første taulengdene er felles med Preludium II, de tre siste er selvstendige.

11. Gol(d)gata 4 tau 7-/7

2-3, 6, 7-/7, 6/6+.

Birkeland og Andersen, 19 april 1997.

Vedvarende og velsikret.

12. Babels tårn 5 tau 7-

2-3, 6+, 7-, 6-/6, 6+.

Birkeland og Jacobsen, 19 juni 1996.

Bratt og eksponert klatring.

12a. Babels tårn direkte 4 tau 7-/7

2-3, 6+, 7-/7, 6.

Birkeland og Andersen, juli 1997.

Bratt og eksponert klatring.

13. Mekkersønnen 4 tau A1 6

2-3, A1, 6, 6.

Birkeland og Andersen, 20 april 1997.

Direktelinje, luftig avslutning.

14. Kongeboken 3 tau 6+

2-3, 5+, 6/6+.

Andersen og Birkeland, 18 april 1997.

Imponterende linje, tynn travers i første taulengde, ellers godt sikret.

Sydøstpillaren:

15. Slangen i paradis 3 tau 6+.

6+, 5+, 6-.

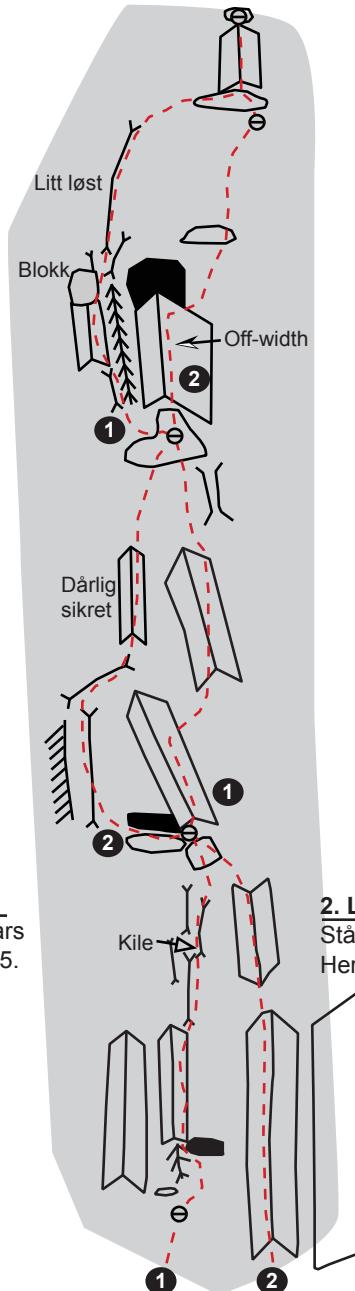
Birkeland og Andersen, 17 juli 1996.

Ruta går opp fine rissformasjoner på høyre side av en egg.

Preludium**Lucifer**

3. 50m 6-

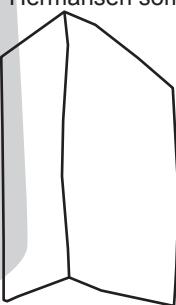
4. 30m 4

1. Preludium 3 tau 6

Harald Skarpeteig/ Lars Jacobsen 27 juni 1995.

2. Lucifer 4 tau 6+

Ståle Bjørkestøl/ Hugo Hermansen sommer 1999.

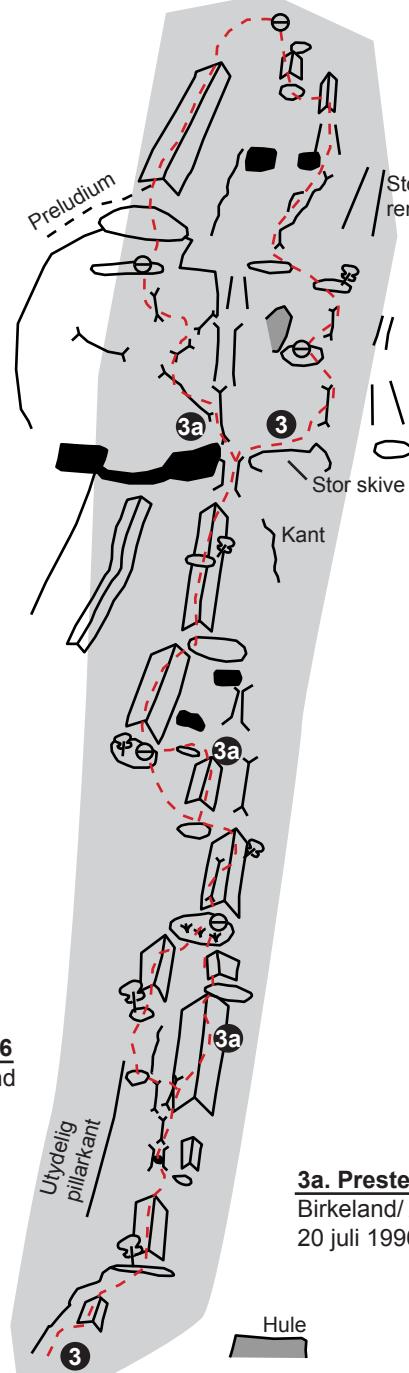
Presten

4. 30m 5+

3. 50m 5+/6-

2. 30m 5+

1. 55m 6-/6

3. Presten 4 tau 6-/6 Birkeland/ Wergeland
27 juni 1995.**Presten direkte**

4. 30m 5+

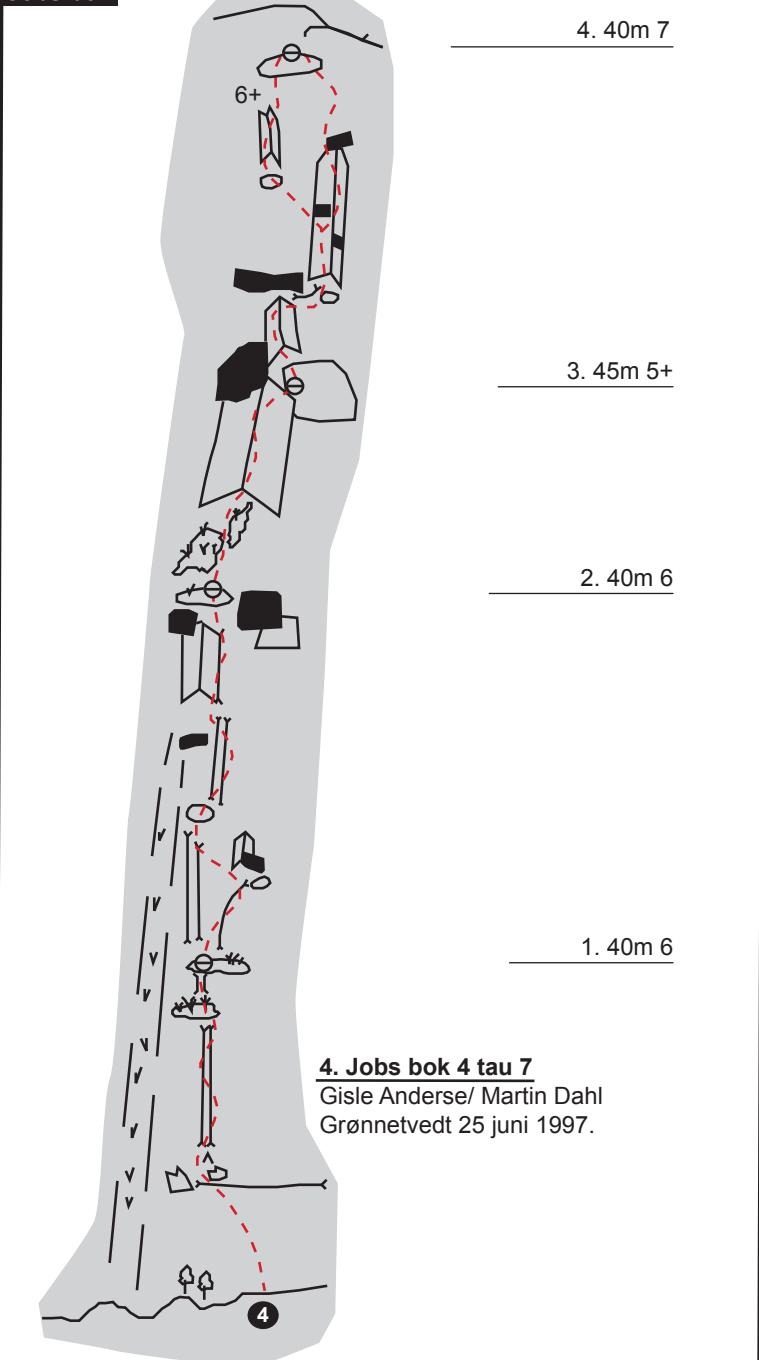
3. 50m 6+

2. 30m 5+

1. 55m 6

3a. Presten direkte 4 tau 6+Birkeland/ Andersen
20 juli 1996.

Jobs bok

Kanskje kommer syndefloden

Salomos høysang

4. 50m 6

6

5. 40m 7 (6+)

5

3. 40m 6+

4. 30m 6

2. 50m 6

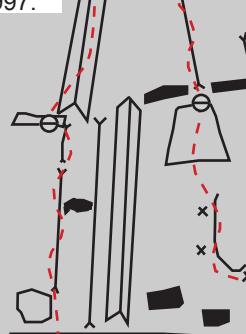

3. 35m 6

5. Kanskje kommer syndefloden 4 tau 6+/7-

Gisle Andersen/ Martin Dahl
Grønnetvedt 24 juni 1997.

1. 40m 6+/7-

1. 40m 6-

6. Salomos høysang 5 tau 7(7)-

Gisle Andersen/ Nils Rune
Birkeland juli 1997.

5

6

Dyret i Åpenbaringen

5. 30m 4-5

4. 40m 6+

3. 20m 6+

2. 25m 7-

1. 35m 5+

Åpenbaringen

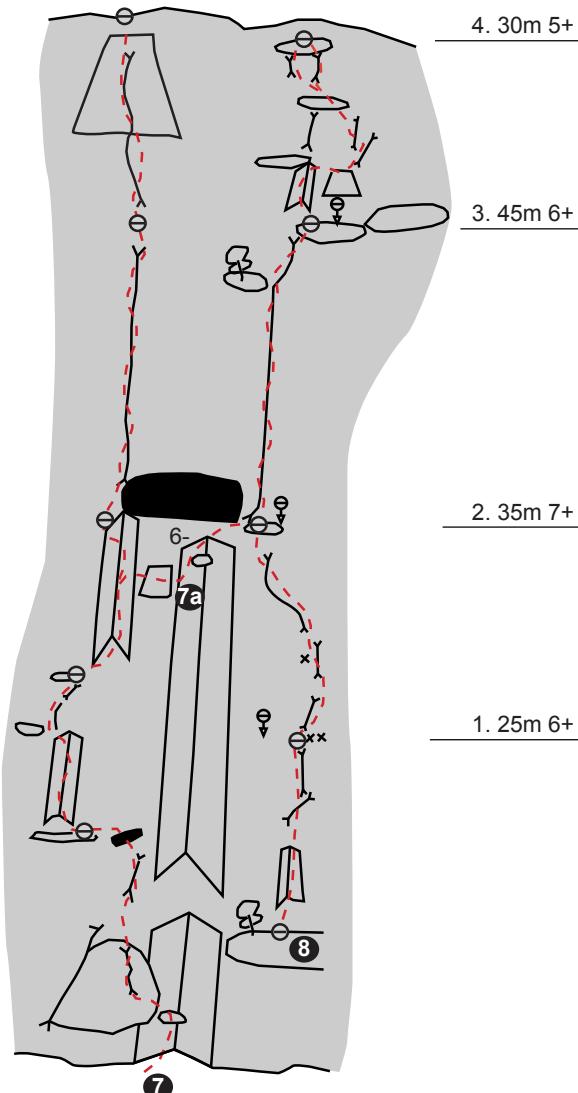
Johannes åpenbaring

4. 30m 5+

3. 45m 6+

2. 35m 7+

1. 25m 6+

7. Dyret i Åpenbaringen 5 tau 7-
Andersen/ Grønnetvedt juni 1997.

8. Johannes Åpenbaring 4 tau 7+
Birkeland/ Skarpteig sommer 1999.

7a. Åpenbaringen 5 tau 7-
Andersen/ Birkeland 18 juli 1996.

Preludium II

5. 6-

4. 6+

3. 6

2. Vassing

1. 6+

9. Preludium II 5 tau 6+

Trym Atle Sæland/ Stein-Ivar
Gravdal/ Sindre Bø april 1996.

Hammer

Vått

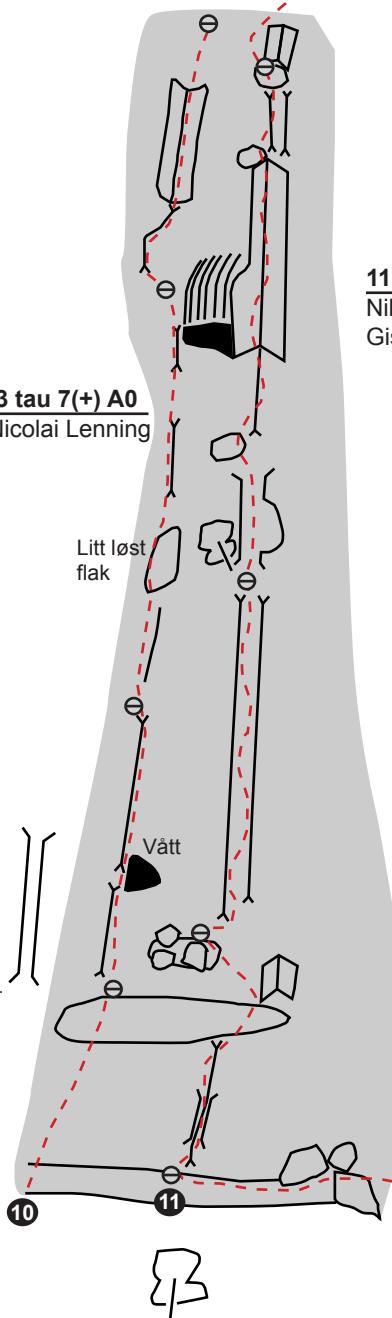
9

3. 6-2. 7(+) A0**10. Sokk i rauå 3 tau 7(+) A0**

Bjørn Jacques/ Nicolai Lenning
sommer 2000.

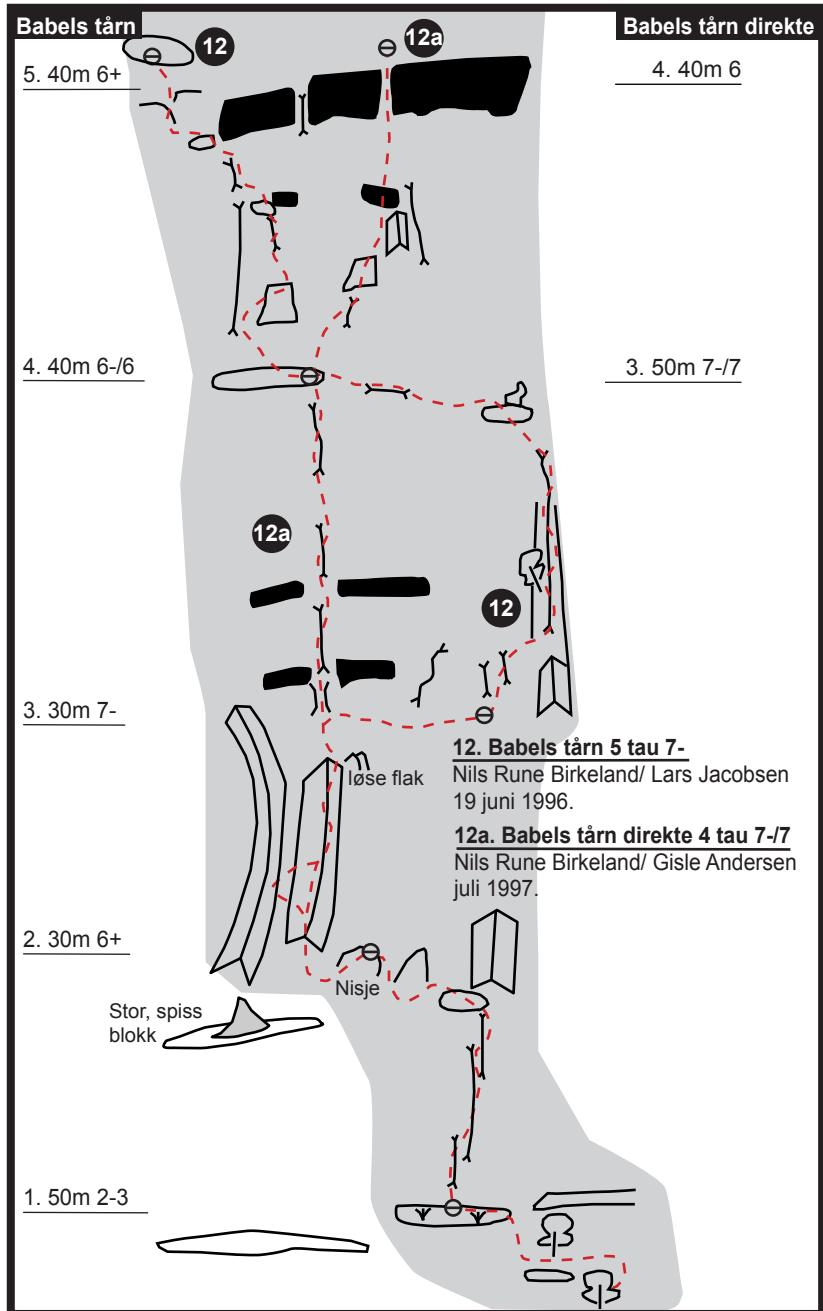
1. 6+

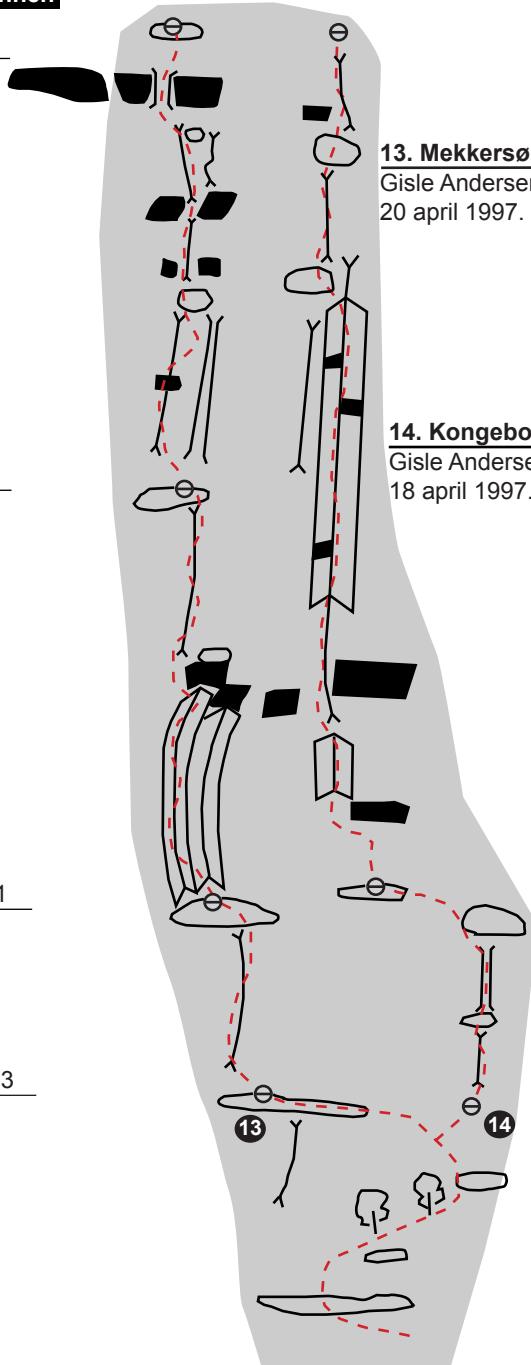
Felles med
Preludium 2

4. 50m 6/6+**11. Gol(d)gata 4 tau 7-/7**

Nils Rune Birkeland/
Gisle Andersen 19 juni 1997.

3. 30m 7-/72. 25m 61. 30-40m 2-3

4. 35m 63. 60m 6/6+

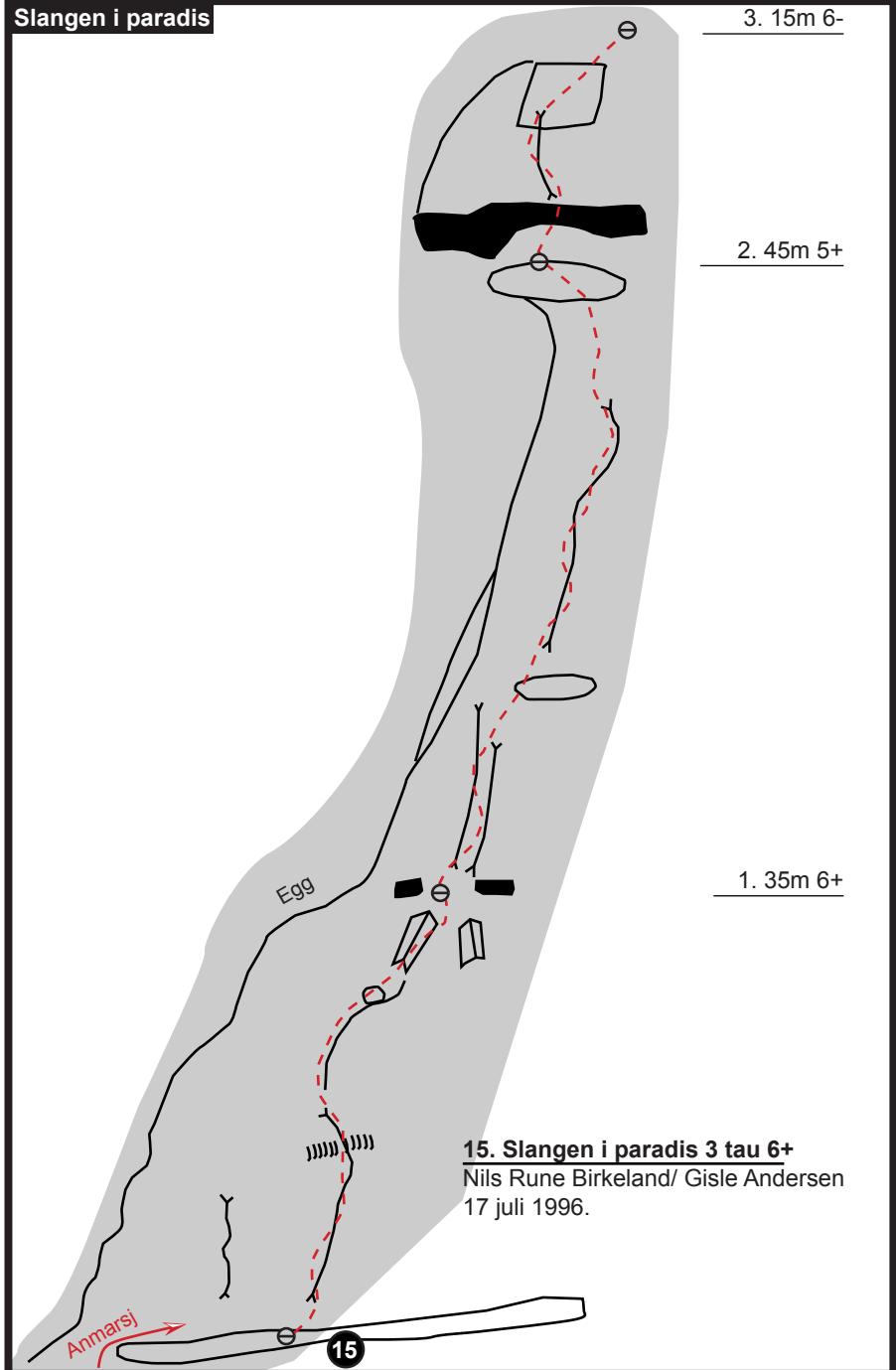
13. Mekkersønnen 4 tau 6 A1
Gisle Andersen/ Nils Rune Birkeland
20 april 1997.

3. 30m 6

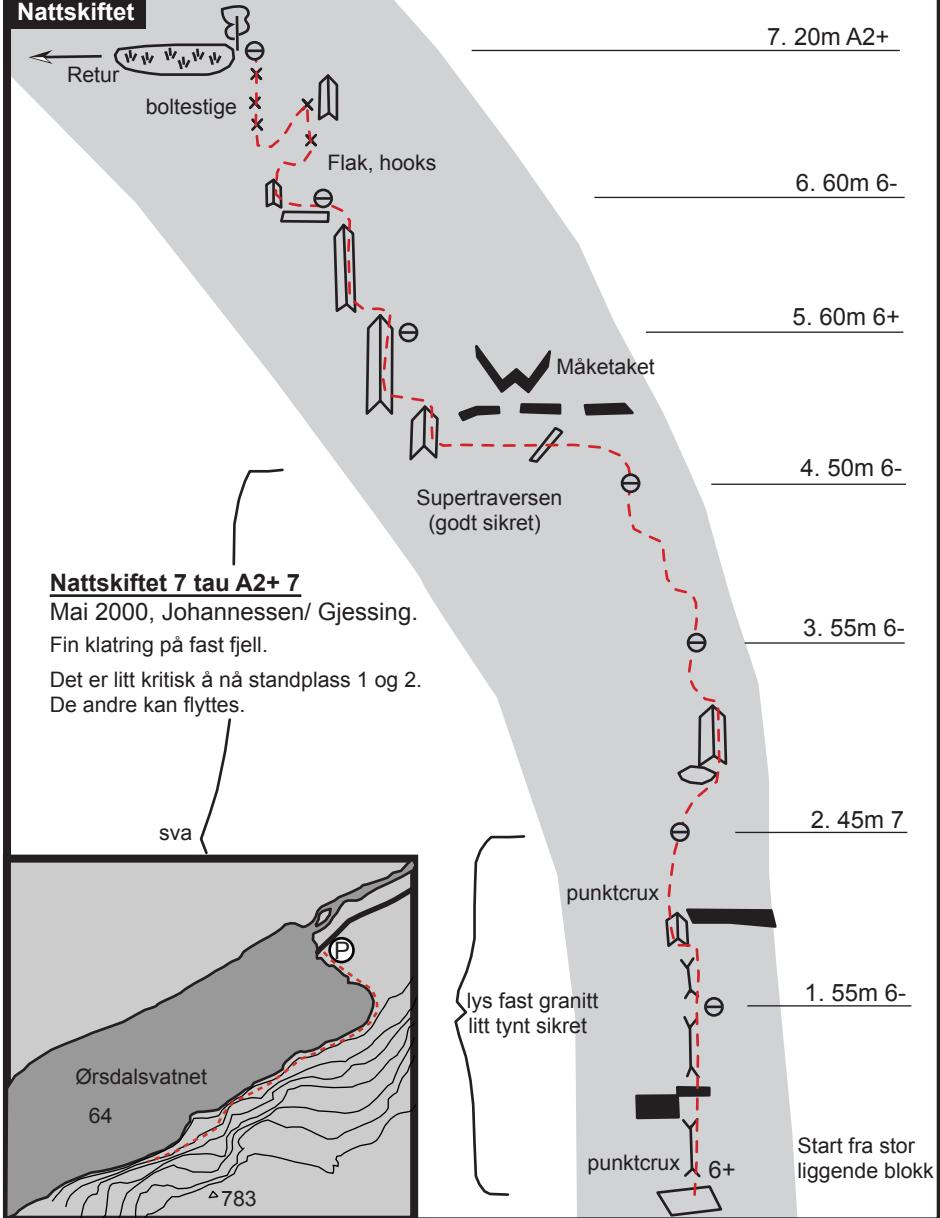
14. Kongeboken 3 tau 6/6+
Gisle Andersen/ Nils Rune Birkeland
18 april 1997.

2. 15m A12. 25m 5+1. 50m 2-31. 50m 2-3

Slangen i paradis

Nattskiftet

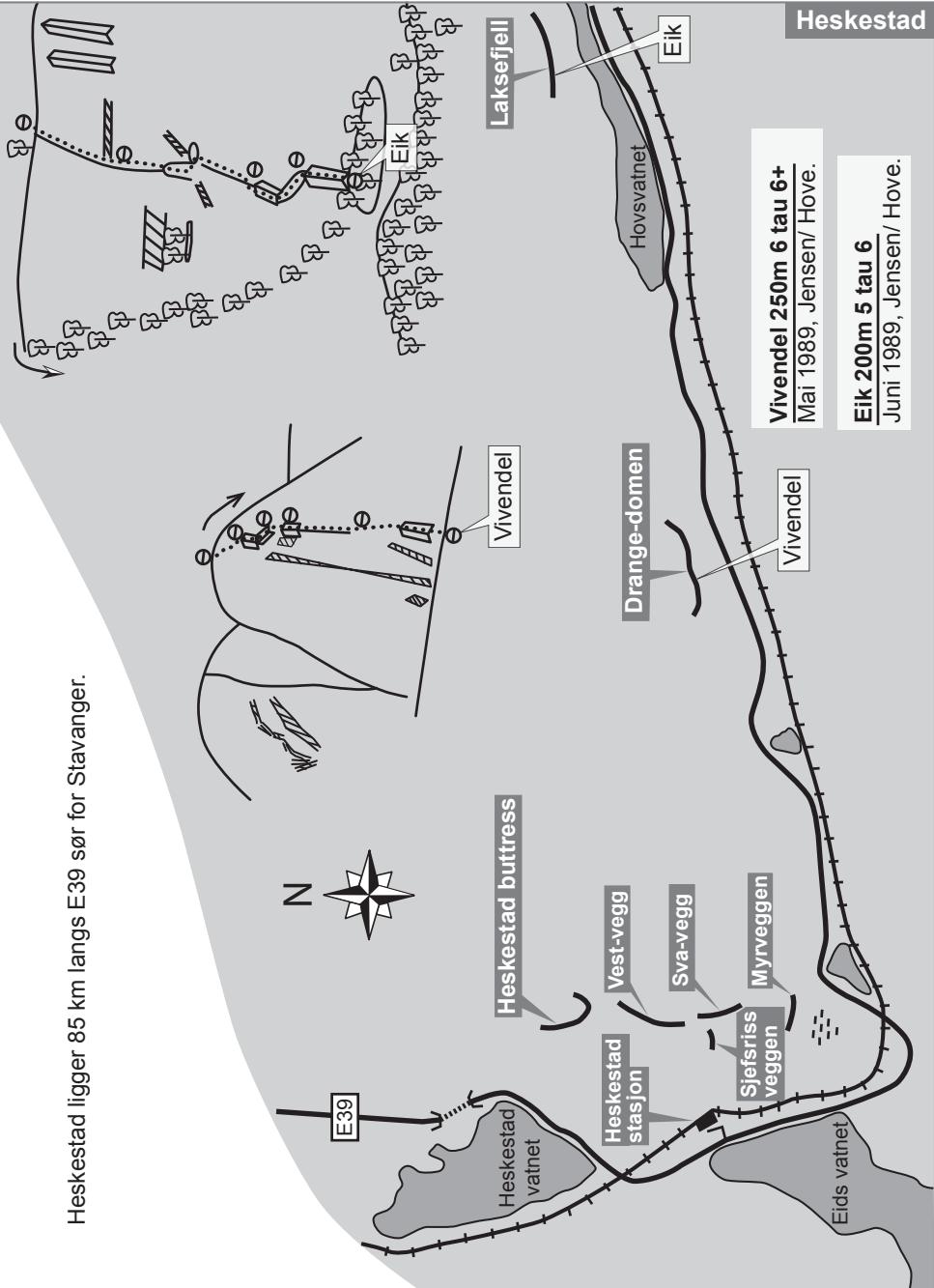
Ørsdalen

Nattskiftet 7 tau A2+ 7

Klatret under 2 forsøk sommeren 1999 og 2000. Andre gangen ble boltestigen laget. Begge ganger ble natten brukt. Ruta ligger innerst i Ørsdalsvannet ved sørssiden. Vegghøyde er drøyt 700m, ruta traverserer ut av veggen før toppen. Veggen er ren og lite begrodd, sva som går over mot loddrett nær toppen. Fjellet er nordvendt og tørker følgelig noe sent. Anmarsj en drøy time, langs vannet, sti først, siden oppover mot høyre side av veggen.

Heskestad

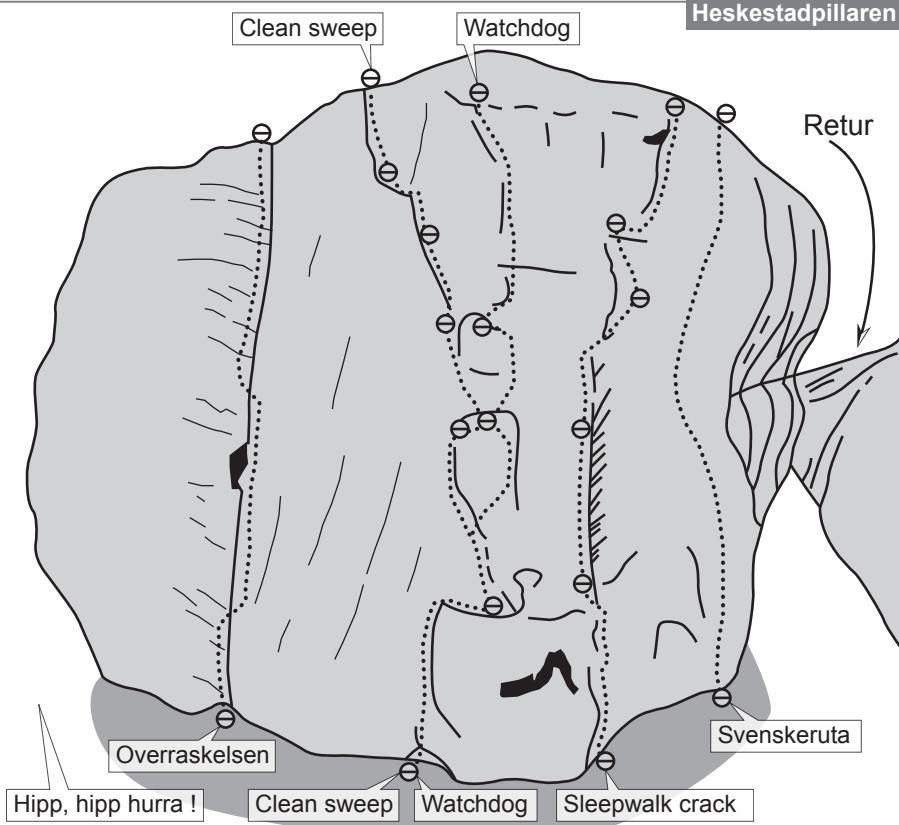
Heskestad ligger 85 km langs E39 sør for Stavanger.

Heskestad

Grid Ref 85.5/46.8 SW facing. Flott område med mange muligheter. Lun botn med sol hele dagen.

Heskestadpillaren

Overraskelsen 150m 4 tau 6+

6+, 5, 5, 4.

Juli 1992, Båsen/ Hove.

Clean sweep 200m 7 tau 6-

Juli 1981, Blenkinshop/ Bjørgen.

Watchdog 160m 5 tau

Juli 1983, Goodman/ Price.

Sleepwalk crack 5 tau 6

5, 5, 5, 5, 6. Anbefales.

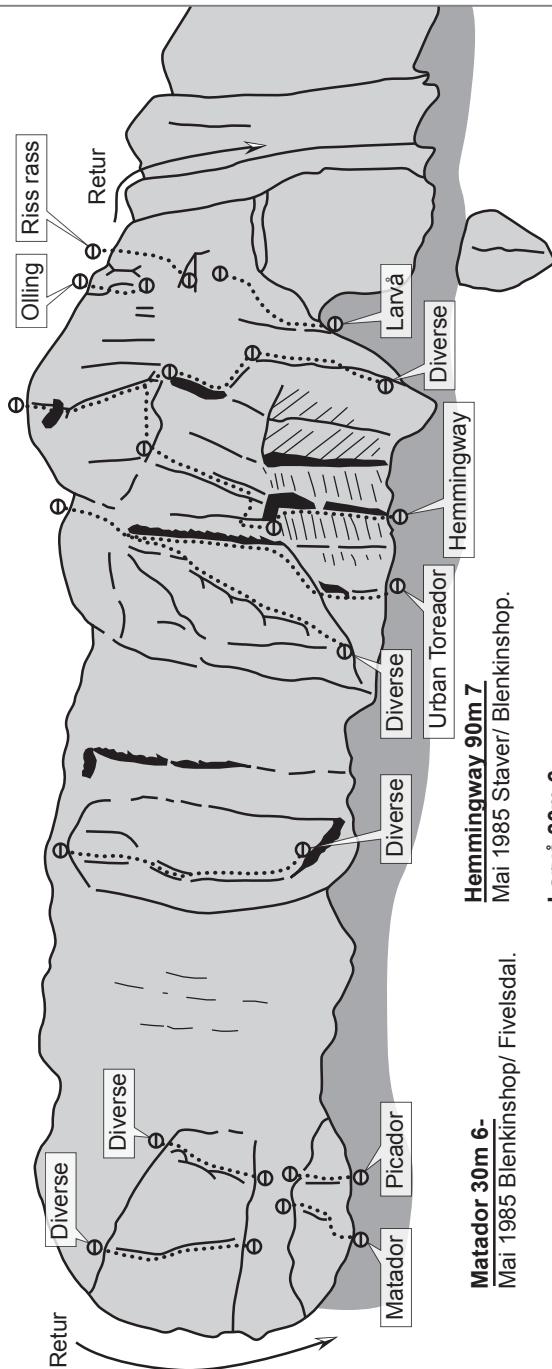
1981/ 83, Blenkinshop/ Fivelsdal.

Svenskeruta 160m 5 tau

Juli 1983, Kolsrud/ svensker.

Hipp, hipp hurra ! 3 tau 6

17 mai 1995, Jensen/ Bø.

Matador 30m 6-
Mai 1985 Blenkinshop/ Fivelsdal.

Picador 25m 6-
Mai 1985 Blenkinshop/ Fivelsdal.

Urban Toreador 90m 5+, 6, -
Mai 1985, Blenkinshop/ Fivelsdal.

Diverse navnløse
Juli 1983 Kolsrud/ Svensker.

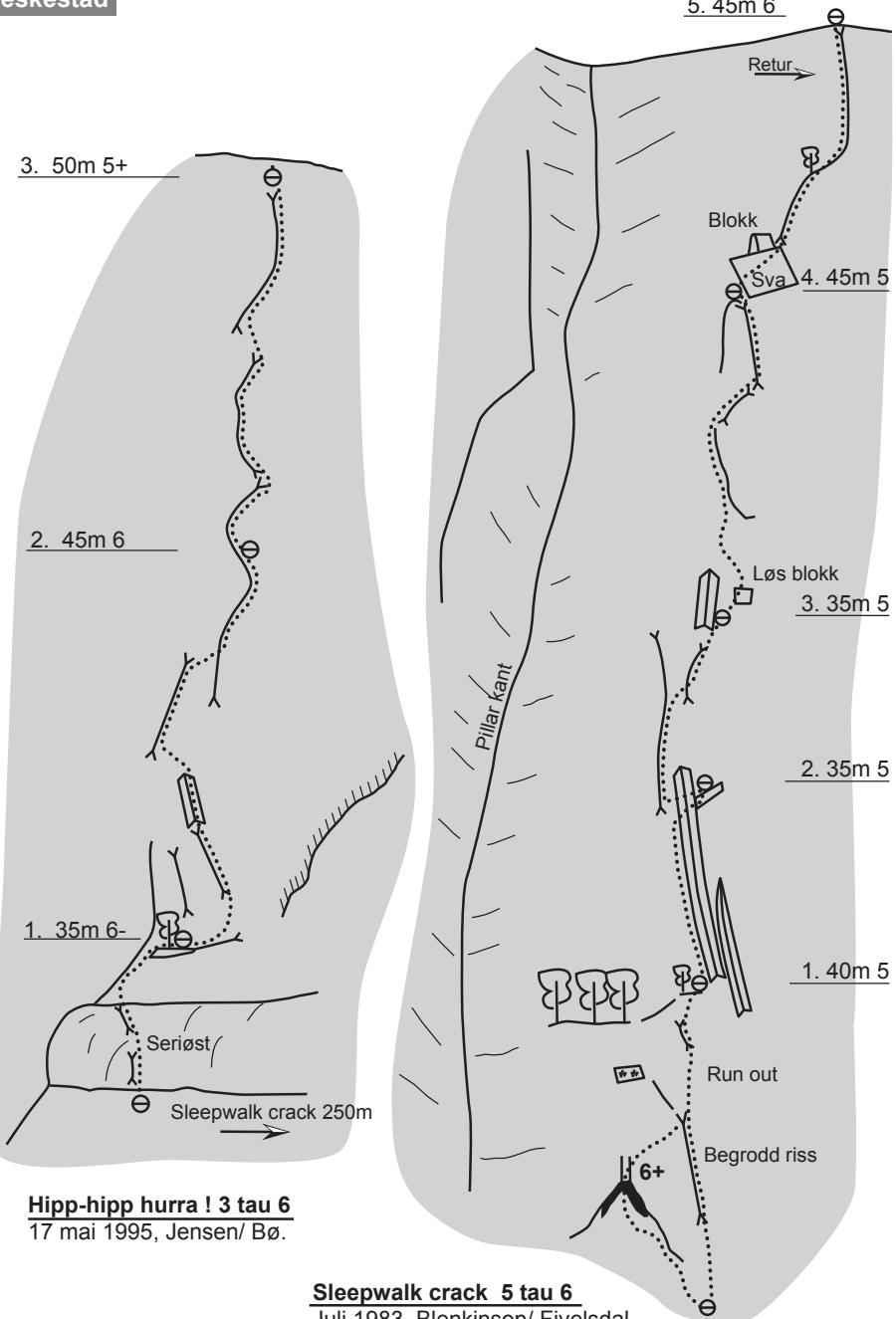
Hemingway 90m 7
Mai 1985 Staver/ Blenkinshop.

Larvå 30m 6-
Mai 1992, M. Refsnes, B. Brubæk.

Olling 20m 4+
Mai 1992, M. Refsnes, B. Brubæk.

Riss rass 20m 6
Ukjent.

Heskestad

Jøssingfjord

Tuisvaet

Svaet på venstre side av dalen når en kommer gjennom tunnelen fra Hauge. Rutene starter ved å scramble opp på smal gresshylle og videre under liten bratt vegg. Se klippedelen for adkomstoversikt.

1. Drømmen om Anita 180m, 4 tau 6+

180m, 4 tau, 6+, 5, 5-, 5. Leif Jensen og Ture Bjørgen, juli 1994.

Fin variert rute med litt blind svaklatring. Ruta følger hvitt felt som snor seg oppover. Brutal start i forhold til resten av ruta. Noe langt mellom sikringene enkelte steder.

2. Waterloo 140m, 3 tau 5+

140m, 3 tau, 5+, 4+, 5. Annika Klippenberg og Kai Johannsen, juli 1994.

Grei klatring, uten den helt store entusiasmen fra førstebestigerne.

Tunnelsvaet

Svaveggene som ligger under tunnelen. Muligheter for mange ruter. Kilesikrede og miksruter. Siste standplass på noen av rutene er i autovernet. For kortere ruter, se klippedelen av føreren.

Roy ban 180m, 5 tau, 6

April 96, Sæland/ Bø.

Starter ut av åpning i gammel tunnel. Ut på stort sva, 5+. Deretter to taulengder opp dieder/renne. 6, 6-. 4 tau har punktkrux på 6-. Siste tau er lett opp mot toppen.

Brynhild 160m, 5 tau, 5-/A1+ (8/8+ i fri ?).

April 96, Sæland/ Bø.

Starter opp grovt banann's (mot venstre) på svaet nedenfor tunnelen. Deretter 15m opp på stor hylle nedenfor bratt vegg. 3 tau er opp bratt vegg (teknisk på 15m , henger ut 3-4m) A1. A1 svaklatring inn til stand. 4 tau er mix 5-/A1 og siste tau er opp bratt vegg til hylle. Fin rute, fast fjell.

Cossackveggen

Beskrivelse: Veggen over rørledningen på sørsiden av fjorden.

1. Loving it 5 tau, 200 m 6-

6-, 6, 6-, 6-, 5+

Pat Littlejohn og Steve Jones, juni 1985.

2. Cossack 5 tau, 200 m 6+

6-, 5+, 6+, 5+, 3.

R. Renshaw og L. Foulkes, juni 1985.

Jøssingfjord - nord

1. Punchline 200m, 5 tau 7+

7+, 6+, 6, ?, 7-.

Littlejohn og Jones, juni 1985

2. Short stop 190m 6+

6+, 5, lett.

Foulkes og Renshaw, juni 1985.

3. Flying start 140m, 3 tau 7

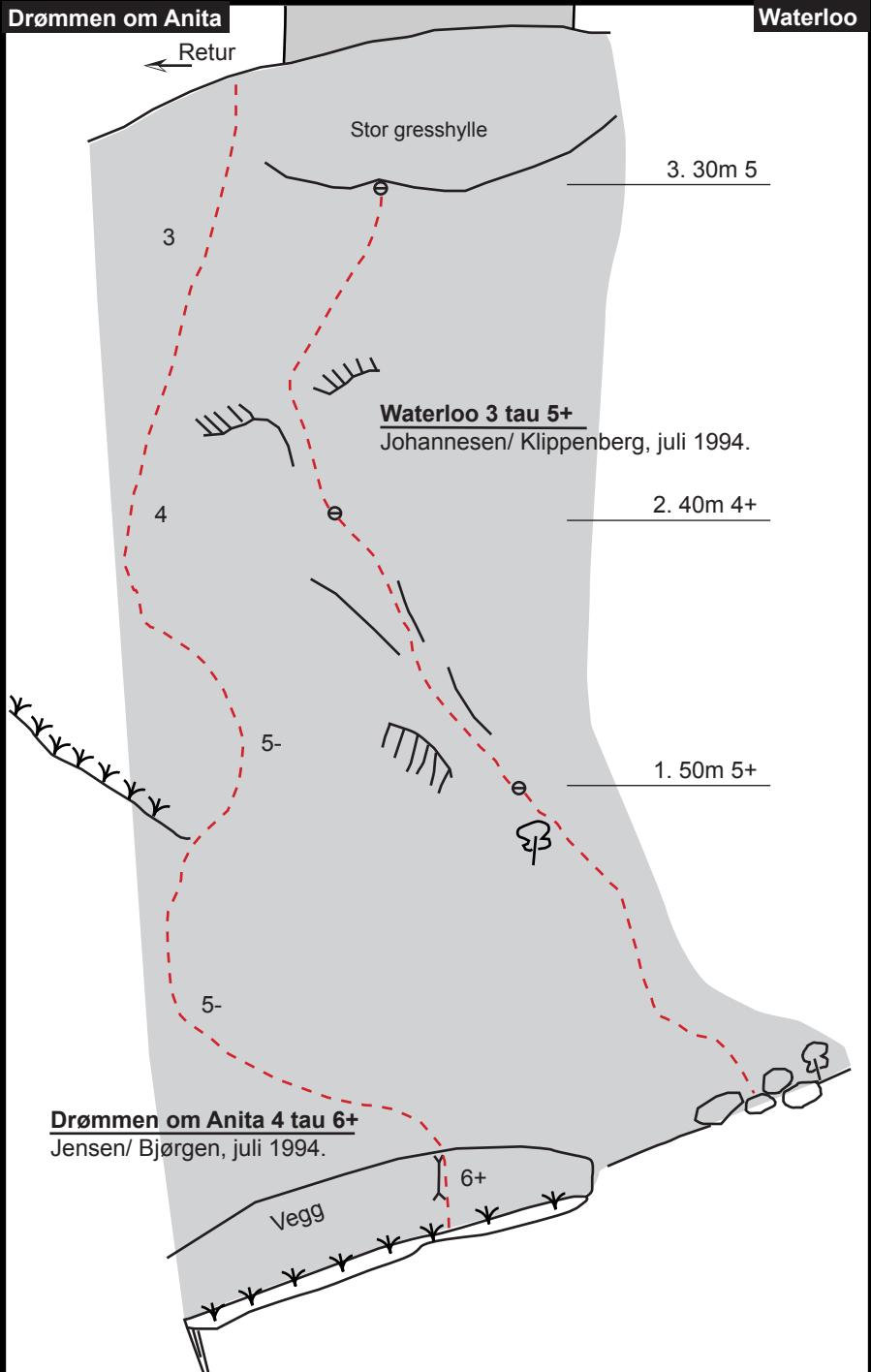
7, 6, 5+.

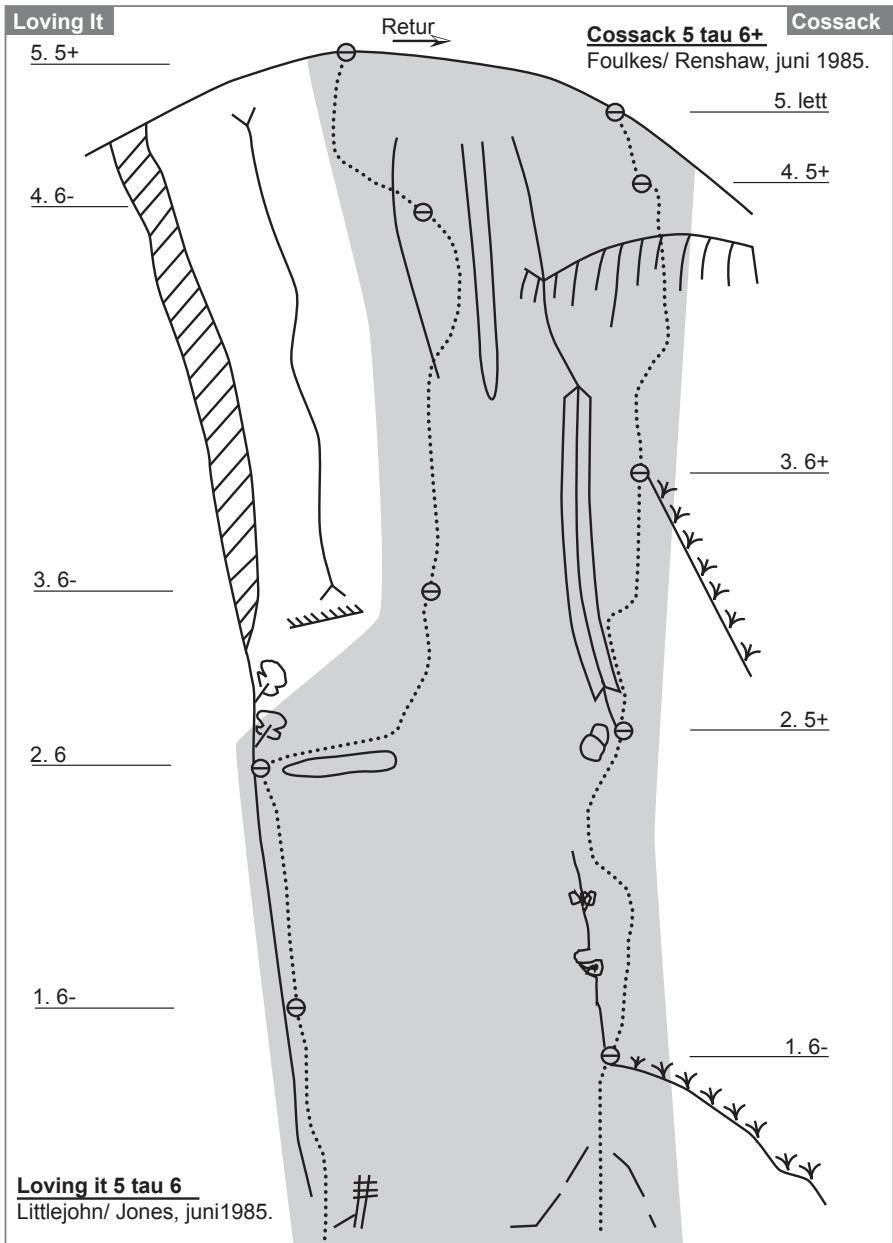
Littlejohn og Jones, juni 1985.

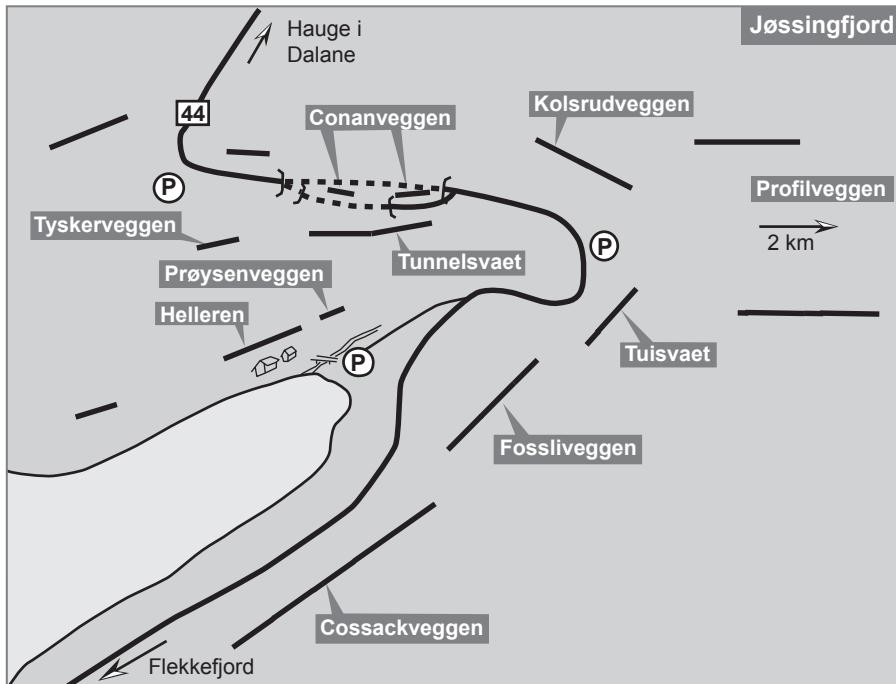
4. Telstar (Åna Sira?) 230m, 6 tau 6+

-, 5+, 5+, 5+, 5, 6+.

Foulkes og Renshaw, juni 1985.

Jøssingfjord

Beskrivelse: Jøssingfjord har det meste en klatrer kan ønske seg, hard og bratt sportsklatring, flertaulengders naturlig sikrede ruter og svært overhengende teknisk klatring. Det ble klatret i Jøssingfjord allerede i 1985, og ble samme år omtalt i det britiske klatremagasinet Mountain. Her er et lite utdrag:

"In the area around Egersund and Jøssingfjord visiting climbers from Oslo have climbed several aesthetic and excellent crack lines comparable to Yosemite. To date, routes have been mainly from 6+ to 7+, and in such a vast area, it is only the beginning. The area is on the south-west coast, and can be compared to Joshua Tree and Tuolumne Meadows, with thousands of dome shaped rocks of various shapes and sizes, with excellent potential. When the sun shine that is."

Adkomst: Kjør E39 fra Stavanger til Egersund og følg RV44 videre mot Flekkefjord. Like etter Hauge i Dalane endrer landskapet seg drastisk i nærheten Jøssingfjord.

Profilveggen

Beskrivelse: Profilveggen er imponerende og unik med sin bratthet og perfekte riss. Den bratteste delen henger ut ca 18m på 50m, og gir en mektig, eksponert og tung teknisk klatring. De første framstøtene for å klatre veggen ble gjort i oktober 1993.

Adkomst: Veggen ligger inn dalen til venstre, like etter at man kommer ut av tunnelen. Anmarsjen tar ca 20 minutter, og gjøres lettest ved å holde helt inn under veggene i høyre kant.

1. Heksenatt 80m A2 6

A2, 6, 4, 3 tau, 80 m, Edvard Middelthon og Leif Jensen, november 1993

Fin rute helt til venstre i veggens. Ruta går opp perfekte riss i 35 m opp til nisje. 10m ekspontert friklatring ut på pinakkelen (teknisk klatring mulig), som etterfølges av artig firerklatring til topps. Utstyr: Normalt friklatreutstyr med noen ekstra friends.

2. Shio A2

A2, Trym Atle Sæland og Bjørn Malcom Jacques, 1996.

3. Rockin' in the free world A2+

A2+, Nicolai Lenning og Bjørn Malcom Jacques, 1996.

4. Eigerdosis A2

A2, Hans Jørgen Moe og Trym Atle Sæland, 1996.

5. Polakkruten A2+

A2+, Trym Atle Sæland og Olav Båsen, 1996.

6. Sweet dreams A3-

A3-, Nicolai Lenning og Bjørn Malcom Jacques, 1996.

7. The new wave generation A2+ 5

A2+, 5, Trym Atle Sæland og Bjørn Malcom Jacques, mai 1996.

Flott rute opp 45m langt riss. Videre opp 10m stilig travers mot høyre.

Utstyr: 2-3 sett med friends nr. 2-4. En knivblad og en v-bolt ble brukt (kanskje ikke nødvendig).

8. Mong's variant A2 5

A2, 5, Trym Atle Sæland og Vegard Aksnes, juli 1999.

Følger "The new wave generation" i en taulengde, drar så ut mot høyre til dieder, deretter mot venstre igjen. Siste taulengde felles med "The new Wave Generation".

9. Mørketid 80m A2

A2, 80 m, Trym Atle Sæland, Olav Båsen og Sindre Bø 1996.

10. Firefox 80m 8/8+

8/8+, 80 m, Leo Houlding og Neil Gresham, juli 1998.

Fribestigning av "Mørketid" med direkte start.

11. Hallingkastet A2+

A2+, Bjarte Bø og Torkel Røisli, mai 1996.

Noe traversert rute, kan bli bedre med mer direkte start. Traverserer inn i "Mørketid". Tau ble skjøtet for å unngå hengende standplass. Utstyr: Friends opp til nr. 4, mange opp til 1, birdbeaks (3), copperheads (1), skyhooks (2 store), rurp (1), Lowe Balls og mange små kiler.

12. Over ørnelyk A3(+)

A3(+), Bjarte Bø og Torkel Røisli, mai 1996.

Flott linje med riss som ikke henger helt sammen. Cruxet består av tynn hooking for å komme over det første blanke feltet (copperhead – 5 hookflytt – copperhead), ikke stort fallpotensiale. To tynne sekvenser høyere oppe også. Fin rute.

Utstyr: Friends opp til nr. 3, mange opp til nr. 1,5, birdbeaks (6-7), copperheads (6-7), skyhooks (2 talons + Cliffhanger), knivblad (5-6), rurp (1) og mange små kiler.

13. Bratt Magi 65m A2

A2, 65 m, Leif Jensen, Kai Johannessen og Olav Båsen, oktober 1993.

Flott variert rute. Seriøst (?) flak ca 10m oppe på første taulengde.

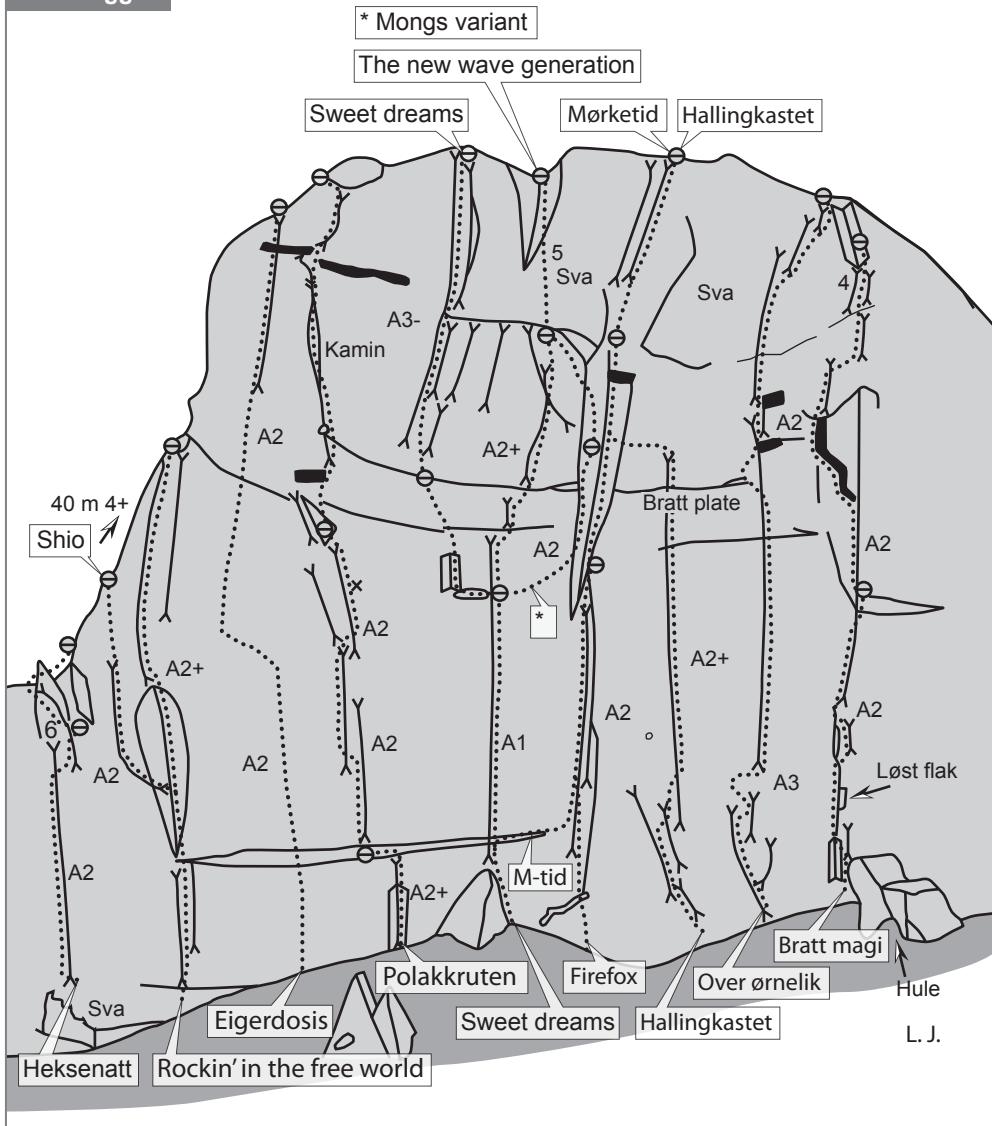
Son of Sam 80m A2-

A2-, 80m, Torvald Tangeland & Eivind Hålien, november 1999

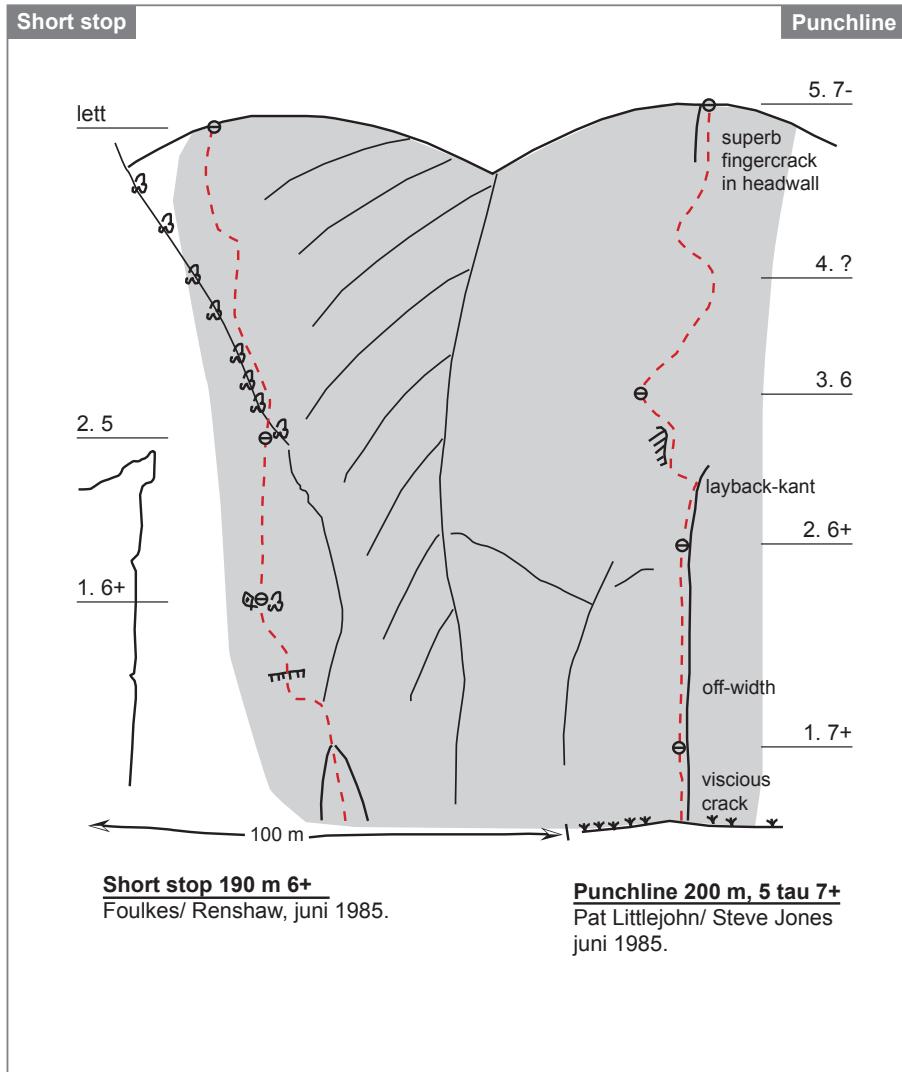
Ruten ligger på høyre side av dalen når man går inn til Profilveggen.

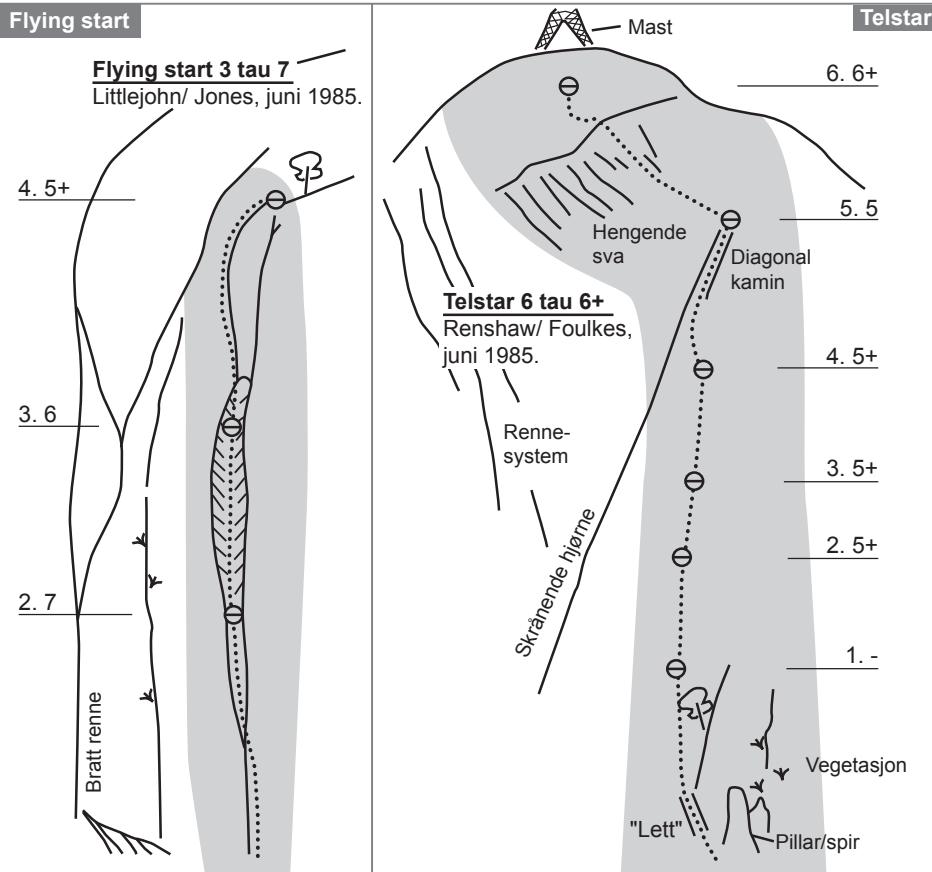
20m lett svaklatring til hylle, følger deretter kontinuerlig, bratt og velsikret riss i 60m. Returner ved rappell fra tre på toppen.

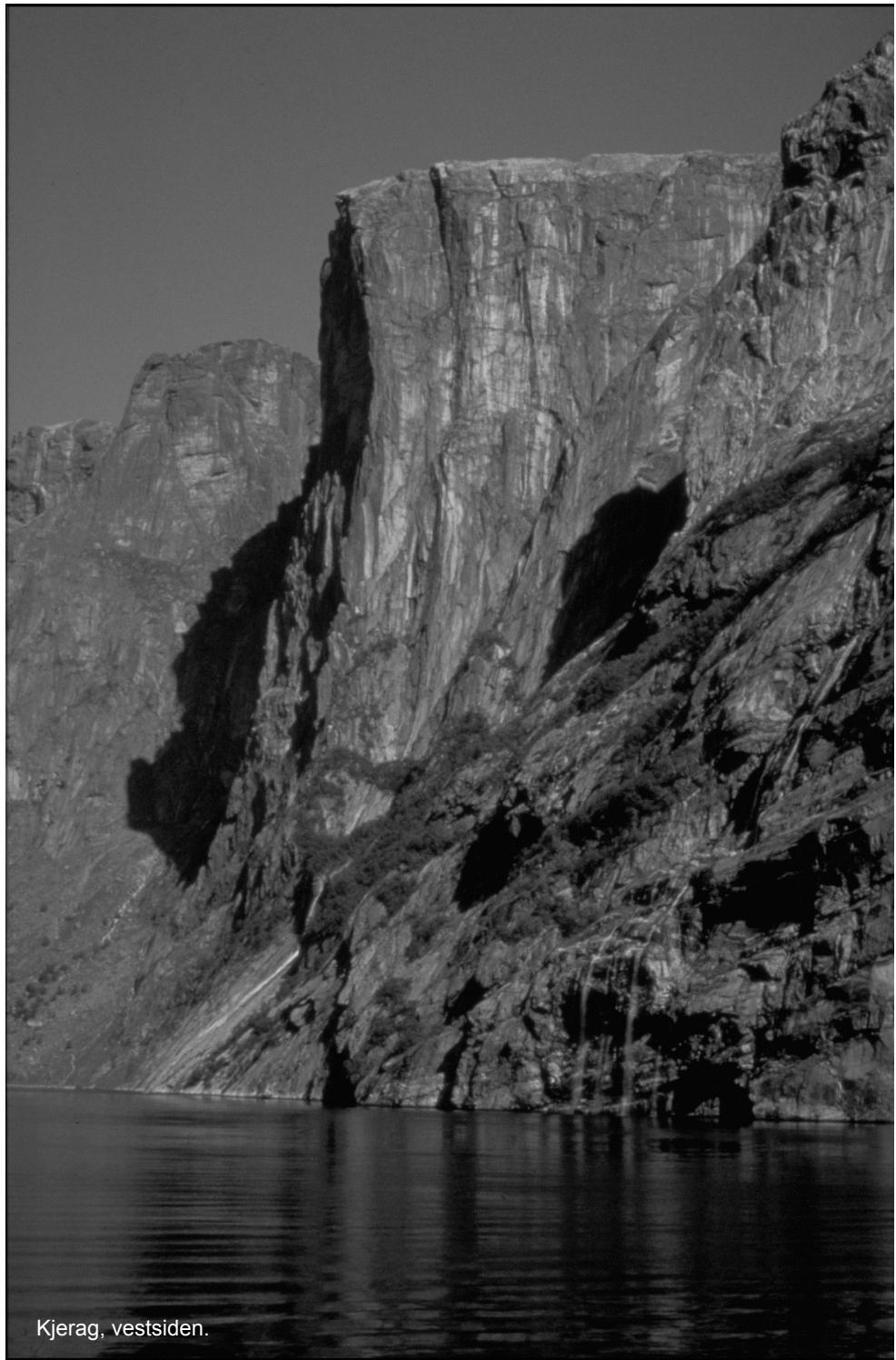
Profilveggen

Sweet dreams, The new wave generation og Mongs variant har felles start.

Kjerag, vestsiden.

Kjerag

Grid ref 47.5 / 63.0

Kjerag er et 4-5 km langt og nesten 1km høyt granitt massiv innerst i Lysefjorden. Kjerag massivet er knyttet til voldsomme naturkrefter, med brak og lysglimt i dårlig vær. I Havets Arbeidere fra 1866 har ingen ringere enn dikteren Viktor Hugo beskrevet Lysefjorden og de voldsomme naturkreftene:

Av og til ryster vannet som marken under et jordskjelv. Av og til kan man høre tordenen rulle uten at det er en sky å se på himmelen, en lys stråle skyter ut fra fjellveggen i tusen eller femten hundre fots høyde over havet. Fugle skarene flykter. Intet kan være mer mysteriøst enn denne artilleri ild som kommer fra det ukjente. Et fjell angriper det annet. Fjellveggene bombarderer hverandre. Den krigen vedkommer ikke menneskene. Det er hatet mellom to avgrunnens klipper som slår ut. Et forferdelig sted.

Så langt Viktor Hugo. Smellene fra Kjerag har vært observert også i seinere tid uten at noen har funnet en forklaring på fenomenet.....

Kjeragmassivet ble besteget i 1980 av et firemannslag bestående av Nils Engelstad, Bjarne Schmidt, Mike Blenkinsop og Richard Thomas. deres rute Lysediagonalen går opp østpartiet. det ble gjort et forsøk på Vestlige Bastion samme år uten at dette lyktes. Off-widths og våte kaminer satte effektivt en stopper for videre framstøt. Det hører også med til historien at båten de brukte ble slått istykker og at de skibrudne klatrerne ble reddet av rutebåten ! Førstebestigningen kom i 1985 med to engelske taulag ledet av Pat Littlejohn.

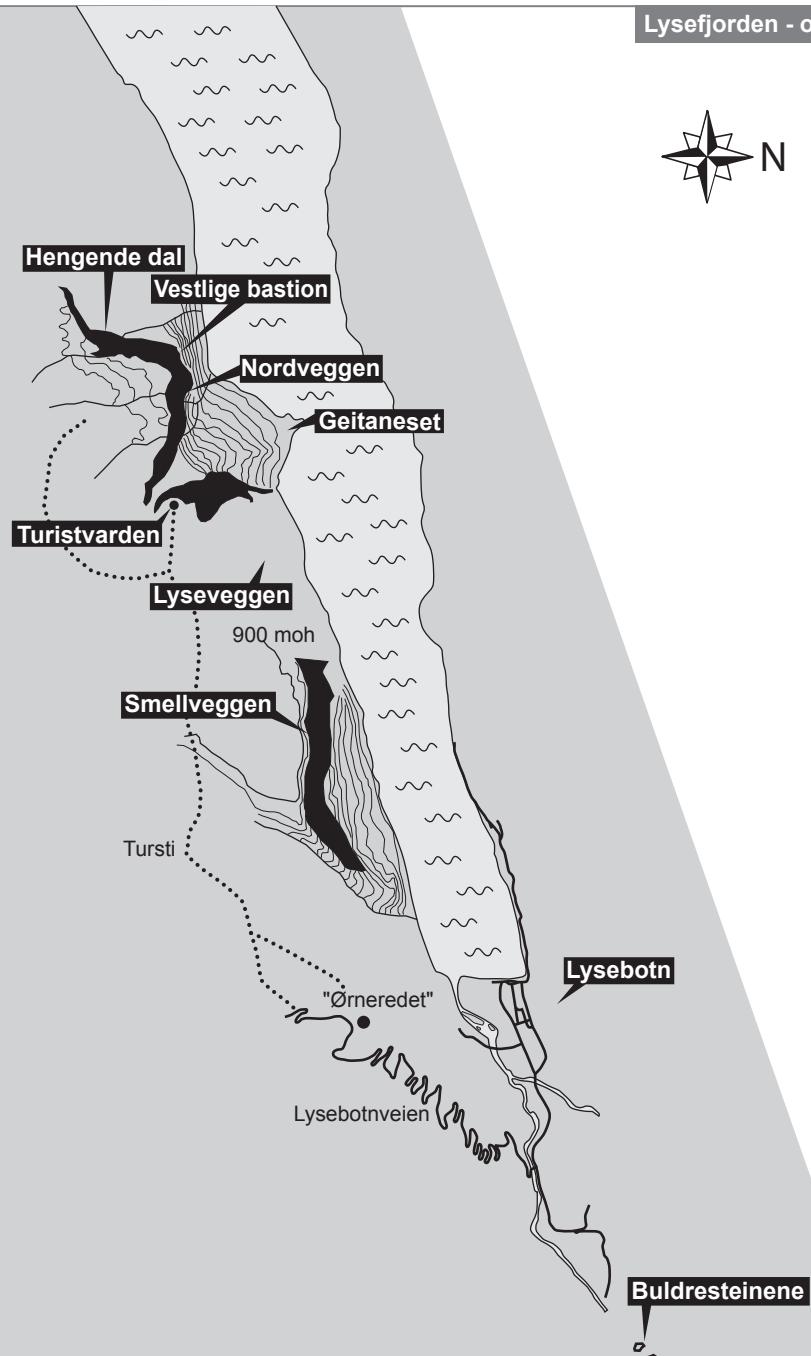
Beste klatremåned er gjerne august, da er det minimalt med snø på toppen som kan skape sig på enkelte ruter og gjøre det vanskelig å gå returen til veien.

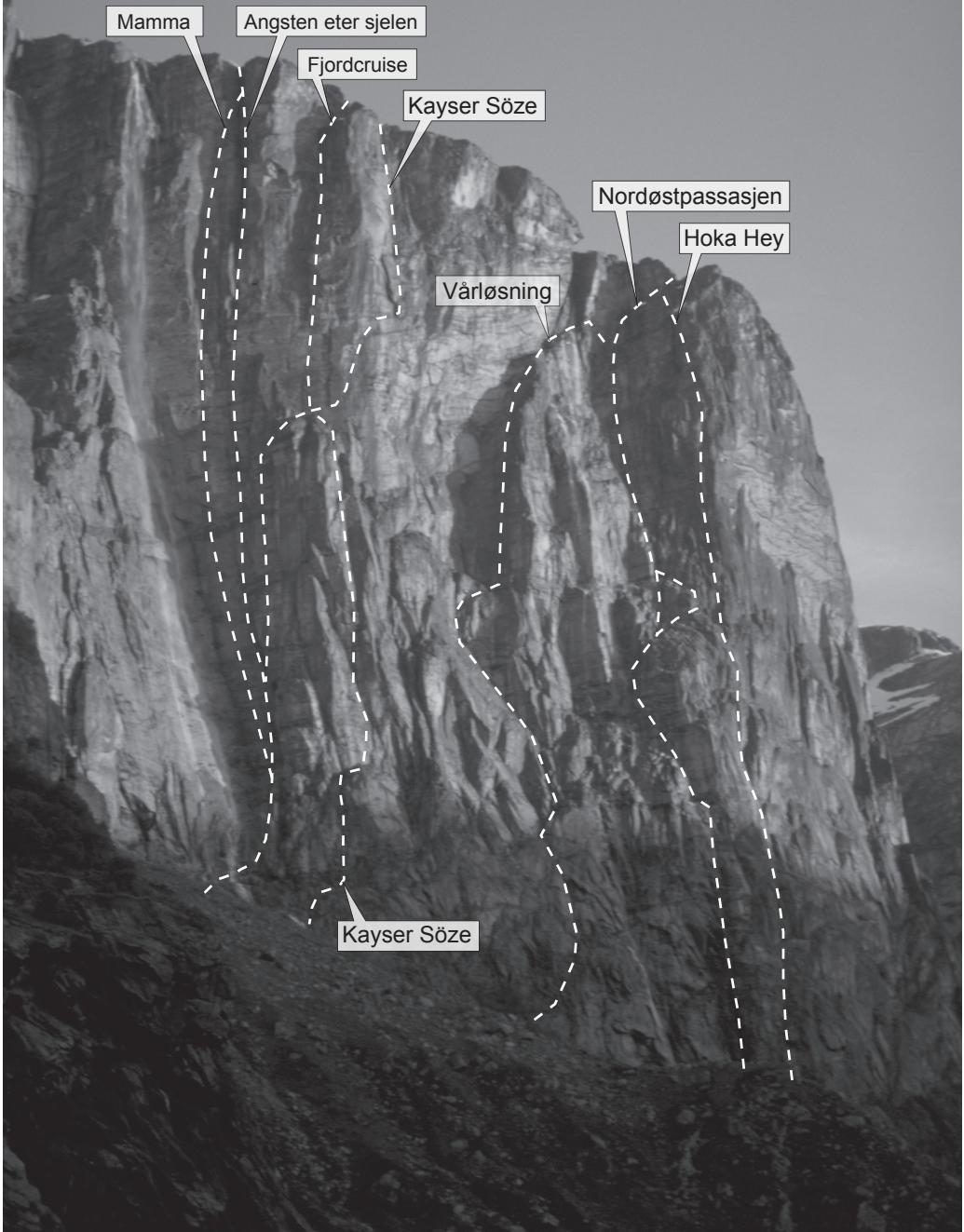
Hoka Hey er den av de populære rutene som er minst utsatt for sig og tørker fortest, det er ikke uvanlig å friklatre den i juni.

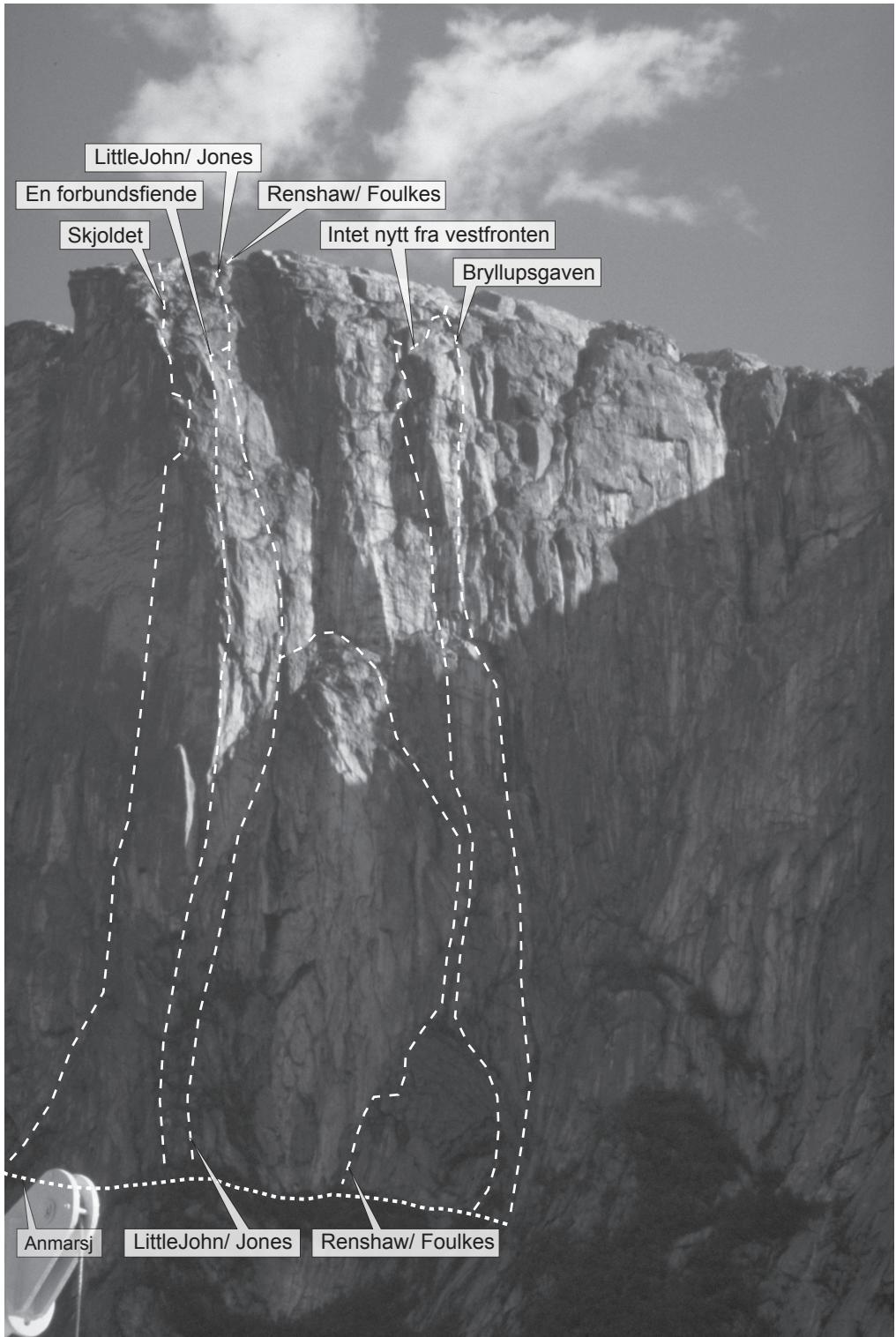
For ruter som vender mot vest kan man få problemer med vannmangel og uttørking på soldager.

Om sommeren kan man få basehopperne på campingplassen til å kjøre seg ut i båt mot betaling. Det har vært mulig å få de til å ta med overnatningsutstyr tilbake til Lysebotn. Utmarsj fra toppen til veien 1-2 timer.

OBS. Ruteskissene er tegnet etter innlevert materiale og kan inneholde feil, selv for skisser på sitt mest detaljerte kreves erfaring og kunskap om veivalg for å finne fram. Skissene vil aldri ta bort følelsen av å være på eventyr.

Smellveggen

EI Jucan 15 tau A3 5+

5 - 15 mars 1999, G. Karlsen/ H. Julsrud.

Utstyr: Camalot #5, knivbladbolter, små kiler, små kamkiler og portaledge.

Hundreårsbølgen 15 tau A3+ 5

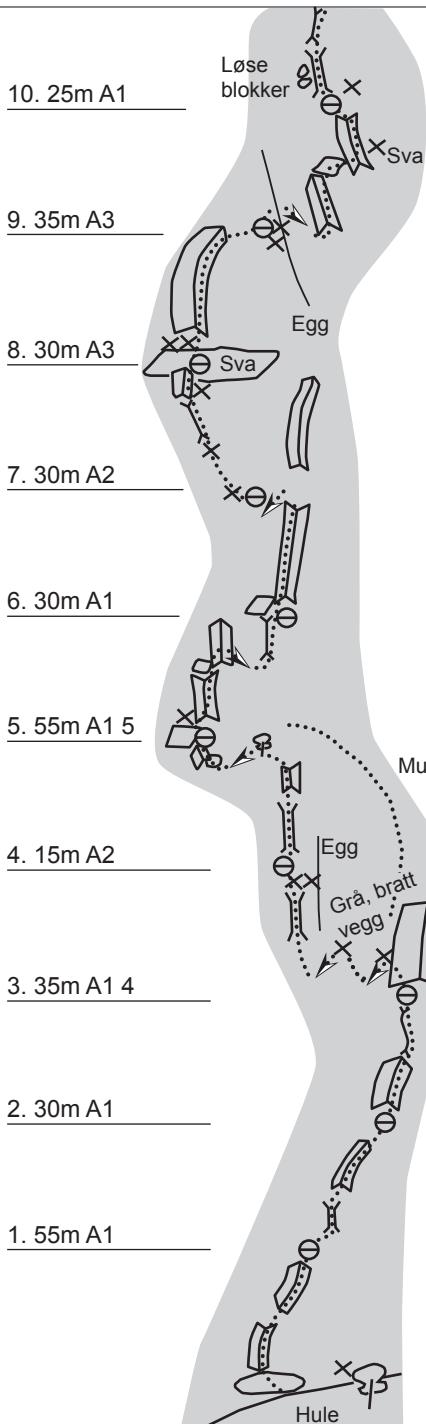
29 juli - 3 august 1997, S. I. Gravdal/ T. A. Sæland.

Etter at Lysebotn hadde meldt om problemer ble klatrerne vekket tidlig søndag morgen av et Sea King helikopter med den alpine redningsgruppen. Det var såvidt de ikke ble reddet !

Karakteristikk: Ved regnvær er ruten såpass bratt at man i teorien holder seg tørr etter 4. taulengde. Utfiring av sekker er regelen, som følge av traverserende og bratte taulengder.

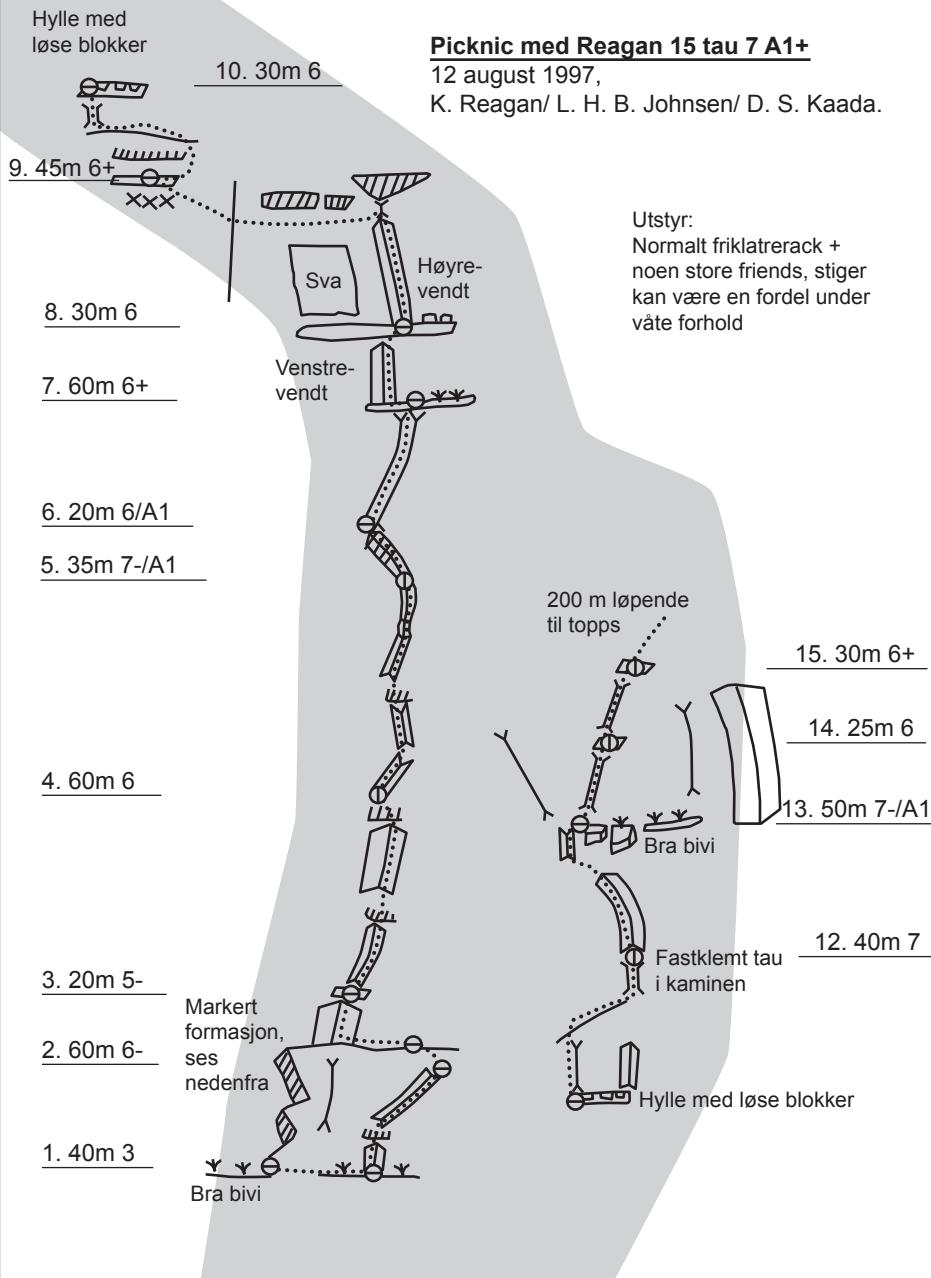
Utstyr: Copperheads, aluheads, circleheads, birdbeaks, fjellbolter, skyhooks, bathooks, Lowe Balls og portaledge.

Tips: Husk langslynge for å guide tauet utenfor "hyllen" midt i cruxtaulengden. Vann er vanligvis å finne ved innsteget, men neppe etter en lengre tørr periode.

El Jucan 16 tau A3 5

5-15 mars 1999,
Hjarrand Julsrød/ Gunnar Karlsen.

Utstyr:
Camalot #5
Knivbladbolter
Små kiler
Små kamkiler
Portaledge

Lyseveggen

Intet nytt 10 tau 6+/ 7-

6 august 1997, N. R. Birkeland/ S. Bjørkestøl.

Innsteg: Båt til foten av Smellveggen. Til fots ca 1 time på skogshyller.

Retur: Turiststien til Øygardsstøl, ca 45 min. Utstyr: Normalt frirack

Karakteristikk: Variert frirute. Krevende 5. taulengde og vanskelig 10. taulengde.

Sort/ hvitt 16 tau 7+

12 - 13 august 1997, R. Caspersen/ N. Björnerstedt/ E. Broch Johnsen.

Direkte linje i fast fjell. Relativt vedvarende klatring hele veien. Ruten starter fra en stor gresshylle cirka 300 m over fjorden og 100 m til venstre for starten på Lysediagonalen. Ruten følger et diedersystem mellom et mye større dieder og et iøyenfallende riss som går igjennom hvitt fjell. Anmarsj via gresshyller og lett klatring med start i diagonalt riss rett under ruten. Bra bivuakkplass, vannsig finnes 40 m til høyre for innsteget. Generelt mye bra sikringsmuligheter og mulighet for å gå cruxene teknisk. Ta med et komplett rack av kiler og kamkiler med flere store kamkiler opp til Friend 4 eller noe større.

1. 50m 4 Klatring med innslag av gressstuster i rissene. Ta sikte på den store rampen som leder opp til diederet. Stand på hylle rett under rampen.
2. 15m 2 Videre til bunnen av diederet.
3. 40m 7 Opp noen meter i diedret og deretter ut til høyre i en håndjammesprekk som leder opp til og gjennom et stort tak. Standplass i tre på hyllen over taket.
4. 50m 6 Kaminen går det å veggklatre til venstre. Videre opp 10m og så over i sprekksystemet på veggen til høyre. Vedvarende, hengende stand.
5. 45m 5+ Rissklatring videre. Så 10m diagonalt til venstre via store flak til bunnen av et dieder.
6. 50m 5+ Opp noen meter i det litt løse diederet og så ut i buen til venstre. Følg den tilbake til høyre og slutt med noen av de rissene som leder opp til taket.
7. 50m 7- Passer taket (ofte vått) og videre langs med diederet ovenfor. Vedvarende klatring. Stand i liten nisje.
8. 15m 7- Rissklatring til et overhengende parti. Gjennom dette og videre til starten av to sprekker. Den venstre er som regel våt. Begynn i den venstre, traverser over i det høyre under taket. Så kroppskaminen ovenfor som er enklere enn den ser ut, men ganske vedvarende.
9. 30m 5 To korte opptak til en standplasshylle.
10. 50m 6- Videre i den høyre svarte sprekken i bratt fjell. Forbi en stor hylle og stand på neste store hylle.
11. 45m 6 Opp i hjørnet og så dra til høyre til et dieder. Stand i nisje noen meter opp i diederet.
12. 50m 6+ Følg igjen den høyre sprekken i mørkt fjell. Forbi hylle til hengende stand.
13. 50m 7- Følg diederet mot venstre til hengende stand.
14. 40m 7+ Man kan unngå dette tauet med gressklatring til venstre. Sprekken oven for heller til venstre og er vrien. Stand på hylle.
15. 20m 2 Opp på større hyllen ovenfor og så til venstre til bunnen av en kamin.
16. 35m 5+ Kaminen er fastere enn den ser ut.

Turboneger 20 tau 6+ A0

2 - 3 oktober 1998, Grim Gjeldvik og Trym Atle Sæland.

Fin klatring på fast fjell.

Picknik med Reagan 16 tau 7 A1+

12 august 1997, Leif Henning Broch Johnsen/ Dag Sigvart Kaada / Kristen Reagan.

"Vi oppfatter ruten som en forholdsvis direkte linje på stort sett fast og fint fjell. De første fire taulengdene går med til å komme seg opp til bunnen av stort venstrevendt dieder-system. Deretter tre taulengder i diederet. Etter dieder en taulengde i riss til stor hylle. En taulengde opp høyrevendt dieder.

Den følgende taulengden er seriøs: opp ca 20 meter venstrevendt dieder, før man begynner på en 25 meter tilnærmet usikret travers mot venstre på til dels løst fjell. Nok en rotete taulengde følger, før man tar fatt på to taulengder i dieder/kaminsystem (venstrevendt) som skrår svakt mot venstre. To taulengder off-width, og deretter løpende et par hundre meter til toppen. De fire siste taulengdene går i høyrekant av noe som nedenfra ser ut som en stor "Y".

Uttstyr: normalt friklatrerack + noen store friends. Et par lette taustiger kan være en fordel, særlig under våte forhold.

Beskrivelse:

1. 40m 3 Travers mot høyre til ny gresshylle
2. 60m 6- Start opp dieder, ca 10m. Til venstre under takoverheng.
Følg diederet opp mot høyre.
3. 20m 5- Løse blokker og gress opp til stor hylle.
4. 40m 3 Travers mot venstre på hylla. Klatre ti meter til stand i bunnen av stort dieder.
5. 60m 6 Klatring i dieder. Kontinuerlig. Stand under takoverheng.
6. 35m 7-/ A1 Teknisk travers til venstre under tak, A1 (vått). Deretter, velsikret og vanskelig klatring i diederet. Stand rett før diederet skrår kraftig mot venstre.
7. 20m 6/ A1+ Teknisk klatring ut av diederet. Noe friklatring innimellom. Stand i toppen av diederet.
8. 60m 6+ Klatring på bombefast fjell med stort riss. Stand på fin hylle.
9. 30m 6 Opp høyrevendt dieder i venstrekant av hylla. Stand på hylle i bunn av nytt venstrevendt dieder.
10. 45m 6+ 20m opp diederet, traverser deretter mot venstre 25m seriøst, tilnærmet usikret. Punktcrux på starten av traversen, deretter nytt punktcrux der traversen runder hjørnet. Stand på lang smal hylle under takoverheng.
11. 30m 6 Opp noen meter i høyrekant av hyllen. Traverser så 15m mot venstre. Opptak til ny lang hylle. Dårlig sikret.
12. 40m 7 15-20m opp i tynt, fast riss i hvitt fjell. 4m travers mot høyre til bunnen av dieder/kamin. Hengende stand i topp av kaminen.
13. 50m 6+ Klatring ut av dieder/ off-width. 5m travers mot venstre under tak/ blokk. Fin diederklatring til stand på god hylle.
14. 25m 6 Dieder/ off-width til stand på god hylle.
15. 30m 6 Off-width/ kamin (bratt) til stand på gresshylle.
16. 200m 3 Exit via renner/ gresshyller mot høyre. Løpende eller solo.

Lyseveggen

Drømmen om Bernt 20 tau 7+/ 8-

August 1997. Sindre Bø/ Aslak Aastorp/ Edvard Middelthon.

11 av taulengdene er selvstendige, resten er felles med "Lysediagonalen"

Lysediagonalen 900m, 25 tau 5+

Juli 1980, Blenkinsop/ Engelstad/ Schmidt/ Thomas.

Lysediagonalen følger et markert rennesystem ca 1.5 km fra Lysebotn. Kan sees fra veien på Nordsida av fjorden.

Lyse kraft 900m, 24 tau 6+

August 1993, Jensen/ Diesen.

Ruta følger Lysediagonalen i starten. Ruta går opp et renne system med tildels svære formasjoner med mange mulige veivalg. Moderat klatring med en del punktcruz.

Ponnyekspresen 22 tau, 6+

Juli 1997, S. Bø/ M. Andersson.

Opp pillaren til venstre for Geitaneset. Alt fra kløfter, vegetasjon og fine svariss.

Kjøkkenveien

1999, E. Middelthon/ G. Gjeldvik/ H.J. Moe.

Ruta går fra Geitaneset i retning turistvarden. Mer natursti enn klatrerute.

Unionsleden 25 tau, 6

Fredrik Schlyter sommeren 2002.

Ruten har felles avslutning med Ponnyekspresen. Ruta er har en del bratt vandring i følge førstebestigeren.

Intet nytt

10. 55m 6+/7- (A1)

Lett til topps

9. 45m 3+

8. 60m 6-/6

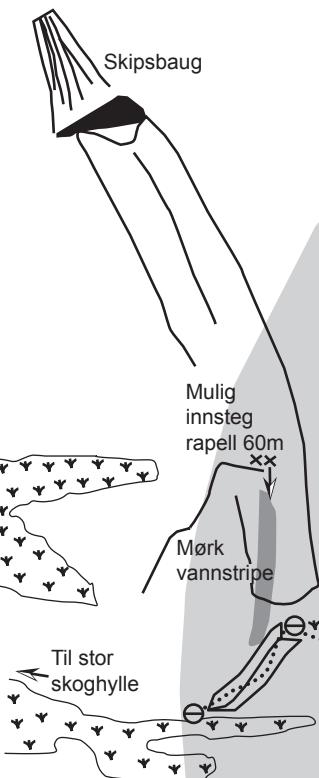
Intet nytt 10 tau 6+/7-

Nils Rune Birkeland/ Ståle Bjørkestøl
6. august 1997.

Utstyr:
Normalt firrack

6. 60m 6+

lett

5. 40m 6+

4. 55m 6

3. 60m 6

2. 60m 6-

1. 60m 4-

Turboneger 20 tau 6+ A0

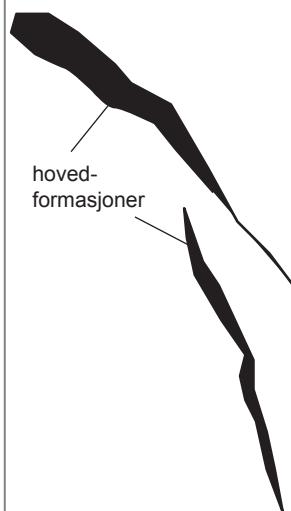
2-3 oktober 1998,
Trym Atle Sæland/ Grim Gjeldvik.

Fra 13. taulengde går ruta sammen med

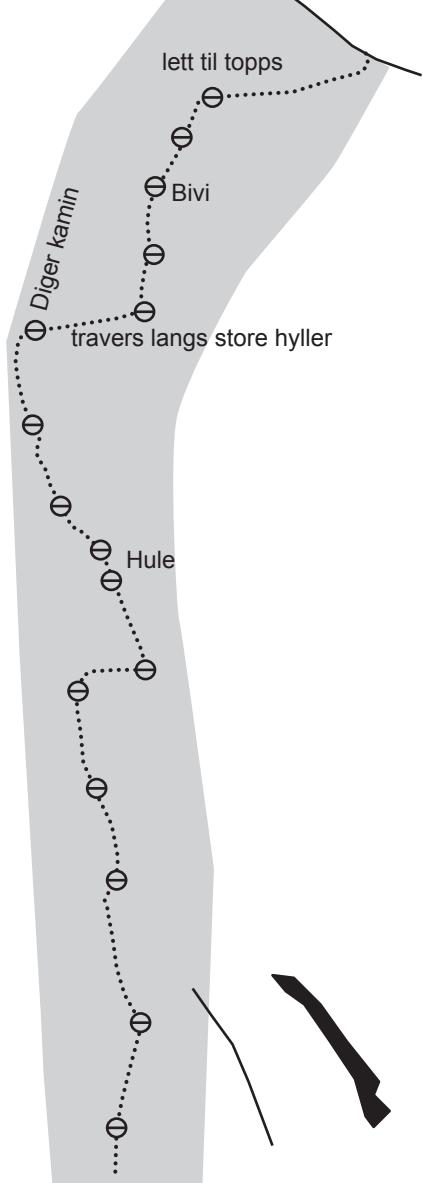
"Picknic med Reagan".

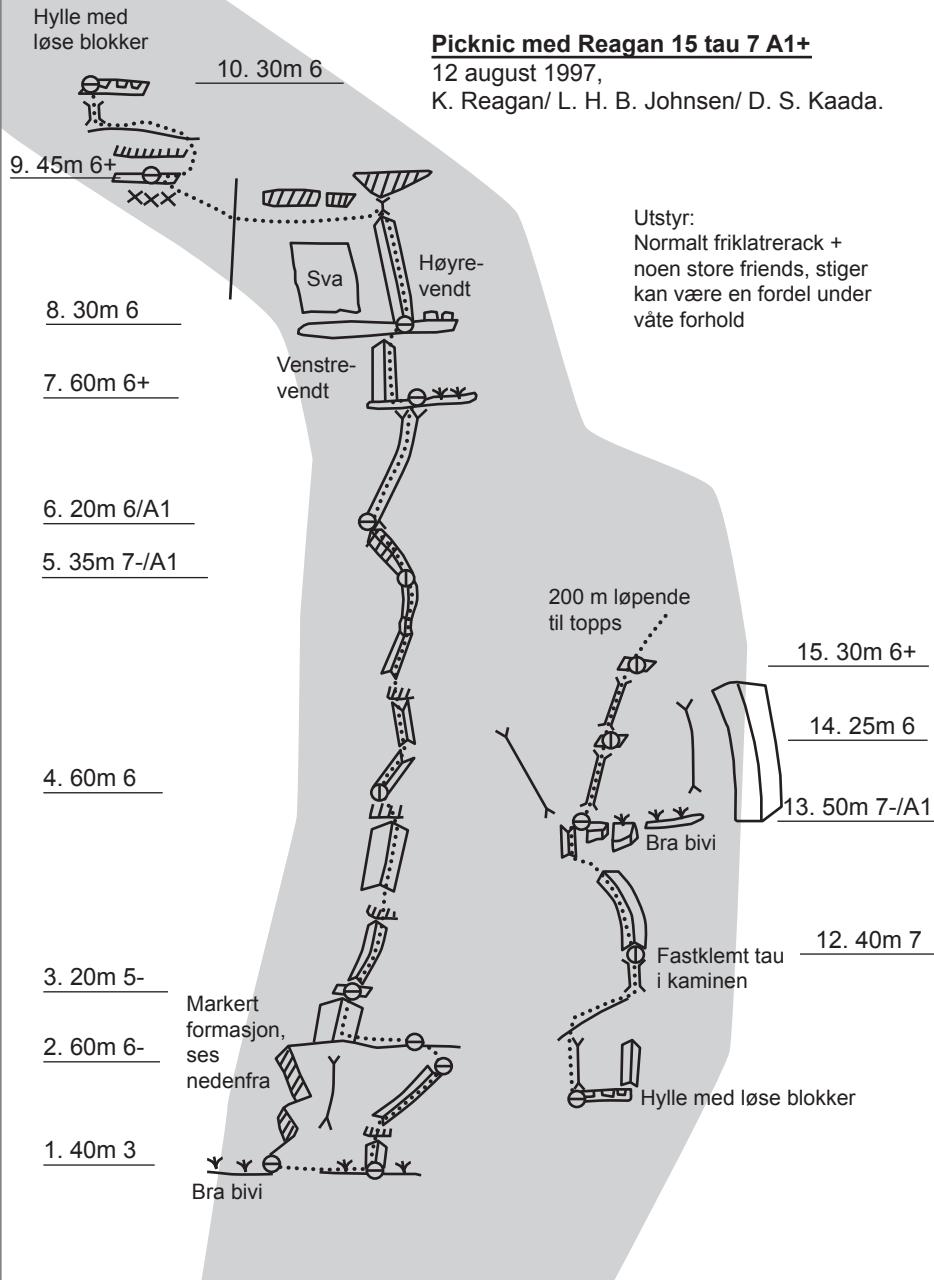
Fin klatring på fast fjell

Normalt frirack

16. 40m 5
15. 30m 5
14. 40m 6-
13. 40m 6-
12. 40m lett
11. 40m 6+
10. 35m 6
9. 30m 6
8. 30m 6+
7. 35m 6+ A0
6. 30m 4
5. 40m 6-
4. 40m 5
3. 50m 6
2. 45m 5-
1. 50m 5+

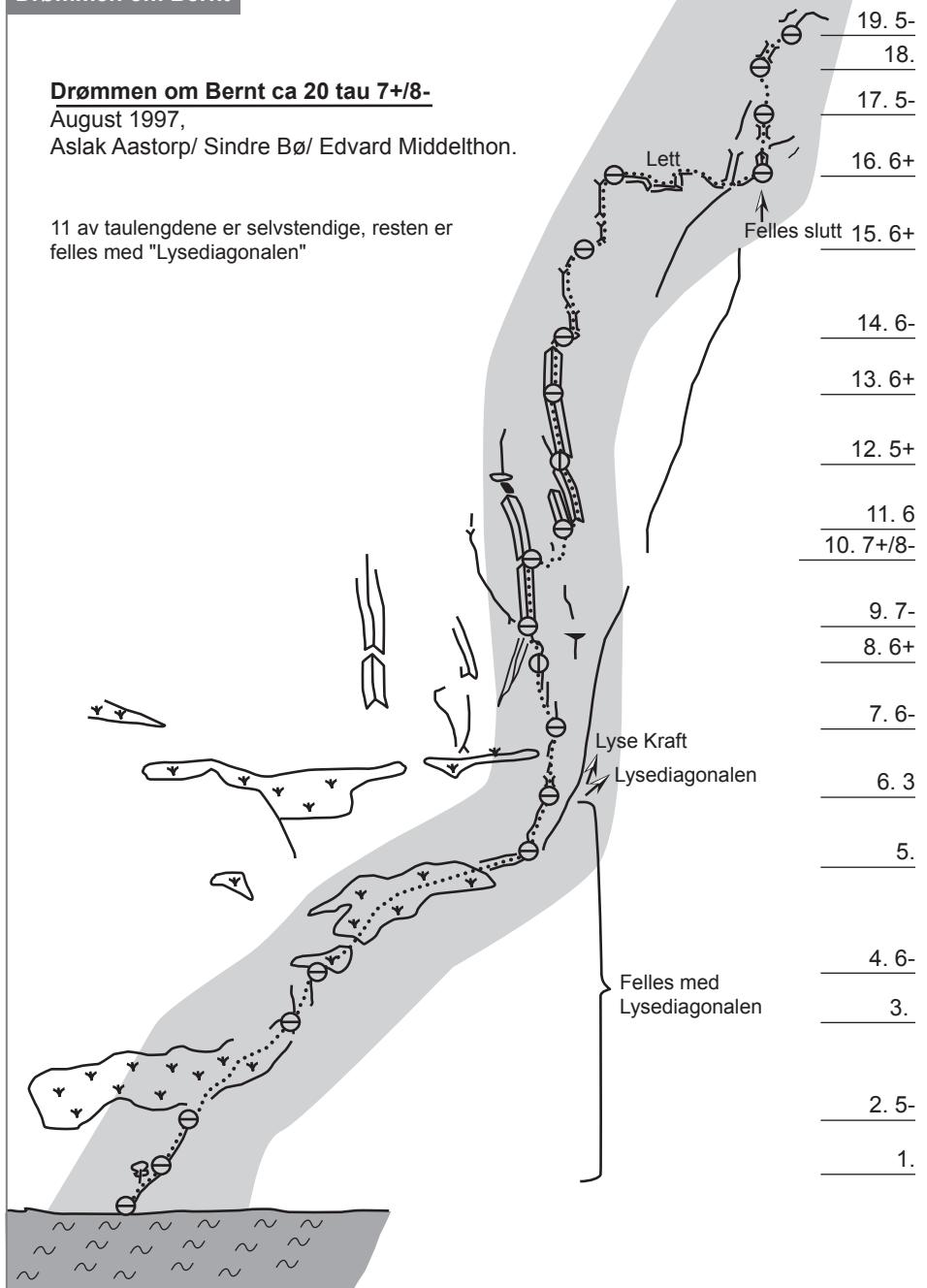

Drømmen om Bernt

Drømmen om Bernt ca 20 tau 7+8-

August 1997,
Aslak Aastorp/ Sindre Bø/ Edvard Middelthon.

11 av taulengdene er selvstendige, resten er
felles med "Lysediagonalen"

24. Lett til toppen, renne.

Lyse kraft

23. 5+

22. 2

21. 5+

20. 6+

18. 4

17. 6+

16. 5

15. 5

14. 5+

13. 5+

12. 3

11. 6+

10. 6

9. 6

8. 5+

7. 6-

6. 20m 4

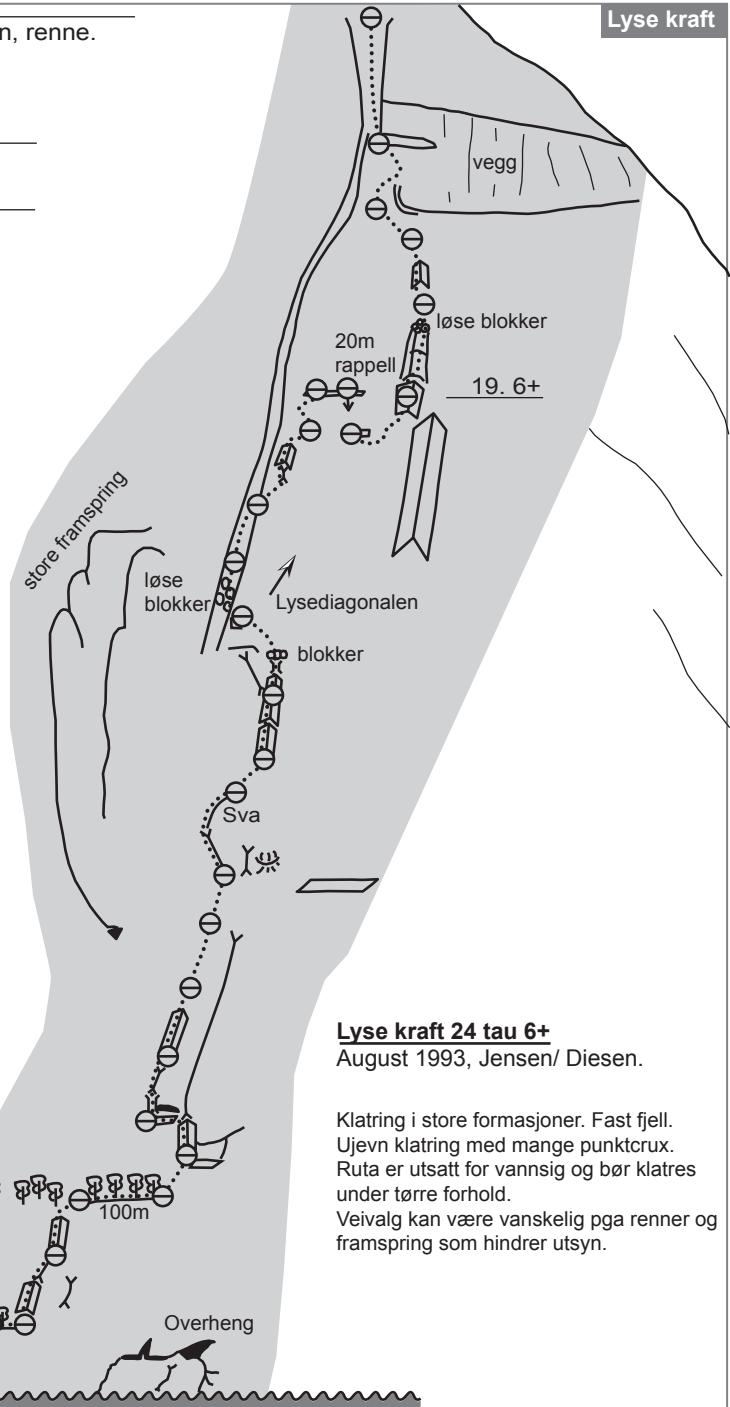
5. 25m 2

4. 25m 6-

3. 40m 5

2. 25m 5-

1. 25m -

Lyse kraft 24 tau 6+

August 1993, Jensen/ Diesen.

Klatring i store formasjoner. Fast fjell.
Ujevn klatring med mange punktcrux.
Ruta er utsatt for vannsig og bør klatres
under tørre forhold.
Veivalg kan være vanskelig pga renner og
fрамspring som hindrer utsyn.

Lyse kraft

Drømmen om Bernt 20 tau 7+ / 8+

August 1997 Bø/ Aastorp/ Middelthon

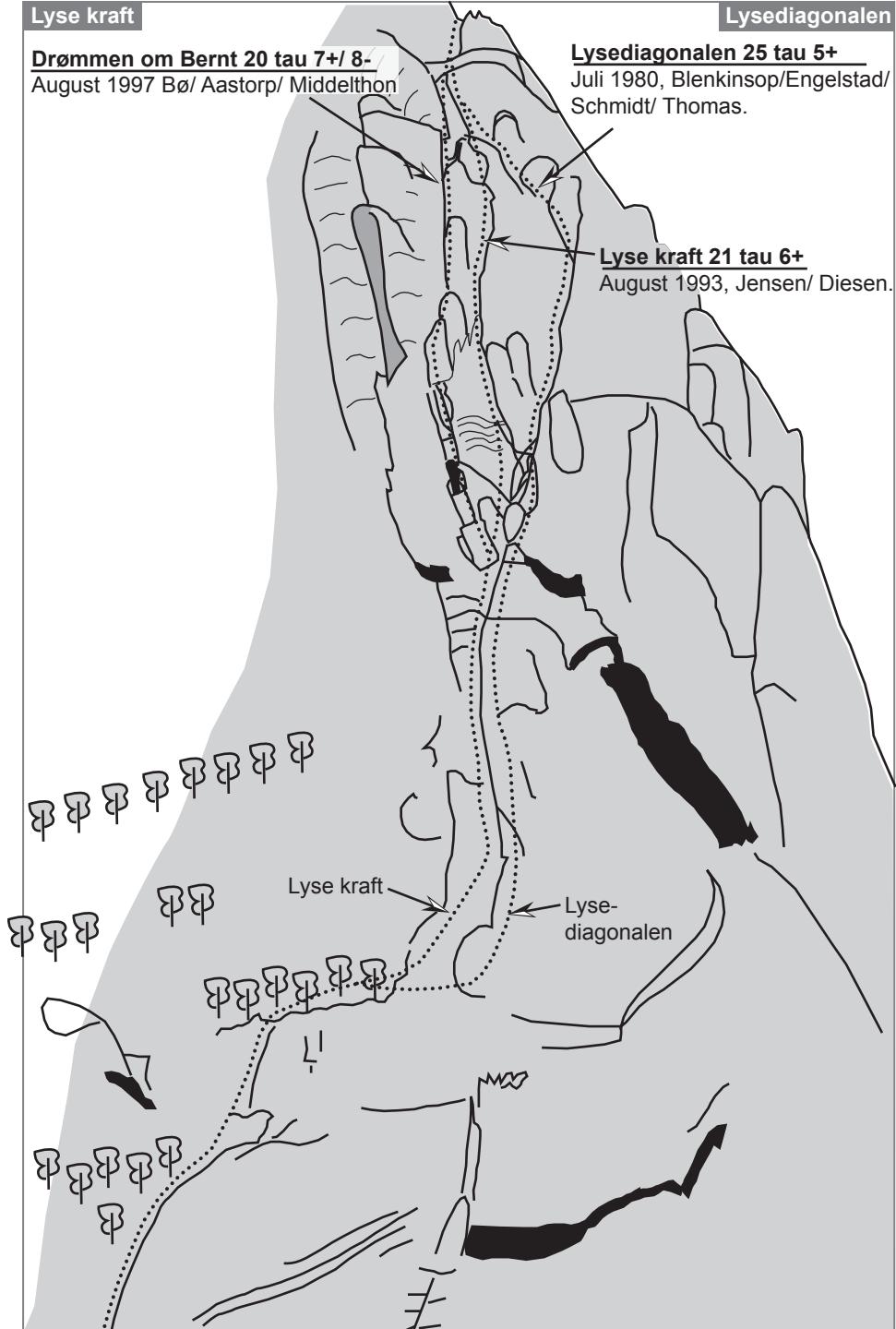
Lysediagonalen

Lysediagonalen 25 tau 5+

Juli 1980, Blenkinsop/Engelstad/
Schmidt/ Thomas.

Lyse kraft 21 tau 6+

August 1993, Jensen/ Diesen.

Nordveggen

Mamma 17 tau A3+ 6+

August 1996. Stein Ivar Gravdal/ Trym Atle Sæland.

Utstyr: Portaledge, 3 sett kiler, 2 sett friends, camalot #4 #5, skyhooks, 2 bathooks, 2 birdbeaks, 5-6 copperheads og 60m tau.

Angsten eter sjelen 17 tau A3+ 5

27 mars - 7 april 1996. Tore Tjelmeland/ Gunnar Karlsen.

Utstyr: Mye kiler og friends, inkl. #5, 15 knivbladbolter, copperheads (5-10, #2-4), bathooks, portaledge.

Fjordcruise 16 tau A2+ 7-

Januar 1996, Diesen/Gravdal.

Ruta ble klatret på 11 dager under gode tørre vinterforhold med svært lite snø og is.

Kayser Söze 19 tau A3+ 7

20-26 august 1996. Hjarrand Julsrød/ Gunnar Karlsen.

Betegnelser som ikke er med i skissen, tau 11 - "Love me tender traversen", 13. tau "Hog-heaven".

Bagstikkeren 19 tau 7 A3+

5-11 august 1997, Hjarrand Julsrød/ Gunnar Karlsen.

Utstyr, mye kiler og friends, 10-15 knivbladbolter, Copperheads, Birdbeaks, Hooks, inkl. bathooks og store hooks, Portaledge.

Vårløsning 20 tau 6/ A2

Mai 1996, Sæland/ Bø.

Førstebestigerene fullførte ikke siste taulengde pga stor vannføring i bekken samt is-ras.

Vårløsning holder ikke samme kvalitet som "Nordøstpassasjen". Totalt byr "Vårløsning" på enklere klatring bortsett fra de tekniske passasjene som trolig blir et eller annet på 7-tallet i fri. Ruta er stort sett fast og velsikret men har et visst preg av mosegrødd eventyrferd mot slutten. Dette er fjellklatring på godt og vondt.

Vår løsning

Merk: Ingen av taulengdene er kortere enn 40 meter, og flere av de er tøyd til over 50 meter ved at standplassen ble flyttet i enklere terreng.

Innsteget vel 100 meter til venstre for Nordøstpassasjen og litt lavere. Følg opplagte renne/hyllesystem som skrår opp mot starten på Hestesvaet. De 6 første taulengdene ble delvis gått løpende, er begrodde og gir stort sett 4-er klatring bortsett fra et bratt opptak i starten på 5 taulengde.

Taulengder:

- 7 Fint og fast fjell opp en gulley til hylla like nedenfor Hestesvaet.
- 8-9 : Enkel klatring over svaet på begrodd og litt løst fjell.
- 10-11 Ut av svaet og opp bratt, velsikret passasje til hylle med standplass i lang liggende blokk. Fortsett til høyre opp flott dieder (alternativ: fortsett opp bratt, grufsete gulley/kamin), brekk deg rundt kanten og opp på sva, fortsett mot høyre og opp en liten renne til stor grashylle.
- 12-14 Gjennom kamin med trangt hull i toppen. Fortsett opp bratt, grufsete dieder i hjørnet. Kan sikkert gås i fri. Standplass på grashyller.
- 14 Opp grasbakker til smal, flat bivihylle under bratt vegg.
- 14-17 Ny teknisk taulengde gjennom riss som blir tung jamming i fri. Standplass nr 15 under en bratt hammer/tak. Fortsett til høyre ut mot den store hovedrenna. Litt marginalt sikret, men grei klatring på gode lister i starten. Følg hovedrenna (mye blokklatring) til rett under hylla ved toppgjelet.
- 18 Travers på hylle som leder inn i toppgjelet. Utsatt for vann fra bekken. Standplass i meget begrodd nisje.
- 19 Ut et småguffent tak, fortsett opp delvis bratt, delvis mosegrodd kamin hvor mellomforankringene må spores opp, men de er der. Gå dypt inn. Stor blokk i toppen av kaminen. Denne taulengden kan det være å dele i to etter taket i starten.
- 20 Enklere klatring opp hyller og sva mot toppen. Til slutt tvinges man til å krysse gjelet for den siste taulengden opp veggen på motsatt side av gjelet. Rappell ned til Nordøstpassasjen og felles avslutning med denne.

Nordøst passasjen 935m, 24 tau 7- A1

August 1995, Olav Båsen/ Ture Bjørgen/ Leif Jensen.

Februar 1996, første vinterbestigning, Andersson/ Bø/ Sæland.

Ruta er velsikret, fast og lite begrodd. Det er gode bivuakkmuligheter i ruta fra "Lunsj-blokken" og til toppen. Det er vannhentingssmuligheter flere steder i ruta, bl.a. ved "Vannhullet" og til venstre for toppen av "Store sva" i tillegg til flere sig. 15-20 timer klatretid.

Ruta er noe utsatt for sig og sprøyt fra foss under ugunstige vindforhold (sterk vind fra øst) eller i generelt fuktige perioder (gjelder øvre halvdel). Utsteghyllene skråner utover og vil være litt seriøse hvis våte forhold. Det er satt to fjellbolter på denne traversen, "Rottetraversen". Det er sol på "Lysefjord camping" noen få minutter om morgenen.

Ellers har ikke ruta sol. Ruta er generelt godt sikret og det er kurant å gå cruxene i øvre del teknisk under våte forhold. Innsteget ligger nede til høyre for stor stjerneformet riss/ diederformasjon ("Stjernå"). Nås via grushylle skrått inn/opp mot høyre.

Nordøst passasjen

Tau	Grad	Lengde	Beskrivelse
1	6-/6	45m	10m noe løst i starten, litt begrodd, fin klatring. De fem første taulengdene følger "linje" mot tre som ses i horisonten.
2	5+	45m	Fast fjell, fin klatring i renne.
3	6	45m	"Dobbeltriss", rennesystem, dieder.
4	7-	30m	Bratt tung klatring i minidieder/riss, særdeles fin klatring.
5	6/6+	45m	Sleipt/vått første 5m, ellers fin klatring.
6	6-	50m	Travers mot venstre over sva, kompakt, lett, fin klatring under "Hvite vegg" opp til "Lunsjblokken"
7	3	45m	Travers mot venstre på store hyllesystem til foten av "Megablokken".
8	5	20m	Opp mot venstre til "Vannhullet".
9	5/A1	20m	6m vått, men ikke begrodd, fingerriss i venstre vegg av stor kamin (alternativ er våt kamin/renne (4+) 5m til venstre).
10	5+	45m	Opp og travers mot høyre over sva, noe våt, fin klatring.
11	5	50m	Lett klatring opp til stort hyllesystem ("Lysebotn camping") under bratt hvit vegg.
12	4	30m	Mot høyre og rundt hjørne, deretter opp til stor blokk.
13	6-	50m	Riss/dieder, deretter travers mot venstre på store hyller.
14	6	25m	"Off width" system under 10m høy frasprenget blokkoppsta bling, til hylle (på "Kjempeblokken"). Friends # 1.5 og # 2.5.
15	6+	50m	Opp riss i venstre kant (1.5m travers mot venstre fra hylle), deretter lett klatring mot høyre opp mot starten på "Store sva".
16	7-	45m	Lett klatring opp til sva, deretter langs riss i svaet inn til dieder vegg i høyre kant, til hylle 10m fra toppen av sva.
17	6	40m	Skråriss mot venstre topp av svaet, rundt venstre hjørne av hvit vegg inn i "off width"/dieder med riss.
18	5-	35m	Lett klatring opp til hvit vegg med kamin i venstre del ("St. Olavs kaminen").
19	6/6+	35m	Kaminklatring (passer kun for størrelser mindre enn Large). Kaminen utvider seg noe innover.
20	6+	50m	Tung rissklatring i noe begrodd, kort overhengende parti, videre oppover, delvis på gressbakker.
21	3/4	45m	Gressbakker, over sva opp til stort hyllesystem mot høyre.
22	5	30m	Travers mot høyre over skråhyller. Dårlig sikret. Velg øvre hylle (nedre beovkst). 2-3m nedklatring (ved bolt/slyng), deretter rundt hjørne. Noe seriøst hvis vått. Noe eksponert.
23	4	45m	Oppover svakt mot høyre, delvis gressbakker, sva, dårlig sikret (noe seriøst hvis vått), opp til stor spiss blokk i dieder.
24	6-	15m	Opp frasprenget spiss blokk/"Pinnakkel", lett klatring til tops.

Vestlige bastion

La Vida es Bella 22 tau 8a+

Edu/ Toti august 2005

Hoka Hey 21 tau 7+

23 juni 1996, Stein Ivar Gravdal/ Trym Atle Sæland.

Første fri, Dag Hagen/ Lars Terjesen 1999.

Svensk variant klatret noen dager senere er tegnet inn i skissen. Svenskes klatremåte er 4 dager med heisesekk, boltede standplasser og rappellretur.

Tsunami 19 tau 6+/ A3+

2003 Stein-Ivar Gravdal/ Trym Atle Sæland.

Skjoldet 20 tau A3 7 (8)

August 1995, 4 dager i veggen med 3 bivuakker, Gravdahl/ Julsrud/ Karlsen/ Diesen. Første fribestigning, grad 8, Leo Houlding og Andy Cave 1999.

Imponerende linje opp Norges mest eksponerte vegg. Skjoldet er fritt for vannsig (stort sett) og er tørr nesten hele sommeren. Ruta følger dieder og riss helt fra gresshyllene ca 200m oppe til høyre for Geitaneset. Alternativ start er å følge eggjen til høyre for ruta. Her kan man antageligvis traversere til begynnelsen av diederet på 6 tau. Over 6 taulengde er klatringen på fast og ren granitt. De hardeste frilengdene er på fast fjell og er godt sikret. Rutas tekniske crux er også godt sikret, 6m skyhooking i bratt vegg. De øverste to taulengdene før kanten kan heises i ett.

Udstyr: Normalt friklatreutstyr, med vekt på små og mellomstore kiler, taustiger, skhooks, taubeskyttere og portaledge. Vann må medbringes.

En Forbundsfiende 15 tau A3 6+

16-19 Juni 1997, Bjarte Bø/ Anne Grete Nebell/ Odd Roar Wiik.

Første fri, 6. september 2005. Robert Caspersen og Bjørn-Eivind Årtun. Grad 8-.

Ruta følger mer eller mindre profilen til høyre for skjoldet sett fra Geitaneset. Felles med Littlejohn/ Jones fra tau 11.

Udstyr: Stort kile/friends sett, Camalot #5 (gjerne 2), knivbladbolter, Lost Arrows, Copperheads og portaledge.

Littlejohn/ Jones 800m, 20 tau 7+

Juli 1985, Littlejohn/ Jones.

Førstebestigning av Kjerag.

Renshaw/ Foulkes 800m, 20 tau 6+

Juli 1985, Renshaw/Foulkes.

Karakteristikk: Første del er noe begrodd. Fordel med Camalot #4 til off-width. 15-20 timer klatretid. Førstebestigning av Kjerag.

Varianter til høyre gått av N. Lenning/ B. Jacques er tegnet inn i skissen med graderinger.

Den siste Mohikaner, 10 tau 7+

med 3 løpende taulengder

Juli 1999, Hjarrand Julsrud/ G. A. Bore.

Fin og kompakt klatring i første halvdel, fin og tung riss- og diederklatring i øvre halvdel.

Intet nytt fra vestfronten 17 tau A0 6+

August 1996, Diesen/ Jensen.

Tau 7 er et naturlig sig, krever tørre forhold.

Bryllupsgaven 12 tau 7/ A1

(7+ på topptau)

18 juli 1997, Geir Arne Bore/ Trym Atle Sæland/ Sindre Bø.

Udstyr: 60 meters tau, små kamkiler og camalot #4.

11. 55m A2

10. 45m A2

9. 50m A2

Bivi

8. 55m A2

Blokk

7. 50m A2+

6. 50m A2

5. 60m A1 5+

4. 55m A2

3. 60m 6+

Bivi

2. 50m 4

1. 50m 5-

Intro

Mamma

Mamma 800m 17 tau A3+ 6+

August 1996,
Stein-Ivar Gravdal/ Trym Atle Sæland.

Utstyr:

Portaledge, 3 sett kiler, 2 sett friends,
camalot #4 & #5, skyhooks, 2 bathooks,
2 birdbeaks, 5-6 copperheads & 60
meters tau.

17. 20m

16. 55m A3+

Bratt vegg

15. 20m A1 5-

14. 40m A2

Store åpne dideie

13. 50m A2+

12. 55m A2

Flak

17. 30m A3

16. 50m A2

15. 50m A2+

14. 40m A2+

13. 25m A1

12. 40m A2+

11. 35m A2+

10. 30m A2+

9. 45m A2

8. 40m A1

7. 40m A2

6. 25m A2

5. 35m A2+

4. 50m A2+

3. 40m 5

2. 35m 4

1. 35m 4 Mamma

Kjempetak

Små
hyller

Bathooks

Liten hylle

Løst flak
Hovigs
hangar

Smal hylle

Hylle

Fjordcruise
Rulehullet

Mamma

God
hylle

21. 45m A2+

20. 35m A2+

19. 20m A1

18. 20m A1

Angsten eter sjelen 21 tau A3 527 mars - 7 april 1996,
Tore Tjelmeland/ Gunnar Karlsen.

Utstyr:

Mye kiler og friends, inkl. #5
15 knivbladbolter
Copperheads (5-10, #2-4)
Bathooks
Portaledge

11. 60m 7

10. 45m 6+

9. 50m 7+/8-

8. 45m 7-

7. 30m 7-

6. 45m 7/7+

høyrevendt

venstrevendt

5. 50m 6+

Angsten
eter sjelen

4. 60m 7-

Rulehullet

Mamma

3. 20m 5+

2. 50m 4

1. 50m 5-

Kayser
Söze

Bivi

Graceland

Punkt-kruks (vått)
ut bulk fra stand

Stand i nisje under bulk

Meget stort
diederOpp mot høyre. Delvis blokker
Opp tynt riss til venstre for skive
Deretter travers inn i dieder

Stand på øvre hylle

17. 35m 5

16. 55m 6+

15. 50m 6+

14. 30m 7-/7

13. 45m 7+/8-

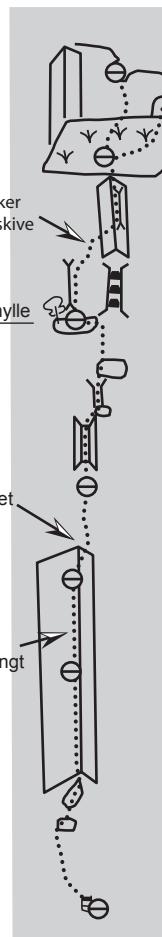
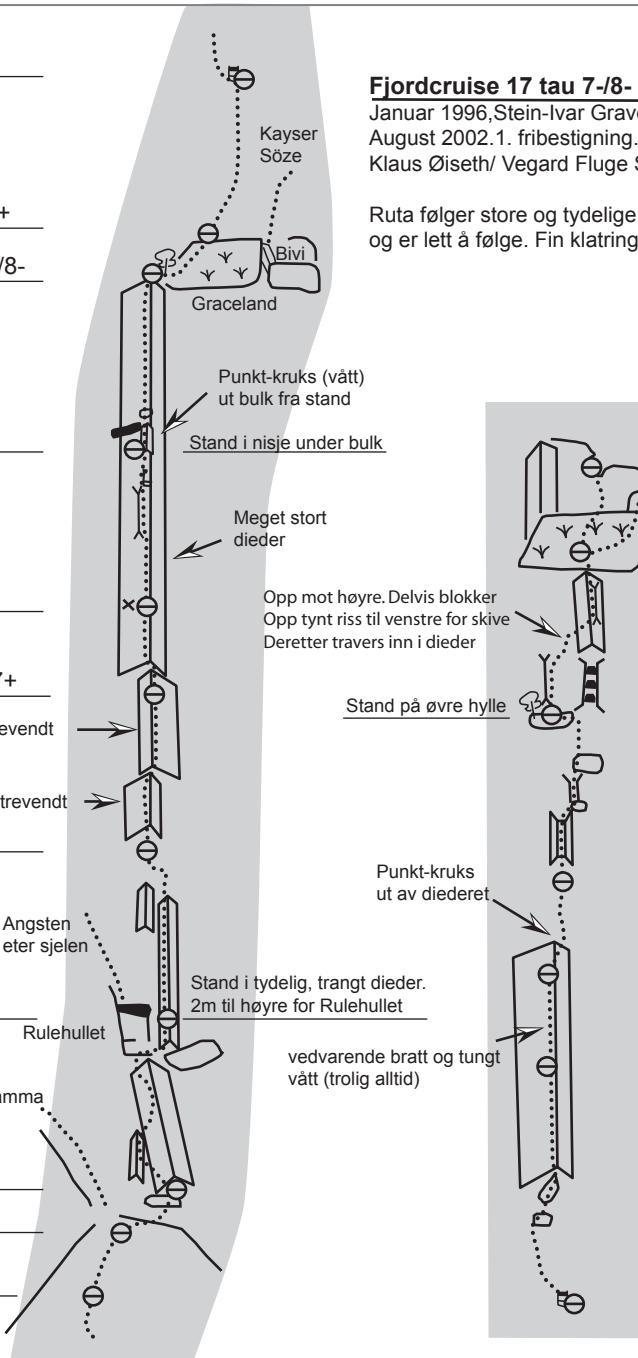
12. 45m 7-

Fjordcruise 17 tau 7-/8-

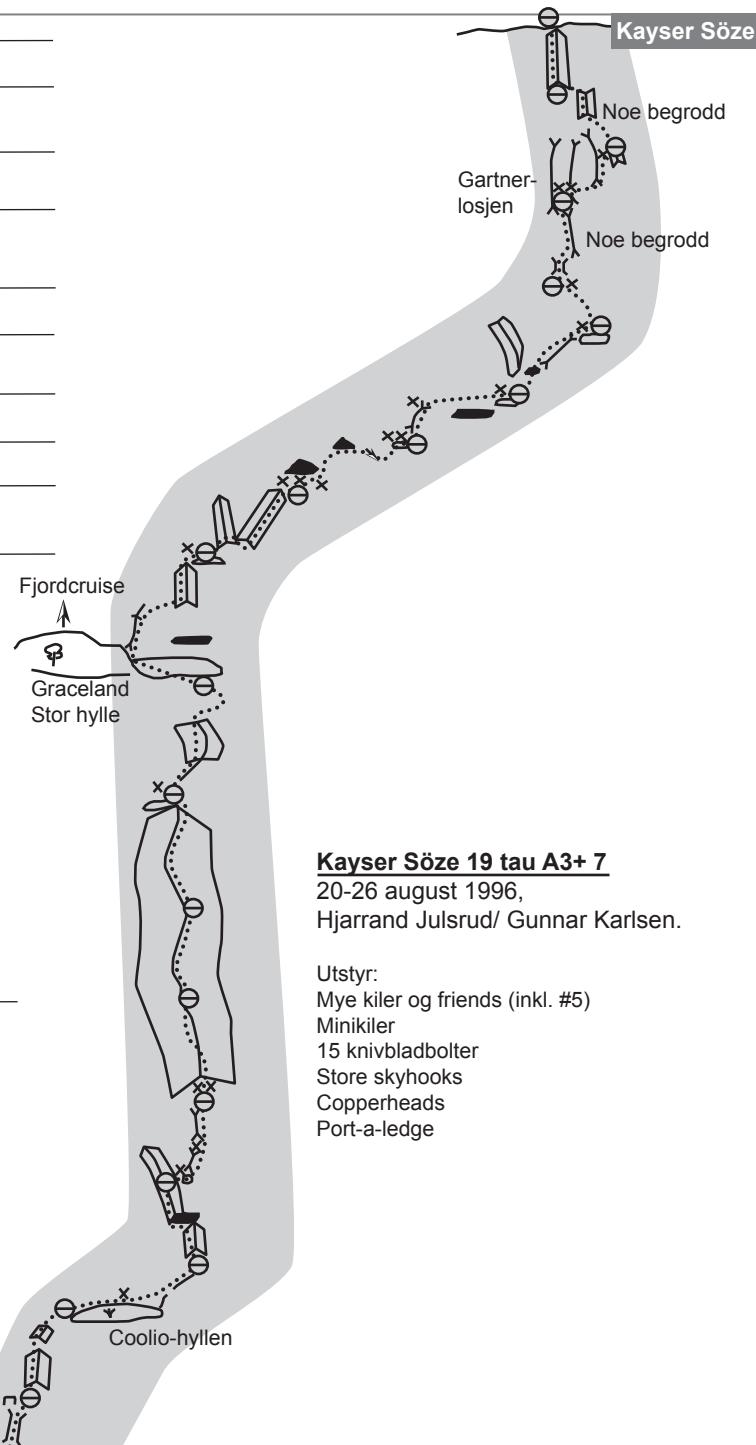
Januar 1996, Stein-Ivar Gravdal/ Morten Diesen.

August 2002.1. fribestigning.

Klaus Øiseth/ Vegard Fluge Samuelsen

Ruta følger store og tydelige formasjoner
og er lett å følge. Fin klatring. Lite Begrodd.

- 19. 15m 7
- 18. 30m 6+
- 17. 35m A3
- 16. 45m A2
- 15. 30m 5
- 14. 30m 6+
- 13. 35m A3+ bivi
- 12. 30m A3+
- 11. 30m A3
- 10. 40m 7-
- 9. 50m A1 bivi
- 8. 40m A3
- 7. 20m 6
- 6. 40m A2 5
- 5. 30m A3+
- 4. 40m 7-
- 3. 25m 5+
- 2. 35m 5+ bivi
- 1. 30m 4

**Variant til Graceland, mellom
Fjordcruise og Kayser Söze, 9 tau 6- A2**
23-26 juni 2000, Gunnar Karlsen/ Hjarrand Julsrød

9. 35m 4 A1

8. 50m A2

7. 25m A2

6. 40m A1

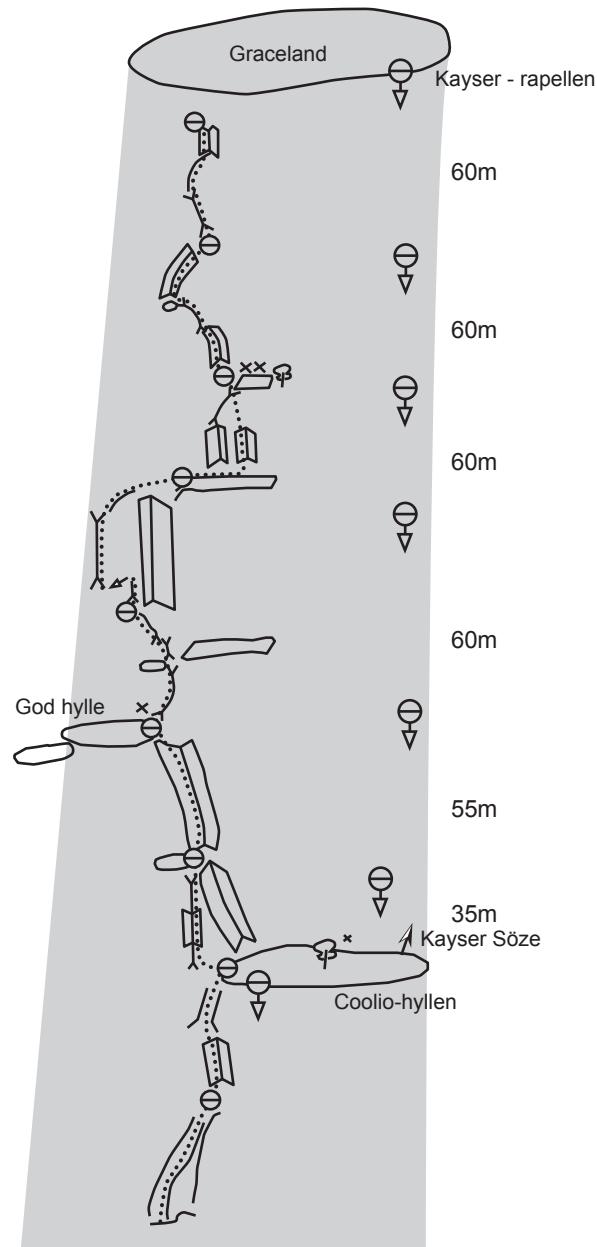
5. 45m 4 A1

4. 35m 5 A1

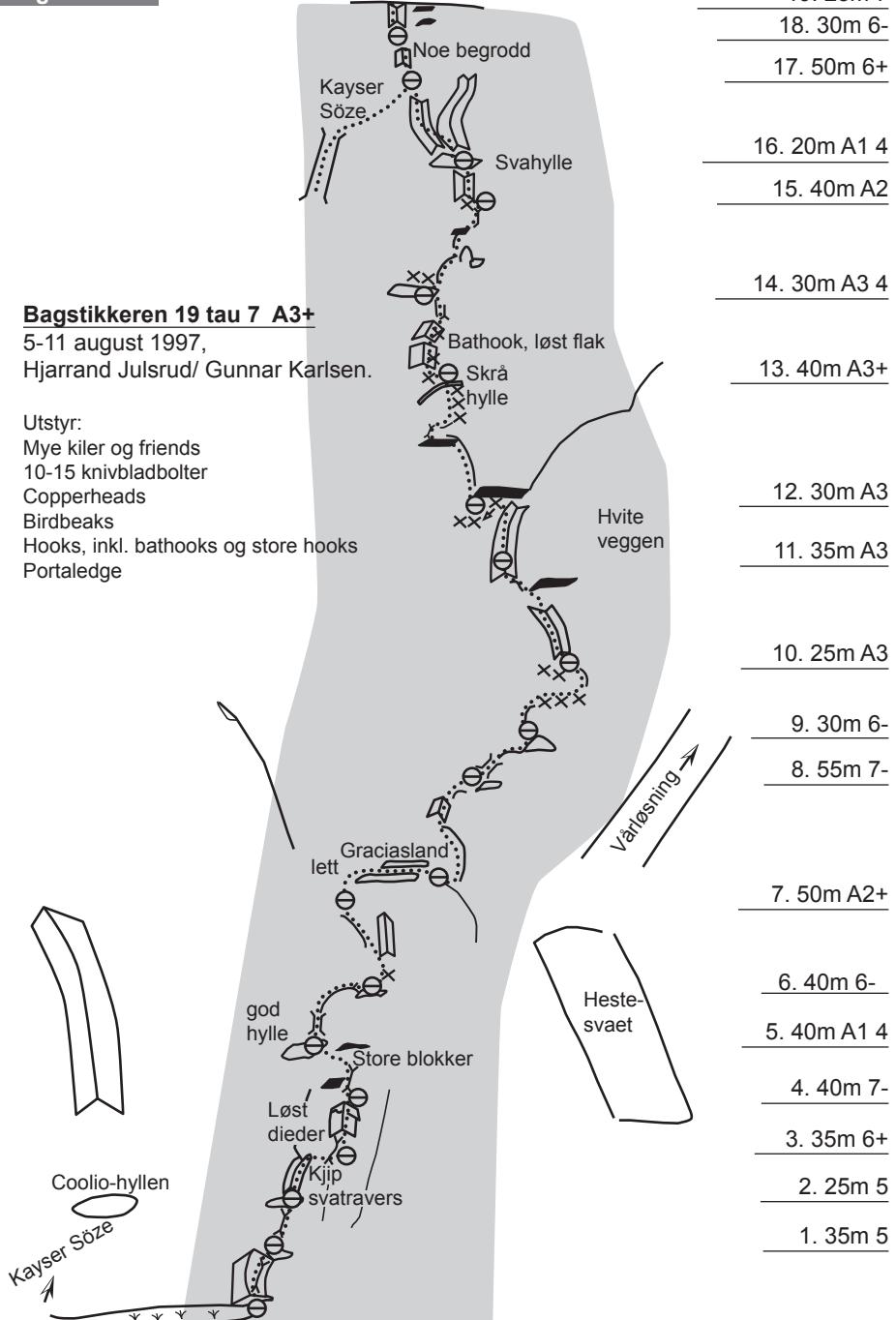
3. 30m 6-

2.

1.

Bagstikkeren

19. 4

18. A2-

17. 4

16. 4

15. A1+

14. 4

13. A2-

12. 4

11. 4

10. 4

9. 6

8. 4

7. 5+

6. 4

5. 4

4. 4

3. 4

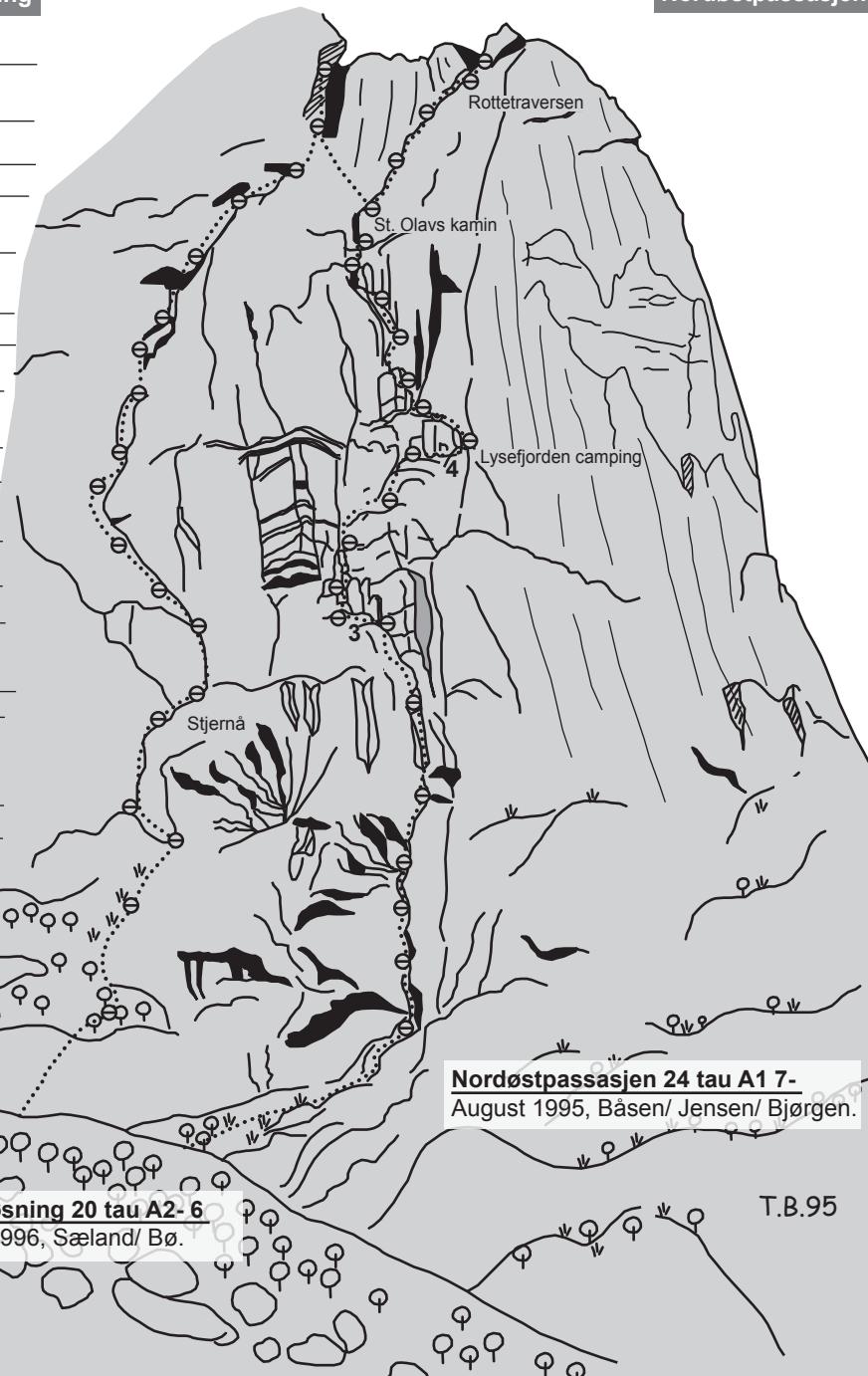
2. 4

1. 4

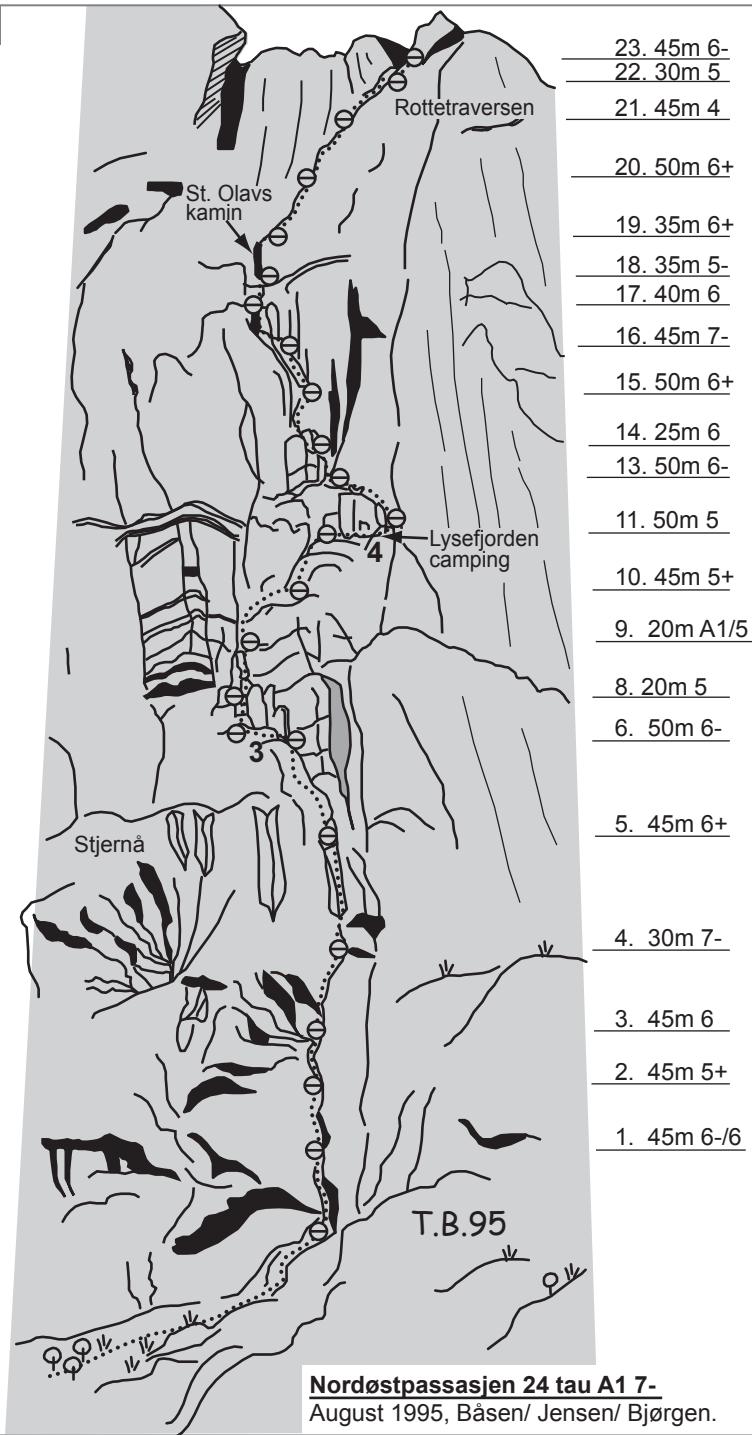
Vårløsning 20 tau A2-6
Mai 1996, Sæland/ Bø.

Nordøstpassasjen 24 tau A1 7-
August 1995, Båsen/ Jensen/ Bjørgen.

T.B.95

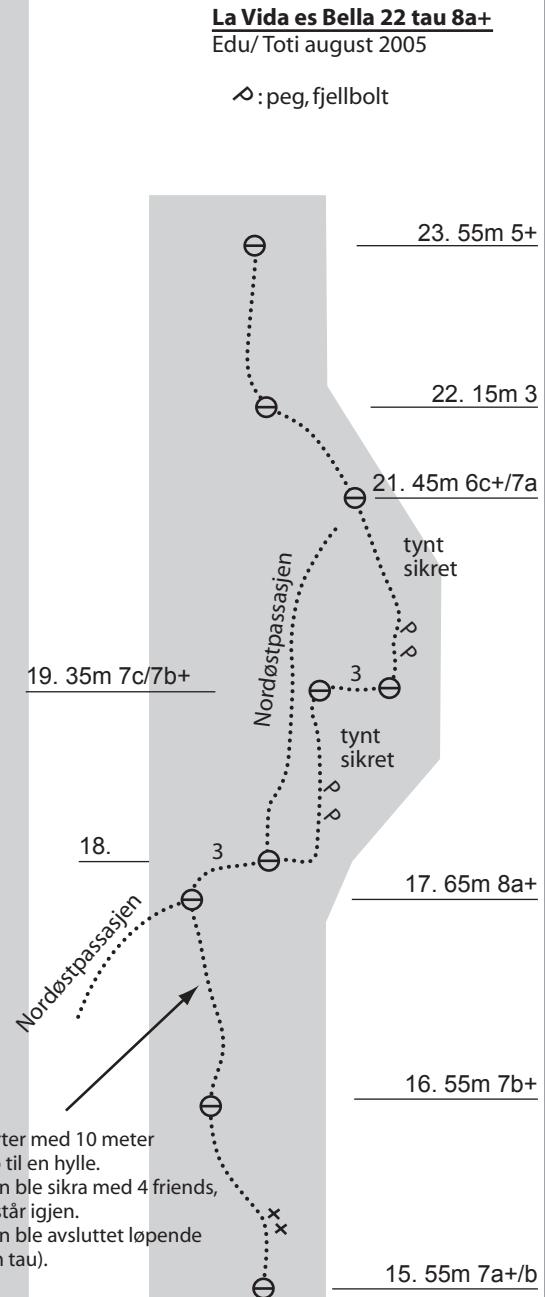
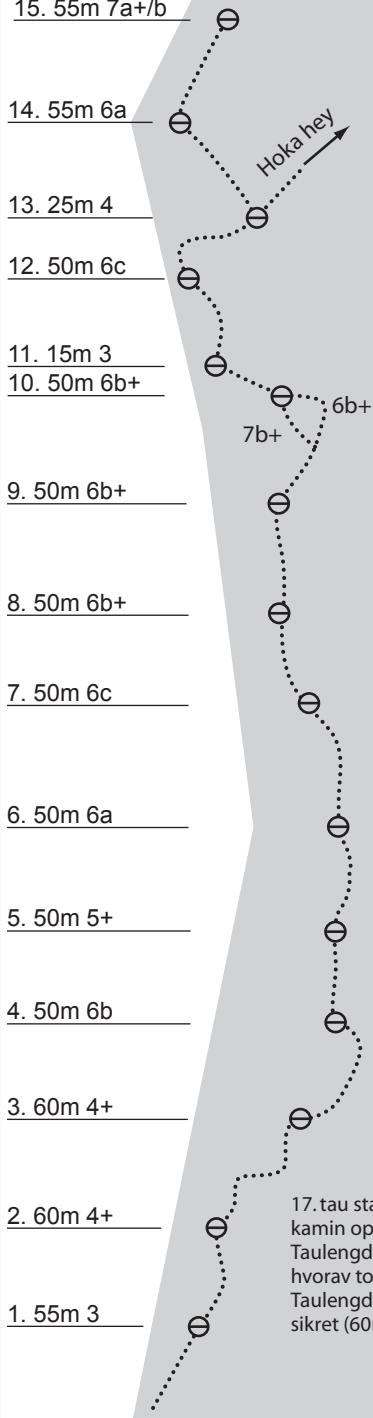
Nordøstpassasjen

La Vida es Bella 22 tau 8a+

Edu/ Toti august 2005

∅ : peg, fjellbolt

23. 55m 5+

22. 15m 3

21. 45m 6c+/7a

19. 35m 7c/7b+

18.

17. 65m 8a+

16. 55m 7b+

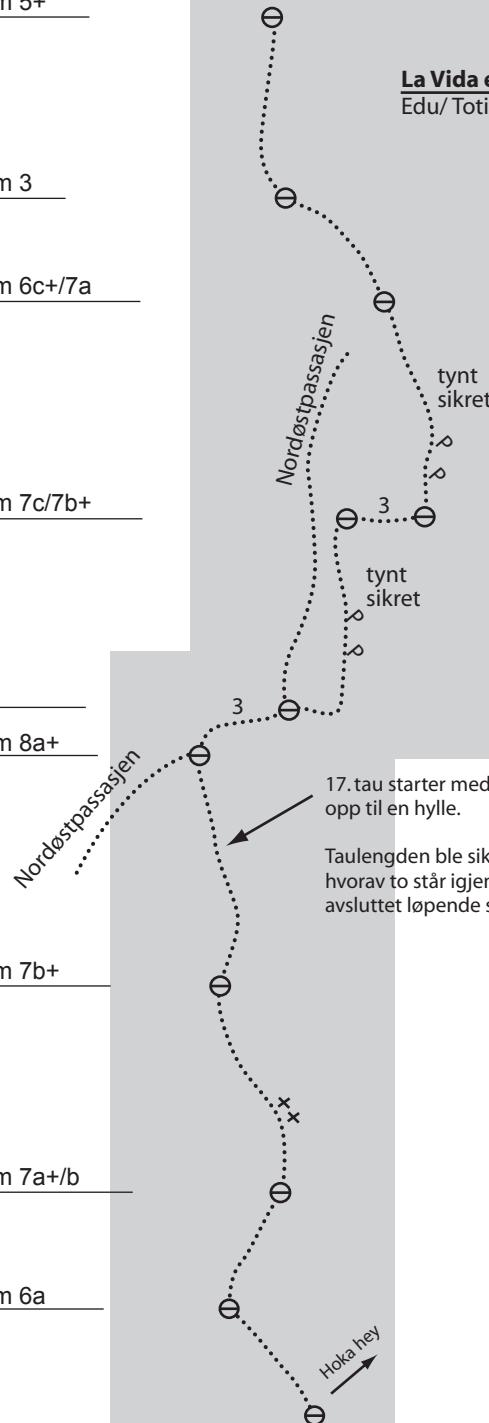
15. 55m 7a+/b

14. 55m 6a

La Vida es Bella

La Vida es Bella 22 tau 8a+
Edu/Toti august 2005

◊:peg, fjellbolt

7. 50m 7-

6. 50m 6

5. 50m 6

4. 50m 6+

3. 20m 5

2. 50m 5-

1. 50m 5-

Nordøstpassasjen

4

3

Vegg-plate

Svensk anmarsj

Hoka Hey 20 tau 7+

23 juni 1996,
Stein-Ivar Gravdal/
Tym Atle Sæland.

1. fribestigning:
Lars Terjesen/ Dag Hagen
sommer 1999.

Utstyr: Fyldig fri-rack
Ruten tørker svært fort.

Hoka Hey

20. 50m 4

Base-exit

19. 50m 6

18. 30m 7

A2+
Løst

17. 25m 6+

16. 25m 5

15. 30m 7-

14. 40m 7-

La Vida es Bella

13. 45m 7+

12. 50m 7+

11. 50m 6

10. 25m

9. 50m 6+

8. 15m

Lysebotn
Camping

Tsunami

18-19: Videre opp og inni siste taulengdene av Hoka Hey. **17:** Traverser over og opp sva mot venstre, via hyller og opp grufsedieder til stand på gresshylle. Fin direkteleinje mulig langs hvit stripe ca i lodd ned fra høyre kant av nebbet for den med bedre tid. (Vi heiste sekker opp her). **16:** Følg overlapper til venstre for tynt dieder til bb på plate. Snirkler seg så opp mot lite tre, og så stand på sva rundt kanten.

15: Hook's opp til bb på plate og videre til enda en bb. Gi så ut 6-7m og pendle inn i rissformasjoner til venstre. Opp til stand til venstre for markert sig. Denne taulengden vil bli betydelig mindre skummel ved bruk av 2 ledetau.

14: Opp til venstre og ut taket til lite dieder. Mot slutten av dieder traverser ut til venstre på liten hylle til stand bak solid flak.

13: Følg svakheter mot høyre så lenge de varer, så opp til bb i bulk. Husk å redde brukbare kiler med en liten friend før linjeføringen retter seg opp. Etter bb'en for det meste hook's til høyre til bunnen av markert buet tak.

12: Transport til toppen av pinakkelen og bb.

11: Følg diederet videre opp til viktige sikringer i venstre kant av takoverheng. Følg til høyre under tak (god friend midt i taket !) til forbi kant. Rund så leppa vha. hook's. Opp noen meter og så tilbake dieder til høyre. Taudrag !

10: Dytting av friends opp vedvarende parallellt riss til stand på liten gresshylle.

9: Scrambling opp til hylleformasjon som leder tilbake rundt hjørnet. Traverser bort til under markant dieder som leder opp til pinakkelen.

8: Følger "Solsemester" varianten opp til høyre del av Lysebotn camping, RAR boltet stand. Mulighet for mer direkte linjeføring opp nydelig men mer tidkrevende dieder til høyre.

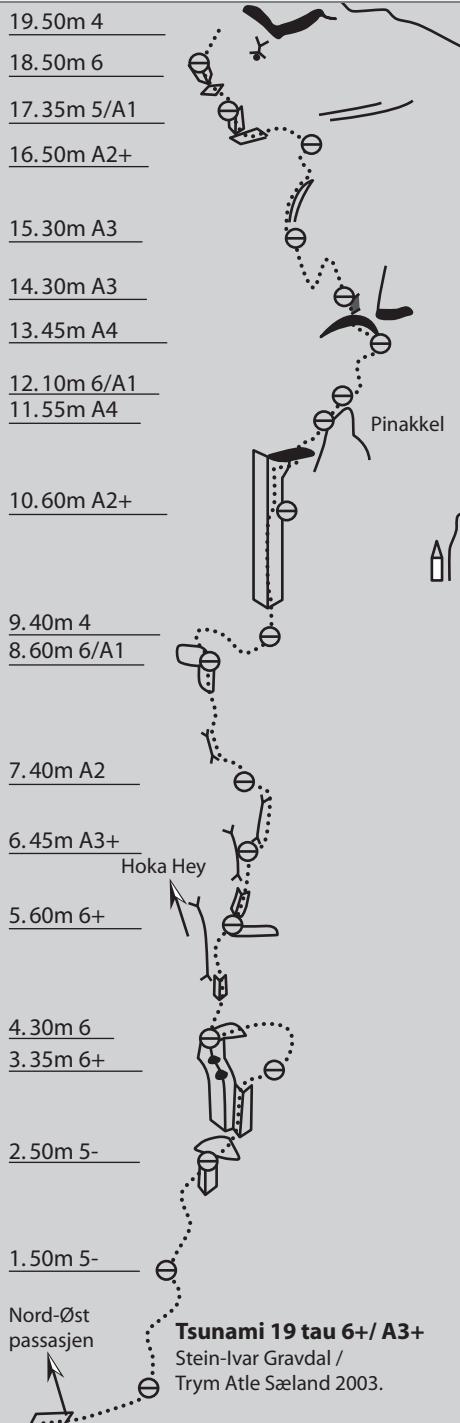
7: Traverser 3m til høyre til fortsettelsen av "Diagonalrisset". Kjip uttopping på grsshylle hvis vått.

6: Opp egg til høyre for død dieder vis bb. Lite run følger før man kommer i land på gode ting. Følg godt riss og traverser så mot høyre. Stand i nisje.

5: Følger igjen HH til det er naturlig å ta av for å komme til skråhylle under overhengende bratt gul vegg og til starten av "Diagonalrisset".

4: Litt klyving opp overlapp til høyre. Traverser så tilbake til toppen av Drømmediederet (DD). RAR boltet stand.

3: Opp opplagt mindre dieder (ofte tørt) like til høyre for Drømmediederet Stand kom innpå traverserende hylle. **1-2:** Følger Hoka Hey opp til trekanthyllen under drømmediederet.

Skjoldet

Tau 19-22, gressrenner
med oppnak, noe løst

22. 50m
21. 50m
20. 50m
19. 50m

18. 40m 6

17. 50m 6
15. 45m 8-

14. 50m 8-

mørkt bånd

13. 25m 7+

12. 30m 7

11. 40m 7

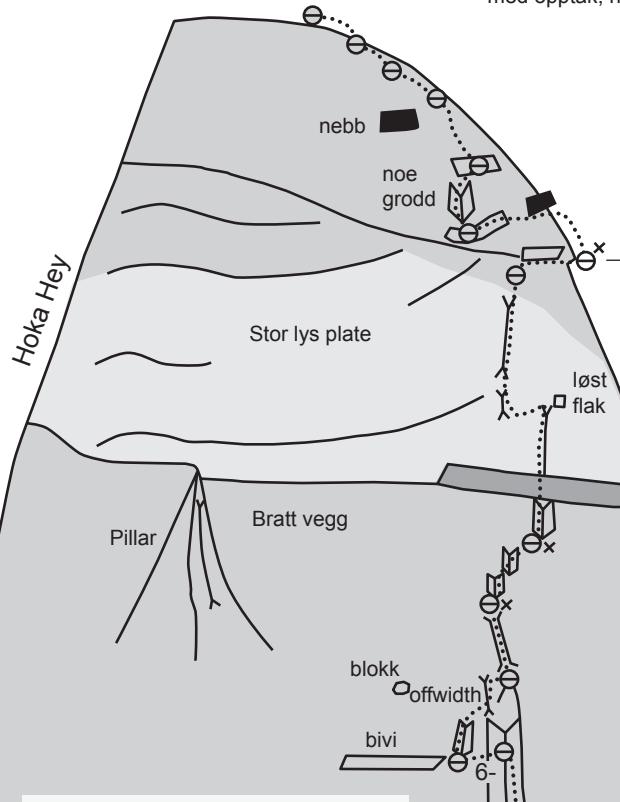
9. 40m 7

8. 50m 5+

7. 10m 5-
6. 45m 7-

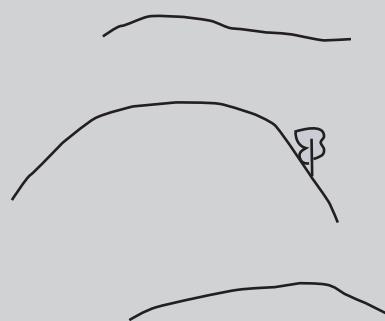
5. 15m 3
4. 30m 2
3. 45m 6-

2. 30m 5+
1. 45m 6+

Skjoldet 20 tau A3 7

August 1995,
Gravdalh/ Julsrud/ Karlsen/ Diesen.
Første fribestigning
Leo Houlding , ?? dato ?

En Forbundsfiende

En Forbundsfiende 15 tau A3 6+

16-19 Juni 1997,
Bjarte Bø/ Anne Grete Nebell/ Odd Roar Wiik.
Første fri, 6. september 2005.
Robert Caspersen og Bjørn-Eivind Årtun.
Graden er 8-.

Utstyr:

Stort kile/friends sett
Camalot #5 (gjerne 2)
Knivbladbolter
Lost Arrows
Copperheads
Portaledge

Ruta følger mer eller mindre profilen til høyre for skjoldet sett fra Geitaneset. Felles med Littlejohn/Jones fra tau 11.

Etter den markerte pinakkelen forgår klatringen i et mer vestvendt plan.

Ⓐ Ⓛ Helt eller delvis hengende standplass

15. 15m 3+

14. 50m 6

13. 30m 5+

12. 55m 6+

11. 40m 5+
Bivi

Littlejohn/
Jones 10. 55m A0 6

9. 45m A1/A2

8. 55m A2

7. 45m A1/A2

6. 45m A2

5. 55m A3 4+

4. 55m A0 6
Bivi

3. 30m 6

2. 45m A1 5

1. 45m 5

Littlejohn Jones

20. 5

19. 6

18. 6+

17. 6+

16. 6

15. 6-

14. 6+

13. 6

12. 5+

9. 6+ 11. 6

8. 7

7. 7+

6. 6

5. 6

4. 6

3. 4-

2. 3

1. 3

Renshaw Foulkes

Offwidth

60m risset

En del
begrodd

Offwidth

Skjult, grodd
dieder

6

6

6

6/A0

4

6-

5

5

6

9. 2

8. 4

7. 5+

6. 4+

5. 5

4. 5

3. 6

2. 6-

1. 6-

Renshaw Foulkes 20 tau 6+

Juli 1985, Renshaw/ Foulkes.

Ustyr, #4 camalot til offwidth

"Den hengende
dalen"

Littlejohn Jones 19 tau 7+

Juli 1985, Littlejohn/ Jones.

20. 5

19. 6

18. 6+

17. 6+

16. 6

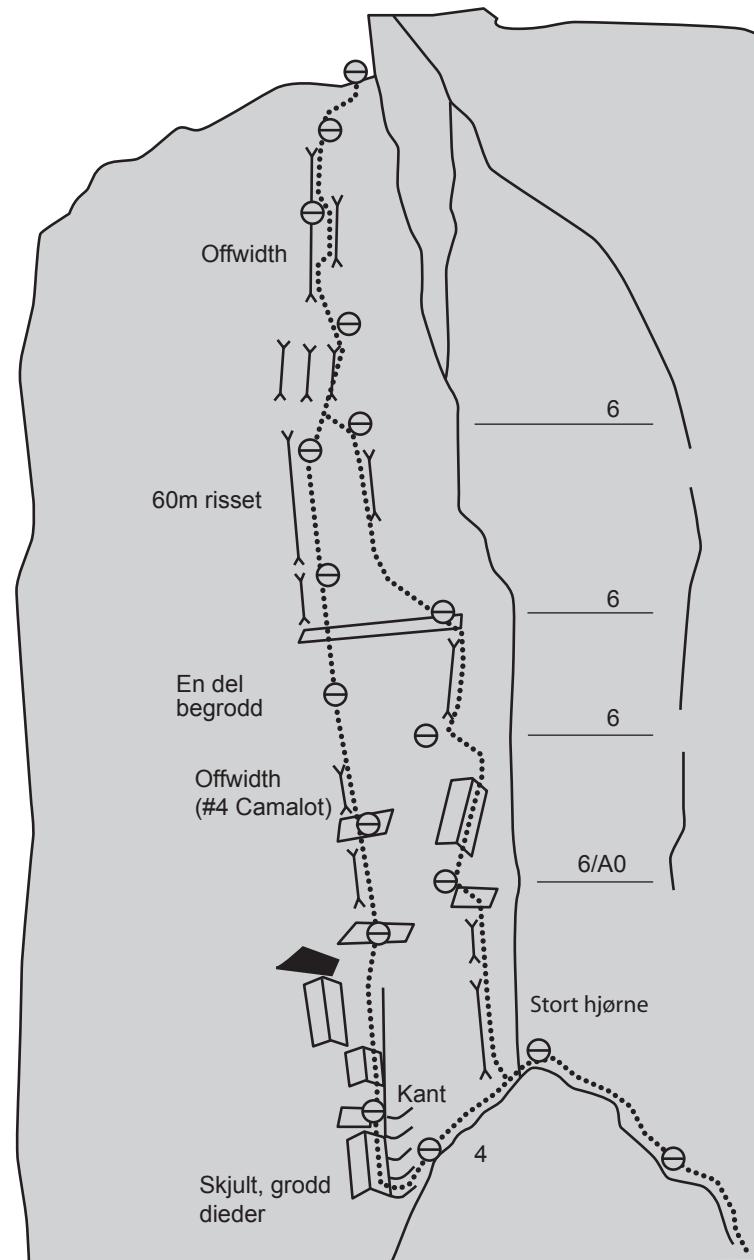
15. 6-

14. 6+

13. 6

12. 5+

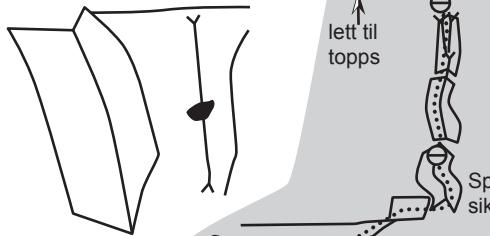
11. 6
9. 6+

Ustyr, #4 Camalot til offwidth

Den siste mohikaner

10. 65m 7-

9. 50m 7-

Sparsomt
sikret

8. 30m 7

Hammer

Hylle

off-width
Travers, så over kant
og usikra svatravers
inn i dieder

7. 50m 7

spesiell
svaformasjon

6. 60m 7+

Renshaw Foulkes

5. 90m 5

Renshaw
Foulkes

4. 55m 6+

sparsomt
sikret

Den siste Mohikaner, 10 tau 7+

med 3 løpende taulengder

Juli 1999,

Hjarrand Julsrød/ Geir Arne Bore.

Fin og kompakt klatring i første
halvdel, fin og tung riss- og dieder-
klatring i øvre halvdel.

3. 55m 6

2. 60m 6

1. 90m 5

Renshaw Foulkes

Intet nytt fra vestfronten

Intet nytt fra vestfronten 17 tau A0 6+

August 1996, Diesen/ Jensen.

13. 5+

12. A1, 6+

11. 6+

10. 6+

9. 6+

8. 6+

7. 6+

6. 5

5. 5

4. 6

3. 4+

2. 6-

1. 4

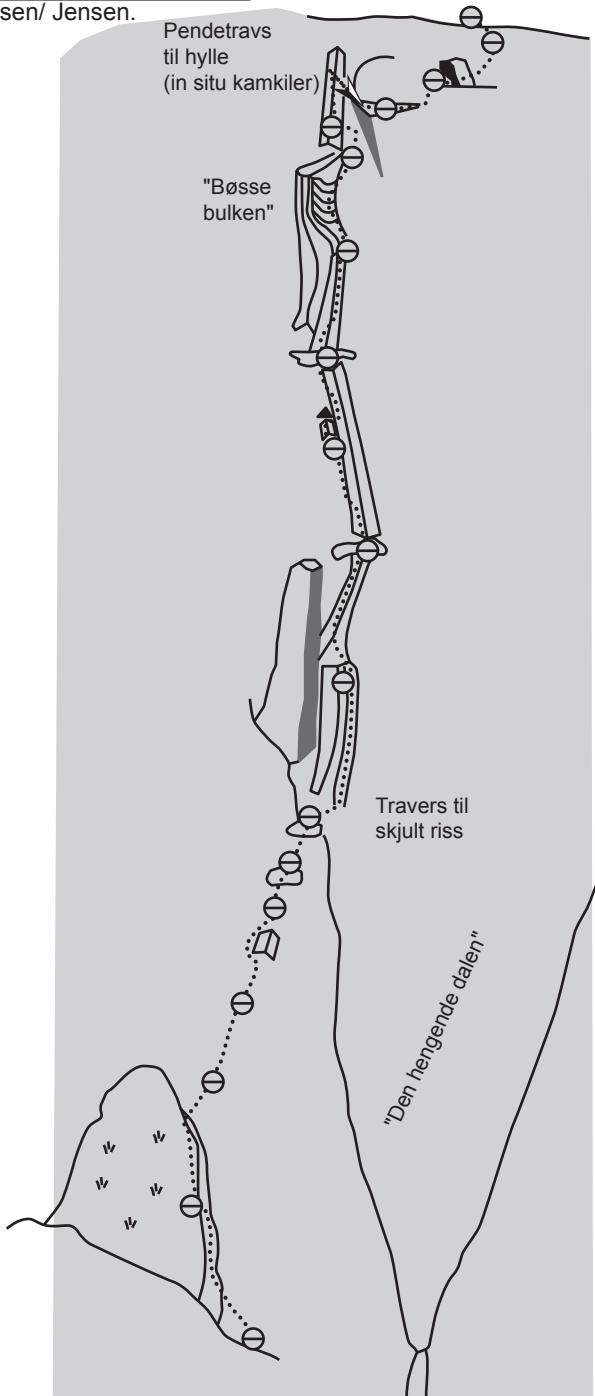
Pendetravs
til hylle
(in situ kamkiler)

"Bøsse
bulken"

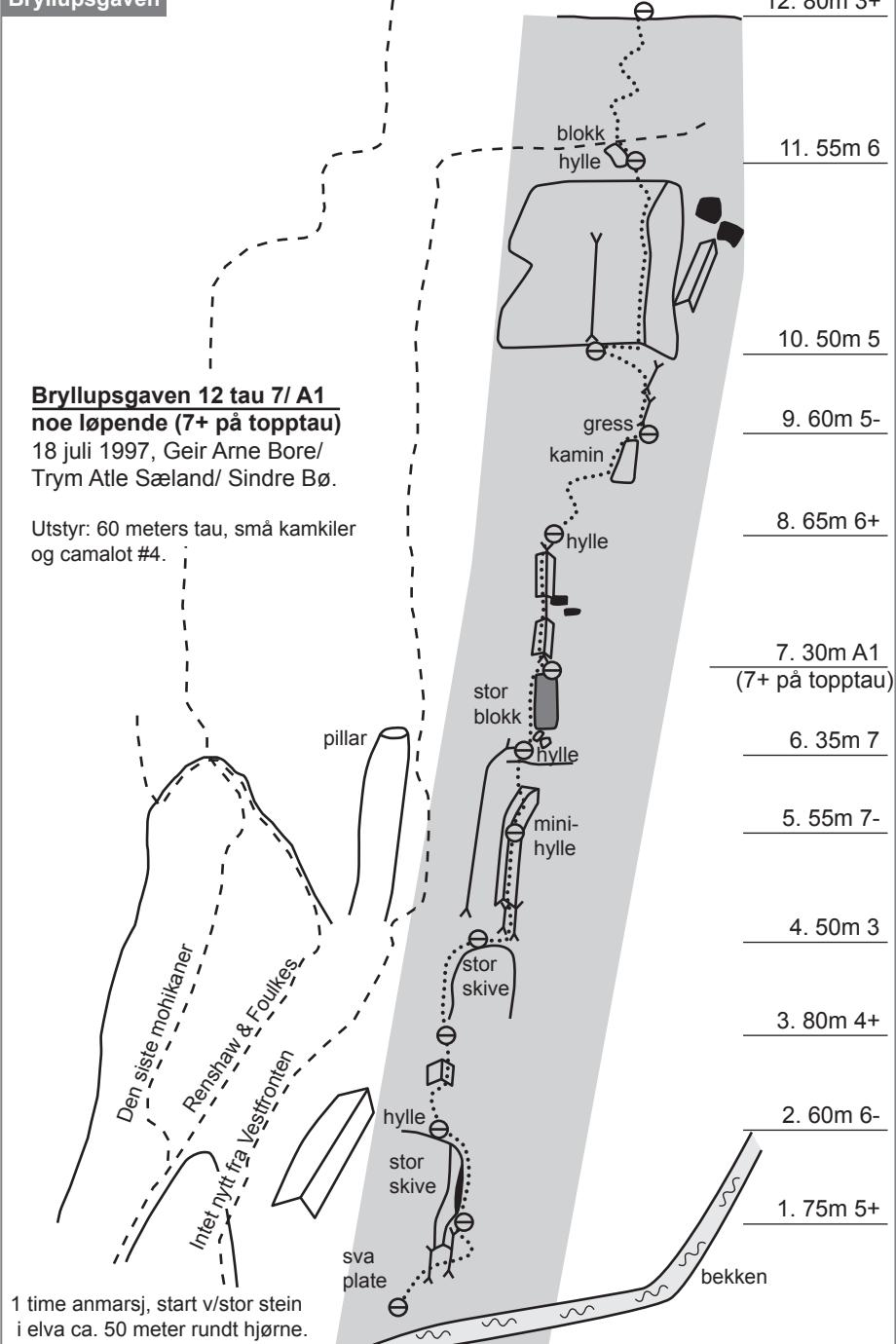
Travers til
skjult riss

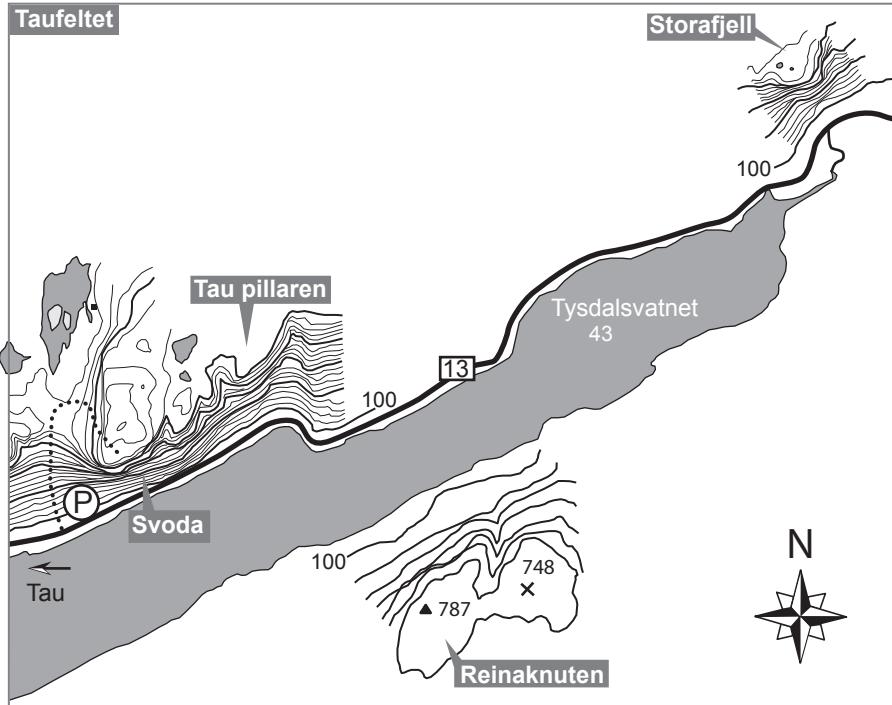
"Den hengende dalen"

17. 2
16. 3
15. 2
14. 6

Bryllupsgaven

Tau

Tauveggen ved Tysdalsvatn, (Svåo) Grid ref 53.7/ 34.2 SØ

Klatringen foregår på fjellet Svoda som ligger 15 km fra Tau langs riksvei 13 i retning Hjelmeland. Veggen er sydvendt og de fleste rutene har en anmarsj på fra 0 til 200m. Vegghøyden er opp til 450m med ruter fra 8 til 15 taulengder. Bergarten er granitt med rene formasjoner. Deler av veggen er lite utsatt for vannsig og tørker fort.

Noen av rutene er bare blitt klatret en gang og graderinger/ opplysninger er nok noe unøyaktige. Fjellet er svært klatrbart og veivalg kan være et problem.

1. Totem 7 tau, 7-

April 96, Båsen/ Jensen.

Rute i vestenden av veggen.

2. Mellow yellow 400m, 10 (7) tau 6-

5+ (5, ?, ?, 5, 6-, 6-, 5+).

Aug 80, Engelstad/ Fivelstad.

Variant i de første tre taulengdene 6-, 6, 5.

Varianten går rett opp markert riss system og orginalen går inn i renne mot venstre.

Anmarsj - Følg svaet mot venstre - Scrambling opp renne og følg hyller. Stort sett lettere klatring (4) med noen korte passasjer på 5+ og 6-. Bra sikret. Ruta er litt løs.

Alien 400m, 11 tau 5+

Juni 82, Blenkinsop/ Fivelstad.

1.tau	50m	5	Opp til slutt av renne, grad 5.
2.tau	40m	5+/ 6-	Opp dieder til venstre.
3 tau	50m	6	Opp fra nisje m/ rusten bolt for så å traversere inn i diederet til venstre. Punktcrux.
4 tau	45m	5+	Bratt klatring på gode tak opp til stand under stort overheng.
5 tau	40m	6-	Bratt klatring på gode tak - Travers rundt hjørne.
6 tau	45m	5	Mange muligheter for veivalg.
7 tau	40m	5+	Opp dieder formasjon opp til hylle.
8 tau	15m	3	Travers mot høyre på bevokst hylle.
9 tau	50m	6-(5)	Direkte opp (lettere variant fra venstre).
10 tau	40m	3	Lett til topps.

Orion 450m, 13 tau 6+

-,-,-5-, 5+, 5, 5-, 5, 5+, 6+, 5, 5+, 5,-.

Juni 82, Blenkinsop/ Thomas.

Space invaders 300m, 7 tau 6+

-,- , 6, 6-, -, 6-, 6+ A1 (1 pts), 6-, 6-.

Mai 85, Staver/ Blenkinsop.

Løs 4. taulengde.

Minotaurus 350m, 7 tau 6+

5, 5-, 6-, 6+, 6+, 6, 6-.

Juni 82, Blenkinsop/ Markestad. 1. fribestigning Mai 85, Sundby/ ?

Kanskje den fineste ruta i veggen.

Variasjoner: Direkte start :6 (+) Sundby, Venstre variant: 6 + Diesen/ Jensen 93.

Direkte slutt :6+ Sundby.

Jevnt vanskelig og krevende klatring. Etter en del scrambling opp svaet til innsteget har man flere start muligheter.

1 tau. Original ruta går opp et dieder av grad 5. En mer direkte start følger markert skarpskårent dieder som byr på tung dieder klatring. Venstre startvariant går opp mindre dieder med punkt crux på 6+ og videre i et 6- jammeriss (Friends no 4).

2 tau. Lettere klatring (V) på kompakt fjell opp til stand under stort dieder til høyre for Taurus.

3 tau. Dieder i en taulengde (6-, 5+).

4 tau. Ender i et overheng som ruta går til høyre for (5+ og 6+) på, bratt fjell. Vær OBS på store løse? blokker like før standplass.

5 tau. Da står man i starten på et nytt dieder (6+) som følges opp mot et enda større overheng. Stand på hylle under nytt dieder eller hengende like under fast kile for tension traversen.

6 tau. En kort sva travers , 6/ A1 (fullt mulig uten pendel også, men mer psykende) leder inn i et nytt overhengende rissystem og standplass til høyre for lite overheng .

7 tau. Traverser mot venstre (6-) og så har man kommet inn i et dieder som man følger til topps.

Taurus 400m, 8 tau 6

4, 6-, 5, 5-, 5, 5, 6-, 6, 5+.

Juli 80, Blenkinsop/ Thomas.

Den mest populære ruta i veggen. Ruta følger store dieder i fast fjell.

Syke satan 7 tau 7

Gravdal/ Arthun Aug 2002.

Anglo-saxon 500m, 13 tau 5+
Juli 80, Blenkinsop/ Thomas.
Ruta følger stort hjørne/ skille i veggen.

Super space 400m, 11 tau 5+
Mai 82 Fivelsdal/ Bjørgen.
10. Tørst 350m, 10 tau 5+
5+, A0 (2 pts).
Aug 80, Engelstad/ Berge/ Coulter/ Fivelsdal.

Piller 350m, 8 tau, 5-
Mai 82, Engelstad/ Jessen.

Rita 400m, 15 tau 5-
April 80, Engelstad/ Coulter.

Svåo 400m, 16 tau 4+
Oktober 79, Engelstad/ Coulter/ Berge/ Haavik.

Skrå 500m, 15 tau 5-
Aug 81, Engelstad/ Markestad/ Olsen/ Bjørgen.

Lang lett rute, noe ueven. En taulengde 5- omrent midt på.

Agrajag 500m, 14 tau 7-
-.....- 6, 6, 7-, -.
Juli 85?, Bidner/ Dahlstrøm.

Snus 400m, 13 tau 5+
Juni 82, Markestad/ Johnsen.

330 Skvadronen 500m, 14 tau 6+
.....6-, 6+, 6-, -.
Mai 91, Jensen/ Todnem.
Store deler muligens sammen med Agrajag.

Stone free 10 tau 6+
Juni 95, Bø/ Forgaard.
Mulig felles partier med Tørst.

Normannslepa 450m, 13 tau 6- A1 (4 pts)

Mai 82, Markestad/ Bjørgen.

De siste fem taulengdene er de mest interessante, opp gjennom et kjempestort dieder som er blokkert av kjempestore overheng. Diederet kommer man inn i via et jamme riss (6-). For å komme opp gjennom overhengene må man så klatre en taulengde mot venstre. Første delen av denne traversen er en horisontal kamin - uten bunn! Neste taulengde går ut taket via et stort riss. Minst to Friends nr 4 nødvendig! Teknisk A1 i fire punkter. Derfra følger man et dieder til topps (5-).

Reinaknuten

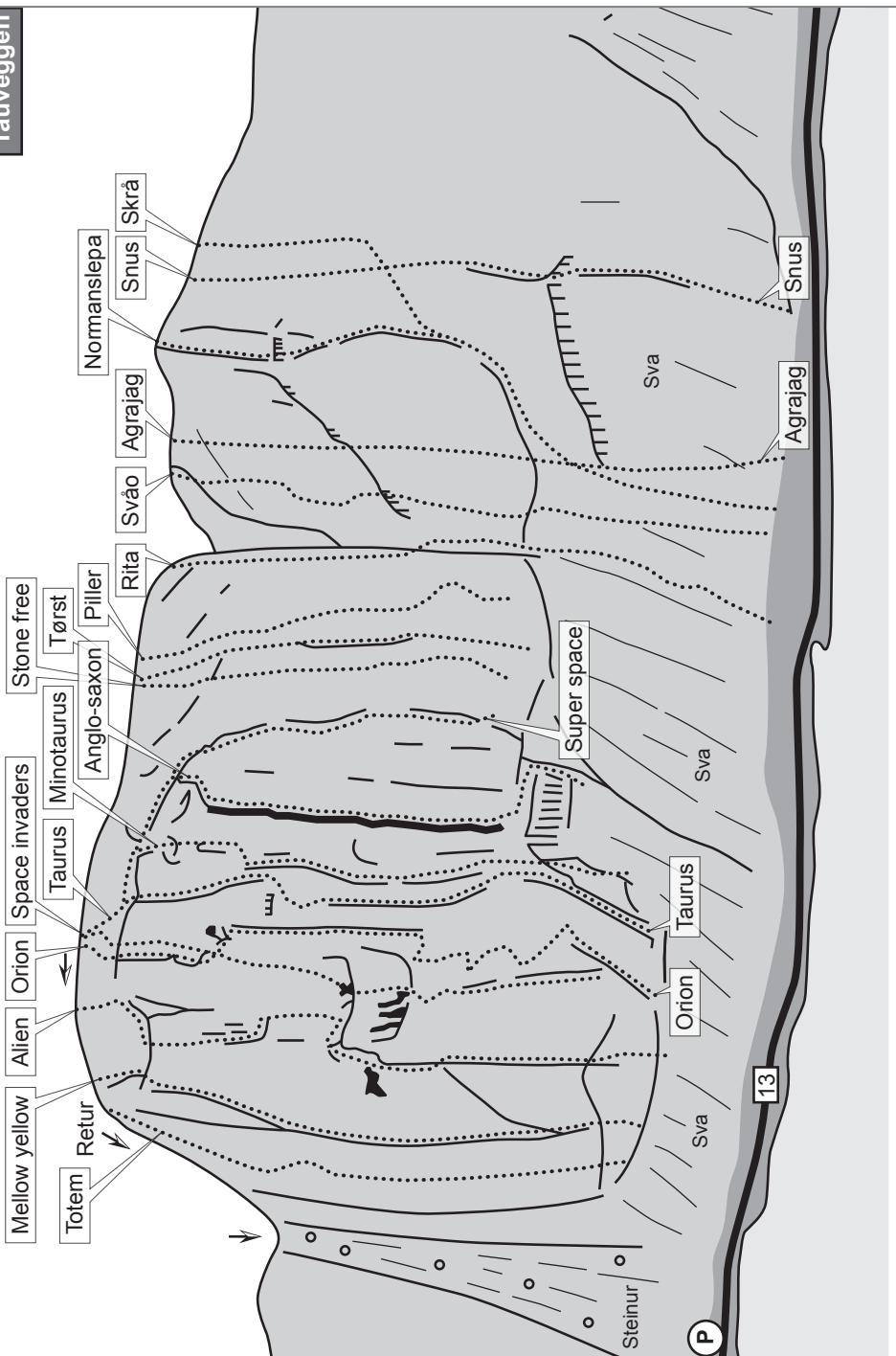
Nordvendt vegg med lange sva i nedre del. Svaene er kompakte med bevokste riss. Bratt topparti. Toppen ligger på ca 725m.

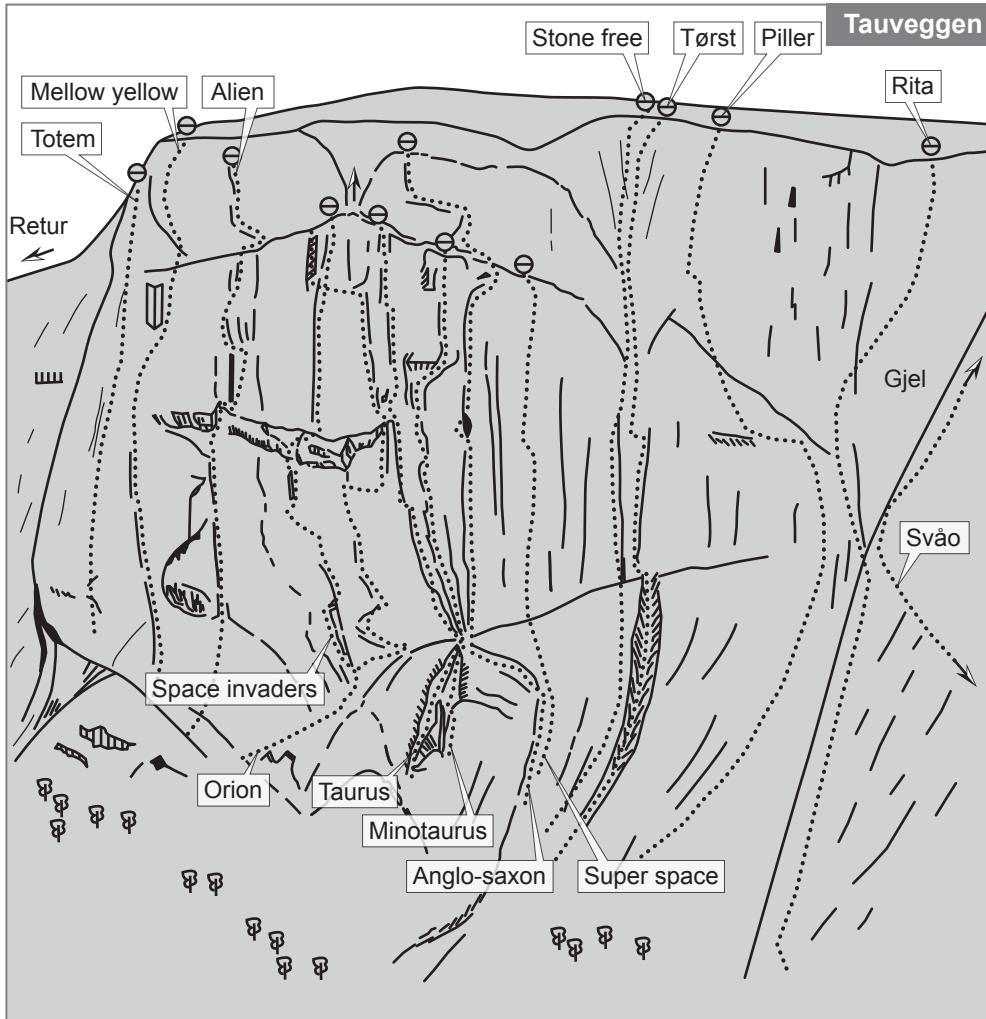
1. Reina renna

650m, 10 tau (300m løpende), 4, 5-, 6-, 5, 220m 1-3,5+, 80m 1-3, 6-, 4, 3.

August 95, Båsen/ Jensen.

Ruta følger markert rennesystem til topps. Bevokst, men med noen fine partier . Stort sett lett klatring med noen korte crux passasjer. Ruta går ut av renna for å unngå store blokker.

7. 45m 36. 50m 55. 45m 6+4. 50m 7-3. 50m 6-2. 45m 61. 45m 5

Litt løst

Sva /

Bratt vegg

Seriøst dieder

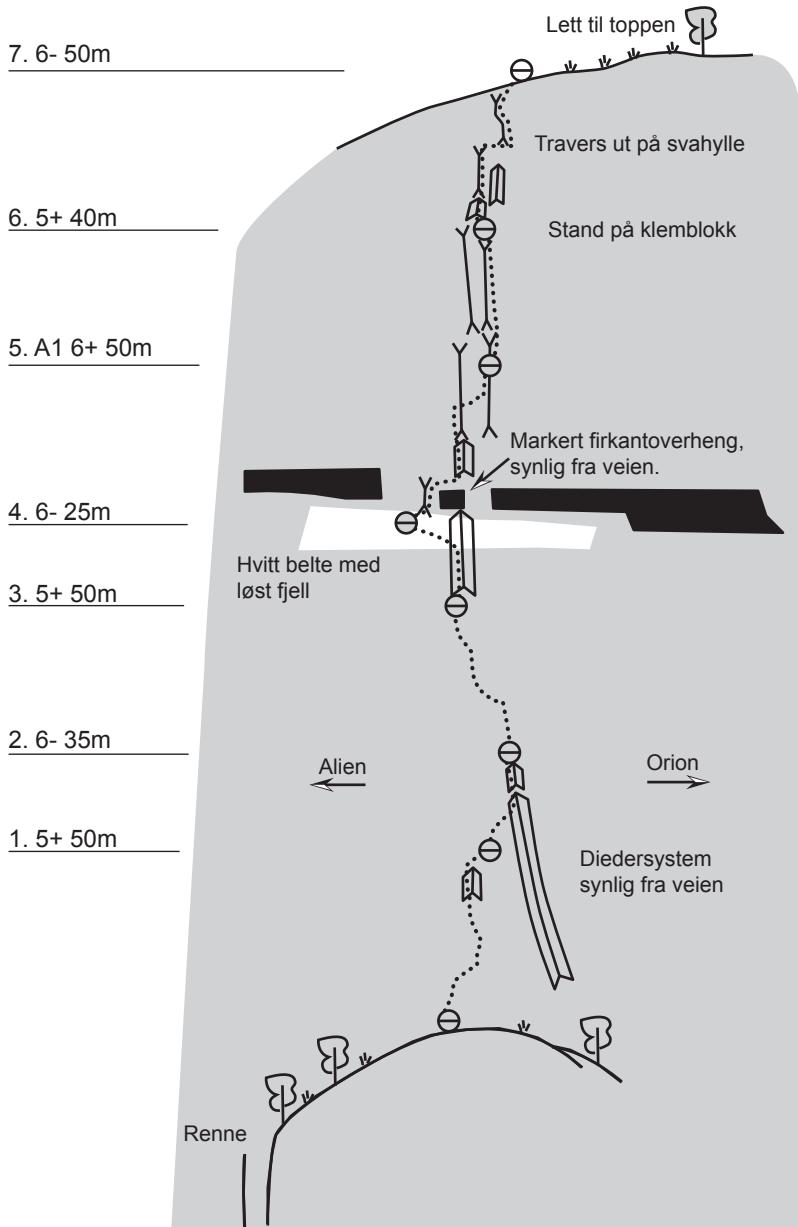
Nisje

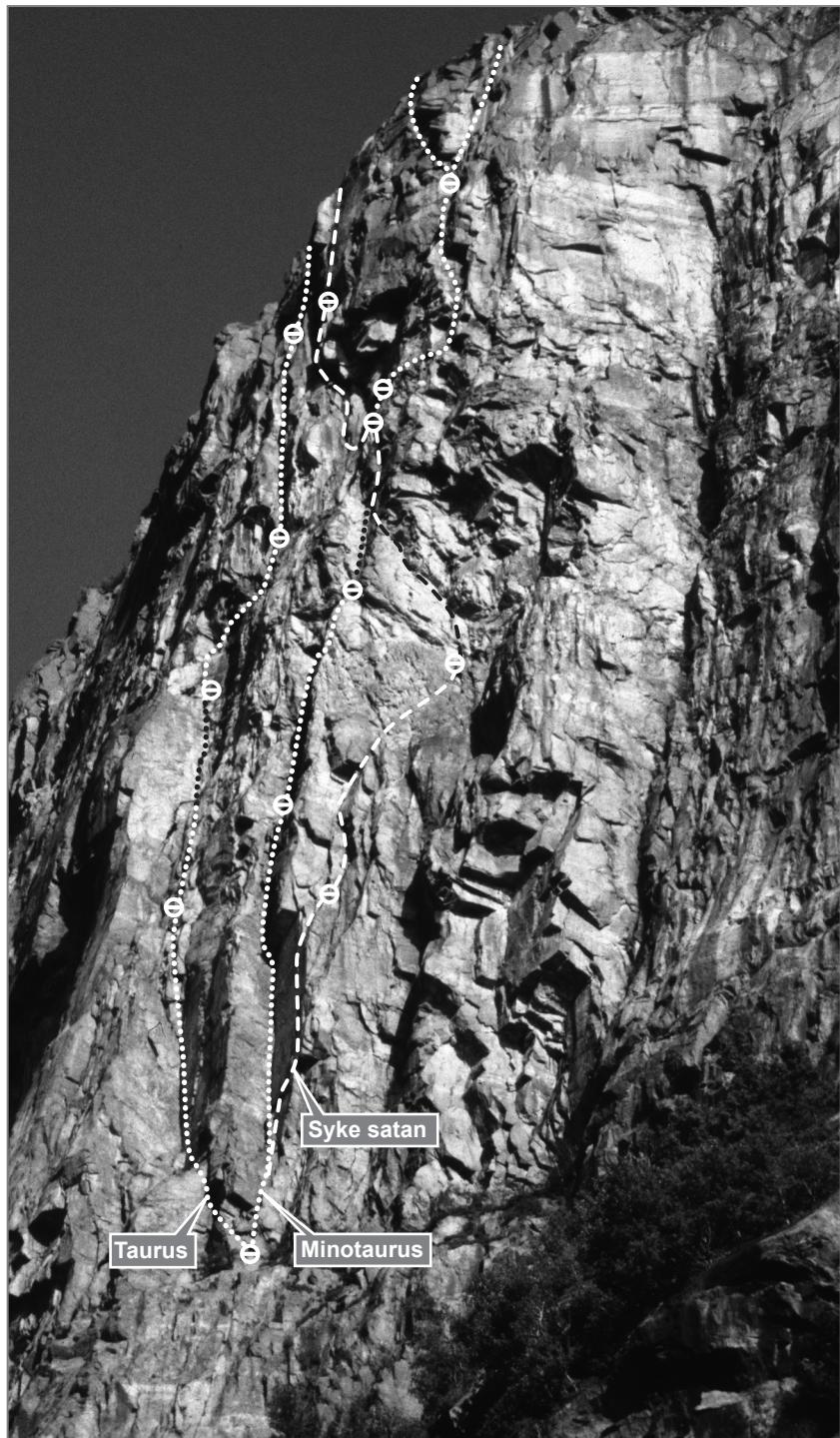
Totem 7 tau 7-

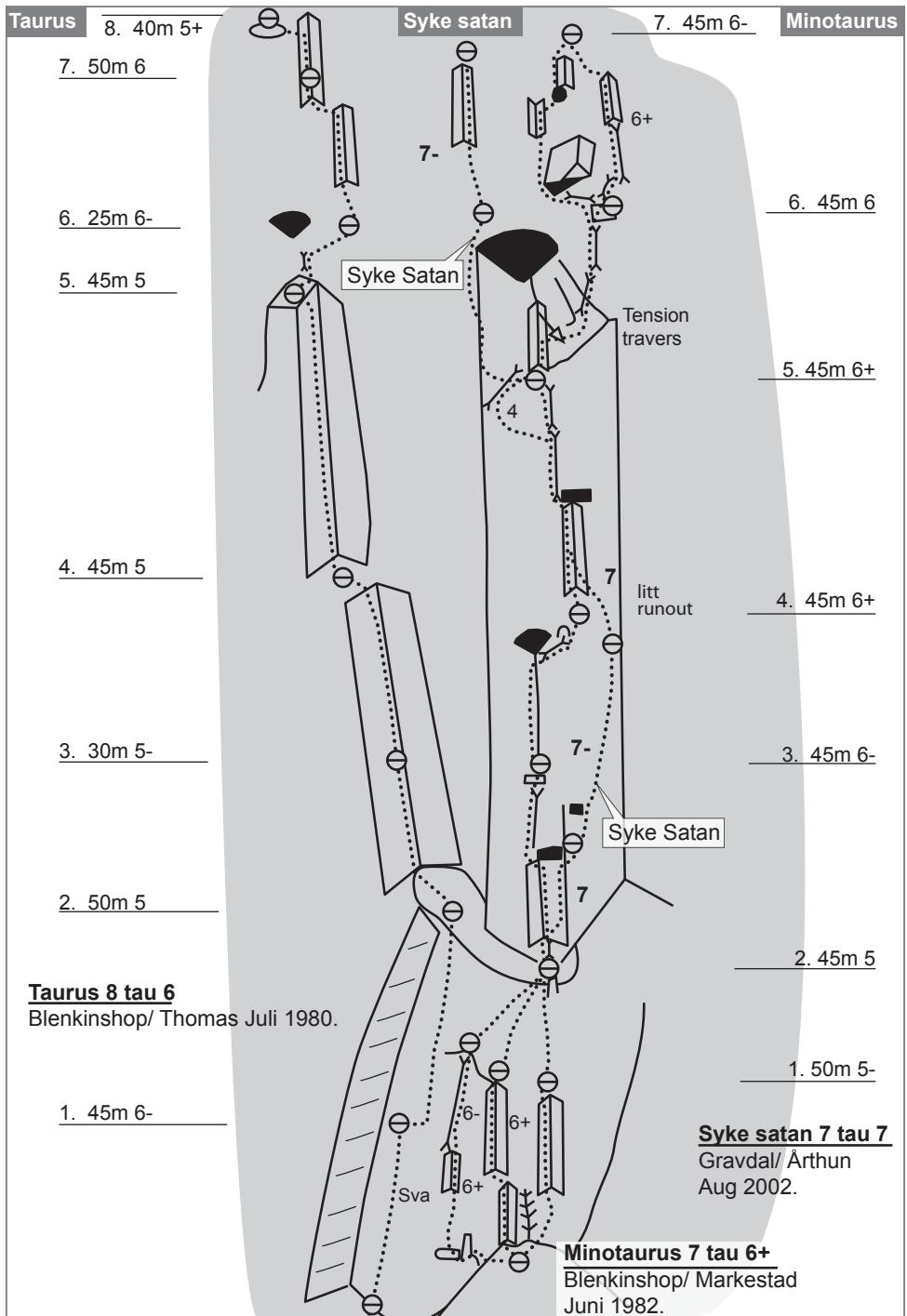
Jensen/ Båsen, April 1996.

Space Invaders 7 tau, 300m A1 6+

Staver/ Blenkinshop Mai 1985.

9. 15m _____

8. 6+ 40m _____

7. 4 40m _____

6. 6- 45m _____

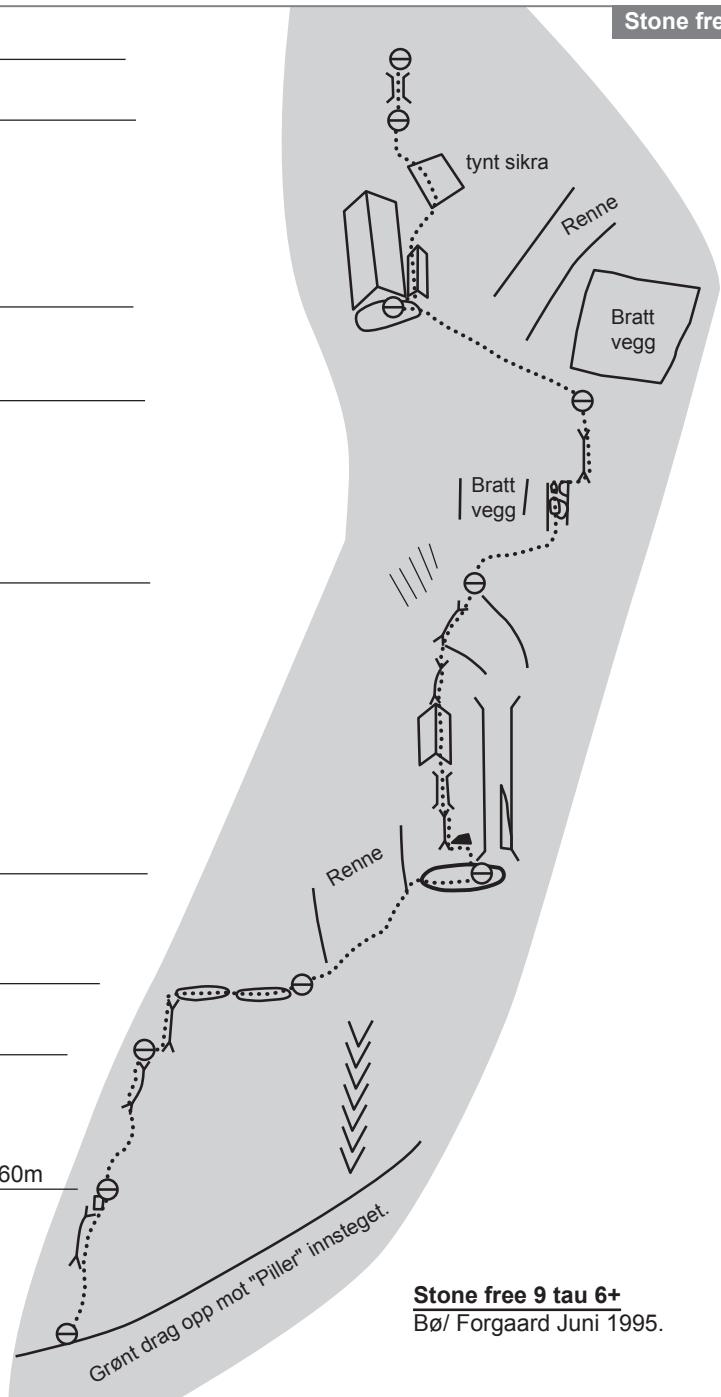
5. 6+ 50m _____

4. 2+ 40m _____

3. 5+ 45m _____

2. 40m _____

1. Løpende 50-60m _____

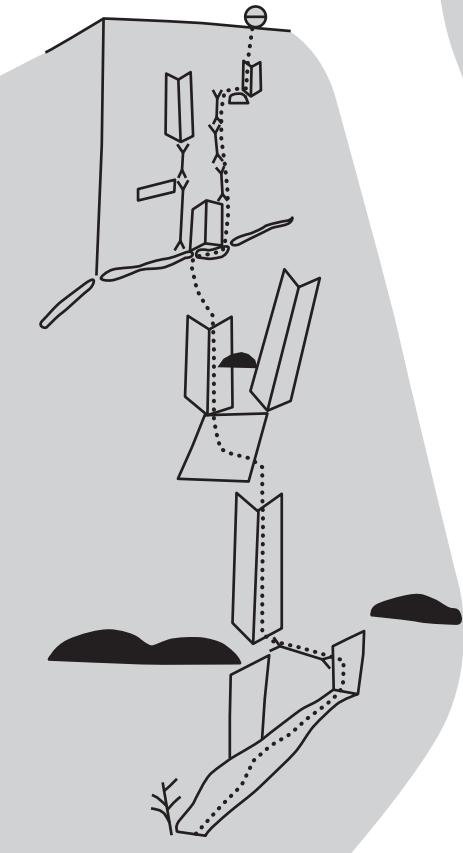

Snus

Normannslepa 14 tau A1 6-
Markestad/ Bjørgen Mai 1982.

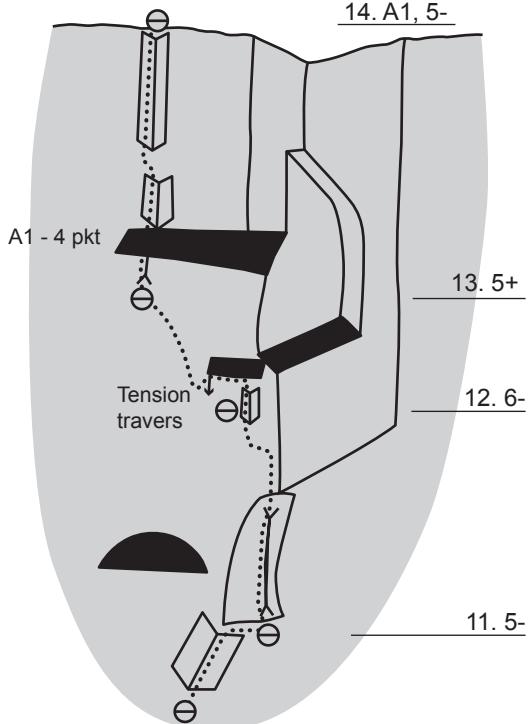
Fordel med 2 friends nr 4.
Se også beskrivende tekst.

Snus 12 tau 6-
Markestad/ Johnsen Juni 1982.

Normannslepa

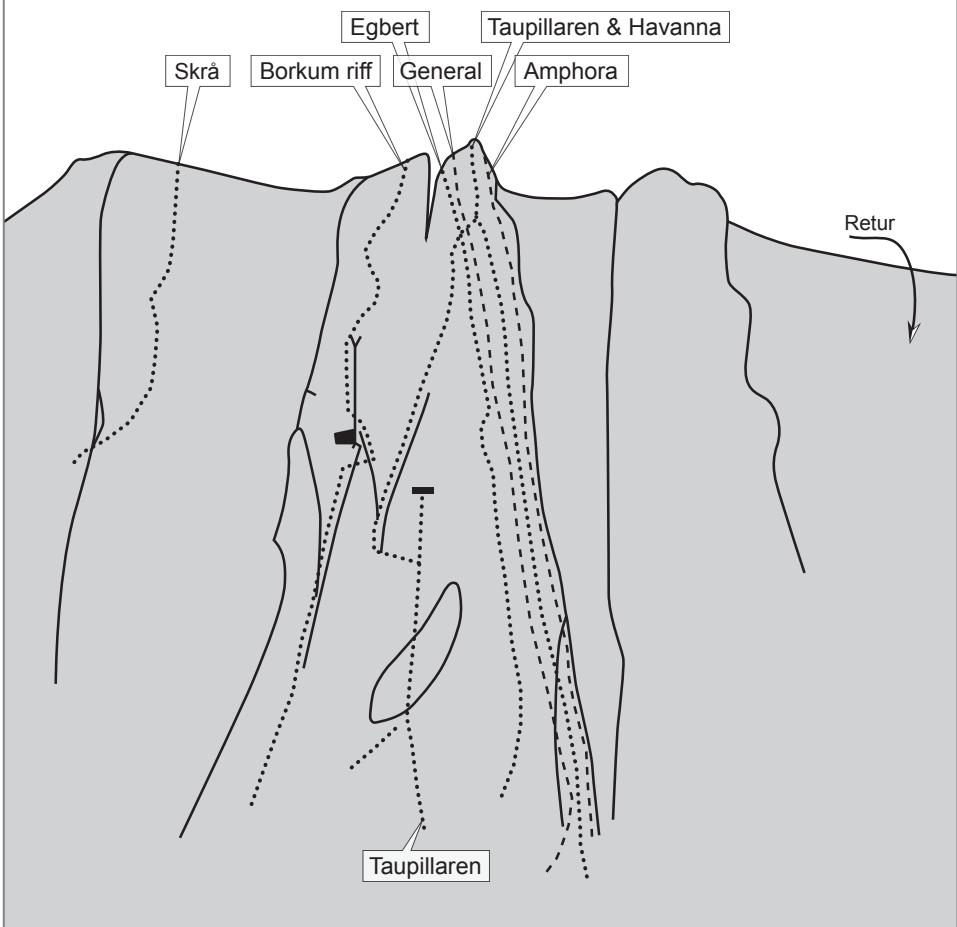
14. A1, 5-

Taupillaren 9 tau 6-

Hansen/ Aasvold/ Engelstad/ Svendsen Oktober 1983.

Taupillaren

Taupillaren

Borkum riff 300m, 7 tau 6

4, 5+, 6-, 6, 5, 5, 6.

April 94, Jensen/ Johannessen.

150m scrambling opp til start av renne/ dieder med ospetre ca 15m over første stand. To taulengder i renne/ dieder. Offwidth riss leder inn i store formasjoner som forseres til høyre for overheng. Kompakt, men sikrbart (Rocks 5 & 1 1/2 Friend). Stand på hylle før et bratt sva parti. Usikra svacrux mot venstre for å komme inn i rissystem med nok et vanskelig crux som løser seg fint. Lettere klatring opp til toppen. Punkt crux på siste tau.

Tau pillaren 300m, 9 tau 6-

Okt 83, Aasvold/ Svendsen/ Engelstad/ Hansen.

Egbert 240m, 6 tau 7-

5+, 6, 6-, 6, 7-, 6+, 5+.

April 94, Diesen/ Bø.

Ruta går til venstre for General. Variert klatring med to markerte crux. scrambling opp svæne i retning gulaktig vegg med grovt skrått riss. 1. taulengde opp grovt fjell opp til gulaktig vegg. Over veggen følger fin og stadig tyngre rissslaktring opp "eggen" til man når stor hylle. Tungt opptak rett opp fra hylla. Følg svæt mot venstre og videre renneformasjonen opp til enklere klatring mot topps.

General 350m, 7 tau 7-

5+, 6(+), 6+, 7-, 4, 6.

Mai 93, Jensen/ Andersson.

Rute i bratt vegg på høyre side av pillaren. Lett scrambling grad 1-3 150m opp til første standplass på stor hylle. Følger markert riss system. Godt sikra. Andre varianter mulig, særlig i toppen. Retur ned ura til venstre.

Havanna 6 tau, A2 7-/7

6, A2, 6+, 7-/7, -, -.

Mai 99, Johannessen/ Gjessing.

Fin klatring på fast fjell, muligheter for å teknisk del i fri.

Amphora 300m, 6 tau 7

6, 6+, 7, 5, 5, 5.

April 94, Diesen/ Klippenberg.

Linje opp markert dieder med mange små vanskelige opptak. Ligger til høyre for annet markert dieder med overheng etter 50m. Godt sikra crux under taket samt midt på selve hoved cruxet over taket. Fordel med 1/2 Flexi Friend og Friend No 4. Ellers utstyr med vekt på små og mellomstore kiler.

Storafjel (Tau)

Grid ref 55.7/37.7

Pillar/ vegg over camping plassen ved enden av Tysdalsvatnet. Fjellet er kompakt og kan være vanskelig å sikre.

Postkontormannen 200m, 8 tau 5+

4+, 5+, 4+, 5+, 4, 4, 4, 4.

Mai 1991, Stanger/ Earnshaw.

Stigende rus 300m, 7 tau 6

4, 5+, 5, 6-, 6, 4, 3.

Juni 93, Båsen/ Middelthon/ Jensen/ Diesen,

Ruta går opp den midtre pillaren gjennom markert dieder formasjon høyt opp i vegg. Dårlig sikra i enkelte partier. Noe kronglete anmarsj.

5. 6+

Egbert 6 tau 7-
Diesen/ Bø Mai 1994.

Enkelt til toppen

"Renne"

Sva

4. 7-

3. 6-

2. 6

1. 5+

Taupillaren ?

Pinnakkel

blokk

Sig

Opp svaene

6. 6

4. 7- 5. 50m

3. 6+

2. 6+

1. 5+

Egbert

General

General 7 tau 7-
Jensen/ Andersson Mai 1993.

Amphora

Lett til toppen - 2 tau

En stor feit Havanna 6 tau A2 7-/7
Johannessen/ Gjessing 9 Mai 1999.4. 7-/7 50m

Svakt overheng

Punktcrux

3. 6+ 40m2. A2 20m

Markert takoverheng

1. 6 50m

Liten nisje

Løs blokk

General

Lett anmarsj fra veien
opp til gresshylle

3 lette tau til toppen.

5. 6+ 50m

4. 7 10m

3. 6+ 50m

2. 6 50m

1. ?

Markert plate

Løst

General

Gresshylle

Amphora 8 tau 7

Diesen/ Klippenberg 16 April 1994.

Godt sikret crux, fordelt med 1/2 fleksi og 4 friend

Postkontormannen 8 tau 5+

Stanger/ Earnshaw 26 Mai 1991.

Grid ref 55.7/ 37.7 - Storafjell

6, 7, 8. 4 100m

5. 5 10m

4. 5 10m

3. 4+ 50m

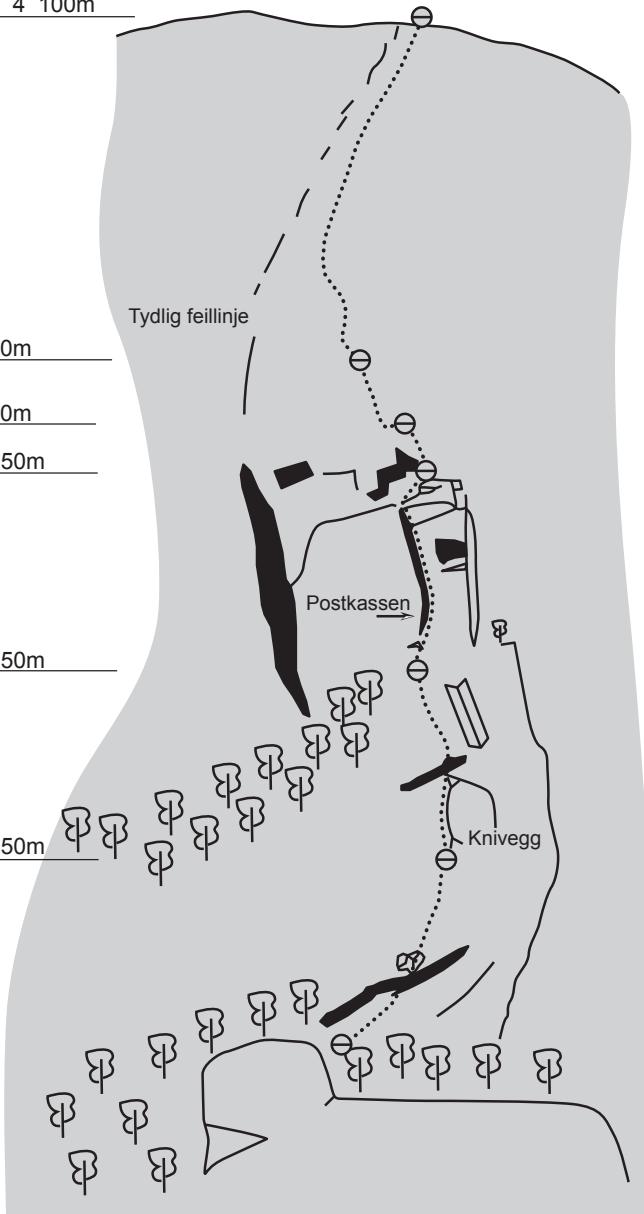
2. 5+ 50m

1. 4+ 50m

Tydlig feillinje

Postkassen

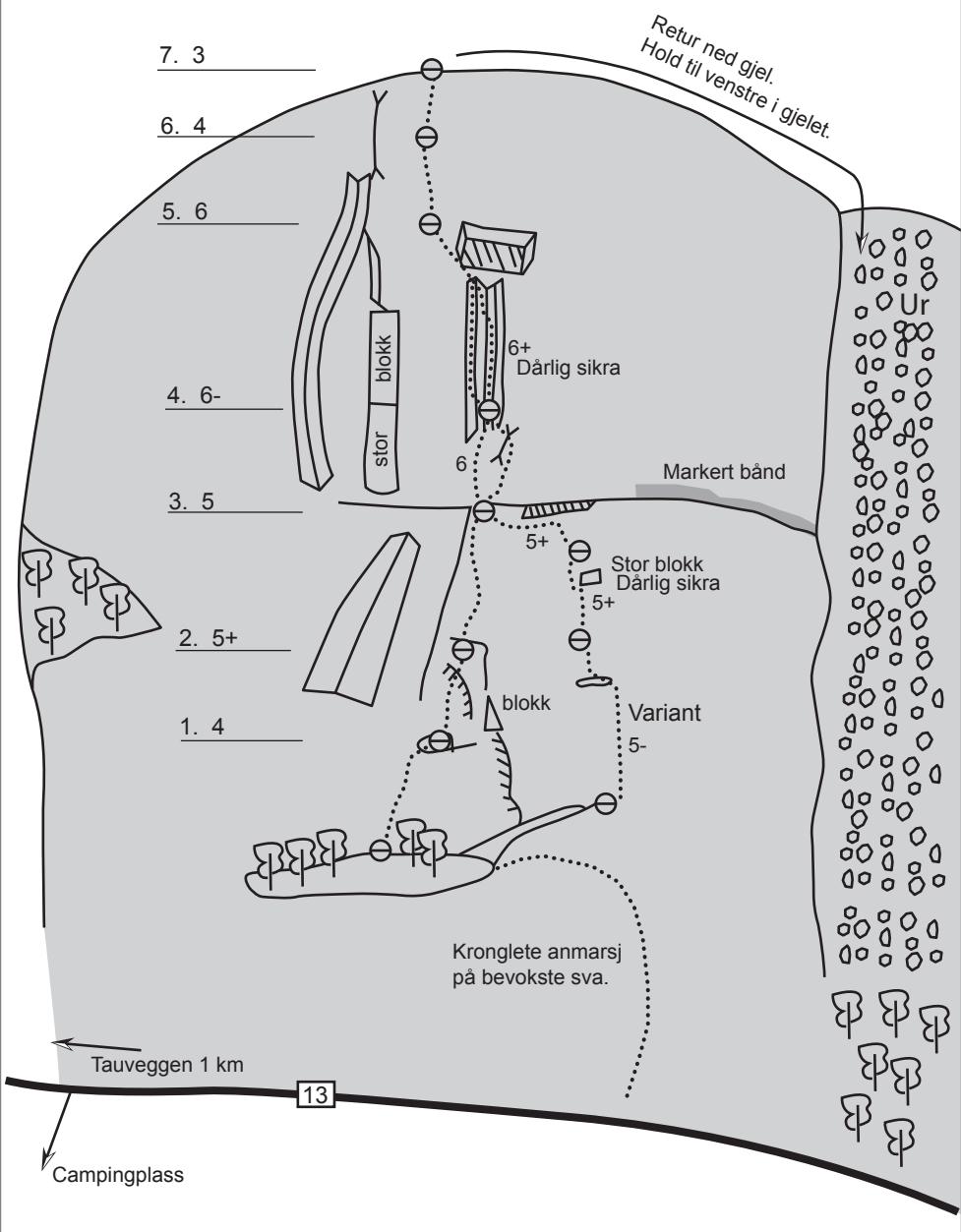
Knivegg

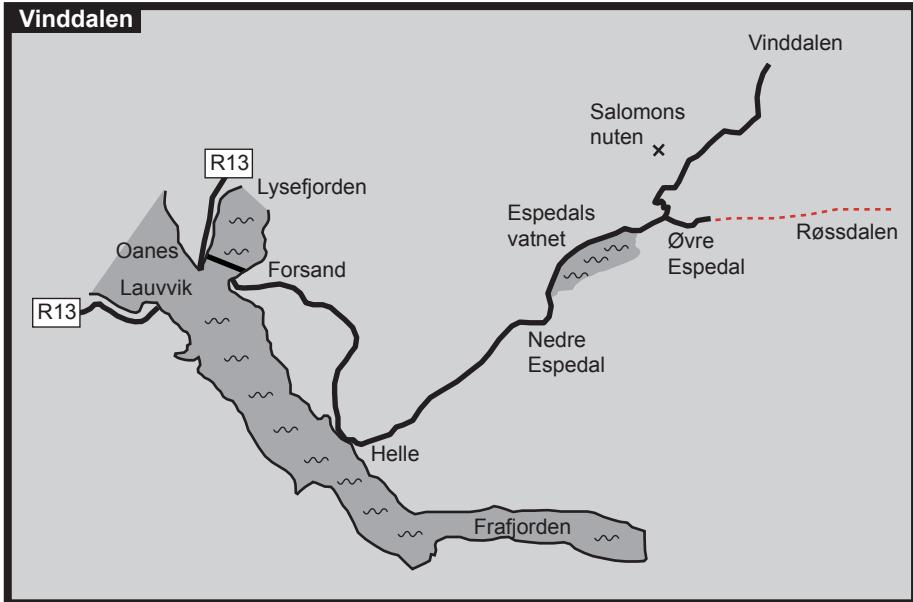
Stigende rus 7 tau 6

Diesen/ Båsen/ Middelthon/ Jensen, Juni 1993.

Variant er dårlig sikra

Vinddalen

Vinddalen

Grid ref 40 / 45

Vinddalen ligger i Forsand kommune (kartblad Frafjord 1312 IV) og er en forlengelse av Espedalen. Adkomst er lettest ved å ta ferje fra Lauvvik til Forsand og derfra kjøre til øvre-Espedalen.

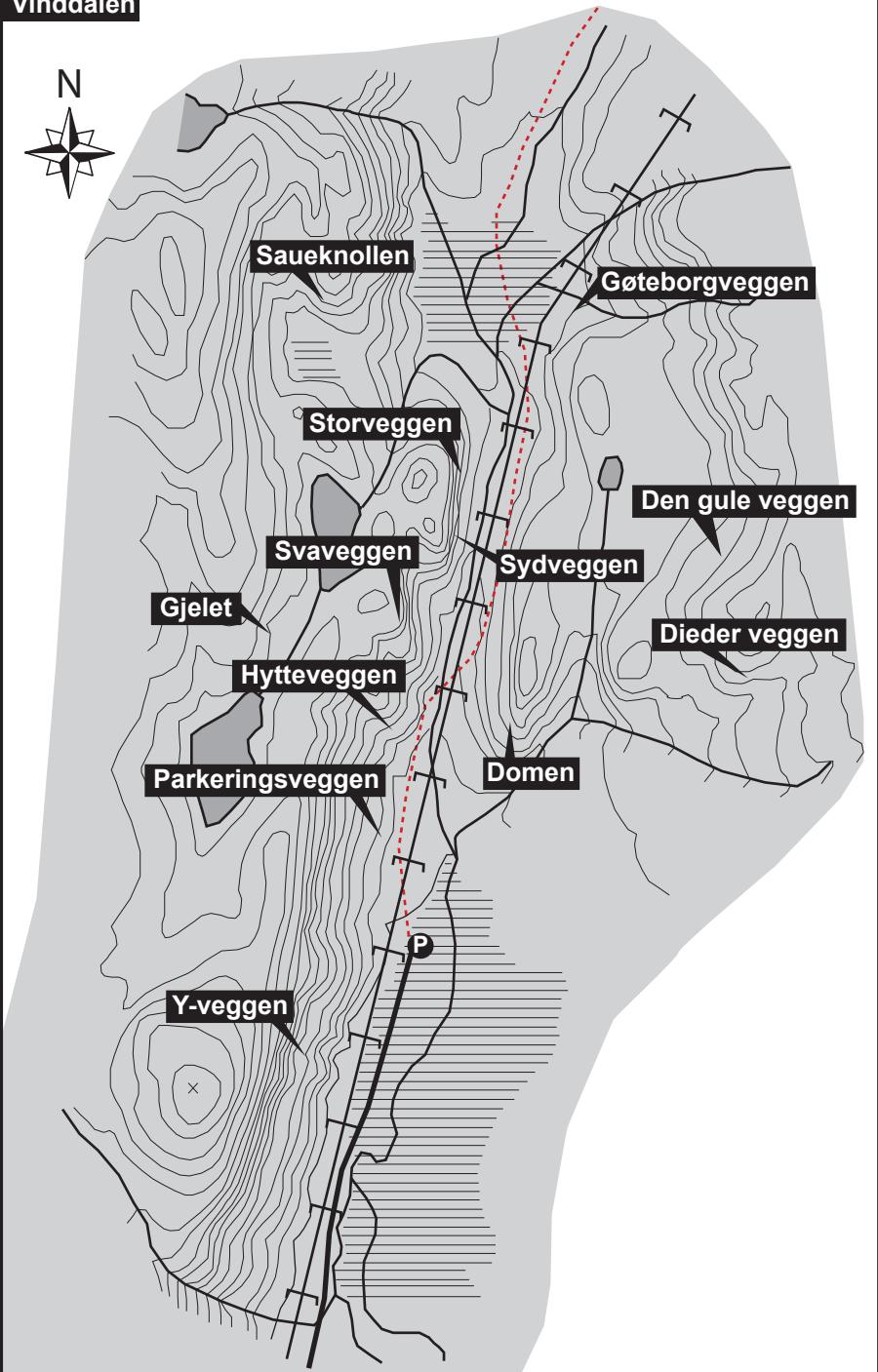
Vinddalen er omgitt av bratte vegger og sva. Nutene her når en høyde på 8-900 m.o.h. De første klatrerutene ble gått i 1980 da Vindur på Salomosnuten ble gått av pionerene Englestad, Blenkinsop og Fivelsdal, en noe tvilsom fornøyelse ble det, ettersom fjellet her er svært løst.

Denne delen av førerden tar for seg Indre Vinddalen, området Stakkli-tjørna og Stavafjellet. Her finnes det en rekke mindre granitt-domer med vegger, overhang, diedre, riss og sva. Det meste fra en til tre taulengder. En del av veggene venter fortsatt på sin første bestigning. De fleste rutene er gradert til 5 og vanskligere. Dette er imidlertid ikke representativt for området og det finnes et enormt potensiale for enklere ruter.

Klatringa foregår på rent, fast fjell med ypperlig friksjon. Langs riss-linjene har en normalt gode sikringsmuligheter.

Ett komplett kile-rack, pluss noen mini-kiler er nok sikringsutstyr, mange riss er imidlertid så vide at store friends og hexer er nødvendig. Flere av rissa i Storveggen grenser til off-width.

Vinddalen

Domen

Granitt-domen som gir dalen sitt sær preg (ikke avbildet). De tre rutene som er gått ligger i vest-veggen og følger markerte risslinjer.

Blodsporet

100m, 3 tau, 5+, 6-, 5??.

Mai 1990, O. Båsen/ A. Nygaard/ O. Nevestveit.

Flaket

100m. 3 tau 5+, 6, 5.

Mai 1990, L. Jensen/ E. Flodberg.

Klatring på kjempeflak (2. taul.) som kan være løst, anbefales ikke!

Human etisk kollaps

80m, 2 tau, 7-, 6+. Juni 94, Jensen/Båsen

Ruta går mellom "Flaket" og "Blodsporet". Tynn, kip vegg klatring direkte opp fra sva opp til store hyller. Bratt, tung velsikra klatring på 2. tau. Noe seriøs første taulengde. For spesielt interesserte.

Den gule vegg

Overhengende vegg, ca. 30-40 m. høy, med stort potensiale for mange nye ruter av høy vanskegrad. Venstre del er mer moderat. Et besøk av Håkon Hansen og Hjarrand Julsrød i juni 95 åpna to av de hardeste klilesikra rutene i Norge. To rapellfester er montert.

Prekestolen

35m, 7-.

Sep. -89, A. Bjørnsgaard

Båsen special

40m, A1 6 .

Mai -90, O. Båsen/ L. Jensen.

Ping-pong

35m, 8 A0.

Juni 95, H. Hansen

Kilesikret. Ledet med et heng pga våte forhold. Sannsynligvis 8/8+ i fri - Snufeste. Går rett til høyre for Prekestolen.

Kinaputt

35m, 8- .

Juni 95, H. Hjulsrud

Emma

35m, 6

H. Hansen

Kilesikret. Ledet onsight! Går til venstre for boltet
Båsen Special. Borebolt på toppen.

Dieder vegen

Liten vegg som ser finere ut enn den egentlig er. Uvanlig mye løst gods til å være i Vindalen.

Idyllen

80m, 2 tau, 6+ (markert dieder), 5+ (kamin).

Mai -90, S. Hove/ A. Bjørnsgaard/ L. Jensen.

Storveggen

Vegghøyde ca. 120-130 m. Variert og tildels luftig klatring. Flere av rutene inneholder alt fra tynn veggklatring til kaminer og overheng. Fordel med store friends (3.5 & 4) på noen av rutene.

Spor veksleren

140m, 3 tau, 6-, 5+, 6/6+.
Mai -90, O. Båsen/ E. Middelthon.

Feiglinja

130m, 3 tau, 6, 6, 6.
Mai-90, O. Båsen/ L. Jensen

.Sidesprang

130 m, 3 tau, 6, 6, 5+.
Mai -90, S. Hove/ L. Jensen.

Vakker, vill & våt

130m, 3 tau, 7-/A0, 6+/A0, 6-.
Mai-90, L. Jensen/ B. Brubæk.

Første bestigning under noe våte forhold, spesielt ved taket i 2. tau.

Pampas fritas

120m, 3tau, 5+/6-.
Sept -89, B.Brubæk/ O. Båsen/ N. Meyer.

Tøffe Tom & freidige Frida

110m., 3 tau, 6+, 6-, 5-.
Jun -92 L. Jensen/ I. Skage.

Dieder variant

110m., 3 tau, 6+, 5(+), 5.
Jun -92, O. Båsen/ S. Rosenvinge.

X-rated

80m, 2 tau, 7-, V.
Juni 94, Båsen/ Jensen.

Ruta ligger til høyre for Tøffe Tom og går opp gjennom X formet nisje inn i dieder/riss

I soloistens fotspor

100m, 4 tau, 5+/A1, 5-, 5+/A1.
Juni 94, Stian Forgaard/ Anna Johannessen.

Ruta går i venstre kant av veggen med OK klatring. Frigradering vil være ca 6.

Saeu knollen

Bratt 80m høy knaus med potensiale for mange harde, overhengende ruter. Rutene er av fast, fin kvalitet. Rapellfeste er satt opp for å gjøre returnen lettere.

Tapte horizonter

80m, 2 tau, 7-, 5.
Mai -90 L. Jensen/ O. Båsen.

Fasinerende første taulengde. Rapellfeste på hylla, 40m. Dobbelt tau er nødvendig. Fordel med stor friends for å sikre run out opp til topp-risset. Første gang i fri: juni 1991, A. Bjørnsgaard.

Reinkarnasjon

40m, 1 tau, 7/ A0.
Mai-90, O. Båsen/ B. Pedersen.

Bratt, overhengende klatring med travers under ett av taka. Fortsett opp til taket med rappell-feste.

Verre enn som så

80m, 2 tau, 7-/A0, 4 (lett klatring til rapellfeste).
Mai-90 S. Hove/ L. Jensen.

Sauestien

80m, 3 tau, 5+, 5, 5.
Mai-90, L.Jensen/ A. Nygaard/ G. Øye/ R. Morvik.

Saus

40 m, 7/A1.
Mai-92, A. Bjørnsgaard.

Meget bratt og overhengende klatring i grove diedre. Cruxet er overgangen til det lange topp-risset. Velsikkret. I fri sannsynligvis 7+/8-. Variert og flott klatring.

Parkeringsveggen

Bratt, kompakt svavegg, med mange ugåtte riss.

Dæggern

70m, 2 tau, 7.

Mai -90, A. Bjørnsgaard.

50m tau er nødvendig. Standplass med borebolt og karabin. Rappelfeste på toppen.

Y-veggen

Uten skrå 50m 6

Mai 94, Bjørnsgaard/ Nygard.

På skrå 50m 6+ A0

Sept 89, Hove/ Bjørnsgaard.

Greit nok 60m, 2tau 6

Mai 94 Bjørnsgaard/ Nygard.

Sydveggen

Sydveggen

4 tau, 5+.

Mai 90 O. Båsen/ B. Brubæk.

Stalltips

125m, 4 tau, 4+, 4-, 5+, 5-.

Juni 96 R. Motland/ Gry Naaden.

Hytteveggen

Ronin

80m, 2tau, 7-/A1, 6+/A1.

Juni 96 K. Johannessen/ E. Middelthon.

En gang var vi krigere

75m, 2 tau, 6-, 5+.

Juni 96 L. Jensen/ I. Skage.

Klatring i velsikrede riss.

Sva-veggen

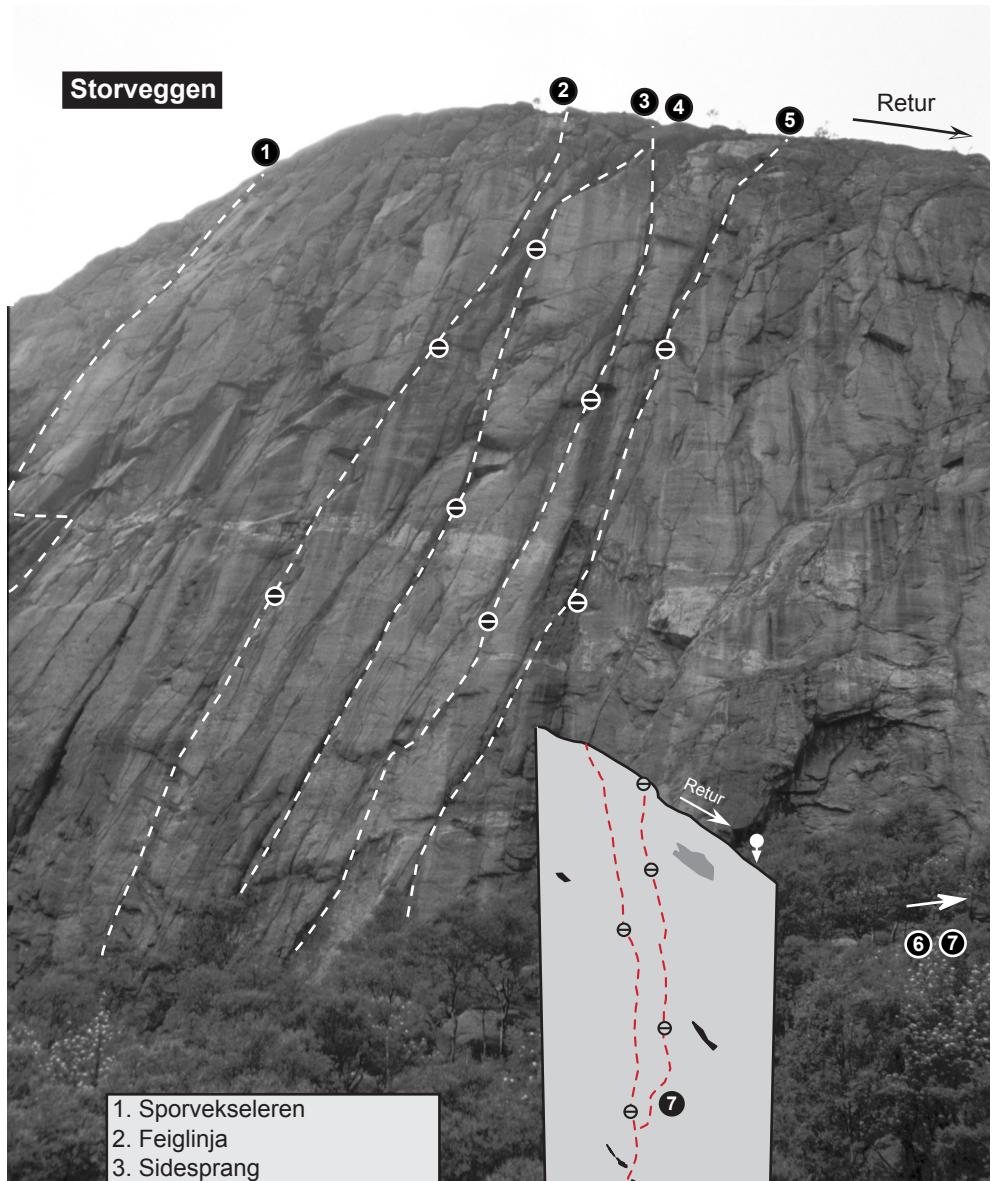
Permisjonen

120m, 3 tau, 4+, 6, 7-.

Juni 96 K. Johannessen/ Vidar Feria.

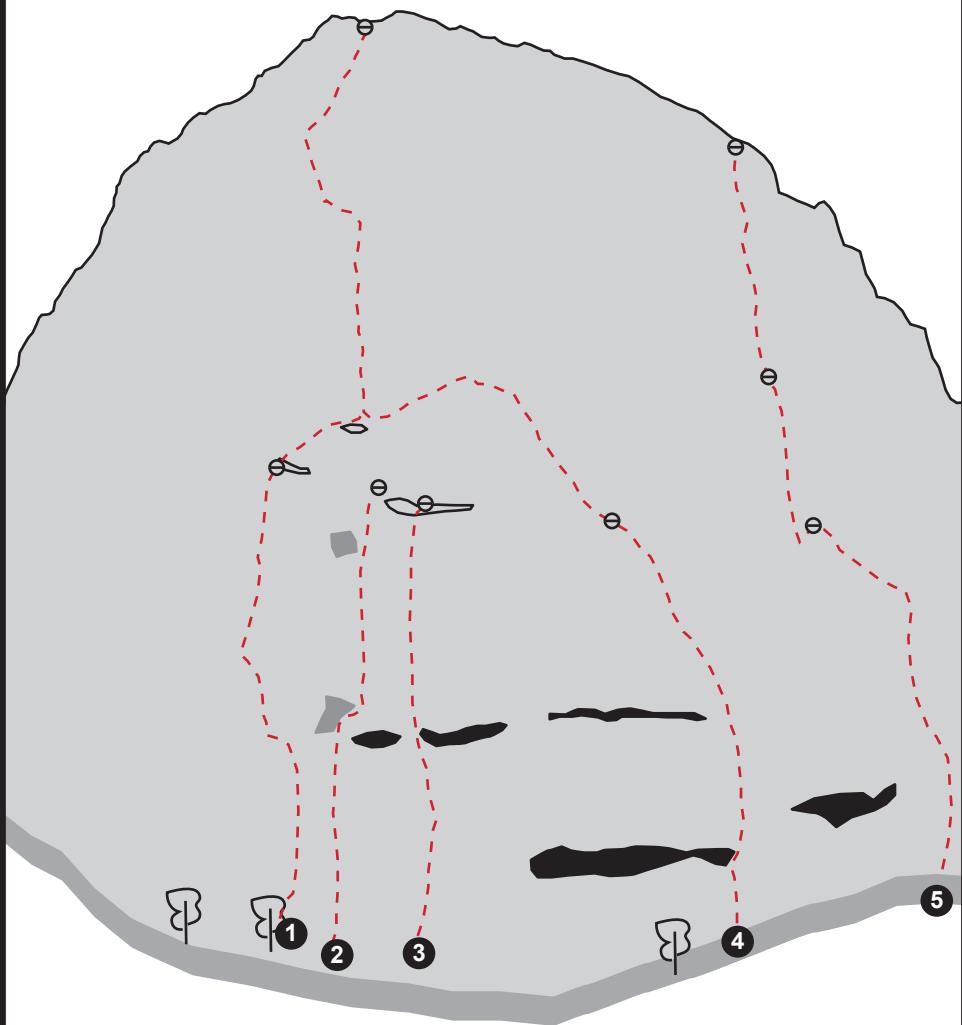
Andre områder/ruter

I tillegg til de nevnte feltene finnes det en rekke fine små vegger som Gjelet og Gøteborgveggen som har en ideell høyde for topptauing.

1. Sporvekseleren
2. Feiglinja
3. Sidesprang
4. Vakker, vill & våt
5. Pampas fritas
6. Tøffe Tom & Freidige Frida
7. Dieder mutant

6 og 7 starter under markert overhang.

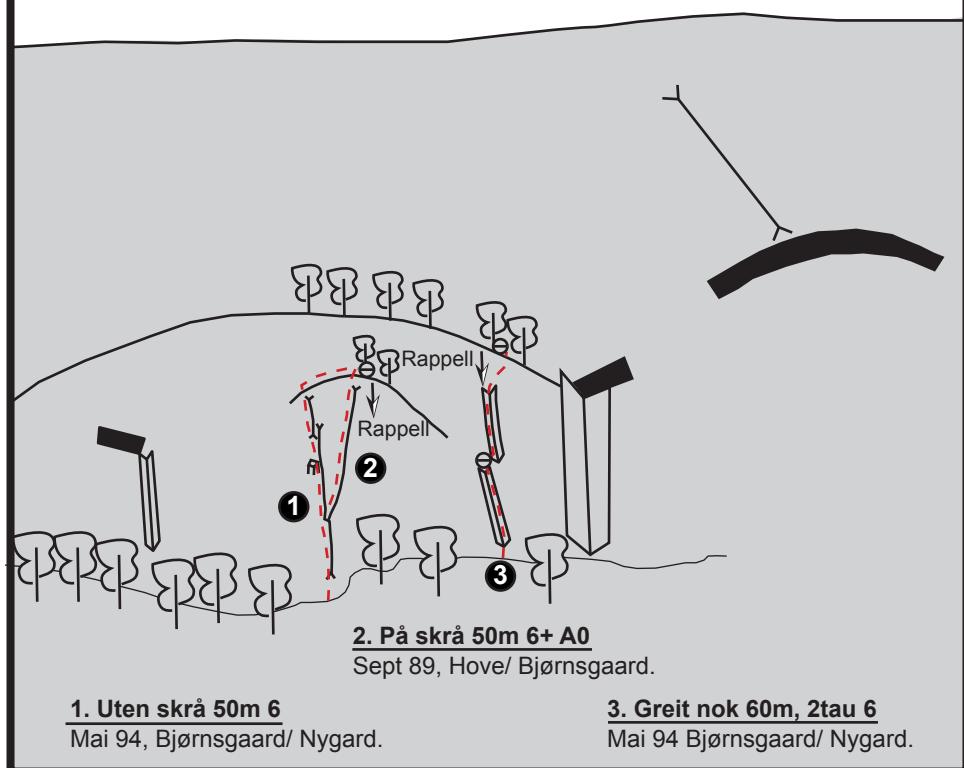
1. Tapte Horisonter 80m, 2 tau 7-
Mai 90, L. Jensen/ Båsen.

2. Reinkarnasjon 40m, 1 tau 7 A0
Mai 90, O. Båsen/ B. Pedersen.

3. Saus 40m A1 7
Mai 92, A. Bjørnsgard.

4. Verre enn som så 80m, 2tau 7- A0
Mai 90 S. Hove/ L. Jensen.

5. Sauestien 80m, 3 tau 5+
Mai 90, L. Jensen/ A. Nygaard
/ G. Øye/ R. Morvik.

1. Uten skrå 50m 6

Mai 94, Bjørnsgaard/ Nygard.

3. Greit nok 60m, 2tau 6

Mai 94 Bjørnsgaard/ Nygard.

Y-veggen

Uten skrå

50m, 1 tau.

6 Mai 94, A. Bjørnsgaard/ A.Nygård.

På skrå

50m, 6+/A0.

Sept 89, Hove/ Bjørnsgaard.

Greit nok

60m, 2tau.

5+, 6. Mai 94 A. Bjørnsgaard/ A.Nygård.

1. Ronin 80m A1 7-

K. Johannessen/ E. Middelthon, Juni 1996.

1. A1 6+

1. A1 7-

2. 6-

Retur,
50m rappell
fra tre

1. 6-

Sva

Blokk

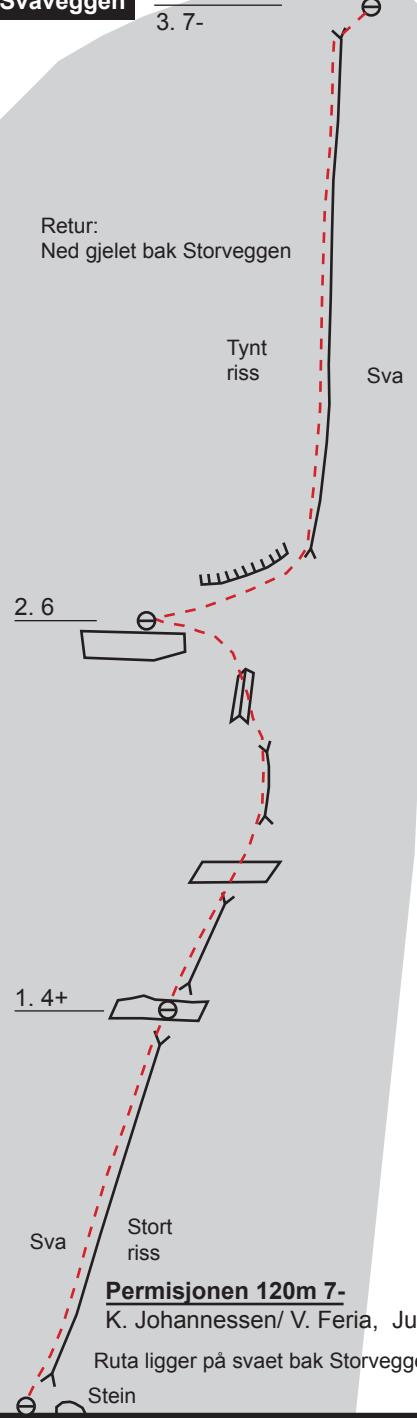
Blokk

5m

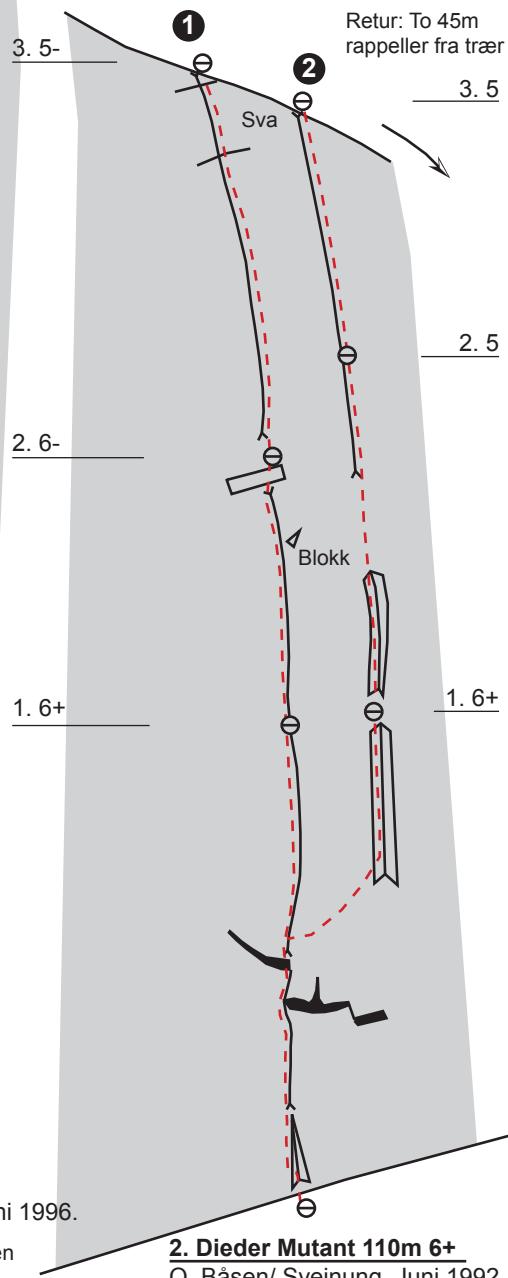
L.J.96

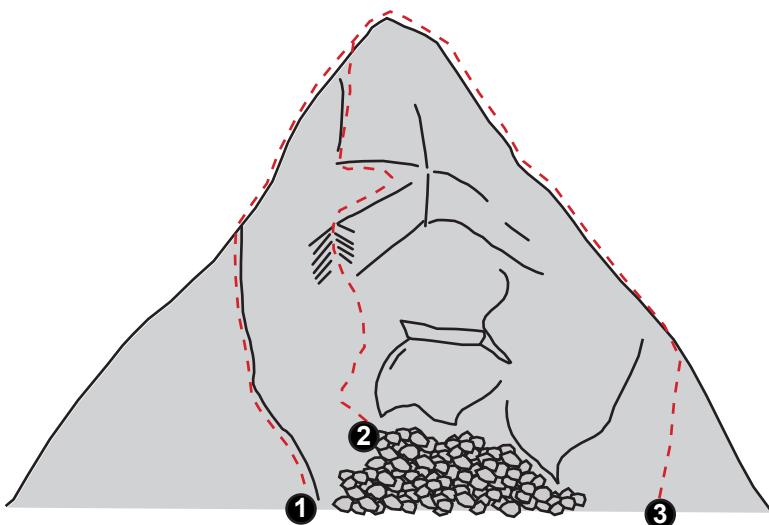
②

2. En gang var vi krigere 75m 6-
L. Jensen/ I. Skage Juni 1996.

Svaveggen**Storveggen**

1. Tøffe Tom & Freidige Frida 110m 6+
L. Jensen/ I. Skage Juni 1992.

1. Salomons eggen (Sydryggen) 250m, 3/4

September 89, Bjørnsgaard/ Jensen.

2. Vinddur (Bad choice) 200m 7 tau 4+

Juli 80, Engelstad/ Blenkinshop/ Fivelsdal.

3. Nordryggen 300m 7 tau 6

Juni 92, Skage/ Jensen.

Salomons knuten

Grid ref 35.9/ 43.6 sørøstvendt.

Salomonsknuten kan by på en luftig egg-travers med mer alpint preg enn vanlig for landsdelen. Ruta opp sydryggen er lett og krever kun tau for sikring enkelte steder i tillegg til toppen. Totalt antall høydemetre ca. 500. Toppen ligger på 742 m.o.h. Grei retur ned dalen på baksiden av fjellet. Andre deler av fjellet er svært løst og kan ikke anbefales.

Vinddur (Bad choice)

200m, 7 tau, 4+. Juli 80, Engelstad/ Blenkinshop/ Fivelsdal.

Desperat løs.

Salomons eggen (Sydryggen)

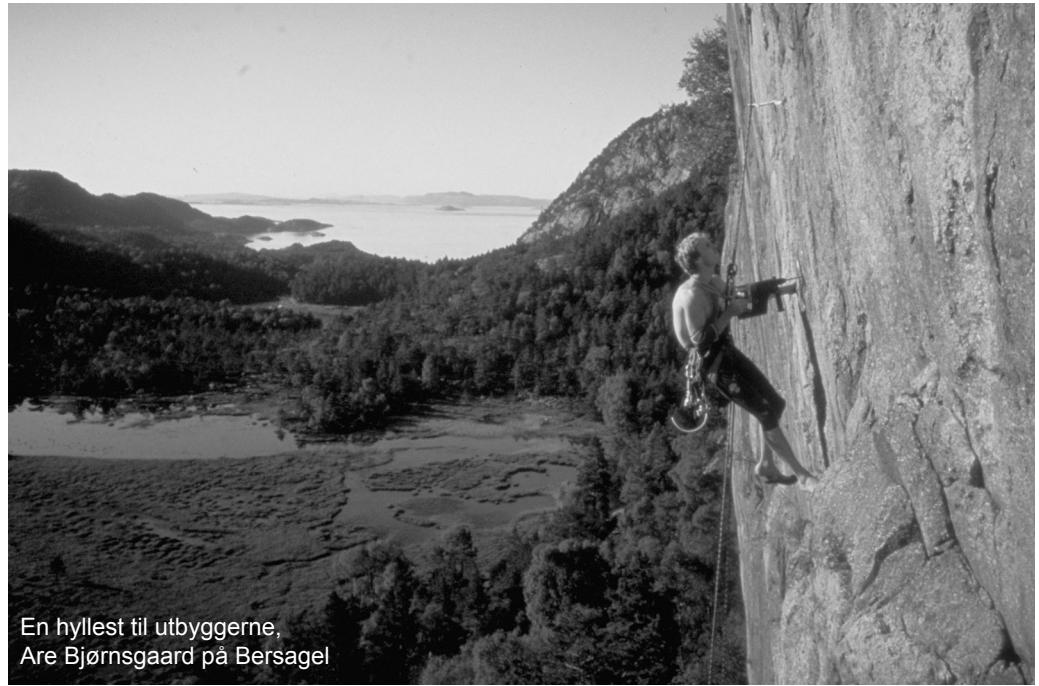
250m, 3/4. September 89, Bjørnsgaard / Jensen.

Luftig egg travers med alpint preg. Lett opptil ca 100m fra toppen.

Nordryggen

300m, 7 tau, 6. Juni 92, Skage / Jensen

Rotete klatring, Bevokst og løst. Lite kontinuerlig. Anbefales ikke.

En hyllest til utbyggerne,
Are Bjørnsgaard på Bersagel